

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

**Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής
διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄ - ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ - ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ	
Άρθρο 3	Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης
Άρθρο 4	Γενικές διατάξεις για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από τους φορείς του δημόσιου τομέα
Άρθρο 5	Αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου
Άρθρο 6	Υποχρεώσεις διαφάνειας
Άρθρο 7	Υποχρεώσεις αναδόχων συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης
Άρθρο 8	Μητρώο συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης των φορέων του δημόσιου τομέα
Άρθρο 9	Υποχρέωση ενημέρωσης για τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στον εργασιακό τομέα
Άρθρο10	Μητρώο συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης - Πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων
Άρθρο11	Συντονιστική Επιτροπή για την Τεχνητή Νοημοσύνη
Άρθρο12	Αρμοδιότητες Συντονιστικής Επιτροπής για την Τεχνητή Νοημοσύνη
Άρθρο13	Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης
Άρθρο14	Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	
Άρθρο15	Εθνική αρχή Πιστοποίησης Κυβερνοασφάλειας
Άρθρο16	Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών
Άρθρο17	Ορισμός Εθνικού Κέντρου Συντονισμού
Άρθρο18	Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών
Άρθρο19	Καθήκοντα Υπεύθυνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών
Άρθρο20	Σχέδιο ανάλυσης κινδύνου και ενιαία πολιτική ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών
Άρθρο21	Κρίσιμες ψηφιακές υποδομές
Άρθρο22	Υποχρεώσεις φορέων που διαθέτουν κρίσιμες ψηφιακές υποδομές
Άρθρο23	Πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας

Άρθρο24	Ειδικές ρυθμίσεις για την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών
Άρθρο25	Ηλεκτρονικό Μητρώο Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων
Άρθρο26	Επιτροπή Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων
Άρθρο27	Αρμοδιότητες Επιτροπής Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων
ΜΕΡΟΣ Β΄ - ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΗΓΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ - ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο28	Σκοπός
Άρθρο29	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο30	Πεδίο εφαρμογής
Άρθρο31	Ορισμοί
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ	
Άρθρο32	Μέτρα κυβερνοασφάλειας των συσκευών τεχνολογίας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ)
Άρθρο33	Δήλωση συμμόρφωσης κατασκευαστή
Άρθρο34	Υποχρεώσεις εισαγωγέων και διανομέων
Άρθρο35	Υποχρεώσεις φορέων εκμετάλλευσης - Υπεύθυνος Ασφαλείας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ)
Άρθρο36	Αρμοδιότητες Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας
Άρθρο37	Συμμορφούμενη συσκευή που παρουσιάζει κίνδυνο
Άρθρο38	Μητρώο διασυνδεδεμένων συσκευών
Άρθρο39	Διαχείριση συμβάντων ή άλλων ευπαθειών
Άρθρο40	Διαφανής ενημέρωση των χρηστών
Άρθρο41	Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
Άρθρο42	Διοικητικές κυρώσεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ - ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΗ ΕΠΑΝΔΡΩΜΕΝΩΝ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
Άρθρο43	Προσθήκη ορισμού για τα «Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ)» - Τροποποίηση παρ. Β΄ άρθρου 2 ν. 4053/2012
Άρθρο44	Συμπλήρωση αρμοδιοτήτων της Ε.Ε.Τ.Τ. για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4053/2012
Άρθρο45	Παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4053/2012
Άρθρο46	Χρήση συχνοτήτων ραδιοφάσματος από ΣμηΕΑ - Προσθήκη περ. δ΄ στην παρ. 6 άρθρου 115 ν. 4727/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ	
Άρθρο47	Εγκυρότητα εγγραφής σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού
Άρθρο48	Απόδειξη εγγραφής σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού
Άρθρο49	Ενέργεια, κύρος και περιεχόμενο των έξυπνων συμβολαίων
Άρθρο50	Σύναψη έξυπνου συμβολαίου με τη χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή σφραγίδας

Άρθρο51	Έξυπνα συμβόλαια ως αποδεικτικά μέσα
Άρθρο52	Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων - Τροποποίηση άρθρου 11Α ν. 3982/2011
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗΣ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ	
Άρθρο53	Εφαρμογή ρυθμίσεων πνευματικής ιδιοκτησίας επί ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή και επί τρισδιάστατων εκτυπωτών ή σαρωτών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 2 και παρ. 3 άρθρου 18 ν. 2121/1993
Άρθρο54	Χρήση ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων που σχετίζονται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης μέσω επιγραμμικών πλατφορμών διαμοιρασμού
Άρθρο55	Υποχρεώσεις παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών
Άρθρο56	Περιορισμοί επί δικαιωμάτων ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης
Άρθρο57	Ευθύνη εμπλεκόμενων προσώπων
ΜΕΡΟΣ Γ΄ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (Ε.Π.Α.Δ.) ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ - ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο58	Σκοπός
Άρθρο59	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ - ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	
Άρθρο60	Κατάργηση υποχρέωσης τήρησης και ενημέρωσης βιβλίων Μητρώων Αρρένων, σύνταξης στρατολογικών πινάκων και ελέγχου, έκδοσης και επικύρωσης των σχετικών αποφάσεων
Άρθρο61	Στατιστικά Στοιχεία Αρρένων
Άρθρο62	Μεταβολές στα στοιχεία αρρένων που τηρούνται στο δημοτολόγιο
Άρθρο63	Δήλωση μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων με μέσα Τ.Π.Ε.- Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 344/1976
Άρθρο64	Ένταξη δήλωσης επιδόματος λοχείας στην ψηφιακή δήλωση γέννησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 15 ν. 4670/2020
Άρθρο65	Ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομίας
Άρθρο66	Κατ' οίκον βεβαίωση γνησίου υπογραφής από όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας - Τροποποίηση περ. 27 παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3731/2008
Άρθρο67	Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών
Άρθρο68	Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» - Αντικατάσταση άρθρου 90 ν. 4727/2020
Άρθρο69	Ρύθμιση θεμάτων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.) - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 45 ν. 4635/2019
Άρθρο70	Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας - Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 47 ν. 4635/2019
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	

Άρθρο71	Μετονομασία Εθνικού Μητρώου Επικοινωνίας Πολιτών - Καταχώριση τοιχείων μέσω προξενικών αρχών - Τροποποίηση του τίτλου και των παρ. 2 και 6 άρθρου 17 ν. 4704/2020
Άρθρο72	Εθνική Αρχή PEPPOL (PEPPOL Authority) - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 28 ν. 4623/2019
Άρθρο73	Παράταση χρονικού διαστήματος καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 ν. 4531/2018
Άρθρο74	Εκπόνηση μελέτης ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 85 ν. 4727/2020
Άρθρο75	Παραχώρηση υπολογιστικών υποδομών νέφους (cloud computing) σε λοιπούς φορείς διαχείρισης κυβερνητικών νεφών - Προσθήκη παρ. 9Α στο άρθρο 87 ν. 4727/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	
Άρθρο76	Αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr- Ε.Ψ.Π.) - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 27 ν. 4727/2020
Άρθρο77	Ορισμοί ψηφιακής προσβασιμότητας - Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 4727/2020
Άρθρο78	Τεκμήριο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας - Τροποποίηση άρθρου 41 ν. 4727/2020
Άρθρο79	Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών - Τροποποίηση άρθρου 43 ν. 4727/2020
Άρθρο80	Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές - Τροποποίηση άρθρου 91 ν. 4727/2020
Άρθρο81	Εξειδίκευση ζητημάτων για τη λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» και του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές - Τροποποίηση παρ. 59 και 60 άρθρου 107 ν. 4727/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	
Άρθρο82	Σύστημα επιφυλακής της Ε.Ε.Τ.Τ. για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες - Τροποποίηση άρθρου 13Α ν. 4053/2012
Άρθρο83	Καθορισμός ημερών μετακίνησης εκτός έδρας του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ΄ άρθρου 2 ν. 4336/2015
Άρθρο84	Ρύθμιση ζητημάτων Κυβερνητικής Υπηρεσίας PRS
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
Άρθρο85	Σκοποί και χρηματοδοτικά εργαλεία της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 2 και 7 άρθρου 58 ν. 4623/2019

Άρθρο86	Ένταξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε. στους τεχνολογικούς φορείς του ν. 4310/2014 - Τροποποίηση περ. Β΄ άρθρου 13Α ν. 4310/2014
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
Άρθρο87	Αποστολή της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση
Άρθρο88	Όργανο συντονισμού της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση
Άρθρο89	Μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ - ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	
Άρθρο90	Χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς του ιδιωτικού τομέα - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 33 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 54 ν. 4821/2021
Άρθρο91	Δυνατότητα υπαγωγής ή εξαίρεσης της Τράπεζας της Ελλάδος από το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α΄ του ν. 4727/2020 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 107 ν. 4727/2020
Άρθρο92	Παράταση διάρκειας συμβάσεων μίσθωσης έργου του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο»
ΜΕΡΟΣ Δ΄ - ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο93	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Ε΄ - ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο94	Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο95	Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ - ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο96	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η δημιουργία του κατάλληλου θεσμικού υποβάθρου για τη θεμιτή και ασφαλή αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης από φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας της δημόσιας διοίκησης απέναντι σε απειλές στον κυβερνοχώρο.

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η θέσπιση ρυθμίσεων για τη διαμόρφωση των κατάλληλων εγγυήσεων για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των φυσικών και των νομικών προσώπων και την ενίσχυση της λογοδοσίας και της διαφάνειας κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης και τη συμπλήρωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για την κυβερνοασφάλεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 3
Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

Το παρόν Κεφάλαιο δεν θίγει, καθ' οιονδήποτε τρόπο, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής και ιδίως τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119) (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.) και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137), στο πλαίσιο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που λαμβάνει χώρα κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 4

Γενικές διατάξεις για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από τους φορείς του δημόσιου τομέα

1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) δύνανται, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, να χρησιμοποιούν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για τη διαδικασία λήψης ή την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης μιας απόφασης ή την έκδοση πράξης, οι οποίες επηρεάζουν τα δικαιώματα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου, μόνον εφόσον η χρήση αυτή προβλέπεται ρητά σε ειδική διάταξη νόμου που περιλαμβάνει κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων αυτών.
2. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, οι εποπτευόμενοι φορείς αυτών, καθώς και η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.).

Άρθρο 5

Αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου

1. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4, πριν από την έναρξη λειτουργίας του συστήματος, εκπονεί αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου.
2. Κατά την εκπόνηση της αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, οι ακόλουθες πληροφορίες:
 - α) ο επιδιωκόμενος σκοπός, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται με τη χρήση του συστήματος,
 - β) οι δυνατότητες, τα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι παράμετροι λειτουργίας του συστήματος,
 - γ) το είδος και οι κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος, ή υποστηρίζονται από αυτό,
 - δ) οι κατηγορίες δεδομένων που συλλέγονται, τυγχάνουν επεξεργασίας ή εισάγονται στο σύστημα ή παράγονται από αυτό,
 - ε) οι κίνδυνοι που ενδέχεται να προκύψουν για τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τα έννομα συμφέροντα των φυσικών ή νομικών προσώπων, στα οποία αφορά ή τα οποία επηρεάζει η λήψη της απόφασης και
 - στ) το προσδοκώμενο όφελος που απορρέει για το κοινωνικό σύνολο σε συνάρτηση με ενδεχόμενους κινδύνους και επιπτώσεις που δύναται να επιφέρει η χρήση του συστήματος, ιδίως για φυλετικές, εθνοτικές, κοινωνικές ή ηλικιακές ομάδες και κατηγορίες του πληθυσμού.
3. Η υποχρέωση εκπόνησης αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου σύμφωνα με το παρόν δεν υποκαθιστά την υποχρέωση εκπόνησης εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 35 του Γ.Κ.Π.Δ..

Άρθρο 6 **Υποχρεώσεις διαφάνειας**

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 12 έως 14 του Γ.Κ.Π.Δ. για την άσκηση των δικαιωμάτων ενημέρωσης των φυσικών προσώπων, κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4 παρέχει, δημόσια, πληροφορίες σχετικά με:

- α) τον χρόνο έναρξης λειτουργίας του συστήματος,
- β) τις παραμέτρους λειτουργίας, τις δυνατότητες και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος,
- γ) τις κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος ή υποστηρίζονται από αυτό και
- δ) τη διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου.

2. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4 διασφαλίζει ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο αφορά η λήψη της απόφασης ή η έκδοση της πράξης λαμβάνει γνώση των παραμέτρων στις οποίες στηρίχθηκε η λήψη της απόφασης ή η έκδοση της πράξης σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, συμπεριλαμβανομένων των μορφών που διευκολύνουν την ενημέρωση των ατόμων με αναπηρία.

Άρθρο 7 **Υποχρεώσεις αναδόχων συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης**

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία του στρατιωτικού, του εμπορικού ή του βιομηχανικού απορρήτου, σε κάθε προκήρυξη ή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με τις οποίες εκκινεί διαγωνιστική ή άλλη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο τον σχεδιασμό ή την ανάπτυξη συστήματος τεχνητής νοημοσύνης, περιλαμβάνεται όρος για την υποχρέωση του αναδόχου να παρέχει προς τον φορέα του δημόσιου τομέα τις πληροφορίες των περ. β' και γ' της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 6, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης παραίτησής του από την άσκηση αξιώσεων που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο το δικαίωμα των φυσικών ή νομικών προσώπων για παροχή πληροφοριών σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6.

2. Στη σύμβαση προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών που συνάπτεται σύμφωνα με την παρ. 1, περιλαμβάνεται υποχρεωτικός όρος, ότι το σύστημα τεχνητής νοημοσύνης που σχεδιάζεται ή αναπτύσσεται παραδίδεται στον φορέα του δημόσιου τομέα με όρους, ώστε ο φορέας να δύναται να μελετά τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος και τις παραμέτρους που, ενόψει του επιδιωκόμενου σκοπού, λαμβάνονται υπόψη για τη λήψη ή την υποστήριξη αποφάσεων ή την έκδοση πράξεων, να βελτιώνει το σύστημα και να δημοσιεύει ή να διαθέτει με οποιονδήποτε τρόπο τις βελτιώσεις αυτές.

3. Σε κάθε προκήρυξη ή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με τις οποίες εκκινεί διαγωνιστική ή άλλη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο τον σχεδιασμό ή την ανάπτυξη συστήματος τεχνητής νοημοσύνης, περιλαμβάνεται όρος για την υποχρέωση του αναδόχου να λαμβάνει, κατά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την παραγωγική λειτουργία του συστήματος, τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίζει τη συμβατότητα αυτού με

το νομικό πλαίσιο, ιδίως, αναφορικά με την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ισότητα γυναικών και ανδρών, την ελευθερία της έκφρασης, την καθολική πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία, τα δικαιώματα των εργαζομένων και την αρχή της χρηστής διοίκησης.

Άρθρο 8

Μητρώο συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης των φορέων του δημόσιου τομέα

1. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα υποχρεούται να τηρεί μητρώο με τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4, που χρησιμοποιεί, το οποίο επικαιροποιεί μέχρι την 1η Μαρτίου κάθε έτους, και, σε κάθε περίπτωση, όταν θέτει σε λειτουργία νέο σύστημα.
2. Στο μητρώο της παρ. 1 περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με:
 - α) τον επιδιωκόμενο σκοπό, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται με τη χρήση του συστήματος,
 - β) τον χρόνο έναρξης λειτουργίας του συστήματος,
 - γ) τις παραμέτρους λειτουργίας, τις δυνατότητες και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος,
 - δ) τις βασικές πληροφορίες του συστήματος, όπως η ονομασία, η έκδοση και η επωνυμία του κατασκευαστή,
 - ε) μέτρα που λαμβάνονται για την ασφαλή λειτουργία του,
 - στ) τη διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου και
 - ζ) τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ., εφόσον απαιτείται.

Άρθρο 9

Υποχρέωση ενημέρωσης για τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στον εργασιακό τομέα

1. Κάθε επιχείρηση του ιδιωτικού τομέα, εφόσον χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης, το οποίο επηρεάζει οποιαδήποτε διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τους εργαζομένους ή τους υποψήφιους εργαζομένους και έχει αντίκτυπο στις συνθήκες εργασίας, την επιλογή, την πρόσληψη ή την αξιολόγησή τους, πριν την πρώτη χρήση του, παρέχει επαρκή και σαφή πληροφόρηση, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τις παραμέτρους στις οποίες στηρίχθηκε η λήψη της απόφασης, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που προϋποθέτουν προηγούμενη ενημέρωση και διαβούλευση.
2. Η υποχρέωση της παρ. 1 καταλαμβάνει και τις ψηφιακές πλατφόρμες κατά την έννοια του άρθρου 68 του ν. 4808/2021 (Α' 101), ως προς τα φυσικά πρόσωπα που συνδέονται μαζί τους με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.
3. Στην επιχείρηση που παραβιάζει την υποχρέωση της παρ. 1 επιβάλλονται οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις των άρθρων 24 και 28, αντίστοιχα, του ν. 3996/2011 (Α' 170). Αρμόδια αρχή για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων του πρώτου εδαφίου είναι το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.).

Άρθρο 10

Μητρώο συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης - Πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων

1. Κάθε επιχείρηση του ιδιωτικού τομέα, η οποία συνιστά μεσαία ή μεγάλη οντότητα κατά την έννοια των παρ. 5 και 6, αντίστοιχα, του άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251) τηρεί, σε ηλεκτρονική μορφή, μητρώο των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης τα οποία χρησιμοποιεί είτε στο πλαίσιο κατάρτισης προφίλ καταναλωτών είτε στο πλαίσιο αξιολόγησης των πάσης φύσεως εργαζομένων της ή συνεργαζόμενων με αυτήν φυσικών προσώπων.

Στο μητρώο περιλαμβάνονται για κάθε σύστημα, κατ' ελάχιστον, οι εξής πληροφορίες:

- α) η περιγραφή των παραμέτρων λειτουργίας, των δυνατοτήτων και των τεχνικών χαρακτηριστικών του συστήματος,
- β) ο αριθμός και η ιδιότητα των φυσικών προσώπων που αφορά ή ενδέχεται να αφορά,
- γ) οι τεχνικές πληροφορίες που αφορούν στον προμηθευτή ή εξωτερικούς συνεργάτες που συμμετέχουν στην ανάπτυξη ή λειτουργία του συστήματος,
- δ) η περίοδος λειτουργίας του συστήματος, και
- ε) τα μέτρα που λαμβάνονται για την ασφαλή λειτουργία τους.

2. Κάθε επιχείρηση της παρ. 1 καταρτίζει και τηρεί πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα, τις ενέργειες και τις διαδικασίες που εφαρμόζει σε θέματα δεοντολογίας δεδομένων κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

3. Κάθε επιχείρηση της παρ. 1 με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, που συντάσσει δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με το άρθρο 152 του ν. 4548/2018 (Α' 104), συμπεριλαμβάνει υποχρεωτικά στη δήλωση πληροφορίες για την πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων που εφαρμόζει.

Άρθρο 11

Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη

1. Συστήνεται Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη, η οποία έχει ως αποστολή τον συντονισμό της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης.

2. Η Συντονιστική Επιτροπή αποτελείται από:

- α) τον αρμόδιο Υπουργό για την ψηφιακή διακυβέρνηση ως Πρόεδρο,
- β) τον αρμόδιο Υπουργό για τη Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.),
- γ) τον αρμόδιο Υπουργό για τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας,
- δ) τον Γενικό Γραμματέα Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων,
- ε) τον Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών,
- στ) τον Γενικό Γραμματέα Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,
- ζ) τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Υγείας,
- η) τον Γενικό Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής,
- θ) τον Γενικό Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου Μάθησης και Νεολαίας και

ι) έως έξι (6) μέλη με ιδιότητα ιδιώτη - εμπειρογνώμονα ή εκπροσώπου ανεξάρτητης αρχής ή στελέχους άλλου φορέα του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), κατόπιν υπόδειξης από τον οικείο φορέα.

3. Η Συντονιστική Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η Συντονιστική Επιτροπή συνεδριάζει, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, τακτικά μία (1) φορά το τρίμηνο και εκτάκτως όταν το κρίνει αναγκαίο ο Πρόεδρος. Η θητεία των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής είναι τριετής. Στις συνεδριάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής δύναται να παρευρίσκεται, κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου, και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, το οποίο δραστηριοποιείται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 12

Αρμοδιότητες Συντονιστικής Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη

1. Η Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη είναι αρμόδια για:

α) τη λήψη αποφάσεων που αφορούν στην εφαρμογή και τη συνεχή βελτίωση της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης,
β) τη διαμόρφωση εθνικών προτεραιοτήτων και κατευθύνσεων για τη βέλτιστη εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και
γ) τον σχεδιασμό και την προώθηση προτάσεων πολιτικών και δράσεων, καθώς και την υποβολή εισήγησης προς τους φορείς του δημόσιου τομέα για τη λήψη διορθωτικών μέτρων, εφόσον διαπιστώνονται αποκλίσεις αναφορικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης ή επιπτώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα των φυσικών προσώπων.

2. Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της, η Συντονιστική Επιτροπή έχει πρόσβαση σε στατιστικά στοιχεία και βασικούς δείκτες απόδοσης σχετικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, τα οποία παρέχονται από κάθε φορέα του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιείται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης.

Άρθρο 13

Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης

1. Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, ως εκτελεστικό όργανο της Συντονιστικής Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη. Η Επιτροπή αποτελείται από επτά (7) μέλη, στελέχη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων του και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Εποπτείας είναι τριετής.

2. Η Επιτροπή Εποπτείας είναι αρμόδια για:

α) την αποτύπωση της πορείας υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και τη γνωστοποίηση στη Συντονιστική Επιτροπή παρεκκλίσεων κατά την υλοποίηση μέτρων και πολιτικών,

- β) τη μέριμνα για την εφαρμογή των αποφάσεων της Συντονιστικής Επιτροπής και
- γ) τον συντονισμό των δραστηριοτήτων των φορέων που εμπλέκονται στην Εθνική Στρατηγική για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, με βάση τις κατευθύνσεις της Συντονιστικής Επιτροπής.

Άρθρο 14

Παρατηρητήριο τεχνητής νοημοσύνης

1. Συστήνεται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης, το οποίο υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, με κύρια αποστολή τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, τη σύνταξη αναφορών σχετικά με τις δραστηριότητες που αφορούν στην τεχνητή νοημοσύνη στη χώρα, καθώς και την υποστήριξη των αρμόδιων φορέων στον καθορισμό προτεραιοτήτων και την ανάδειξη ευκαιριών και τομέων προστιθέμενης αξίας.
2. Το Παρατηρητήριο καταρτίζει και επικαιροποιεί βασικούς δείκτες απόδοσης (Key Performance Indicators - KPI) και παρέχει πληροφορίες σχετικά με:
 - α) τις δραστηριότητες που αφορούν στην τεχνητή νοημοσύνη στην Ελλάδα,
 - β) τους φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα,
 - γ) τις διαθέσιμες εκπαιδευτικές δραστηριότητες σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη που λαμβάνουν χώρα στην Ελλάδα σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων κατάρτισης για στελέχη του δημόσιου τομέα, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) του Υπουργείου Εσωτερικών,
 - δ) επιτυχημένα παραδείγματα και βέλτιστες πρακτικές αξιοποίησης τεχνητής νοημοσύνης στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα και
 - ε) τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τεχνητής νοημοσύνης στα θεμελιώδη δικαιώματα των φυσικών προσώπων.
3. Το Παρατηρητήριο αναρτά τις εκθέσεις του στον διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, τον Ιανουάριο και τον Ιούλιο κάθε έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Άρθρο 15

Εθνική αρχή πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας

1. Η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 58 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 526/2013 (L 151).

2. Η εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 56 έως 63 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881. Η εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας διαρθρώνεται κατά τρόπο που διασφαλίζει τον διαχωρισμό μεταξύ των αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με την έκδοση ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας και των αρμοδιοτήτων εποπτικού χαρακτήρα.

3. Ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης του άρθρου 60 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881, ο οποίος ορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπουργική απόφαση της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 93 του παρόντος, λαμβάνει διαπίστευση από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ.) του άρθρου 1 του ν. 4468/2017 (Α' 61).

Άρθρο 16

Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών

1. Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών (Π.ΑΝ.Υ.Α.), το οποίο αποτελεί συμβουλευτικό όργανο της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας του άρθρου 7 του ν. 4577/2018 (Α' 199), με αρμοδιότητα την ανάλυση και πρόληψη υβριδικών απειλών, στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

2. Το Π.ΑΝ.Υ.Α. περιλαμβάνει το Επιστημονικό Συμβούλιο και την Επιχειρησιακή Ομάδα Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών.

3. Το Επιστημονικό Συμβούλιο αποτελείται από πέντε (5) μέλη και είναι αρμόδιο για:

- α) την εκπόνηση της εθνικής στρατηγικής για την αντιμετώπιση των απειλών της παρ. 1,
- β) τη διεξαγωγή σεμιναρίων,
- γ) την εκπόνηση μελετών και
- δ) τη διασφάλιση διεθνών συνεργασιών.

Τα μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τριετή θητεία μερικής απασχόλησης και επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων αναγνωρισμένου κύρους από τον χώρο της έρευνας και της τεχνολογίας στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, των υβριδικών απειλών και της ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων.

4. Η Επιχειρησιακή Ομάδα Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών αποτελείται από επτά (7) μέλη και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) καταγράφει όλες τις πραγματικές και πιθανές περιπτώσεις απειλών της παρ. 1 και επιθέσεων,
- β) ταξινομεί τους τομείς που πλήττονται ή μπορεί να πληγούν,
- γ) αξιολογεί τις συνέπειες που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν οι απειλές της παρ. 1 και επιθέσεις,
- δ) εξετάζει πιθανά σενάρια απειλών της παρ. 1 και επιθέσεων,
- ε) διεξάγει σενάρια απειλών της παρ. 1 και επιθέσεων με τη συμμετοχή στελεχών φορέων του δημοσίου τομέα.

Τα μέλη της Επιχειρησιακής Ομάδας Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τριετή θητεία μερικής απασχόλησης και προέρχονται από φορείς του δημόσιου τομέα, και ιδίως από την Ε.Υ.Π., τη Διεύθυνση Κυβερνοάμυνας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (Γ.Ε.ΕΘ.Α.) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

5. Το Π.ΑΝ.Υ.Α. συνεργάζεται: α) με επιστημονικά κέντρα με αντικείμενο συναφές με τους βασικούς στόχους του, β) με άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και γ) με λοιπούς φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Το Π.ΑΝ.Υ.Α. δύναται να αναθέτει σε τρίτους την εκπόνηση μελετών για την υποστήριξη της αποστολής του.

6. Η λειτουργία και οι δράσεις του Π.ΑΝ.Υ.Α. χρηματοδοτούνται από πόρους ενωσιακούς ή εθνικούς, συγχρηματοδοτούμενους ή μη, που διατίθενται στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Άρθρο 17

Ορισμός εθνικού κέντρου συντονισμού

1. Η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως εθνικό κέντρο συντονισμού σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού 2021/887/ΕΕ της 20ής Μαΐου 2021 για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού (L 202) και ασκεί τις αρμοδιότητες των άρθρων 6 και 7 του ανωτέρω Κανονισμού.

2. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4914/2022 (Α' 61) που υπάγεται στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για τη διαχείριση, τον προγραμματισμό και την υποστήριξη της υλοποίησης ειδικών δράσεων, οι οποίες έχουν λάβει επιχορηγήσεις από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας, μεταξύ άλλων, μέσω οικονομικής ενίσχυσης τρίτων σύμφωνα με το άρθρο 204 του Κανονισμού 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1296/2013, (ΕΕ) 1301/2013, (ΕΕ) 1303/2013, (ΕΕ) 1304/2013, (ΕΕ) 1309/2013, (ΕΕ) 1316/2013, (ΕΕ) 223/2014, (ΕΕ) 283/2014 και της απόφασης 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 (L 193), υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις αντίστοιχες συμφωνίες επιχορήγησης.

Άρθρο 18

Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών

1. Σε κάθε φορέα κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) ορίζεται, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του φορέα, ένας (1) υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής ως Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Υ.Α.Σ.Π.Ε.) με τον αναπληρωτή του. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. ορίζεται βάσει της εμπειρίας που διαθέτει στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

2. Ο ορισμός του Υ.Α.Σ.Π.Ε. είναι ασυμβίβαστος με τη θέση του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (Υ.Π.Δ.) του άρθρου 37 του Γ.Κ.Π.Δ. και των άρθρων 7 και 8 του ν. 4624/2019 (Α' 137). Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. δύναται να αναλαμβάνει και άλλα υπαλληλικά καθήκοντα, εφόσον η τήρηση των καθηκόντων αυτών δεν συνεπάγεται σύγκρουση συμφερόντων.

3. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται οι υπηρεσίες της Ε.Υ.Π., τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς τους.

Άρθρο 19

Καθήκοντα Υπεύθυνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών

1. Τα καθήκοντα του Υ.Α.Σ.Π.Ε. είναι, ιδίως:

α) η διαρκής μέριμνα για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών του φορέα κατά την έννοια της περ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 (Α' 199),

β) η συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και η μέριμνα για την εφαρμογή των κατευθυντήριων οδηγιών, απαιτήσεων και μέτρων ασφαλείας που εκδίδουν,

γ) η τήρηση μητρώου του φορέα με τις υποδομές πληροφορικής και επικοινωνιών, το λογισμικό και τα πληροφοριακά αγαθά,

δ) η συμμετοχή στη διενέργεια ελέγχων σε συστήματα πληροφορικής και επικοινωνιών του φορέα για τη διακρίβωση του υφιστάμενου επιπέδου ασφάλειας,

ε) η εποπτεία της τήρησης της πολιτικής ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών του φορέα,

στ) η παρακολούθηση και αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και εργαλείων ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών για την ενίσχυση του επιπέδου κυβερνοασφάλειας του φορέα και

ζ) η διενέργεια αξιολογήσεων του επιπέδου κυβερνοασφάλειας του φορέα σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές.

2. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. δεσμεύεται, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, από την τήρηση της εμπιστευτικότητας και του απορρήτου που προβλέπεται από ειδικές διατάξεις της εθνικής και της ενωσιακής νομοθεσίας.

3. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. παρακολουθεί υποχρεωτικά ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης που υλοποιείται από το Ε.Κ.Δ.Δ.Α., σε συνεργασία με τον φορέα λειτουργίας του Κέντρου Επιχειρήσεων Κυβερνοασφάλειας για την κεντρική κυβέρνηση, το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την ανάληψη των καθηκόντων του.

4. Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. λογοδοτεί απευθείας στο ανώτατο επίπεδο διοίκησης του φορέα και δύναται να υποστηρίζεται στην άσκηση των καθηκόντων του από ομάδα εργασίας που συγκροτείται από το αρμόδιο όργανο διοίκησης του οικείου φορέα ή τον κατά περίπτωση αρμόδιον Υπουργό ή από οργανική μονάδα του φορέα που συστήνεται για τον σκοπό αυτόν.

5. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται οι υπηρεσίες της Ε.Υ.Π., τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς τους.

Άρθρο 20

Σχέδιο ανάλυσης κινδύνου και ενιαία πολιτική ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών

1. Με μέριμνα του Υ.Α.Σ.Π.Ε., κάθε φορέας κεντρικής Κυβέρνησης καταρτίζει και τηρεί σχέδιο ανάλυσης κινδύνου το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) κατάλογο με:

αα) τις υποδομές πληροφορικής και επικοινωνιών, όπως ιδίως σταθμούς εργασίας, διακομιστές, δικτυακές συσκευές, εκτυπωτές,

αβ) το λογισμικό, όπως ιδίως λειτουργικά συστήματα και εφαρμογές,

αγ) τα πληροφοριακά αγαθά του φορέα ανά κτιριακή υποδομή,

β) κατάλογο με τις διαφορετικές εκτιμώμενες απειλές που δύνανται να εκδηλωθούν στους πόρους της περ. α),

γ) κατάλογο με τις ευπάθειες συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών του φορέα που είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο εκμετάλλευσης από συγκεκριμένες πηγές απειλών,

δ) υπολογισμό του συνολικού κινδύνου, ως συνδυασμού της πιθανότητας πραγματοποίησης των απειλών που έχουν αναγνωριστεί και της εκτίμησης της επίπτωσής τους στις υποδομές, τα αγαθά, τις λειτουργίες και το προσωπικό του φορέα, καθώς και σε άλλους φορείς,

ε) προσδιορισμό του τρόπου αντιμετώπισης των κινδύνων, των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων προστασίας και του υπολειπόμενου κινδύνου μετά την εφαρμογή τους.

2. Με μέριμνα του Υ.Α.Σ.Π.Ε., κάθε φορέας κεντρικής Κυβέρνησης καταρτίζει και τηρεί ενιαία πολιτική ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών η οποία περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, τις εξής πληροφορίες:

α) τους στόχους ασφάλειας του φορέα και την προσέγγιση διαχείρισής τους,

β) τον τρόπο διαχείρισης των απαιτήσεων που δημιουργούνται από:

βα) την επιχειρησιακή στρατηγική του φορέα,

ββ) τις νομοθετικές, κανονιστικές και συμβατικές υποχρεώσεις του,

βγ) το διεθνές περιβάλλον κυβερνοαπειλών,

γ) την ανάθεση γενικών και ειδικών ρόλων και αντίστοιχων ευθυνών για τη διαχείριση της ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων,

δ) διαδικασίες για τον χειρισμό αποκλίσεων και εξαιρέσεων και

ε) την παραπομπή σε επιμέρους θεματικές ενότητες, όπως ενδεικτικά: την πολιτική ασφάλειας δικτύων, την πολιτική ορθής χρήσης, την πολιτική διαχείρισης ταυτότητας και ελέγχου πρόσβασης, την πολιτική αντιγράφων ασφαλείας, την πολιτική διαχείρισης περιστατικών και επιχειρησιακής συνέχειας και την πολιτική φυσικής ασφάλειας.

3. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται οι υπηρεσίες της Ε.Υ.Π., τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς τους.

Άρθρο 21

Κρίσιμες ψηφιακές υποδομές

1. Μία ψηφιακή υποδομή, σύστημα ή υποσύστημα ή υπηρεσία φορέα της κεντρικής Κυβέρνησης χαρακτηρίζεται ως κρίσιμη εφόσον πληρούνται, κατ' ελάχιστον, τα εξής κριτήρια:

α) ο φορέας παρέχει υπηρεσία ουσιώδη για τη διατήρηση κρίσιμων κοινωνικών ή οικονομικών δραστηριοτήτων της χώρας και

β) σε περίπτωση συμβάντος κατά την έννοια της περ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 (Α' 199), η παροχή της εν λόγω υπηρεσίας υφίσταται σοβαρή διατάραξη, κατά την έννοια του άρθρου 7 της υπ' αριθμ. 1027/4.10.2019 απόφασης του Υπουργού Επικρατείας (Β' 3739).

2. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος εξαιρούνται οι υπηρεσίες της Ε.Υ.Π., τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, καθώς και οι εποπτευόμενοι φορείς τους.

Άρθρο 22

Υποχρεώσεις φορέων που διαθέτουν κρίσιμες ψηφιακές υποδομές

1. Κάθε φορέας κεντρικής Κυβέρνησης, ο οποίος διαθέτει κρίσιμες ψηφιακές υποδομές, συστήματα, υποσυστήματα ή υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 21 και την υπουργική απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 93, πλέον των υποχρεώσεων των άρθρων 18 και 20, ορίζει για κάθε υποδομή, σύστημα, υποσύστημα ή υπηρεσία έναν (1) υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ Πληροφορικής ως Συντονιστή Ασφάλειας (Σ.Α.) με τον αναπληρωτή του. Ο ορισμός γίνεται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης του φορέα.

2. Ο Συντονιστής Ασφάλειας ασκεί τα καθήκοντα του Υ.Α.Σ.Π.Ε. σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 20, σε επίπεδο υποδομής, συστήματος ή υποσυστήματος ή υπηρεσίας και αναφέρεται σε αυτόν.

Άρθρο 23

Πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας

Θεσπίζεται πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, το οποίο λαμβάνει χώρα στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας. Στο πρόγραμμα δύνανται να συμμετέχουν σπουδαστές ή πτυχιούχοι Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Άρθρο 24

Ειδικές ρυθμίσεις για την ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών

1. Για την προμήθεια του εξοπλισμού των δικτύων και υπηρεσιών τους, οι επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που διατίθενται στο κοινό, καταρτίζουν και τηρούν σχέδιο αποτίμησης κινδύνων, το οποίο επικαιροποιούν σε ετήσια βάση. Για την κατάρτιση των σχεδίων του πρώτου εδαφίου, λαμβάνονται υπόψη:

α) η αξιοπιστία των προμηθευτών αναφορικά με τη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας, της ακεραιότητας, και διαθεσιμότητας των δημοσίων δικτύων ή των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

β) η δυνατότητά τους να διασφαλίζουν τον επαρκή εφοδιασμό της αγοράς με προϊόντα ή υπηρεσίες και

γ) η συνολική ποιότητα των προϊόντων ή των υπηρεσιών, οι πρακτικές κυβερνοασφάλειας, συμπεριλαμβανομένου του βαθμού ελέγχου που ασκεί ο οικείος προμηθευτής επί της αλυσίδας εφοδιασμού του και ο βαθμός προτεραιοποίησης των πρακτικών αυτών.

2. Οι επιχειρήσεις της παρ. 1 καταρτίζουν και τηρούν σχέδιο προμηθειών σχετικά με τον εξοπλισμό που προμηθεύονται και σχετικά με τη συμμετοχή τρίτων προμηθευτών. Το σχέδιο προμηθειών περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) τα τεχνικά μέτρα ασφάλειας, όπως αυτά προσδιορίζονται στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.), λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς πρακτικές ασφάλειας για τον υπό προμήθεια εξοπλισμό,

β) τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων που αποτιμώνται σύμφωνα με το σχέδιο της παρ. 1 και

γ) περιγραφή του υπό προμήθεια εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου του χρονοδιαγράμματος και του τρόπου ένταξης στο δίκτυο, καθώς και τεκμηρίωση για την επιλογή του συγκεκριμένου εξοπλισμού σε συνάρτηση με τα μέτρα των περ. α) και β).

Η Α.Δ.Α.Ε., η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) και η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας δύνανται οποτεδήποτε, κατόπιν αίτησής τους, να λαμβάνουν γνώση των σχεδίων προμήθειας.

Άρθρο 25

Ηλεκτρονικό μητρώο υπευθύνων προστασίας δεδομένων

1. Συστήνεται ηλεκτρονικό μητρώο υπεύθυνων προστασίας δεδομένων των δημόσιων φορέων κατά την έννοια της περ. α' του άρθρου 4 του ν. 4624/2019 (Α' 137), το οποίο τηρείται στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.).

Το μητρώο περιλαμβάνει:

α) κατάλογο των υπεύθυνων προστασίας δεδομένων που έχουν οριστεί, ανά φορέα και
β) κατάλογο με τις προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή τις προκηρύξεις που έχουν εκδοθεί ανά φορέα για τον ορισμό υπευθύνου προστασίας δεδομένων.

2. Κάθε φορέας της παρ. 1 υποχρεούται να ενημερώνει αμελλητί το μητρώο για τον ορισμό υπευθύνου προστασίας δεδομένων.

3. Στο μητρώο καταχωρίζονται, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα στοιχεία του υπευθύνου προστασίας δεδομένων: α) όνομα, β) επώνυμο γ) αρμόδιος φορέας και δ) στοιχεία επικοινωνίας. Η καταχώριση των ανωτέρω στοιχείων πραγματοποιείται από υπαλλήλους του φορέα που εξουσιοδοτούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση της παρ. 9 του άρθρου 93.

4. Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως υπεύθυνος επεξεργασίας, κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 4 του Γ.Κ.Π.Δ. για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τηρούνται στο μητρώο.

Άρθρο 26**Επιτροπή υπευθύνων προστασίας δεδομένων**

1. Συστήνεται Επιτροπή υπευθύνων προστασίας δεδομένων, η οποία έχει ως αποστολή τον συντονισμό των ενεργειών και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών κατά την άσκηση των καθηκόντων των υπευθύνων προστασίας δεδομένων των φορέων της κεντρικής Κυβέρνησης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).
2. Η ανωτέρω Επιτροπή είναι εννεαμελής και αποτελείται από Υπευθύνους Προστασίας Δεδομένων που έχουν οριστεί από φορείς της κεντρικής Κυβέρνησης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014. Κριτήρια για την επιλογή τους αποτελούν, ιδίως, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η κλίμακα επεξεργασίας, και οι επιπτώσεις στα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων.
3. Η Επιτροπή συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και συνεδριάζει, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, τακτικά μία (1) φορά το τρίμηνο και εκτάκτως όταν το κρίνει αναγκαίο ο Πρόεδρος. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύναται να παρευρίσκεται και οποιοσδήποτε άλλος Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων φορέα κεντρικής Κυβέρνησης, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο εγνωσμένου κύρους το οποίο δραστηριοποιείται στο πεδίο της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου.

Άρθρο 27**Αρμοδιότητες Επιτροπής υπευθύνων προστασίας δεδομένων**

1. Η Επιτροπή υπευθύνων προστασίας δεδομένων είναι αρμόδια για:
 - α) την ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνογνωσίας σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων των υπευθύνων προστασίας δεδομένων,
 - β) τη διατύπωση προτάσεων προς τους υπεύθυνους προστασίας δεδομένων των φορέων της κεντρικής Κυβέρνησης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) για την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων τους, σε συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.), και
 - γ) τη συνεργασία με την Α.Π.Δ.Π.Χ. για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της,
2. Για τη διοικητική, τεχνική και επιστημονική υποστήριξή της κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρό της, δύναται να συνάπτει κάθε είδους προγραμματικές συμφωνίες ή μνημόνια συνεργασίας με φορείς του δημόσιου τομέα και να αναθέτει σε τρίτους την εκτέλεση ενεργειών τεχνικής βοήθειας.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΗΓΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 28
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ορθολογική αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι τεχνολογίες του Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ), των Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), του κατανεμημένου καθολικού και της τρισδιάστατης εκτύπωσης στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων των φορέων του δημόσιου τομέα και στο πλαίσιο λειτουργίας της ιδιωτικής αγοράς, με απώτερο στόχο την εδραίωση του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας.

Άρθρο 29
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

- α) η θέσπιση μέτρων για τη διαφανή και ασφαλή λειτουργία των συσκευών τεχνολογίας του Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ) που χρησιμοποιούνται από τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών (Φ.Ε.Β.Υ.) της περ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 (Α΄ 199), τους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών (Π.Ψ.Υ.) της περ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.),
- β) η θέσπιση ρυθμίσεων για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών με τη χρήση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ),
- γ) η θέσπιση ρυθμίσεων για τις εγγραφές σε αλυσίδα συστοιχιών ή σε άλλες τεχνολογίες κατανεμημένου καθολικού και για τα έξυπνα συμβόλαια και
- δ) ο προσδιορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης, και ιδίως η εξειδίκευση του πλαισίου προστασίας του δικαιώματος του δημιουργού, των συγγενικών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας που γεννώνται στο πλαίσιο της διαδικασίας τρισδιάστατης εκτύπωσης, ο προσδιορισμός της ευθύνης των φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης και ο διαμοιρασμός ψηφιακών μοντέλων ή αρχείων σχετικών με αυτήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30

Πεδίο εφαρμογής

1. Στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Γ΄ του παρόντος Μέρους εμπίπτουν οι συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ που χρησιμοποιούνται από τους Φ.Ε.Β.Υ., τους Π.Ψ.Υ. και τους Ο.Τ.Α.. Από το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Γ΄ εξαιρούνται οι συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ, που χρησιμοποιούνται από την Ε.Υ.Π., το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και τους εποπτευόμενους φορείς του.
2. Στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Δ΄ του παρόντος Μέρους εμπίπτουν τα Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών που χρησιμοποιούνται για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών στην επικράτεια.
3. Το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Ε΄ του παρόντος Μέρους καταλαμβάνει τις εγγραφές δεδομένων ή τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μέσω αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης τεχνολογίας καταμετρημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.).
4. Στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου ΣΤ΄ του παρόντος Μέρους εμπίπτουν μόνο τα ψηφιακά μοντέλα ή τα δεδομένα σχεδιασμού που υπάγονται, κατά περίπτωση, στο πεδίο προστασίας των ν. 146/1914 (Α΄ 21), 1733/1987 (Α΄ 171), 2121/1993 (Α΄ 25) και 4679/2020 (Α΄ 71).

Άρθρο 31

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

- 1.«Αλυσίδα συστοιχιών (blockchain)»: είδος τεχνολογίας καταμετρημένου καθολικού που καταγράφει δεδομένα σε συστοιχίες (blocks), οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους με χρονολογική σειρά και σχηματίζουν μια αλυσίδα (chain) συναινετικής, αποκεντρωμένης και μαθηματικά επαληθεύσιμης φύσης, η οποία βασίζεται κυρίως στην επιστήμη της κρυπτογραφίας.
2. «Αρμόδια ομάδα απόκρισης»: η αρμόδια ομάδα απόκρισης για συμβάντα που αφορούν στην ασφάλεια υπολογιστών (Computer Security Incident Response Team - CSIRT) του άρθρου 8 του ν. 4577/2018 (Α΄ 199) ή η αρμόδια ομάδα αντιμετώπισης ηλεκτρονικών επιθέσεων (Εθνικό CERT) της περ. δ΄ της παρ. 5 του άρθρου 2 του π.δ. 1/2017 (Α΄ 2).
3. «Ασφάλεια συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ»: η ικανότητα συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ, συμπεριλαμβανομένου του λειτουργικού τους συστήματος ή του λογισμικού που καθορίζει το σύνολο των λειτουργικών τους δυνατοτήτων, να αντιμετωπίζουν ενέργειες που πλήττουν τη διαθεσιμότητα, την αυθεντικότητα, την ακεραιότητα ή το απόρρητο των δεδομένων που αποθηκεύονται, μεταδίδονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία ή των συναφών υπηρεσιών που προσφέρονται ή είναι προσβάσιμες μέσω των εν λόγω συσκευών.
- 4.«Δεδομένα σχεδιασμού (design data)»: το σύνολο των παραγόμενων δεδομένων κατά τη δημιουργία ενός ψηφιακού αρχείου σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή, τα οποία αφορούν είτε στον πηγαίο κώδικα αυτού είτε στα σχεδιαστικά δεδομένα του ψηφιακού μοντέλου που λαμβάνονται με σάρωση ενός φυσικού αντικειμένου.

5. «Διαδίκτυο των Πραγμάτων (ΔτΠ - Internet of Things - IoT)»: κάθε τεχνολογία η οποία: α) επιτρέπει σε συσκευές ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετιζόμενων συσκευών, μέσω της σύνδεσής τους με το διαδίκτυο, να εκτελούν, βάσει προγράμματος, αυτόματη επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας εκείνης που αφορά στη διασύνδεση φυσικών πραγμάτων, ιδίως συσκευών, οχημάτων και κτιρίων, με ηλεκτρονικά εξαρτήματα, λογισμικό, αισθητήρες (sensors), ελεγκτές ενεργοποίησης (actuators), ραδιοζεύξεις και σύνδεση δικτύου και β) επιτρέπει τη συλλογή και ανταλλαγή ψηφιακών δεδομένων, προκειμένου να προσφέρουν ποικίλες υπηρεσίες στους χρήστες, με ή χωρίς την ανθρώπινη συμμετοχή.

6.«Διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης»: το σύνολο των επιμέρους ενεργειών, οι οποίες εκκινούν είτε με τη δημιουργία του ψηφιακού αρχείου σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή είτε με τη σάρωση φυσικού αντικείμενου μέσω τρισδιάστατου σαρωτή και κατατείνουν στην εκτύπωση φυσικού αντικείμενου με βάση ψηφιακό μοντέλο.

7. «Διανομέας»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην αλυσίδα εφοδιασμού συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ, διαφορετικό από τον κατασκευαστή ή τον εισαγωγέα, το οποίο καθιστά μια συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ διαθέσιμη στην αγορά.

8. «Εισαγωγέας»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, διαφορετικό από τον κατασκευαστή, εγκατεστημένο στην ελληνική επικράτεια, το οποίο εισάγει και διαθέτει στην ελληνική αγορά συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ που έχει κατασκευαστεί εκτός Ελλάδας.

9. «Έξυπνο συμβόλαιο (smart contract)»: σύνολο κωδικοποιημένων λειτουργιών υπολογιστή, το οποίο οριστικοποιείται και εκτελείται μέσω τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού σε αυτοματοποιημένη ηλεκτρονική μορφή μέσω οδηγιών για την εκτέλεση ενεργειών, παραλείψεων ή ανοχών, οι οποίες βασίζονται στην ύπαρξη ή μη συγκεκριμένων προϋποθέσεων, σύμφωνα με όρους που καταγράφονται απευθείας σε ηλεκτρονικό κώδικα, προγραμματισμένες εντολές ή προγραμματισμένη γλώσσα.

10. «Κατανεμημένο καθολικό»: αποθετήριο πληροφοριών που τηρεί αρχεία συναλλαγών και το οποίο διαμοιράζεται και συγχρονίζεται μεταξύ ενός συνόλου κόμβων δικτύου Τ.Κ.Κ. με τη χρήση μηχανισμού συναίνεσης.

11. «Κατασκευαστής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που: α) σχεδιάζει ή κατασκευάζει μία συσκευή τεχνολογίας του ΔτΠ ή αναθέτει σε άλλους τον σχεδιασμό ή την κατασκευή της και διοχετεύει στην αγορά τη συσκευή αυτή υπό την επωνυμία του ή το εμπορικό σήμα του, ή β) αναπτύσσει ή τροποποιεί το λειτουργικό σύστημα της συσκευής ή εγκαθιστά λογισμικό που καθορίζει το σύνολο των λειτουργικών της δυνατοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των συλλεγόμενων δεδομένων, της συχνότητας συλλογής τους, του αποδέκτη των δεδομένων σε περίπτωση διαβίβασης και του σκοπού της διαβίβασης.

12. «Κίνδυνος»: η πιθανότητα ζημίας ή διατάραξης της λειτουργίας της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ που προκαλείται από περιστατικό ασφαλείας και εκφράζεται ως συνδυασμός της έκτασης της εν λόγω ζημίας ή διατάραξης και της πιθανότητας επέλευσης του εν λόγω περιστατικού.

13. «Κόμβος δικτύου Τ.Κ.Κ.»: συσκευή ή εφαρμογή λογισμικού που αποτελεί μέρος δικτύου και κατέχει πλήρες ή μερικό αντίγραφο των αρχείων όλων των συναλλαγών σε κατανεμημένο καθολικό.

14. «Λογισμικό τρισδιάστατου εκτυπωτή»: το λογισμικό που έχει εγκατασταθεί στον τρισδιάστατο εκτυπωτή και το οποίο δίνει εντολή στον τρισδιάστατο εκτυπωτή για την εκτύπωση φυσικού αντικείμενου με βάση ψηφιακό μοντέλο.

15. «Λογισμικό τρισδιάστατου σαρωτή»: το λογισμικό που έχει εγκατασταθεί στον τρισδιάστατο σαρωτή και το οποίο δίνει εντολή στον τρισδιάστατο σαρωτή για την παραγωγή ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου.
16. «Μη συμμόρφωση»: Αποτυχία συμμόρφωσης της συσκευής ΔτΠ με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 11α του άρθρου 93.
17. «Οδηγίες χρήσης»: οι πληροφορίες που παρέχονται από τον κατασκευαστή για την ενημέρωση του χρήστη, ιδίως σχετικά με τον επιδιωκόμενο σκοπό και την ορθή χρήση μιας συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ.
18. «Συμβάν»: κάθε γεγονός με δυσμενή συνέπεια στην ασφάλεια συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ.
19. «Συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ»: Κάθε συσκευή ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετιζόμενων συσκευών, που χρησιμοποιεί την τεχνολογία του ΔτΠ, συμπεριλαμβανομένου του λειτουργικού της συστήματος ή του λογισμικού που καθορίζει το σύνολο των λειτουργικών της δυνατοτήτων.
20. «Σύστημα Τ.Κ.Κ.»: το ψηφιακό σύστημα που βασίζεται στην Τ.Κ.Κ. ή την αλυσίδα συστοιχιών (blockchain).
21. «Τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού (distributed ledger technology) - Τ.Κ.Κ. (DLT)»: τεχνολογία που καθιστά δυνατή τη λειτουργία και τη χρήση κατανεμημένων καθολικών.
22. «Τρισδιάστατη εκτύπωση (3D Printing)»: η διαδικασία της ένωσης υλικών τρισδιάστατης εκτύπωσης μέσω της τεχνικής της προσθετικής επάλληλης διαστρωμάτωσης αυτών με τη χρήση νέων τεχνολογιών, ιδίως τρισδιάστατων εκτυπωτών, και με σκοπό την εκτύπωση φυσικού αντικειμένου με βάση ψηφιακό μοντέλο.
23. «Τρισδιάστατος εκτυπωτής»: ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός ή η συσκευή μαζί με το σύνολο των εξαρτημάτων τους, με τα οποία εκτελείται η εργασία της προσθετικής επάλληλης διαστρωμάτωσης των υλικών τρισδιάστατης εκτύπωσης για την εκτύπωση φυσικού αντικειμένου με βάση ψηφιακό μοντέλο.
24. «Τρισδιάστατος σαρωτής»: ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός ή η συσκευή, μαζί με το σύνολο των εξαρτημάτων τους, με τα οποία εκτελείται η εργασία αποτύπωσης ενός φυσικού αντικειμένου και μορφοποίησης της πληροφορίας του για τη δημιουργία ψηφιακού μοντέλου.
25. «Υλικό τρισδιάστατης εκτύπωσης»: το αναλώσιμο υλικό που τροφοδοτείται μέσω του τρισδιάστατου εκτυπωτή και το οποίο, μέσω της τεχνικής της πρόσθετης επάλληλης διαστρωμάτωσής του, αποτελεί την πρώτη ύλη για τη δημιουργία του φυσικού αντικειμένου με τη μέθοδο της τρισδιάστατης εκτύπωσης.
26. «Φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ»: οι Φ.Ε.Β.Υ. της περ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018, οι Π.Ψ.Υ. της περ. 6 του άρθρου 3 του ιδίου νόμου και οι Ο.Τ.Α., εφόσον χρησιμοποιούν συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ.
27. «Χρήστες»: εξουσιοδοτημένοι χειριστές συσκευών ΔτΠ για λογαριασμό των φορέων εκμετάλλευσης ΔτΠ.
28. «Ψηφιακό αρχείο σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή (Computer Aided Design File - C.A.D. File)»: ένα επεξεργάσιμο ψηφιακό αρχείο δεδομένων που έχει δημιουργηθεί με τη χρήση κατάλληλου σχεδιαστικού λογισμικού και το οποίο περιέχει το ψηφιακό μοντέλο.
29. «Ψηφιακό αρχείο τυπικής γλώσσας τριγώνου (Standard Triangle Language file - STL file)»: μη επεξεργάσιμο ψηφιακό αρχείο δεδομένων ενός ψηφιακού μοντέλου έτοιμου για χρήση από τον τρισδιάστατο εκτυπωτή.
30. «Ψηφιακό μοντέλο»: η ψηφιακή τρισδιάστατη μορφή του προς εκτύπωση αντικειμένου, η οποία περιλαμβάνει τα δεδομένα σχεδιασμού που εμπεριέχονται στο ψηφιακό αρχείο σχεδιασμού. Ως προς την υπολογιστική του διάσταση, το ψηφιακό μοντέλο περιλαμβάνει: α)

τον πηγαίο κώδικά του, εφόσον το ψηφιακό μοντέλο δημιουργείται εξ αρχής με προγραμματιστική εργασία του δημιουργού του ή β) μόνο τη σχεδιαστική του διάσταση, χωρίς πηγαίο κώδικα, εφόσον δεν δημιουργείται εξ αρχής με προγραμματιστική εργασία του δημιουργού του, αλλά με σάρωση φυσικού αντικειμένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Άρθρο 32

Μέτρα κυβερνοασφάλειας των συσκευών τεχνολογίας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ)

1. Οι συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ σχεδιάζονται και αναπτύσσονται κατά τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται κατάλληλο επίπεδο κυβερνοασφάλειας καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους και να αποτρέπονται απόπειρες μη εξουσιοδοτημένων τρίτων να αλλοιώσουν τη χρήση ή τις επιδόσεις τους.
2. Λαμβανομένης υπόψη της χρήσης και των πιθανών κινδύνων ασφάλειας, οι συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ ενσωματώνουν, κατά περίπτωση, μέτρα διασφάλισης κατάλληλου επιπέδου κυβερνοασφάλειας, όπως:
 - α) η χρήση ασφαλών κωδικών πρόσβασης στις συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ,
 - β) η έγκαιρη ενημέρωση λογισμικού από αξιόπιστες πηγές,
 - γ) η κρυπτογράφηση κατά τη μεταφορά κρίσιμων δεδομένων ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων ελέγχου και διαχείρισης της απομακρυσμένης πρόσβασης,
 - δ) ο προσδιορισμός από τον φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ ενός δημόσιου σημείου επαφής, στο οποίο μπορούν οι χρήστες να γνωστοποιούν περιστατικά ασφάλειας των συσκευών και
 - ε) η πρόβλεψη πολιτικής ή διαδικασίας γνωστοποίησης περιστατικών ευπάθειας ή ασφάλειας.
3. Τα μέτρα της παρ. 2 ενσωματώνονται στη συσκευή ήδη κατά το στάδιο του σχεδιασμού της και δηλώνονται στο έγγραφο οδηγιών χρήσης της παρ. 2 του άρθρου 33.

Άρθρο 33

Δήλωση συμμόρφωσης κατασκευαστή

1. Συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ που προορίζεται να διατεθεί σε φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ συνοδεύεται απαραίτητως από δήλωση συμμόρφωσης του κατασκευαστή, στην οποία δηλώνεται η συμμόρφωση της συσκευής με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 11α του άρθρου 93.
2. Τη δήλωση συμμόρφωσης συνοδεύει έγγραφο οδηγιών χρήσης και πληροφοριών ασφαλείας σε ορολογία εύκολα κατανοητή από τους τελικούς χρήστες. Οι οδηγίες περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται για την ασφαλή εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία ανάλογα με την κατά προορισμό χρήση της συσκευής, καθώς και καταγραφή των πιθανών κινδύνων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.
3. Ο κατασκευαστής τηρεί και θέτει τη δήλωση συμμόρφωσης στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας ή της αρμόδιας ομάδας απόκρισης, εφόσον του ζητηθεί.

4. Εφόσον για τον σχεδιασμό ή την κατασκευή της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ συμπράττουν δύο (2) ή περισσότεροι κατασκευαστές, αυτοί ευθύνονται εις ολόκληρον για την τήρηση των υποχρεώσεων των παρ. 1 έως 3 και συντάσσεται ενιαία δήλωση συμμόρφωσης.
5. Εφόσον ο κατασκευαστής αποκτήσει γνώση ότι η συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ δεν συμμορφώνεται με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 11α του άρθρου 93, ενημερώνει άμεσα τον εισαγωγέα, την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και την αρμόδια ομάδα απόκρισης.

Άρθρο 34

Υποχρεώσεις εισαγωγέων και διανομέων

1. Πριν από τη διάθεση της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ σε φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ, κάθε εισαγωγέας επαληθεύει ότι η συσκευή συνοδεύεται από τη δήλωση συμμόρφωσης του άρθρου 33 και τη θέτει στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας ή της αρμόδιας ομάδας απόκρισης, όποτε του ζητηθεί.
2. Εφόσον ο εισαγωγέας αποκτήσει γνώση ότι μία συσκευή τεχνολογίας ΔτΠ δεν συμμορφώνεται με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 11α του άρθρου 93, απέχει από την περαιτέρω διάθεσή της έως ότου επιτευχθεί η συμμόρφωση. Σε αυτήν την περίπτωση, ο εισαγωγέας ενημερώνει άμεσα τον κατασκευαστή και, εφόσον η συσκευή έχει ήδη διατεθεί, την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, την αρμόδια ομάδα απόκρισης και τον διανομέα ή, σε περίπτωση απευθείας διάθεσης, τους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ που κάνουν χρήση αυτής.
3. Ο εισαγωγέας, εφόσον του ζητηθεί, διαθέτει στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας ή στην αρμόδια ομάδα απόκρισης, αρχείο με καταγραφή των ενεργειών της παρ. 2 και συνεργάζεται με τις ανωτέρω αρχές για οποιαδήποτε ενέργεια κριθεί απαραίτητη για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της συσκευής.
4. Οι παρ. 1 έως 3 εφαρμόζονται και στην περίπτωση των διανομέων που διαθέτουν συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ σε φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ.

Άρθρο 35

Υποχρεώσεις φορέων εκμετάλλευσης - Υπεύθυνος Ασφαλείας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ)

1. Οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ χρησιμοποιούν τις συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 11α του άρθρου 93.
2. Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ ορίζει Υπεύθυνο Ασφαλείας ΔτΠ, ο οποίος είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων της υπουργικής απόφασης της παρ. 11β του άρθρου 93 που έχει λάβει ο φορέας. Η θέση του Υπεύθυνου Ασφαλείας ΔτΠ δεν είναι ασυμβίβαστη με τη θέση του Υπεύθυνου Ασφάλειας Πληροφοριών και Δικτύων του άρθρου 6 της υπ' αριθμ. 1027/4.10.2019 απόφασης του Υπουργού Επικρατείας (Β' 3739).
3. Ο Υπεύθυνος Ασφαλείας ΔτΠ μεριμνά, σε συνεργασία με τους χρήστες κάθε συσκευής ΔτΠ, για την τήρηση αρχείου καταγραφής που δημιουργείται από τη συσκευή για χρονικό διάστημα που είναι εύλογο σε συνάρτηση με τον σκοπό χρήσης της.

4. Εφόσον ο Υπεύθυνος Ασφαλείας ΔτΠ πιθανολογεί ότι η συσκευή παρουσιάζει κίνδυνο που συνδέεται με τη χρήση της συσκευής, εισηγείται σχετικά στον οικείο φορέα, ο οποίος ενημερώνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, την αρμόδια ομάδα απόκρισης, τον κατασκευαστή, τον εισαγωγέα και τον διανομέα και αναστέλλει τη χρήση της συσκευής, στον βαθμό που το κρίνει απαραίτητο για την αποφυγή ή τον μετριασμό του κινδύνου.

Άρθρο 36

Αρμοδιότητες Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας

1. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, σε συνεργασία με την αρμόδια ομάδα απόκρισης:

α) ελέγχει τη συμμόρφωση των κατασκευαστών, των εισαγωγέων, των διανομέων και των φορέων εκμετάλλευσης ΔτΠ με τις υποχρεώσεις των άρθρων 32 έως 35, κατά περίπτωση. Στο πλαίσιο αυτό, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, εκτός των περιπτώσεων της παρ. 3 του άρθρου 33, των παρ. 3 και 4 του άρθρου 34 και της παρ. 4 του άρθρου 35, δύναται να αιτείται την παροχή οποιασδήποτε άλλης αναγκαίας πληροφορίας από τα πρόσωπα και τους φορείς του πρώτου εδαφίου,

β) αξιολογεί τη συμμόρφωση των συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ που χρησιμοποιούν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ με τις τεχνικές προδιαγραφές της υπουργικής απόφασης της παρ. 11α του άρθρου 93,

γ) αξιολογεί τη συμμόρφωση ως προς την καταλληλότητα των μέτρων που λαμβάνουν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ για την αποτροπή και τον περιορισμό του αντίκτυπου συμβάντων που επηρεάζουν την ασφάλεια των συσκευών,

δ) λαμβάνει ειδοποιήσεις από τους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ, σχετικά με την εμφάνιση συμβάντων ή ευπαθειών.

2. Εάν μετά τον έλεγχο ή την αξιολόγηση της παρ. 1, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας διαπιστώσει τη μη συμμόρφωση, ζητά από τον κατασκευαστή, τον εισαγωγέα ή τον διανομέα της συσκευής να προβεί σε όλες τις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες για να επιτύχει τη συμμόρφωση και ενημερώνει τον φορέα στον οποίο έχει διατεθεί η συσκευή. Ο φορέας, αφότου λάβει γνώση της ενημέρωσης, λαμβάνει κάθε αναγκαίο διορθωτικό μέτρο, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει μέχρι και την αναστολή της χρήσης της συσκευής.

Άρθρο 37

Συμμορφούμενη συσκευή που παρουσιάζει κίνδυνο

1. Εάν η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, αφότου διεξαγάγει αξιολόγηση ή έλεγχο σύμφωνα με το άρθρο 36, διαπιστώσει ότι μία συσκευή, μολονότι συμμορφώνεται με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας της υπουργικής απόφασης της παρ. 11α του άρθρου 93, παρουσιάζει κίνδυνο για την ασφαλή λειτουργία της ή για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών του οικείου φορέα, ζητά από τον κατασκευαστή, τον εισαγωγέα και τον διανομέα της συσκευής να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα τα οποία συνίστανται:

α) στην απόσυρση της συσκευής, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ανάλογα με τη φύση του κινδύνου και

β) στη διασφάλιση ότι η συσκευή αυτή, όταν διατεθεί εκ νέου στον φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ, δεν πρόκειται να παρουσιάζει κίνδυνο.

2. Ο φορέας εκμετάλλευσης ΔΤΠ του οποίου η συσκευή παρουσιάζει κίνδυνο σύμφωνα με την παρ. 1, αφότου ενημερωθεί από την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας για την εμφάνιση κινδύνου, αναστέλλει αμελλητί τη χρήση της συσκευής.

Άρθρο 38

Μητρώο διασυνδεδεμένων συσκευών

1. Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔΤΠ τηρεί μητρώο με τις συσκευές τεχνολογίας ΔΤΠ που χρησιμοποιεί, το οποίο επικαιροποιεί σε ετήσια βάση και, σε κάθε περίπτωση, όταν θέτει σε λειτουργία νέα συσκευή τεχνολογίας ΔΤΠ. Ο φορέας θέτει το μητρώο στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας ή της αρμόδιας ομάδας απόκρισης, όταν του ζητηθεί.

2. Στο μητρώο της παρ. 1 περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον πληροφορίες σχετικά με:

- α) τις τεχνικές προδιαγραφές της συσκευής,
- β) τα στοιχεία του κατασκευαστή,
- γ) τον σκοπό χρήσης της συσκευής και
- δ) τον τρόπο που οι συσκευές τεχνολογίας ΔΤΠ του φορέα διαλειτουργούν μεταξύ τους.

Άρθρο 39

Διαχείριση συμβάντων ή άλλων ευπαθειών

1. Ο κατασκευαστής διαθέτει για κάθε συσκευή τεχνολογίας ΔΤΠ διαδικασία διαχείρισης, για τις περιπτώσεις που διαπιστώνεται από τον χρήστη:

- α) η εμφάνιση συμβάντος, ή
- β) η ύπαρξη ευπάθειας που σχετίζεται με την ασφάλεια της συσκευής.

2. Η διαδικασία διαχείρισης περιλαμβάνει κατάλληλη τεκμηρίωση από τον κατασκευαστή για τη φύση και τις πιθανές μορφές εμφάνισης του συμβάντος ή της ευπάθειας, αναλυτικές οδηγίες για την αντιμετώπισή τους, καθώς και τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την άμβλυνση των ενδεχόμενων δυσμενών συνεπειών.

Άρθρο 40

Διαφανής ενημέρωση των χρηστών

Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔΤΠ μεριμνά, ώστε να:

- α) παρέχεται στον χρήστη της συσκευής κάθε πληροφορία για την ασφαλή εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία της, σε συνοπτική, διαφανή, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή,
- β) διασφαλίζεται η μικρότερη δυνατή συμμετοχή του χρήστη κατά την εγκατάσταση και λειτουργία της συσκευής και
- γ) παρέχονται στον χρήστη αναλυτικές οδηγίες για τον έλεγχο της ασφάλειας της συσκευής.

Άρθρο 41**Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη λειτουργία συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ, διενεργείται σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο και ιδίως σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ., τον ν. 4624/2019 (Α' 137) και τον ν. 3471/2006 (Α' 133).
2. Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ διενεργεί εκτίμηση αντικτύπου των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη λειτουργία της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ..

Άρθρο 42**Διοικητικές κυρώσεις**

Εάν ο φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις των άρθρων 35 και 36, της παρ. 2 του άρθρου 37, της παρ. 1 του άρθρου 38 και του άρθρου 40, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, δύναται να επιβάλει, κλιμακωτά, τις ακόλουθες κυρώσεις:

- α) σύσταση προς τον φορέα,
- β) επίπληξη προς τον φορέα, εφόσον διαπιστωθεί ότι αυτός, παρά την πρότερη σύσταση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας δεν συμμορφώθηκε με τις υποδείξεις της,
- γ) πρόστιμο μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, εφόσον ο φορέας δεν συμμορφωθεί με την επίπληξη και
- δ) σε περίπτωση υποτροπής, πρόστιμο μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

**ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΗ ΕΠΑΝΔΡΩΜΕΝΩΝ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

Άρθρο 43

**Προσθήκη ορισμού για τα Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) -
Τροποποίηση παρ. Β' άρθρου 2 ν. 4053/2012**

Στην παρ. Β' του άρθρου 2 του ν. 4053/2012 (Α' 44) προστίθεται περ. 23, ως εξής:

«23. Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ): Τα συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) κατά την έννοια του άρθρου 3 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2019/945 της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2019 για συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών τρίτων χωρών (L 152).»

Άρθρο 44**Συμπλήρωση αρμοδιοτήτων της Ε.Ε.Τ.Τ. για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4053/2012**

Στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4053/2012 (Α' 44), προστίθεται υποπερ. κη', ως εξής:

«κη. Εγκρίνει, με απόφασή της, τη χρήση ΣμηΕΑ, για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, για τις οποίες έχει χορηγηθεί γενική ή ειδική άδεια σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12, αντίστοιχα.»

Άρθρο 45**Παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4053/2012**

Μετά το άρθρο 12 του ν. 4053/2012 (Α' 44) προστίθεται άρθρο 12Α, ως εξής:

«Άρθρο 12Α**Παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών με χρήση ΣμηΕΑ**

1. Η παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, για τις οποίες έχει χορηγηθεί γενική ή ειδική άδεια, σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12, αντίστοιχα, στο σύνολο ή μέρος της επικράτειας, δύναται να πραγματοποιείται μέσω ΣμηΕΑ, κατόπιν έγκρισης της Ε.Ε.Τ.Τ. σύμφωνα με την περ. κη' της παρ. 1 του άρθρου 5, εφόσον αυτό κριθεί πρόσφορο και αποτελεσματικό από τον φορέα που παρέχει την καθολική υπηρεσία ή άλλη ταχυδρομική υπηρεσία. Προς τον σκοπό αυτόν, ο φορέας υποβάλλει σχετικό αίτημα στην Ε.Ε.Τ.Τ..
2. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., και της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.), καθορίζονται τα ειδικότερα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας των ΣμηΕΑ που χρησιμοποιούνται για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα.»

Άρθρο 46**Χρήση συχνοτήτων ραδιοφάσματος από ΣμηΕΑ - Προσθήκη περ. δ' παρ. 6 άρθρου 115 ν. 4727/2020**

Στην παρ. 6 του άρθρου 115 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται περ. δ', ως εξής:

«δ. τη χρήση συχνοτήτων από Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), αναλόγως με τη χρήση, τις εφαρμογές και τη λειτουργία τους, όπως αυτές προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2019/945 της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2019 για συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών τρίτων χωρών (L 152) και στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2021/664 της Επιτροπής της 22ας Απριλίου 2021 σχετικά με ένα κανονιστικό πλαίσιο για το U-space (L 139), για τις ανάγκες, μεταξύ άλλων, του τηλεχειρισμού, της πλοήγησης, της μεταφοράς δεδομένων, ήχου και εικόνας ή για την παθητική ή ενεργητική ταυτοποίηση των ΣμηΕΑ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΤΑΝΕΜΗΜΕΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ (Τ.Κ.Κ. - Distributed Ledger Technology - D.L.T.)

Άρθρο 47

Εγκυρότητα εγγραφής σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού

1. Εγγραφές δεδομένων ή συναλλαγές δύνανται να πραγματοποιούνται μέσω αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης Τ.Κ.Κ..
2. Η εγγραφή ή η συναλλαγή της παρ. 1 είναι άκυρη, εάν συντρέχει περίπτωση ακυρότητας των άρθρων 130, 138, 159 και 174 έως 179 του Αστικού Κώδικα.
3. Ως προς τα ελαττώματα της βούλησης ενός μέρους που πραγματοποιεί μια εγγραφή δεδομένων ή μια συναλλαγή εφαρμόζονται τα άρθρα 140 έως 157 του Αστικού Κώδικα.
4. Μία εγγραφή ή συναλλαγή μπορεί να αποτελεί μέρος κύριας σύμβασης που έχει συναφθεί με άλλον τρόπο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 181 του Αστικού Κώδικα.
5. Εφόσον λάβει χώρα εγγραφή ή συναλλαγή σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη Τ.Κ.Κ., για την οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 2 ή της παρ. 3, το δικαστήριο δύναται να διατάξει την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση διατάσσοντας την κατάλληλη προς τούτο εγγραφή ή συναλλαγή στην οικεία αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη Τ.Κ.Κ. ή την αποκατάσταση της ζημιάς που προκλήθηκε στο ζημιωθέν μέρος.

Άρθρο 48

Απόδειξη εγγραφής σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού

Όποιος επικαλείται, ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης δικαστικής ή διοικητικής αρχής, την ύπαρξη εγγραφής ή συναλλαγής που πραγματοποιήθηκε μέσω αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης Τ.Κ.Κ. προσκομίζει όλα τα δεδομένα ή τις πληροφορίες που την αποδεικνύουν. Για τη μετατροπή δεδομένων ή πληροφοριών από οποιαδήποτε γλώσσα προγραμματισμού ή κώδικα σε αναγνώσιμη μορφή δύναται να προσκομίζεται έκθεση πραγματογνώμονα με ειδικές γνώσεις στην επιστήμη της κρυπτογραφίας.

Άρθρο 49

Ενέργεια, κύρος και περιεχόμενο των έξυπνων συμβολαίων

1. Ένα έξυπνο συμβόλαιο δεσμεύει τα συμβαλλόμενα μέρη από την ολοκλήρωση της προσχώρησής τους σε αυτό. Για την κατάρτιση του έξυπνου συμβολαίου εφαρμόζονται τα άρθρα 185 έως 196 του Αστικού Κώδικα, πλην του άρθρου 194.
2. Ένα έξυπνο συμβόλαιο είναι άκυρο εάν συντρέχει περίπτωση ακυρότητας των άρθρων 130, 138, 159 και 174 έως 179 του Αστικού Κώδικα.

3. Ως προς τα ελαττώματα της βούλησης των συμβαλλομένων μερών ενός έξυπνου συμβολαίου εφαρμόζονται τα άρθρα 140 έως 157 του Αστικού Κώδικα.

4. Ένα έξυπνο συμβόλαιο δύναται να αποτελεί μέρος κύριας σύμβασης που έχει συναφθεί με άλλο τρόπο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το άρθρο 181 του Αστικού Κώδικα.

5. Οι όροι των έξυπνων συμβολαίων δύνανται:

α) να διατυπώνονται από τα συμβαλλόμενα μέρη και να ενσωματώνονται σε κώδικα προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή ή

β) να προκαθορίζονται στην αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη Τ.Κ.Κ. και να επιλέγονται ή να γίνονται αποδεκτοί από τα συμβαλλόμενα μέρη.

6. Κατά το στάδιο των διαπραγματεύσεων για την κατάρτιση ενός έξυπνου συμβολαίου, εφαρμόζονται τα άρθρα 197 και 198 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 50

Σύναψη έξυπνου συμβολαίου με τη χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή σφραγίδας

Όπου για τη σύναψη έξυπνου συμβολαίου απαιτείται η θέση υπογραφής ή σφραγίδας, αυτή δύναται να τίθεται με τη μορφή ηλεκτρονικής υπογραφής ή ηλεκτρονικής σφραγίδας, κατά περίπτωση.

Άρθρο 51

Έξυπνα συμβόλαια ως αποδεικτικά μέσα

Ένα έξυπνο συμβόλαιο αποτελεί έγγραφο κατά την έννοια του άρθρου 339 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας [π.δ. 503/1985, (Α' 182), ΚΠολΔ]. Για τη χρήση του ως αποδεικτικού μέσου εφαρμόζονται τα άρθρα 432 έως 465 ΚΠολΔ, εφόσον προσκομίζεται μαζί με τον ηλεκτρονικό κώδικα και έκθεση πραγματογνώμονα με ειδικές γνώσεις στην επιστήμη της κρυπτογραφίας, στην οποία αποτυπώνεται, στην ελληνική ή άλλη γλώσσα, το περιεχόμενο του έξυπνου συμβολαίου. Εάν η αποτύπωση γίνεται σε άλλη γλώσσα εκτός της ελληνικής, εφαρμόζεται το άρθρο 454 ΚΠολΔ.

Άρθρο 52

Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων - Τροποποίηση άρθρου 11Α ν. 3982/2011

Στο άρθρο 11Α του ν. 3982/2011 (Α' 143) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 11Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 11Α

Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων

1. Συστήνεται Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων, υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, στο οποίο καταχωρίζονται όλοι οι εγκατεστημένοι ανελκυστήρες, ανεξαρτήτως του έτους κατασκευής ή εγκατάστασής τους με αίτηση του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή ή του νόμιμου εκπροσώπου τους. Για την τήρηση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων δύναται να

χρησιμοποιείται τεχνολογία αλυσίδας συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο τρόπος συγκρότησης και τήρησης του εν λόγω Μητρώου, ο τρόπος εισαγωγής δεδομένων με πρόβλεψη υποχρεώσεων για όλους τους εμπλεκόμενους με τη λειτουργία των ανελκυστήρων φορείς, ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας του, ο τρόπος της δημοσιοποίησής του, ο τρόπος εισαγωγής των κατά περίπτωση προβλεπόμενων δικαιολογητικών, η μεταφορά των στοιχείων από το μητρώο του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/2008 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Ανάπτυξης (Β' 2604), ο χρόνος παύσης λειτουργίας του τελευταίου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες χρήσης της τεχνολογίας αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.) για την τήρηση του ανωτέρω Μητρώου και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια.

3. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων, εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/2008 κοινής υπουργικής απόφασης, τα μητρώα της οποίας καταργούνται από τον χρόνο που θα οριστεί στην κοινή απόφαση της παρ. 2.

4. Η τεχνική υποστήριξη ή/και η διαχείριση, που αφορά στη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμιση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων δύναται να ανατίθεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου εντός των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, που διαθέτει σχετική εμπειρία.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗΣ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ

Άρθρο 53

Εφαρμογή ρυθμίσεων πνευματικής ιδιοκτησίας επί ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή και επί τρισδιάστατων εκτυπωτών ή σαρωτών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 2 και παρ. 3 άρθρου 18 ν. 2121/1993

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2121/1993 (Α' 25) προστίθεται νέο εδάφιο ως προς την υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής του νόμου των ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή, και η παρ. 3 του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κεφαλαίου 7 του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως έργα λόγου προστατευόμενα κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το προπαρασκευαστικό υλικό του σχεδιασμού τους. Η προστασία παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα συστήματα διασύνδεσής του, δεν προστατεύονται κατά τον παρόντα νόμο. Ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή θεωρείται πρωτότυπο εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του.

Αντικείμενο προστασίας είναι και το ψηφιακό αρχείο σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή (Computer Aided Design File - C.A.D. File), εφόσον περιλαμβάνει πηγαίο κώδικα.»

2. α) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2121/1993 τροποποιείται με την προσθήκη των τρισδιάστατων σαρωτών και τρισδιάστατων εκτυπωτών στους υλικούς φορείς ψηφιακής αντιγραφής και το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 18 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Εάν για την ελεύθερη αναπαραγωγή του έργου για ιδιωτική χρήση χρησιμοποιούνται τεχνικά μέσα, όπως συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλοι υλικοί φορείς πρόσφοροι για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι υλικοί φορείς ψηφιακής αντιγραφής, ιδίως CD-RW, CD-R, DVD και άλλα αποθηκευτικά μέσα χωρητικότητας άνω των 4GB, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, φορητές ηλεκτρονικές συσκευές -ταμπλέτες (tablets), έξυπνα κινητά τηλέφωνα (smartphones), συσκευές ή εξαρτήματα ανεξάρτητα εάν λειτουργούν σε συνάρτηση ή μη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αντιγραφή, μετεγγραφή ή με άλλο τρόπο αναπαραγωγή, φωτοτυπικές συσκευές και χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες, σαρωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, και εκτυπωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, οφείλεται εύλογη αμοιβή στον δημιουργό του έργου και στους κατά την παρούσα διάταξη δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων, με εξαίρεση τα προς εξαγωγή είδη.»

β) Το πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2121/1993 τροποποιείται με την προσθήκη των τρισδιάστατων σαρωτών και των τρισδιάστατων εκτυπωτών και το πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Η αμοιβή για τις φωτοτυπικές συσκευές, τους σαρωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, τους εκτυπωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, και για χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες ορίζεται σε 4% της αξίας τους.»

Άρθρο 54

Χρήση ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων που σχετίζονται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης μέσω επιγραμμικών πλατφορμών διαμοιρασμού

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56, απαγορεύονται η χρήση και ο διαμοιρασμός σε επιγραμμικές πλατφόρμες ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή ή ψηφιακών αρχείων τυπικής γλώσσας τριγώνου, χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56, απαγορεύεται η φιλοξενία σε επιγραμμικές πλατφόρμες διαμοιρασμού ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή ή ψηφιακών αρχείων τυπικής γλώσσας τριγώνου, χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.
3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56, απαγορεύονται η χρήση και ο διαμοιρασμός σε επιγραμμικές πλατφόρμες των βάσεων δεδομένων σχεδιασμού των ψηφιακών μοντέλων χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.
4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 56, η χρήση, ο διαμοιρασμός και η φιλοξενία ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή ή ψηφιακών αρχείων τυπικής γλώσσας τριγώνου σε επιγραμμικές πλατφόρμες επιτρέπονται και χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου, εφόσον διενεργούνται αποκλειστικά για: α) ιδιωτική, δικαστική ή διοικητική χρήση, β) χρήση προς όφελος ατόμων με αναπηρία, γ) χρήση για προσωρινές ή παρεπόμενες φάσεις μιας τεχνολογικής μεθόδου που δεν

έχουν αυτοτελώς οικονομική σημασία, δ) την εκπλήρωση εκπαιδευτικών ή ερευνητικών σκοπών, ε) ειδησεογραφικούς σκοπούς ή στ) τη χρήση εικόνων ή αντικειμένων σε δημόσιους χώρους ή εκθέσεων σε μουσεία ή σε καταλόγους έργων, εφόσον, στις ανωτέρω περιπτώσεις, δεν θίγεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και δεν πλήττονται αδικαιολόγητα τα έννομα συμφέροντα του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

Άρθρο 55

Υποχρεώσεις παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών

Οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών, μέσω των οποίων χρησιμοποιούνται, διαμοιράζονται ή φιλοξενούνται ψηφιακά μοντέλα ή ψηφιακά αρχεία χωρίς πηγαίο κώδικα που σχετίζονται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, μόλις λάβουν γνώση για την προσβολή δικαιώματος του νόμιμου δικαιούχου, λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για την άρση της προσβολής, στο πλαίσιο της λειτουργίας των επιγραμμικών πλατφορμών, άλλως ευθύνονται σε αποζημίωση.

Άρθρο 56

Περιορισμοί επί δικαιωμάτων ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης

Κάθε είδους χρήση ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου και χωρίς αμοιβή, επιτρέπεται εφόσον η αρχική κτήση, κατοχή ή πρόσβαση σε αυτά είναι νόμιμη και διενεργείται αποκλειστικά για: α) ιδιωτική, δικαστική ή διοικητική χρήση, β) χρήση προς όφελος ατόμων με αναπηρία, γ) χρήση για προσωρινές ή παρεπόμενες φάσεις μιας τεχνολογικής μεθόδου που δεν έχουν αυτοτελώς οικονομική σημασία, δ) την εκπλήρωση εκπαιδευτικών ή ερευνητικών σκοπών, ε) ειδησεογραφικούς σκοπούς ή στ) τη χρήση εικόνων ή αντικειμένων σε δημόσιους χώρους ή εκθέσεων σε μουσεία ή σε καταλόγους έργων, εφόσον, στις ανωτέρω περιπτώσεις, δεν θίγεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και δεν πλήττονται αδικαιολόγητα τα έννομα συμφέροντα του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

Άρθρο 57

Ευθύνη εμπλεκόμενων προσώπων

1. Το ψηφιακό μοντέλο ή το αρχείο που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης θεωρούνται ως αγαθά κατά την έννοια της περ. 5 του άρθρου 1Α του ν. 2251/1994 (Α' 191). Ο δημιουργός ή ο νόμιμος δικαιούχος ή ο πωλητής του ευθύνονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2251/1994 για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμά του.
2. Το τρισδιάστατα εκτυπωμένο αντικείμενο θεωρείται ως αγαθό κατά την έννοια της περ. 5 του άρθρου 1Α του ν. 2251/1994. Ο πωλητής τρισδιάστατα εκτυπωμένου αντικειμένου και όποιος εκτυπώνει τέτοιου είδους αντικείμενο για εμπορικό σκοπό ευθύνονται σύμφωνα με το

άρθρο 6 του ν. 2251/1994 για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμα που προκύπτει κατά την εκτύπωση, συμπεριλαμβανομένης και της ευθύνης για την επιλογή των υλικών εκτύπωσης.

3. Ο τρισδιάστατος εκτυπωτής ή σαρωτής και το λογισμικό αυτών θεωρούνται αγαθά κατά την έννοια της περ. 5 του άρθρου 1Α του ν. 2251/1994. Ο δημιουργός ή ο πωλητής αυτών ευθύνονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2251/1994 για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμά τους.

4. Ο δημιουργός ή ο νόμιμος δικαιούχος δεν ευθύνονται, εφόσον το ψηφιακό μοντέλο ή αρχείο που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, το τρισδιάστατα εκτυπωμένο αντικείμενο και ο τρισδιάστατος εκτυπωτής ή σαρωτής ή το λογισμικό αυτών χρησιμοποιούνται για: α) ιδιωτική, δικαστική ή διοικητική χρήση, β) χρήση προς όφελος ατόμων με αναπηρία, γ) χρήση για προσωρινές ή παρεπόμενες φάσεις μιας τεχνολογικής μεθόδου που δεν έχουν αυτοτελώς οικονομική σημασία, δ) την εκπλήρωση εκπαιδευτικών ή ερευνητικών σκοπών, ε) ειδησεογραφικούς σκοπούς ή στ) τη χρήση εικόνων ή αντικειμένων σε δημόσιους χώρους ή εκθέσεων σε μουσεία ή σε καταλόγους έργων, εφόσον, στις ανωτέρω περιπτώσεις, δεν θίγεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και δεν πλήττονται αδικαιολόγητα τα έννομα συμφέροντα του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου. Ειδικά για το ψηφιακό μοντέλο ή αρχείο που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται μόνον εφόσον η αρχική κτήση, κατοχή ή πρόσβαση σε αυτά είναι νόμιμη.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ (Ε.Π.Α.Δ.) ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 58

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι ο εμπλουτισμός των δράσεων που εντάσσονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.), η δημιουργία Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Δ.Δ.) και η περαιτέρω ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας μέσω της εξασφάλισης της αναγκαίας οργανωτικής ευελιξίας των δομών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων αυτού καθώς, επίσης, και της θεσμοθέτησης νέων ψηφιακών υπηρεσιών.

Άρθρο 59 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος είναι η θέσπιση ρυθμίσεων για:

- α) την απλούστευση επιμέρους διοικητικών διαδικασιών του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143),
- β) τη δημιουργία μιας συνεκτικής Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών και την αναμόρφωση του Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184),
- γ) τη θεσμική ενδυνάμωση των δομών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, των εποπτευόμενων φορέων αυτού και της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) και
- δ) τη δημιουργία νέων ψηφιακών υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ**

Άρθρο 60

Κατάργηση υποχρέωσης τήρησης και ενημέρωσης βιβλίων Μητρώων Αρρένων, σύνταξης στρατολογικών πινάκων και ελέγχου, έκδοσης και επικύρωσης των σχετικών αποφάσεων

1. Η υποχρέωση των δήμων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων περί τήρησης και ενημέρωσης των βιβλίων Μητρώων Αρρένων σύμφωνα με τον ν. 2119/1993 (Α' 23) παύει από την 1η.1.2023.
2. Η υποχρέωση των δήμων για σύνταξη στρατολογικών πινάκων, καθώς και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για έλεγχο, έκδοση και επικύρωση των σχετικών αποφάσεων που αφορούν στους Στρατολογικούς Πίνακες σύμφωνα με τον ν. 2119/1993 παύει από την 1η.1.2023. Τα στοιχεία των στρατεύσιμων, τα οποία είναι απαραίτητα στη Στρατολογία για την κατάρτιση των Στρατολογικών Πινάκων, διατίθενται μέσω διαλειτουργικότητας από το πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107).

Άρθρο 61

Στατιστικά στοιχεία αρρένων

Η Διεύθυνση Νομικού Σώματος του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας δύναται να λαμβάνει από το πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών» στατιστικά στοιχεία για τους εν ζωή Έλληνες άρρενες πολίτες, ηλικίας μέχρι δεκαέξι (16) ετών.

Άρθρο 62**Μεταβολές στα στοιχεία αρρένων που τηρούνται στο δημοτολόγιο**

Από την 1η.1.2023, κάθε μεταβολή, διόρθωση, συμπλήρωση ή διαγραφή στα στοιχεία αρρένων που τηρούνται στο δημοτολόγιο διενεργείται με απόφαση του οικείου Δημάρχου.

Άρθρο 63**Δήλωση μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων με μέσα Τ.Π.Ε. - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 344/1976**

Στην παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 344/1976 (Α' 143) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Υπόχρεος προς δήλωση είναι ο δι' αιτήσεως ή δι' άλλης πράξεως του προκαλέσας την μεταβολή, ως και εκείνος του οποίου μεταβλήθηκε η αστική κατάσταση. Ειδικότερα για τις μεταβολές που προκύπτουν από συμβολαιογραφική πράξη και εφόσον για την έκδοσή της γίνεται χρήση μέσων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), η μεταβολή δηλώνεται με ευθύνη του Ληξιάρχου.»

Άρθρο 64**Ένταξη δήλωσης επιδόματος λοχείας στην ψηφιακή δήλωση γέννησης - Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου 15 ν. 4670/2020**

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4670/2020 (Α' 43), προστίθεται νέο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι ασφαλισμένες του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση στον δικτυακό τόπο του e-Ε.Φ.Κ.Α. για την πληρωμή του επιδόματος μητρότητας (κυοφορίας και λοχείας) και του ειδικού επιδόματος μητρότητας του άρθρου 11 του π.δ. 176/1997 όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παρ. 4 του π.δ. 41/2003. Η ηλεκτρονική αίτηση υποβάλλεται, κατόπιν ταυτοποίησης εντός προθεσμίας οκτώ (8) μηνών από τη γέννηση του τέκνου. Κάθε αντίθετη καταστατική διάταξη ως προς την προθεσμία και τον τρόπο υποβολής καταργείται. Ο εργοδότης καταχωρεί ηλεκτρονικά στον δικτυακό τόπο του e-Ε.Φ.Κ.Α. την προβλεπόμενη βεβαίωση αποχής από την εργασία. Το επίδομα μητρότητας μισθωτής ασφαλισμένης καταβάλλεται σε τραπεζικό λογαριασμό που έχει καταχωρηθεί στο μητρώο ασφαλισμένου, κατόπιν ελέγχου πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης. Η απαιτούμενη ιατρική βεβαίωση και η ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου ανακτώνται μέσω διασύνδεσης του e-Ε.Φ.Κ.Α. με το Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης και το Μητρώο Πολιτών, η οποία υλοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Ειδικά για τη χορήγηση του επιδόματος λοχείας, οι ασφαλισμένες του e-Ε.Φ.Κ.Α. δύνανται να υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση ταυτόχρονα με την υποβολή δήλωσης γέννησης του τέκνου τους, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.), στο υποσύστημα του πληροφοριακού συστήματος του Μητρώου Πολιτών για τη δήλωση γέννησης του παιδιού.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4670/2020 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 του άρθρου 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται ο χρόνος έναρξης και κάθε λεπτομερειακό θέμα σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης, τις διαδικασίες χορήγησης των επιδομάτων και της εφαρμογής του άρθρου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης για τη χορήγηση του επιδόματος λοχείας στο υποσύστημα του πληροφοριακού συστήματος του Μητρώου Πολιτών για τη δήλωση γέννησης, την εφαρμογή και τον χρόνο έναρξης της σχετικής διαδικασίας, την αναγκαία διαλειτουργικότητα, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του εβδόμου εδαφίου της παρ. 1.»

Άρθρο 65

Ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομίας

1. Θεσπίζεται ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομίας στο οποίο ενοποιούνται τα ακόλουθα πιστοποιητικά: α) πιστοποιητικό περί αποποίησης ή μη κληρονομίας από το Ειρηνοδικείο ή το Πρωτοδικείο, β) πιστοποιητικό περί δημοσίευσης ή μη διαθήκης από το Ειρηνοδικείο ή το Πρωτοδικείο, γ) πιστοποιητικό περί προσβολής - αμφισβήτησης ή μη κληρονομικού δικαιώματος από το Πρωτοδικείο και δ) πιστοποιητικό περί αναγγελίας ή μη κληρονομικού δικαιώματος από Ειρηνοδικείο. Το Ενιαίο Πιστοποιητικό Κληρονομίας έχει χρονική διάρκεια ισχύος έξι (6) μηνών από την έκδοσή του.

2. Η αίτηση για την έκδοση του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομίας είναι ενιαία για όλα τα δικαστικά καταστήματα της χώρας. Εφόσον πρόκειται για δικαστικά καταστήματα που έχουν ενταχθεί στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.- Π.Π.), η αίτηση και η παραλαβή του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομίας πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.), στην πύλη ψηφιακών υπηρεσιών δικαστηρίων solon.gov.gr. Εφόσον πρόκειται για δικαστικά καταστήματα που δεν έχουν ακόμα ενταχθεί στο Ο.Σ.Δ.Δ.Υ. - Π.Π., η αίτηση και η παραλαβή του ως άνω πιστοποιητικού πραγματοποιούνται με φυσική παρουσία στη γραμματεία του αρμόδιου δικαστηρίου. Η υποβολή αίτησης για την έκδοση του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομίας και η παραλαβή αυτού δύναται να πραγματοποιούνται και μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.).

Άρθρο 66

Κατ' οίκον βεβαίωση γνησίου υπογραφής από τα όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας - Τροποποίηση περ. 27 παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3731/2008

Στην περ. 27 της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3731/2008 (Α' 263), προστίθεται δεύτερο εδάφιο αναφορικά με τη βεβαίωση γνησίου της υπογραφής από όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας, και η περ. 27 της παρ. 1 του άρθρου 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«(27) Διενεργεί αυτοψία για την εξακρίβωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση διοικητικών πράξεων από τα όργανα του Δήμου και, ιδίως, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής και για τη χορήγηση

βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας. Επίσης, βεβαιώνει, κατ' οίκον, το γνήσιο της υπογραφής για φυσικά πρόσωπα με κινητικά προβλήματα, υπερήλικες ή ασθενείς.»

Άρθρο 67

Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών

1. Η Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Δ.Δ.), αποτελεί το πλαίσιο εντός του οποίου όλες οι διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καταγράφονται, αξιολογούνται, απλουστεύονται και εν γένει βελτιώνονται, με στόχο τη διαρκή αναβάθμιση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και των υπηρεσιών που παρέχονται προς όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα και οντότητες.

2. Η Ε.Π.Δ.Δ. διακρίνεται σε τρεις (3) πυλώνες: α) το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος», στο οποίο καταγράφονται όλες οι διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα σύμφωνα με το άρθρο 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), β) το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.), του άρθρου 45 του ν. 4635/2019 (Α' 167) βάσει του οποίου επιλέγονται προς αξιολόγηση, απλούστευση και ψηφιοποίηση οι διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα και γ) το Παρατηρητήριο Γραφειοκρατίας του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 (Α' 167), το οποίο καταγράφει και παρακολουθεί τη μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη εξέλιξη της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα με ποσοτικούς και ποιοτικούς όρους, διενεργεί μελέτες βελτίωσης των διοικητικών υπηρεσιών και έρευνες αποτύπωσης της κοινής γνώμης και υποστηρίζει τους φορείς του δημόσιου τομέα για τη βελτίωση των διαδικασιών τους μέσα από την παροχή στοιχείων και τεκμηρίωσης.

3. Η Ε.Π.Δ.Δ. τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης το οποίο οργανώνει και διαχειρίζεται κάθε σχετική ενέργεια ή δράση για τον αποτελεσματικό συντονισμό του σχεδιασμού και της εφαρμογής της Ε.Π.Δ.Δ..

Άρθρο 68

Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» - Αντικατάσταση άρθρου 90 ν. 4727/2020

Το άρθρο 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 90

Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος»

1. Το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» τηρείται στον διαδικτυακό τόπο www.mitos.gov.gr και αποτελεί το κεντρικό, εθνικό αποθετήριο των διοικητικών διαδικασιών του Δημοσίου. Οι βασικοί στόχοι του «Μίτου» είναι η τυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών, η ενίσχυση της διαφάνειας και της ασφάλειας δικαίου και η έγκυρη και αξιόπιστη πληροφόρηση από φυσικά και νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, καθώς και από δημοσίους υπαλλήλους και λειτουργούς σχετικά με τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τη θεσμοθέτηση και εφαρμογή των διοικητικών διαδικασιών.
2. Στον «Μίτο» καταχωρούνται υποχρεωτικώς, από τις αρμόδιες αρχές θεσμοθέτησης της παρ. 5, όλες οι διοικητικές διαδικασίες του Δημοσίου, φυσικές ή ψηφιακές. Με την ολοκλήρωση της καταχώρισης η κάθε διαδικασία λαμβάνει έναν Μοναδικό Αριθμό Καταχώρισης (Μ.Α.Κ.), ο

οποίος αποτελεί την ταυτότητά της, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της, ανεξαρτήτως εάν αυτή τροποποιηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο με μεταγενέστερες νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις. Η καταχώριση μιας διαδικασίας, η τροποποίηση ή η διαγραφή της ολοκληρώνονται, το αργότερο, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έναρξη ισχύος της ρύθμισης ή της κανονιστικής πράξης με την οποία θεσπίστηκε. Μετά από την απόδοση του Μ.Α.Κ., οι υπηρεσίες που έχουν την αρμοδιότητα για την εφαρμογή των διαδικασιών, τις εφαρμόζουν, όπως αυτές είναι καταχωρημένες στον «Μίτο». Αν, ακόμη και μετά την πάροδο του ως άνω διαστήματος, υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ της νομοθετικής ή κανονιστικής πράξης που θεσμοθετεί τη διαδικασία και της καταχώρισης της διαδικασίας στον «Μίτο», κατισχύει και εφαρμόζεται ό,τι ορίζει η σχετική νομοθετική ή κανονιστική πράξη. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται σε διαδικασίες που συνδέονται με την αντιμετώπιση επειγουσών καταστάσεων ή συνθηκών. Για το όργανο ή τον υπάλληλο που έχει τη σχετική υποχρέωση καταχώρισης διαδικασίας στον «Μίτο», η παράλειψη της έγκαιρης καταχώρισής της ή της επικαιροποίησής της, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με την περ. κθ' της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007 (Α' 26)], με την επιφύλαξη του έκτου εδαφίου της παρούσας.

3. Οι ενέργειες των υπόχρεων φορέων στον «Μίτο» διακρίνονται σε τρεις (3) κατηγορίες:

α) Αρχική Καταχώριση Διαδικασίας, εφόσον αυτή θεσμοθετείται για πρώτη φορά, οπότε και λαμβάνει Μ.Α.Κ. με την οριστικοποίηση της καταγραφής και αποτύπωσης όλων των απαιτούμενων στοιχείων που συνθέτουν την ταυτότητα μιας διαδικασίας και ιδιαίτερα:

αα) επίσημου τίτλου της διαδικασίας,

αβ) νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη διαδικασία, καθώς και των επιμέρους σταδίων αυτής,

αγ) αρμόδιων και συναρμόδιων υπηρεσιών διεκπεραίωσης της διαδικασίας και των επιμέρους σταδίων αυτής,

αδ) απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας και των επιμέρους σταδίων αυτής,

αε) βημάτων και τελικής διοικητικής αντιμετώπισης,

αστ) εκτιμώμενων χρόνων διεκπεραίωσης,

αζ) κόστους παραβόλων ή άλλων τελών.

β) Μεταγενέστερη Επικαιροποίηση Διαδικασίας, εφόσον καταχωρισθείσα διαδικασία που έχει λάβει Μ.Α.Κ. τροποποιείται καθ' οιονδήποτε τρόπο και η καταχώριση επικαιροποιείται στα σημεία που τροποποιούνται, και

γ) κατάργηση ή διαγραφή μιας διαδικασίας.

4. Αρμόδιο υπουργείο, για την εποπτεία του «Μίτου» και τον συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την ομαλή λειτουργία του, την παρακολούθηση της ορθής καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών του Δημοσίου από τις αρχές θεσμοθέτησης, είναι το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μέσω των εξής βασικών ενεργειών:

α) μεριμνά για τη φιλικότητα του «Μίτου» προς τον χρήστη, καθώς και για τη διασφάλιση της ψηφιακής προσβασιμότητας σε αυτό όλων των ομάδων του πληθυσμού,

β) θέτει κανόνες και κατευθυντήριες γραμμές προς τις αρμόδιες αρχές θεσμοθέτησης, προς τον σκοπό έγκαιρης, πλήρους και ακριβούς καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών,

γ) συνεργάζεται με τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και του Εθνικού Τυπογραφείου για τη διασφάλιση της έγκαιρης καταχώρισης και της επικαιροποίησης των διαδικασιών, σε κάθε θεσμική μεταβολή,

δ) παρακολουθεί τις καταγγελίες και εν γένει προτάσεις των πολιτών που σχετίζονται με τις διαδικασίες καταχώρισης,

ε) ενημερώνει αμελλητί το Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας του άρθρου 23 του ν. 4795/2021 (Α' 62) της αρμόδιας αρχής θεσμοθέτησης, όπου έχει συσταθεί, άλλως τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου αυτής, για τη διερεύνηση υποθέσεων τέλεσης ή μη πειθαρχικού παραπτώματος από αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 6, όταν διαπιστώνεται παράλειψη τήρησης της υποχρέωσης καταχώρισης διαδικασίας στον «Μίτο» ή απόκλιση κατά την εφαρμογή της καταχωρισμένης διαδικασίας,

στ) μεριμνά για τη συνεχή ενημέρωση των αρμοδίων φορέων σχετικά με την υποχρέωση καταχώρισης ή επικαιροποίησης των διαδικασιών, και

ζ) δύναται να καταχωρεί το ίδιο διαδικασίες στο πληροφοριακό σύστημα και να αναθέτει ακολούθως στην αρμόδια αρχή θεσμοθέτησης την παρακολούθηση της επικαιροποίησής τους. Για τη διασφάλιση της ορθής, έγκαιρης και πλήρους καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών στον «Μίτο», το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συνεπικουρείται από τη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

5. Αρμόδιες υπηρεσίες καταχώρισης, επικαιροποίησης και διαγραφής των διαδικασιών στον «Μίτο» είναι οι αρχές θεσμοθέτησης αυτών, δηλαδή οι φορείς που προτείνουν τη σχετική νομοθεσία ή εκδίδουν τις κανονιστικές πράξεις που καθορίζουν τα βήματα και τους όρους διεκπεραίωσης των εν λόγω διοικητικών διαδικασιών. Τον συντονισμό της έγκαιρης, πλήρους και ακριβούς καταχώρισης ή επικαιροποίησης των διαδικασιών, ασκούν:

α) για τα υπουργεία, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς αυτών ή ελλείψει αυτών, οι Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς, που ασκούν τις σχετικές αρμοδιότητες, οι οποίοι συνεπικουρούνται στον ρόλο αυτό από τα Γραφεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων των Υπηρεσιών Συντονισμού του άρθρου 38 του ν. 4622/2019 (Α' 133), και

β) για φορείς, πλην των υπουργείων, συμπεριλαμβανομένων και των Ανεξάρτητων Αρχών, με κανονιστική αρμοδιότητα βάσει εξουσιοδοτικής διάταξης νόμου, το κατά περίπτωση ανώτατο όργανο που προΐσταται των υπηρεσιών του οικείου φορέα. Η καταχώριση διαδικασιών αρμοδιότητας των εν λόγω φορέων δύναται να γίνει και από τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου υπουργείου, τις οποίες ενημερώνουν αμελλητί, προκειμένου να γίνει εγκαίρως η καταχώριση από αυτές.

Με πράξη τους, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς ή τα κατ' αντιστοιχία αρμόδια όργανα, δύνανται, μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, να μεταβιβάζουν την αρμοδιότητα καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών αρμοδιότητάς τους, στην κεντρική διοίκηση των εποπτευόμενων φορέων τους, που εφαρμόζουν τις διαδικασίες αυτές.

6. Στις περιπτώσεις παράλειψης τήρησης της υποχρέωσης καταχώρισης διαδικασίας στον «Μίτο» ή απόκλισης κατά την εφαρμογή της καταχωρισμένης διαδικασίας, που διαπιστώνεται μέσω καταγγελίας ή αναφοράς ή κατόπιν αυτεπάγγελτης έρευνας της διοίκησης, το Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας του άρθρου 23 του ν. 4795/2021 της αρμόδιας αρχής θεσμοθέτησης είναι αρμόδιο για την κίνηση της προβλεπόμενης διαμεσολάβησης, κατόπιν εκτίμησης των πραγματικών δεδομένων, προκειμένου να επιληφθούν τα αρμόδια όργανα της οικείας αρχής, με κοινοποίηση των σχετικών ενεργειών στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

7. Με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» τίθεται σε πλήρη λειτουργία.»

Άρθρο 69**Θέματα υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.) - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 45 ν. 4635/2019**

Στην παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 4635/2019 (Α' 167) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται ως προς τους φορείς που συνάπτουν μνημόνια συνεργασίας, β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται με την προσθήκη της λέξης «ιδίως» μετά τη λέξη «συμμετέχουν» καθώς επίσης και ως προς τους συμμετέχοντες στις ομάδες και τις υποομάδες εργασίας και η παρ. 6 του άρθρου 45 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Το ΕΠΑΔ υλοποιείται μέσω Προγραμματικών Συμφωνιών μεταξύ του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των οικείων υπουργών ή μέσω Μνημονίων Συνεργασίας μεταξύ του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών και των οικείων Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων, καθώς και των εκπροσώπων κοινωνικών εταίρων, αντιπροσωπευτικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών ή ιδρυμάτων και λειτουργεί με την υποστήριξη ομάδων και υποομάδων εργασίας, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών. Στις ομάδες και υποομάδες εργασίας συμμετέχουν, ιδίως, Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς, υπηρεσιακοί παράγοντες ή συνεργάτες των ιδιαίτερων γραφείων μελών της Κυβέρνησης ή ιδιώτες εμπειρογνώμονες. Αντικείμενο των ομάδων και υποομάδων εργασίας είναι: α) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων απλούστευσης διαδικασιών, όπως αυτές καθορίζονται στις παρ. 3 και 4 του παρόντος και έχουν συμφωνηθεί στις ως άνω Προγραμματικές Συμφωνίες ή Μνημόνια Συνεργασίας, β) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων που υποβάλλονται στην ειδική πλατφόρμα της παρ. 5, γ) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων που προκύπτουν από πρόταση ή πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού ή του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος, ανάλογα με το πεδίο πολιτικής στο οποίο ανήκουν και δ) η συμβολή στην εκπόνηση των τεχνικών προδιαγραφών, η παρακολούθηση του ανατιθέμενου έργου και των παραδοτέων αυτού, καθώς και η μέριμνα για την εφαρμογή του, εφόσον απαιτηθεί η ανάθεση του σχεδιασμού και της υλοποίησης της δράσης, με ανάθεση του σχετικού έργου σε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, σύμφωνα με τον νόμο.»

Άρθρο 70**Θέματα λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας -Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 47 ν. 4635/2019**

1. Η παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ετήσια έκθεση του Παρατηρητηρίου δημοσιεύεται εντός του πρώτου εξαμήνου κάθε έτους και αφορά στην υλοποίηση δράσεων της πολιτικής για τις διοικητικές διαδικασίες, όπως α) η εξέλιξη υλοποίησης του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών - «Μίτος» του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), β) η εξέλιξη υλοποίησης των δράσεων που έχουν ενταχθεί στο ΕΠΑΔ του άρθρου 45 του παρόντος, γ) οι μετρήσεις συνεπειών στα διοικητικά βάρη από διαδικασίες που απλουστεύθηκαν στο πλαίσιο του ΕΠΑΔ και δ) κάθε άλλο σχετικό στοιχείο για την εφαρμογή της πολιτικής διοικητικών διαδικασιών του δημοσίου και τις τάσεις της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα με ποσοτικούς και ποιοτικούς όρους.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 τροποποιείται ως προς τις υποστηρικτικές αρμοδιότητες του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας και η παρ. 4 του άρθρου 47 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το Παρατηρητήριο υποστηρίζει το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών - «Μίτος» του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών και τον Υπουργό που είναι αρμόδιος για την ψηφιακή διακυβέρνηση σε κάθε θέμα σχετικό με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 71

Μετονομασία Εθνικού Μητρώου Επικοινωνίας Πολιτών - Καταχώριση στοιχείων μέσω προξενικών αρχών - Τροποποίηση του τίτλου και των παρ. 2 και 6 άρθρου 17 ν. 4704/2020

1. Ο τίτλος του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17 - Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.)

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 τροποποιείται με την προσθήκη των προξενικών αρχών ως τρόπου καταχώρισης στοιχείων επικοινωνίας στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας και η παρ. 2 του άρθρου 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η καταχώριση και ενημέρωση των ανωτέρω δεδομένων στην κεντρική βάση πραγματοποιείται είτε μέσω πιστοποιημένης πρόσβασης σε ειδική εφαρμογή με κωδικούς μοναδικής ηλεκτρονικής αυθεντικοποίησης, για την οποία δύναται να αξιοποιηθεί η χρήση των διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (taxisnet) είτε μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), είτε μέσω των προξενικών αρχών είτε με εξ αποστάσεως ταυτοποίηση. Σε περίπτωση μεταβολής των ανωτέρω στοιχείων επικοινωνίας, κάθε πολίτης οφείλει να ενημερώνει το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας εντός τριάντα (30) ημερών από τη μεταβολή.»

3. Στην παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 6 του άρθρου 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του παρόντος, τα ειδικότερα στοιχεία επικοινωνίας των πολιτών, η αρμόδια οργανική μονάδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, οι αποδέκτες των στοιχείων επικοινωνίας, οι εκτελούντες την επεξεργασία, οι αυτοτελώς υπεύθυνοι επεξεργασίας των στοιχείων, τα πρότυπα και οι απαιτήσεις για την ταυτοποίηση, η διαδικασία επαλήθευσης του αριθμού κινητού τηλεφώνου με τους παρόχους κινητής τηλεφωνίας και με τα πιστωτικά ιδρύματα, η διαδικασία άντλησης ή/και επαλήθευσης των δεδομένων των πολιτών από τους παρόχους υπηρεσιών σταθερής, κινητής τηλεφωνίας, πρόσβασης στο διαδίκτυο και συνδρομητικής τηλεόρασης, τα δεδομένα που δύναται να αντληθούν, το είδος και η έκταση

των υποχρεώσεων των παρόχων, οι τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και όλα τα ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή του παρόντος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εξωτερικών εξειδικεύεται η διαδικασία καταχώρισης στοιχείων επικοινωνίας στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.) μέσω των προξενικών αρχών.»

Άρθρο 72

Εθνική Αρχή PEPPOL (PEPPOL Authority) - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 28 ν. 4623/2019

Στην παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4623/2019 (Α' 134) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 του άρθρου 28 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. ορίζεται ως Εθνική Αρχή PEPPOL (PEPPOL Authority) με αρμοδιότητα να διευκολύνει τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο εντός της Ευρώπης (EOX), καθορίζοντας σε εθνικό επίπεδο την πολιτική ηλεκτρονικής τιμολόγησης στους κανόνες ανταλλαγής τιμολογίων και στον καθορισμό των σχετικών τεχνικών προτύπων. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικό με τη λειτουργία της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. ως Εθνικής Αρχής PEPPOL που αφορά στη διαδικασία πιστοποίησης παρόχων PEPPOL, τα δικαιολογητικά και την τεχνική τεκμηρίωση που απαιτείται να προσκομίσουν οι υποψήφιοι πάροχοι PEPPOL για τη σύναψη των σχετικών συμφωνιών με τη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 73

Παράταση χρονικού διαστήματος καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 ν. 4531/2018

Το εισαγωγικό εδάφιο και η περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4531/2018 (Α' 62) τροποποιούνται ως προς το χρονικό διάστημα καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» και η παρ. 2 του άρθρου 36 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζει τις δαπάνες για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι», οι οποίες παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των από 30.5.2014 συμβάσεων, από τις 5.4.2022 έως και τις 5.4.2023, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) Η «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» πιστοποιεί την παροχή στους οικείους φορείς των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τους όρους των από 30.5.2014 συμβάσεων.

β) Ο ανάδοχος αποδέχεται τις από 30.5.2014 συμβάσεις για τις νησίδες 1, 2, 4, 5, 6 και δικτύου κορμού με έκπτωση ποσοστού τουλάχιστον δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, που υπολογίζεται σύμφωνα με τις αιτιολογημένες προτάσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υπολογιστικών Υποδομών Κυβερνητικού Νέφους της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε.», καθώς και περαιτέρω έκπτωση ποσοστού πέντε τοις εκατό (5 %) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, εφόσον παρέλθει

χρόνος μικρότερος ή ίσος των έξι (6) μηνών έως την ημερομηνία εξόφλησης της αναλογούσας πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 8 των οικείων συμβάσεων.

γ) Ο ανάδοχος αποδέχεται την από 30.5.2014 σύμβαση για τη νησίδα 3 με έκπτωση ποσοστού τουλάχιστον είκοσι τοις εκατό (20%) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, που υπολογίζεται σύμφωνα με τις αιτιολογημένες προτάσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υπολογιστικών Υποδομών Κυβερνητικού Νέφους της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε..

δ) Η αναγνώριση των απαιτήσεων των παρόχων για το ως άνω διάστημα πραγματοποιείται με τη διαδικασία των περ. β' και γ' της παρ. 1.

ε) Σε περίπτωση που εντός της ανωτέρω περιόδου, δηλαδή ενός (1) έτους από τις 5.4.2022, επιτευχθεί βάσει νέας σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των αναδόχων πλήρης μετάπτωση και παροχή αντιστοιχων, με τις ανωτέρω, υπηρεσιών που εμπίπτουν στο έργο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ II», τότε η εφαρμογή των προβλέψεων της παρούσας παύει.»

Άρθρο 74

Εκπόνηση μελέτης ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) για πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 85 ν. 4727/2020

Στην παρ. 2 του άρθρου 85 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «κατά τη δημοσίευση του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι τις 31.12.2022», β) προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 2 του άρθρου 85 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κάθε νέο πληροφοριακό σύστημα των φορέων του δημοσίου τομέα πρέπει να συνοδεύεται από μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification), η οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στις μελέτες ανάλυσης και σχεδιασμού του έργου. Για τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων του δημόσιου τομέα που φιλοξενούνται, μέχρι τις 31.12.2022, στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., το Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. ή η Η.ΔΙ.Κ.Α. αντιστοίχως εκπονούν μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) που αποθηκεύονται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), σε συνεργασία με τους ανωτέρω φορείς ή με τους φορείς του δημόσιου τομέα προς τους οποίους η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., το Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. ή η Η.ΔΙ.Κ.Α. παρέχουν υπηρεσίες. Η μελέτη του δεύτερου εδαφίου εκπονείται μέχρι την 31η.12.2022. Για τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων του δημόσιου τομέα που φιλοξενούνται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud) από την 1η.1.2023 και μετά, την ευθύνη για τη μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) αναλαμβάνει ο φορέας που υποβάλλει το αίτημα φιλοξενίας.»

Άρθρο 75**Παραχώρηση υπολογιστικών υποδομών νέφους (cloud computing) σε λοιπούς φορείς διαχείρισης κυβερνητικών νεφών - Προσθήκη παρ. 9Α στο άρθρο 87 ν. 4727/2020**

Στο άρθρο 87 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται παρ. 9Α, ως εξής:

«9Α. Κάθε φορέας διαχείρισης των κυβερνητικών νεφών των παρ. 1 έως 3 δύναται να παραχωρεί υποδομές υπολογιστικού νέφους (cloud) σε άλλον φορέα διαχείρισης, κατόπιν αιτήματος του τελευταίου, στο οποίο τεκμηριώνεται η επιχειρησιακή ανάγκη της παραχώρησης. Η παραχώρηση πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται ύστερα από:

α) εισήγηση του φορέα που παραχωρεί την υποδομή υπολογιστικού νέφους (cloud) και
β) εισήγηση του φορέα του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), του οποίου οι ηλεκτρονικές εφαρμογές ή τα πληροφοριακά συστήματα πρόκειται να φιλοξενηθούν στις υπό παραχώρηση υποδομές.

Από τη δημοσίευση της απόφασης του πρώτου εδαφίου, οι ανωτέρω υποδομές αποτελούν τμήμα του κυβερνητικού νέφους που διαχειρίζεται ο φορέας που αιτείται την παραχώρηση.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'**ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ****Άρθρο 76****Αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr- Ε.Ψ.Π.) - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 27 ν. 4727/2020**

Στο άρθρο 27 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται παρ. 5, ως εξής:

«5. Για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων που έχουν εκδοθεί μέσω της Ε.Ψ.Π., τόσο κατά τη συναλλαγή των διοικούμενων με τους φορείς του δημόσιου τομέα όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα, αρκεί η επίκληση του μοναδικού αναγνωριστικού αριθμού επαλήθευσης της παρ. 4.»

Άρθρο 77**Ορισμοί ψηφιακής προσβασιμότητας - Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 4727/2020**

Στο δεύτερο εδάφιο της περ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4727/2020 (Α' 184) η λέξη «λογισμικό» αντικαθίσταται από τη λέξη «υλισμικό (hardware)» και η περ. 2 του άρθρου 38 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. «Εφαρμογές για φορητές συσκευές»: το λογισμικό εφαρμογών που σχεδιάζεται και αναπτύσσεται από οργανισμούς του δημόσιου τομέα ή για λογαριασμό τους από τρίτους για χρήση, από το ευρύ κοινό, υπαλλήλους και εργαζομένους στους οργανισμούς του δημόσιου τομέα, σε φορητές συσκευές, όπως έξυπνα τηλέφωνα και ταμπλέτες. Οι εφαρμογές για

φορητές συσκευές δεν περιλαμβάνουν το λογισμικό που ελέγχει τις εν λόγω συσκευές (λειτουργικά συστήματα για φορητές συσκευές) ή το ίδιο το υλισμικό (hardware).»

Άρθρο 78

Τεκμήριο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 41 ν. 4727/2020

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4727/2020 (Α' 184) η λέξη «των ιστότοπων» αντικαθίσταται από τις λέξεις «των εφαρμογών για φορητές συσκευές» και η παρ. 3 του άρθρου 41 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Εφόσον δεν έχουν δημοσιευθεί στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου της παρ. 1, το περιεχόμενο των ιστότοπων που πληροί τις απαιτήσεις του ευρωπαϊκού προτύπου EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) ή μέρη τους θεωρείται ότι συμμορφώνεται στις απαιτήσεις προσβασιμότητας του άρθρου 39, και που καλύπτουν οι εν λόγω σχετικές απαιτήσεις ή τα μέρη τους. Εφόσον δεν έχουν δημοσιευθεί στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου της παρ. 1, ελλείψει των τεχνικών προδιαγραφών της παρ. 2, το περιεχόμενο των εφαρμογών για φορητές συσκευές που πληροί τις οικείες απαιτήσεις του ευρωπαϊκού προτύπου EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) ή των μερών τους θεωρείται ότι συμμορφώνεται στις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο άρθρο 39 και που καλύπτουν οι εν λόγω σχετικές απαιτήσεις ή τα μέρη τους.»

Άρθρο 79

Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών - Τροποποίηση άρθρου 43 ν. 4727/2020

Στο άρθρο 43 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 43 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 43

Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών

1. Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης τηρείται «Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών» (ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ.). Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για την παραγωγική λειτουργία του ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ..
2. Στο ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ. εντάσσονται οι ιστότοποι και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές οργανισμών του δημόσιου τομέα που συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας των άρθρων 39 και 41. Στο ΜΗ.Δ.ΙΣ. ΕΦ. τηρούνται και οι ισχύουσες και επικαιροποιημένες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 42, δηλώσεις προσβασιμότητας των οικείων φορέων.
3. Το ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ. συνιστά τμήμα του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές του άρθρου 91.»

Άρθρο 80**Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές - Τροποποίηση άρθρου 91 ν. 4727/2020**

Στο άρθρο 91 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στον τίτλο και στο πρώτο εδάφιο στην ονομασία του Μητρώου Διαδικτυακών Τόπων προστίθενται οι λέξεις «και Εφαρμογών για φορητές συσκευές», β) προστίθεται τρίτο εδάφιο ως προς την παραγωγική λειτουργία του Μητρώου και το άρθρο 91 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 91**Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές**

Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται και τηρείται Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Το Μητρώο βρίσκεται αναρτημένο στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης και είναι πλήρως προσβάσιμο από τους φορείς του δημόσιου τομέα, και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για την παραγωγική λειτουργία του Μητρώου.»

Άρθρο 81**Εξειδίκευση ζητημάτων για τη λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» και του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές - Τροποποίηση παρ. 59 και 60 άρθρου 107 ν. 4727/2020**

1. Η παρ. 59 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 (Α' 184) αντικαθίσταται ως εξής:
«59. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος», οι όροι και προϋποθέσεις για την αρχική καταχώριση και τη μεταγενέστερη επικαιροποίηση διαδικασιών σε αυτό, οι πρόσθετες αρμοδιότητες που ανατίθενται στις αρχές θεσμοθέτησης και τις αρχές εφαρμογής και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα που αφορά στην οργάνωση και τη λειτουργία του ανωτέρω μητρώου.»
2. Στην παρ. 60 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020, στο αντικείμενο της εξουσιοδότησης και στην ονομασία του Μητρώου Δικτυακών Τόπων προστίθενται οι λέξεις «και Εφαρμογών για φορητές συσκευές» και η παρ. 60 του άρθρου 107 διαμορφώνεται ως εξής:
«60. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζεται η διαδικασία εγγραφής των δικτυακών τόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές στο Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές του άρθρου 91 και ρυθμίζονται οι απαραίτητες λεπτομέρειες για τη συντήρηση και τακτική επικαιροποίηση του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές και η διασύνδεσή του άλλα Μητρώα του Δημόσιου Τομέα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Άρθρο 82

Σύστημα επιφυλακής της Ε.Ε.Τ.Τ. για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες - Τροποποίηση άρθρου 13Α ν. 4053/2012

Στο άρθρο 13Α του ν. 4053/2012 (Α 44) προστίθεται παρ. 4, ως εξής:

«4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και λειτουργία του συστήματος επιφυλακής, ενεργού και ετοιμότητας, της Διεύθυνσης Ταχυδρομείων και Ταχυμεταφορών και άλλων συναρμόδιων για την υποστήριξη αυτής οργανικών μονάδων της Ε.Ε.Τ.Τ. με σκοπό τον άμεσο έλεγχο της συμμόρφωσης των παρόχων με την παρ. 1, όταν υφίσταται ανάγκη άμεσης και επείγουσας παρέμβασης κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, δικαστικών αποφάσεων ή επείγουσας ενημέρωσης από τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου της Αγοράς (Δι.Μ.Ε.Α.). Το προσωπικό που τίθεται σε επιφυλακή μπορεί να διατεθεί και για άλλες περιπτώσεις αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Ταχυδρομείων και Ταχυμεταφορών της Ε.Ε.Τ.Τ. που χρήζουν άμεσης και επείγουσας παρέμβασης, κατόπιν σχετικής εντολής από τον Πρόεδρο της Ε.Ε.Τ.Τ. ή τον νόμιμο αναπληρωτή του. Ως ενεργή επιφυλακή νοείται η κατάσταση κατά την οποία τα στελέχη της Ε.Ε.Τ.Τ. που είναι σε επιφυλακή έχουν λάβει αίτημα προς διεκπεραίωση ή εξεύρεση λύσης σε υφιστάμενο πρόβλημα. Ως επιφυλακή ετοιμότητας νοείται η κατάσταση κατά την οποία τα στελέχη της Ε.Ε.Τ.Τ. που είναι σε επιφυλακή είναι προσβάσιμα μέσω υπηρεσιακών τηλεφώνων και διαθέσιμα προς κάθε ενέργεια. Η συμμετοχή των στελεχών των αρμοδίων οργανικών μονάδων στο σύστημα επιφυλακής γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε υπηρεσιακές ανάγκες και συντελείται με απόφαση του Αντιπροέδρου της Ε.Ε.Τ.Τ. αρμοδίου για τον τομέα ταχυδρομικών υπηρεσιών. Για την εφαρμογή του συστήματος επιφυλακής, η Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδει Κανονισμό, ο οποίος περιγράφει τα μέσα που αξιοποιεί και τις διαδικασίες τις οποίες ακολουθεί το προσωπικό που τίθεται σε ενεργή επιφυλακή ή επιφυλακή ετοιμότητας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. κ' και λστ' του άρθρου 12 του ν. 4070/2012 (Α' 82).»

Άρθρο 83

Καθορισμός ημερών μετακίνησης εκτός έδρας του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ' άρθρου 2 ν. 4336/2015

Στην παρ. 3 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), προστίθεται περ. στ) ως προς τις μετακινήσεις εκτός έδρας του Προέδρου της Ε.Ε.Τ.Τ. και η παρ. 3 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων των παρ. 1 και 2 και μέχρι διακόσιες (200) ημέρες συνολικά για τις μετακινήσεις εκτός έδρας:

- α) των πληρωμάτων του Ε.Κ.Α.Β.,
- β) των τεχνικών και δημοσιογράφων της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.,

γ) του προσωπικού κλάδου Γεωπόνων και Κτηνιάτρων του Ειδικού Λογαριασμού Γεωργικών Αποζημιώσεων (Ε.Λ.Γ.Α.) και του προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., για τους επιτόπιους φυσικούς ελέγχους που υποχρεούνται να διενεργεί σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προκειμένου για τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά για τη διενέργεια ελέγχων,

δ) των υπαλλήλων που υπηρετούν καθ' οποιονδήποτε τρόπο, στη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και στις διευθύνσεις και τους τομείς που υπάγονται στην ανωτέρω Γενική Διεύθυνση,

ε) του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά, στ) του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), για τα έτη 2022, 2023 και 2024, και μέχρι ενενήντα (90) ημέρες συνολικά κατ' έτος.»

Άρθρο 84

Ρύθμιση ζητημάτων Κυβερνητικής Υπηρεσίας «Public Regulated Service» (PRS)

1. Η πρόσβαση στην Κυβερνητική Υπηρεσία «Public Regulated Service» - (PRS) της απόφασης 1104/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τις μεθόδους πρόσβασης στην κυβερνητική υπηρεσία η οποία προσφέρεται από το παγκόσμιο σύστημα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης που υλοποιήθηκε από το πρόγραμμα «Galileo» (L 287), είναι δυνατή μόνο μετά από εξουσιοδότηση που παρέχεται από την αρμόδια αρχή για την Κυβερνητική Υπηρεσία της παρ. 6 του άρθρου 44 του π.δ. 40/2020 (Α' 185) που υπάγεται στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

2. Η ανάπτυξη ή η κατασκευή δεκτών PRS ή μονάδων ασφαλείας ή η εξαγωγή εξοπλισμού, τεχνολογίας ή λογισμικού που έχουν σχεδιαστεί για την ανωτέρω Υπηρεσία είναι δυνατή μόνο μετά από εξουσιοδότηση που παρέχεται από το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας του άρθρου 36 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 912/2010, (ΕΕ) 1285/2013 και (ΕΕ) 377/2014 και της απόφασης 541/2014/ΕΕ (L 170), κατόπιν εισήγησης της αρχής της παρ. 1.

3. Οι εξουσιοδοτήσεις των παρ. 1 και 2 δύνανται να υπόκεινται σε όρους ή περιορισμούς, να τροποποιούνται, να ανακαλούνται ή να αναστέλλονται, εφόσον ο κάτοχός τους δεν συμμορφώνεται με τους όρους που καθορίζονται σε αυτές, καθώς και όταν η επιβολή όρων ή περιορισμών, η τροποποίηση, η ανάκληση ή αναστολή δικαιολογείται για λόγους εθνικής ασφαλείας ή στο πλαίσιο συμμόρφωσης της χώρας με τις διεθνείς υποχρεώσεις της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 85

Σκοποί και χρηματοδοτικά εργαλεία της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 2 και αντικατάσταση παρ. 7 άρθρου 58 ν. 4623/2019

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4623/2019 (Α΄ 134) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο ως προς τους σκοπούς της ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Δίκτυο Έρευνα και Τεχνολογίας Α.Ε.», β) προστίθενται νέα τρίτο και τέταρτο εδάφια και η παρ. 2 του άρθρου 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος, κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και δεν έχει βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα. Σκοπός της εταιρείας είναι η παροχή δικτυακών και υπολογιστικών υπηρεσιών σε ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, σε φορείς της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και σε φορείς του δημοσίου, ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, η ευρύτερη προώθηση και διάδοση των εφαρμογών των δικτυακών και υπολογιστικών τεχνολογιών καθώς και η προώθηση και υλοποίηση των στόχων του Ψηφιακού Μετασχηματισμού στους ως άνω φορείς, καθώς και ο σχεδιασμός και η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης, κατάρτισης, επιμόρφωσης και πιστοποίησης για την ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων στη χώρα, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3966/2011 (Α΄ 118) για τις αρμοδιότητες του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος». Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. αποτελεί σύμβουλο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε θέματα σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων για την ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων στη χώρα. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. είναι αρμόδια για την ανάπτυξη και λειτουργία της Εθνικής Ακαδημίας Ψηφιακών Ικανοτήτων. Απώτερος στόχος είναι η παροχή προηγμένων δικτυακών και υπολογιστικών υπηρεσιών στους προαναφερόμενους φορείς, για την υποβοήθηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής τους δραστηριότητας, για την ανάπτυξη της εφαρμοσμένης και τεχνολογικής έρευνας σε θέματα τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπολογιστικών υπηρεσιών. Επίσης, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. έχει τον κεντρικό ρόλο συντονιστή όλων των ψηφιακών υποδομών για την Παιδεία και την Έρευνα. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. αποτελεί σύμβουλο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε θέματα σχεδιασμού προηγμένων πληροφοριακών συστημάτων και υποδομών. Αναπτύσσει συνέργειες με τους υπόλοιπους φορείς που παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες στους τομείς του δημοσίου, με ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τεχνογνωσίας πάνω σε προηγμένα πληροφοριακά συστήματα και αποτελεί τον εθνικό εκπρόσωπο της ερευνητικής και τεχνολογικής κοινότητας στις ερευνητικές υποδομές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. συνδράμει στον ψηφιακό μετασχηματισμό με εμπειριστατωμένες αναλύσεις, τεχνολογικές μελέτες, πρότυπες λύσεις και ειδική τεχνογνωσία. Για την επίτευξη των σκοπών της, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να υλοποιεί, να εκτελεί, να διαχειρίζεται ή να παρέχει, εν γένει υπηρεσίες για την υλοποίηση προγραμμάτων, δράσεων και έργων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, των λοιπών Υπουργείων, του Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τα οποία αφορούν στον τομέα της πληροφορικής, της ψηφιακής τεχνολογίας, της επικοινωνίας, της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και των νέων

και ανοικτών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών μεγάλων δεδομένων, τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης και γενικότερα στην προώθηση, διάχυση και μεταφορά τεχνογνωσίας επί των δικτυακών και υπολογιστικών τεχνολογιών και των εφαρμογών τους, στην έρευνα και στην ανάπτυξη, στην εκπαίδευση και στην προώθηση του Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται επίσης να υποστηρίξει, επιστημονικά και συμβουλευτικά και άλλους φορείς όπως Υπουργεία, Αρχές, Οργανισμούς, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και άλλους φορείς σε θέματα που αφορούν τις δικτυακές και υπολογιστικές τεχνολογίες, την Ψηφιακή Σύγκλιση και σε άλλες εθνικές στρατηγικές παρόμοιου περιεχομένου. Για την προώθηση του σκοπού της η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. μπορεί να ιδρύει ή/και να συμμετέχει στην ίδρυση νέων εταιρειών, στο κεφάλαιο νέων ή υφιστάμενων εταιρειών της Ελλάδας ή του εξωτερικού, καθώς και να προβαίνει σε συνέργειες, κοινές δράσεις και χρηματοδοτήσεις νομικών προσώπων στα οποία συμμετέχει στο πλαίσιο του σκοπού της. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να αναθέτει την εκπόνηση μελετών, την εκτέλεση έργων και προμηθειών, την οργάνωση εκθέσεων, συνεδρίων και επιδείξεων, καθώς και την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

2. Στην παρ. 7 του άρθρου 58 του ν. 4623/2019 α) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, β) το τέταρτο εδάφιο τροποποιείται ως προς τους τρόπους χρηματοδότησης της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε., και η παρ. 7 του άρθρου 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Τα έργα, προγράμματα και δράσεις της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από διεθνείς φορείς ή/και από εθνικούς πόρους, ή εκτελούνται με αυτοχρηματοδότηση ή με χρηματοδότηση από ιδιώτες. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να ορίζεται ως τελικός δικαιούχος ή και ως φορέας υλοποίησης των ως άνω έργων, προγραμμάτων και δράσεων ή να συμπράττει με δημόσιους ή άλλους μη κερδοσκοπικούς φορείς για την υλοποίηση έργων, προγραμμάτων και δράσεων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης υπογράφοντας σχετικές προγραμματικές ή άλλες συμβάσεις ή συμφωνίες ή και να εκτελεί έργα για λογαριασμό αυτών ως τελικός δικαιούχος και φορέας υλοποίησης αυτών. Επίσης, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να είναι δικαιούχος, κατά την έννοια της περ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4314/2014 (Α' 265), ή να ορίζεται ως τέτοιος βάσει προγραμματικών συμβάσεων και έχει την ευθύνη για την έναρξη ή την έναρξη και εφαρμογή, υλοποίηση, διαχείριση και λειτουργία έργων, δράσεων, προγραμμάτων και πράξεων για θέματα που αφορούν σε δικτυακές και υπολογιστικές υπηρεσίες για λογαριασμό:

α) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

β) των εποπτευόμενων φορέων του, και

γ) άλλων φορέων, Υπουργείων, ανεξάρτητων αρχών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και λοιπών φορέων του δημοσίου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

Για την εκτέλεση των ως άνω αρμοδιοτήτων και την εκπλήρωση των σκοπών της η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να επιχορηγείται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, από το εκάστοτε Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (εθνικό σκέλος και συγχρηματοδοτούμενο), από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», από τον τακτικό προϋπολογισμό άλλων Υπουργείων και λοιπών φορέων του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, από φορείς του ιδιωτικού τομέα, από προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από άλλα διεθνή προγράμματα, από χορηγίες και από κάθε άλλη νόμιμη πηγή χρηματοδότησης. Οι επιχορηγήσεις από φορείς του Προγράμματος Δημοσίων

Επενδύσεων θεωρούνται δημόσιες δαπάνες, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 2957/1954, (Α' 186) και της παρ. 1 του άρθρου 18 παρ. 1 του ν. 2515/1997 (Α' 154) και βαρύνουν τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων.»

Άρθρο 86

**Επικαιροποίηση ονομασίας Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας και ένταξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε. στους τεχνολογικούς φορείς
ν. 4310/2014 Τροποποίηση περ. Β' άρθρου 13Α ν. 4310/2014**

Στην παρ. Β' του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) επικαιροποιείται η ονομασία του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας Α.Ε. (Ε.Δ.Ε.Τ. Α.Ε.), β) προστίθεται στους τεχνολογικούς φορείς η ανώνυμη εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.» (ΚτΠ Μ.Α.Ε.) και η περ. Β' του άρθρου 13Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Β. Οι Τεχνολογικοί Φορείς που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι οι εξής:

1. Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε. (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.).
2. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας.
3. Επιστημονικό Πάρκο Πατρών Α.Ε..
4. Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας (ΝΟΗΣΙΣ)
5. Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε. (ΚτΠ Μ.Α.Ε.).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Άρθρο 87

Αποστολή της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση

Η Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση, υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Ψηφιακής Διακυβέρνησης και έχει ως κεντρική αποστολή την αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων, την ενίσχυση της απασχόλησης του πληθυσμού και την υποστήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, στο πλαίσιο της ευρύτερης κυβερνητικής πολιτικής για τις δεξιότητες.

Στο πλαίσιο της αποστολής της, η Εθνική Συμμαχία μεριμνά ιδίως για:

- α) την προσαρμογή, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, των πολιτικών και επιχειρησιακών προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και των ενωσιακών θεσμών σε θέματα ψηφιακών δεξιοτήτων,
- β) την υποβολή εισηγήσεων προς το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε ζητήματα σχεδιασμού και επικαιροποίησης της εθνικής στρατηγικής για τις ψηφιακές δεξιότητες,

- γ) την υποστήριξη της δικτύωσης και της συνεργασίας των μελών της Εθνικής Συμμαχίας, προκειμένου να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται δράσεις αναβάθμισης των ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού και ενίσχυσης της απασχόλησης,
- δ) την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των μελών της Εθνικής Συμμαχίας και Συμμαχιών άλλων κρατών μελών της Ε.Ε., καθώς και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο συναφών πρωτοβουλιών τρίτων χωρών,
- ε) τη διαμόρφωση προτάσεων έργων, συγχρηματοδοτούμενων ή μη, για την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού,
- στ) τη διοργάνωση εκδηλώσεων, ημερίδων και εργαστηρίων για την προώθηση της πολιτικής για τις ψηφιακές δεξιότητες,
- ζ) τη συνεργασία με αντίστοιχες πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα, και
- η) τη συμμετοχή της, εφόσον της ζητηθεί από τον οικείο φορέα, στην πιστοποίηση εκπαιδευτικών δομών ή δομών κατάρτισης με αντικείμενο τις ψηφιακές δεξιότητες, προγραμμάτων επιμόρφωσης ή κατάρτισης με περιεχόμενο τις ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακών γνώσεων και δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), της Διεύθυνσης Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων σύμφωνα με το άρθρο 15B του π.δ. 18/2018 (Α' 31), του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων & Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) και του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) - «Διόφαντος», στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την πιστοποίηση της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.

Άρθρο 88

Όργανο συντονισμού της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση

1. Η Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση συντονίζεται από όργανο συντονισμού, το οποίο αποτελείται από πέντε (5) μέλη και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ως Πρόεδρος ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ψηφιακής Στρατηγικής της Γενικής Διεύθυνσης Ψηφιακής Διακυβέρνησης της ως άνω Γενικής Γραμματείας.

Ως μέλη του οργάνου ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους: α) ο Γενικός Γραμματέας Ενίσχυσης της Απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, β) ο Γενικός Γραμματέας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, γ) ο Γενικός Γραμματέας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, δ) ο Διοικητής του Ν.Π.Δ.Δ. «Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης» (Δ.ΥΠ.Α.), ε) ο Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού του άρθρου 27 του ν. 4912/2022 (Α' 75), και στ) ένας (1) εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδας.

2. Αρμοδιότητες του οργάνου συντονισμού είναι:

- α) η εκπροσώπηση της Εθνικής Συμμαχίας σε συναντήσεις και εκδηλώσεις που διοργανώνονται και σε ομάδες εργασίας που λειτουργούν σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο,

β) η εισήγηση επί θεμάτων που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία της Εθνικής Συμμαχίας, την κτήση ή την απώλεια της ιδιότητας μέλους, πλην της διαγραφής μέλους σύμφωνα με το άρθρο 89, και η επίβλεψη και παρακολούθηση της εύρυθμης λειτουργίας της,

γ) η έγκριση συνεργασιών στο πλαίσιο της Συμμαχίας, εφόσον αυτές χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους που προέρχονται από εργαλεία χρηματοδότησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, και

δ) η εισήγηση επί θεμάτων που άπτονται της εκπλήρωσης της αποστολής της Εθνικής Συμμαχίας.

3. Η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών είναι αρμόδια για την υποστήριξη του οργάνου και της Εθνικής Συμμαχίας και μεριμνά, ιδίως, για τη σύνταξη και την υποβολή σχεδίων δράσης, αναφορών και λοιπών εγγράφων, τον συντονισμό της συνεργασίας των μελών της Συμμαχίας, την προετοιμασία ένταξης νέων μελών, την επικοινωνία με τις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς αρχές και την ανάπτυξη και διαχείριση των εργαλείων δημοσιότητας.

Άρθρο 89

Μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση

1. Μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση δύναται να είναι: α) νομικά πρόσωπα του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, όπως επιχειρήσεις Τ.Π.Ε. ή τηλεπικοινωνιών, Α.Ε.Ι., ερευνητικά ιδρύματα και ινστιτούτα, καθώς και λοιποί φορείς του δημόσιου τομέα κατά την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), β) ενώσεις φυσικών και νομικών προσώπων και γ) μη κυβερνητικές οργανώσεις και λοιπές Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021 (Α' 248), εφόσον τα ανωτέρω μέλη δραστηριοποιούνται σε πεδία συναφή με την αποστολή και τις αρμοδιότητες της Εθνικής Συμμαχίας, όπως η τεχνολογία, η κατάρτιση-εκπαίδευση, η προώθηση των ψηφιακών δεξιοτήτων και η ενίσχυση της απασχόλησης, καθώς και με ζητήματα ισότητας και ψηφιακής προσβασιμότητας.

2. Η ιδιότητα του μέλους αποκτάται, κατόπιν αίτησής του, με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, έπειτα από εισήγηση του οργάνου συντονισμού, η οποία βασίζεται σε αξιολόγηση του ρόλου και της αποστολής του υποψήφιου μέλους, της συμβολής του στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού της χώρας και στην ενίσχυση της απασχόλησης, καθώς και σε κάθε άλλο αναγκαίο στοιχείο που μπορεί να συμβάλλει στην ουσιαστική και εποικοδομητική λειτουργία της Συμμαχίας. Εφόσον ένα μέλος επιθυμεί να αποχωρήσει από την Εθνική Συμμαχία, γνωστοποιεί τη βούλησή του στον Πρόεδρο του οργάνου συντονισμού. Η διαγραφή επέρχεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 90

Χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και λοιπούς φορείς του ιδιωτικού τομέα - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 33 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 54 ν. 4821/2021

1. Στο άρθρο 33 του ν. 4821/2021 (Α΄ 134) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τροποποιείται ο τίτλος με την προσθήκη των λέξεων «και με πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα», β) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 33 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 33

Χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στις συναλλαγές φυσικών προσώπων με τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και με πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα

1. Η υπογραφή αιτήσεων και άλλων εγγράφων προς διεκπεραίωση στα Κ.Ε.Π. μπορεί να γίνεται με χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στο έγγραφο, η οποία αποκλειστικά και μόνο για τον σκοπόν αυτόν επέχει την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με την ιδιόχειρη υπογραφή φυσικού προσώπου. Ως ψηφιοποιημένη ιδιόχειρη υπογραφή λογίζεται η ιδιόχειρη υπογραφή που τίθεται με φυσική παρουσία του υπογράφοντος σε επιφάνεια καταγραφής (tablet) με χρήση γραφίδας.

2. Σε περίπτωση εκτύπωσης εγγράφων με ψηφιοποιημένη ιδιόχειρη υπογραφή της παρ. 1 ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 11 του ν. 2690/1999 (Α΄ 45).

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και για τις ψηφιοποιημένες ιδιόχειρες υπογραφές που τίθενται επί κάθε είδους εγγράφου με το οποίο πραγματοποιείται συναλλαγή εντός καταστήματος πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος κατά την έννοια των περ. 1 και 26 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (L 176), αντίστοιχα, με φυσική παρουσία του υπογράφοντος.»

3. Στο άρθρο 54 του ν. 4821/2021 προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής των παρ. 1 και 2 του άρθρου 33 στη χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στις συναλλαγές με λοιπούς φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα.»

Άρθρο 91

Δυνατότητα υπαγωγής ή εξαίρεσης της Τράπεζας της Ελλάδος από το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α΄ του ν. 4727/2020 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 107 ν. 4727/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 (Α΄ 184) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού δύναται φορείς του δημοσίου τομέα να εξαιρούνται ή να προστίθενται στο πεδίο εφαρμογής

του παρόντος Μέρους ή επιμέρους διατάξεων αυτού. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να προστίθεται ή να εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους ή επιμέρους διατάξεων αυτού και η Τράπεζα της Ελλάδος.»

Άρθρο 92

Παράταση διάρκειας συμβάσεων μίσθωσης έργου του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο»

Η διάρκεια των συμβάσεων μίσθωσης έργου, που συνήφθησαν σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 37 του ν. 4512/2018 (Α' 5) και λήγουν μεταξύ 1ης.7.2022 και 30ής.9.2022, δύναται να παραταθεί με σχετική απόφαση του Δ.Σ. του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», από τη λήξη τους έως την 30ή.11.2022.

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 93

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνοηθικής, εξειδικεύεται το περιεχόμενο της πολιτικής δεοντολογικής χρήσης δεδομένων και προβλέπεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 10.
2. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η μεθοδολογία μέτρησης των βασικών δεικτών απόδοσης, ο τρόπος παρουσίασης των αναφορών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 14.
3. α. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται οι υπηρεσίες της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 15 που είναι αρμόδιες για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και τη μέριμνα για την εφαρμογή του πλαισίου για τα ευρωπαϊκά και τα εθνικά συστήματα πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας.
- β. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 15, δύναται να καθορίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικό με τη διαδικασία παρακολούθησης της συμμόρφωσης των προϊόντων, των υπηρεσιών και των διαδικασιών Τ.Π.Ε. προς τις απαιτήσεις ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας που εκδίδονται δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 526/2013 (πράξη για την κυβερνοασφάλεια) (L 151).
- γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κατόπιν εισήγησης της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του

άρθρου 15, ορίζονται οι οργανισμοί αξιολόγησης συμμόρφωσης του άρθρου 60 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881, εξειδικεύονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις διαπίστευσης από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή, τις διαδικασίες και την εποπτεία εθνικών συστημάτων πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας.

δ. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της εθνικής αρχής πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας της παρ. 1 του άρθρου 15 καθορίζονται το είδος, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων που επιβάλλονται λόγω παραβίασης του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881 ή λόγω παραβίασης των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.

4. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης εκδίδεται ο εσωτερικός κανονισμός οργάνωσης και λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών του άρθρου 16.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να εξειδικεύεται κάθε θέμα σχετικό με τη διαδικασία διαχείρισης, προγραμματισμού και υλοποίησης των έργων της παρ. 2 του άρθρου 17, να καθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια χρηματοδότησης αυτών και να ρυθμίζεται κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τον τρόπο συνεργασίας μεταξύ του εθνικού κέντρου συντονισμού του άρθρου 17 και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός».

6. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να αναπροσαρμόζεται το περιεχόμενο και να καθορίζεται ειδική μεθοδολογία για τη διενέργεια της ανάλυσης κινδύνου και της ενιαίας πολιτικής ασφάλειας του άρθρου 20, να εξειδικεύεται το ελάχιστο περιεχόμενό τους και να καθορίζονται διαδικασίες έγκρισης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή τους.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η οποία δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, χαρακτηρίζονται ψηφιακές υποδομές, συστήματα, υποσυστήματα ή υπηρεσίες φορέων της κεντρικής Κυβέρνησης ως κρίσιμες, καθορίζονται η διαδικασία και η μεθοδολογία χαρακτηρισμού και ιεράρχησης της κρισιμότητας αυτών, εξειδικεύονται τα κριτήρια χαρακτηρισμού και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 21 και 22.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Οικονομικών εξειδικεύονται οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα άσκησης και κατάρτισης του άρθρου 23, ο τρόπος επιλογής των συμμετεχόντων, η διάρκειά του, ο τρόπος και το ύψος της χρηματοδότησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τη διεξαγωγή του ανωτέρω προγράμματος.

9. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξειδικεύονται τα στοιχεία που καταχωρίζονται στο μητρώο υπεύθυνων προστασίας δεδομένων, η διαδικασία καταχώρισης και επικαιροποίησης αυτών, ο τρόπος εξουσιοδότησης των αρμόδιων υπαλλήλων, οι ρόλοι ως προς την επεξεργασία των τηρούμενων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 25.

10. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και κατόπιν σχετικού αιτήματος του οικείου φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ, δύναται να εξαιρούνται

συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ, οι οποίες χρησιμοποιούνται για σκοπούς συνδεδεμένους με την εθνική άμυνα ή ασφάλεια, από το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β.

11. α. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, εξειδικεύονται οι κατάλληλες τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας των συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ που προορίζονται για χρήσεις από τους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων κυβερνοασφάλειας του άρθρου 32 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

β. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, της Διεύθυνσης Κυβερνοάμυνας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας και της Διεύθυνσης Κυβερνοχώρου της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, καθορίζονται τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που οφείλουν να λαμβάνουν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ για την παροχή έγκαιρων προειδοποιήσεων, ειδοποιήσεων επαγρύπνησης και ανακοινώσεων προς την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και την αρμόδια ομάδα απόκρισης, σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων και συμβάντων, τους τρόπους παρέμβασης, και την υιοθέτηση κοινών συστημάτων ταξινόμησης συμβάντων, κινδύνων και πληροφοριών για την εφαρμογή του άρθρου 32.

12. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, εξειδικεύεται το περιεχόμενο των υποχρεώσεων των κατασκευαστών, καθορίζεται η διαδικασία ενημέρωσης της παρ. 5 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 33.

13. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, εξειδικεύεται το περιεχόμενο των υποχρεώσεων των εισαγωγέων και των διανομέων, καθορίζεται η διαδικασία ενημέρωσης της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 34.

14. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, καθορίζονται τα ειδικότερα προσόντα και οι αρμοδιότητες του Υπεύθυνου Ασφαλείας ΔτΠ και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 35.

15. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται οι υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας που είναι αρμόδιες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 36.

16. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου ή αξιολόγησης συμμόρφωσης της παρ. 1, εξειδικεύεται η διαδικασία ενημέρωσης της παρ. 2 και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 36.

17. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, εξειδικεύονται οι πληροφορίες του μητρώου διασυνδεδεμένων συσκευών που τηρούν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ, καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος της σχετικής υποχρέωσης και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία, τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 38.

18. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικό με τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων στους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ και καθορίζονται τα κριτήρια επιβολής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 42.

19. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τη διαδικασία διάθεσης των απαραίτητων στοιχείων για την προπαρασκευή της στράτευσης των Ελλήνων πολιτών, τη διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την εγγραφή, διαγραφή, συμπλήρωση και διόρθωση στοιχείων και την καταχώριση μεταβολών στα δημοτολόγια, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία που διατίθενται μέσω διαλειτουργικότητας της παρ. 2 του άρθρου 60, ο χρόνος διάθεσης αυτών, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 60.

20. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή, διαγραφή, συμπλήρωση και διόρθωση στοιχείων και την καταχώριση μεταβολών στα δημοτολόγια, σύμφωνα με το άρθρο 62 που αφορούν στους Έλληνες πολίτες, ανεξαρτήτως φύλου.

21. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικά με το περιεχόμενο και τη διαδικασία έκδοσης του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομιάς, οι αναγκαίες διαλειτουργικότητες, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 65.

22. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας αρχής για την Κυβερνητική Υπηρεσία (Public Regulated Service - PRS) του άρθρου 84, καθορίζονται οι κατηγορίες ομάδων ή μεμονωμένων χρηστών που έχουν πρόσβαση στην Κυβερνητική Υπηρεσία, τα δικαιώματα και οι όροι πρόσβασης αυτών, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που αφορά στη διαχείριση των δικαιωμάτων τους. Με όμοια απόφαση καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου της συμμόρφωσης των φορέων που αναπτύσσουν ή κατασκευάζουν δέκτες PRS ή μονάδες ασφάλειας προς τις σχετικές απαιτήσεις ασφαλείας και προσδιορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

23. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης:

α) εξειδικεύονται η αποστολή και οι αρμοδιότητες της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση και ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 87,

β) ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικό με την οργάνωση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του οργάνου συντονισμού του άρθρου 88,

γ) εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία απόκτησης και απώλειας της ιδιότητας μέλους της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση σύμφωνα με το άρθρο 89 και

δ) ρυθμίζεται κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα που άπτεται της οργάνωσης και λειτουργίας της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 94

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι φορείς της κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) υποχρεούνται να ορίσουν Υ.Α.Σ.Π.Ε., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 18 του παρόντος, μέχρι τις 31.10.2022.

2. Τα βιβλία των Μητρώων Αρρένων έως και το έτος 2022 που τηρούνται στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις μεταφέρονται στα κατά τόπο αρμόδια Τμήματα Ιθαγένειας αυτών και διατηρούνται στο διηκεές για λόγους ιστορικότητας και άντλησης στοιχείων ελληνικής ιθαγένειας. Τα βιβλία των Μητρώων Αρρένων έως και το έτος 2022 που τηρούνται στους δήμους διατηρούνται στο διηκεές για λόγους ιστορικότητας και άντλησης στοιχείων.
3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος οι δήμοι οφείλουν να ενημερώνουν το υποσύστημα «Δημοτολόγιο» του πληροφοριακού συστήματος «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), με όλα τα απαραίτητα στοιχεία, τα οποία είναι καταχωρισμένα στα, οριστικά και επικυρωμένα μέχρι και το έτος 2022 Μητρώα Αρρένων, με στόχο την εναρμόνιση των στοιχείων τους.
4. Οι διοικητικές διαδικασίες του Δημοσίου καταχωρίζονται πλήρως από τα Υπουργεία στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), με επιμέλεια και μέριμνα των Υπηρεσιακών Γραμματέων αυτών ή, εφόσον δεν υφίστανται, των αρμόδιων Γενικών Γραμματέων, έως τις 31.12.2022. Διαδικασίες, που έχουν ήδη καταχωρηθεί και οι οποίες πρόκειται να τροποποιηθούν έως την ημερομηνία ενεργοποίησης του Μίτου, τροποποιούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 90 του ν. 4727/2020 και στην υπουργική απόφαση της παρ. 59 του άρθρου 107 του ίδιου νόμου.
5. Η οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής με τίτλο «Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση (Greek National Coalition for Digital Skills and Jobs)», η οποία συστάθηκε και οργανώθηκε με την υπό στοιχεία ΔΙΑΚ/Φ.38/οικ17847/17.5.2018 (Β' 1876) απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης, διέπεται από το Κεφάλαιο Ζ' του Μέρους Γ' του παρόντος. Τα υφιστάμενα, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, μέλη της Επιτροπής, παραμένουν αυτοδικαίως, εκτός αν δηλώσουν την πρόθεσή τους να αποχωρήσουν σύμφωνα με το άρθρο 89 του παρόντος.

Άρθρο 95

Καταργούμενες διατάξεις

Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος καταργούνται τα εξής:

1. Ο ν. 2119/1993 (Α' 23), περί ρύθμισης ζητημάτων τήρησης μητρώων αρρένων.
2. Η παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4704/2020 (Α' 133), περί οργανικής διάρθρωσης της Υπηρεσίας Συντονισμού Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης.
3. Η παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί έκδοσης πιστοποιητικών και βεβαιώσεων κάθε είδους με χρήση είτε προηγμένης είτε εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή σφραγίδας.
4. Η παρ. 10 του άρθρου 45 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί σύνταξης και υποβολής εξαμηνιαίας αναφοράς για την εξέλιξη των δράσεων του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών.
5. Η υπό στοιχεία Φ. 28700/17574/9.9.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 746), περί καθορισμού των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την ενέργεια εγγραφών, διαγραφών και λοιπών μεταβολών στα μητρώα αρρένων.
6. Η υπό στοιχεία Φ. 28700/17573/9.9.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 746 και Β' 829 διόρθωση σφάλματος), περί καθορισμού του τύπου του Προξενικού Μητρώου.
7. Η υπό στοιχεία Φ.28700/13209/22.6.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 511), περί καθορισμού του τύπου του βιβλίου βαπτίσεων και του βιβλίου γεννήσεων.

8. Η υπό στοιχεία Φ.425.1/6/235888/22.7.1993 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (Β' 595), περί κατάρτισης στρατολογικών πινάκων.
9. Η υπό στοιχεία Φ.28700/9536/4.8.1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εσωτερικών (Β' 651 και Β' 753 διόρθωση σφάλματος), περί καθορισμού του τύπου των μητρώων αρρένων.
10. Η υπό στοιχεία ΔΙΔΚ/Φ.38/οικ17847/17.5.2018 απόφαση της Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Β' 1876) περί σύστασης της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 96
Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Η ισχύς του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Α' αρχίζει την 1η.1.2023.
3. Η ισχύς του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' αρχίζει την 1η.3.2023.
4. Η ισχύς των άρθρων 60 και 62 του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Γ' αρχίζει την 1η.1.2023.

Αθήνα, 15.7.2022

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Π. Πικραμμένος

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Χρ. Σταϊκούρας	Σπ. - Άδ. Γεωργιάδης	Ν. - Γ. Δένδιας
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Ν. Παναγιωτόπουλος	Ν. Κεραμέως	Κων. Χατζηδάκης
ΥΓΕΙΑΣ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
Αθ. Πλεύρης	Π. Θεοδωρικάκος	Στ. Μενδώνη
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Κων. Τσιάρας	Μ. Βορίδης	Κων. Καραμανλής
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ		ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
Γ. Γεραπετρίτης		Κ. Πιερρακάκης

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Θ. Σκυλακάκης

Ν. Παπαθανάσης

Μ. Βαρβιτσιώτης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Στ. Πέτσας

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

Ι. Οικονόμου

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις»

Επισπεύδον Υπουργείο: Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Στοιχεία επικοινωνίας: Νικόλαος-Δημήτριος Πουλάκος, συνεργάτης Υπουργού Επικρατείας αρμόδιου για την ψηφιακή διακυβέρνηση, τηλ.: 210 - 9098002, e-mail: nikdimpoul@gmail.com

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ

	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	X
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	X

¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.

² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.

⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.

⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

A. Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση; Μέρος Α' Κεφάλαιο Α': Προσδιορίζεται ο σκοπός και οριοθετείται το αντικείμενο του Μέρους Α'. Κεφάλαιο Β': Επιχειρείται, σε πρώτο στάδιο, η θέσπιση των απαραίτητων δικλείδων ασφαλείας, προκειμένου οι φορείς του δημοσίου τομέα να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τα οφέλη των τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης και ιδίως τα οφέλη από τη χρήση συστημάτων αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων, μέσω της διαμόρφωσης ενός πλαισίου διαφανούς ενημέρωσης και προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων που επηρεάζονται από τη χρήση των ανωτέρω συστημάτων. Περαιτέρω, εισάγονται ρυθμίσεις με τις οποίες διασφαλίζεται ότι οι τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης δεν πρόκειται να επιφέρουν ανεπιθύμητες συνέπειες δεοντολογικής φύσεως στον εργασιακό τομέα και αθέμιτες παρεμβάσεις σε θεμελιώδη δικαιώματα των εργαζομένων. Τέλος, επιδιώκεται η θέσπιση κανονιστικού πλαισίου για την εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής σχετικά με την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα μέσω της σύστασης ειδικών οργάνων με αρμοδιότητα τη διαμόρφωση πολιτικών για τη βέλτιστη εφαρμογή της ανωτέρω στρατηγικής. Κεφάλαιο Γ': Συμπληρώνεται, με συστηματικό και στοχευμένο τρόπο, το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για την κυβερνοασφάλεια. Η συμπλήρωση στηρίζεται στους εξής δύο άξονες: α) στη συμμόρφωση της χώρας με τις ενωσιακές της υποχρεώσεις (ορισμός εθνικής αρχής πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας και εθνικού κέντρου συντονισμού) και β) στη θωράκιση της δημόσιας διοίκησης ενόψει των σύγχρονων προκλήσεων της κυβερνοασφάλειας, μέσω της δημιουργίας νέων οργανωτικών δομών (Παρατηρητήριο Υβριδικών Απειλών) και θεσμικών ρόλων (Υπεύθυνοι Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών, Συντονιστές Ασφαλείας). Συγχρόνως εισάγονται ρυθμίσεις που στοχεύουν στην αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων των υπεύθυνων προστασίας δεδομένων (μητρώο υπεύθυνων προστασίας δεδομένων, επιτροπή υπεύθυνων προστασίας δεδομένων). Μέρος Β' Κεφάλαιο Α': Προσδιορίζεται ο σκοπός και οριοθετείται το αντικείμενο του Μέρους Β'. Κεφάλαιο Β: Προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής και δίδονται οι ορισμοί των βασικότερων εννοιών που απαντώνται στο Μέρος Β'. Κεφάλαιο Γ': Εισάγεται για πρώτη φορά ρυθμιστικό πλαίσιο για την ασφαλή αξιοποίηση συσκευών τεχνολογίας Δικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ) από φορείς κρίσιμων υποδομών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και από τους Ο.Τ.Α. Κεφάλαιο Δ': Θεσπίζεται ρυθμιστικό πλαίσιο για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών («ΣμηΕΑ») και εισάγεται πρόβλεψη ώστε, κατά την κατάρτιση του Εθνικού Κανονισμού Κατανομής Ζωνών Συχνοτήτων, να λαμβάνονται υπόψιν οι ιδιαιτερότητες των ΣμηΕΑ για τον καθορισμό των γενικών αρχών εναρμονισμένης χρήσης του ραδιοφάσματος.

Κεφάλαιο Ε΄: Εισάγεται ένα βασικό πλέγμα διατάξεων για τη ρύθμιση ζητημάτων εφαρμογών της τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.). Ειδικότερα: α) προσδιορίζονται οι προϋποθέσεις εγκυρότητας εγγραφής μιας συναλλαγής σε αλυσίδα συστοιχιών (blockchain) ή άλλη βάση δεδομένων Τ.Κ.Κ. και ρυθμίζονται ζητήματα απόδειξης αυτής και β) ρυθμίζονται ζητήματα κατάρτισης, κύρους, ισχύος και απόδειξης των έξυπνων συμβολαίων (smart contracts), με αναφορά των διατάξεων του Αστικού Κώδικα και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που τυγχάνουν εφαρμογής. Στο πλαίσιο, τέλος, της αξιοποίησης των τεχνολογιών κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.), προβλέπεται η δυνατότητα αξιοποίησης αυτών για την τήρηση του Ενιαίου Μητρώου Ανεγκυστήρων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Κεφάλαιο ΣΤ΄: Εισάγεται ρυθμιστικό πλαίσιο για τον καθορισμό: α) του πλαισίου προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας που αναφύονται στο πλαίσιο της διαδικασίας τρισδιάστατης εκτύπωσης και β) της ευθύνης των προσώπων που συμμετέχουν στη διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης και στον διαμοιρασμό ψηφιακών μοντέλων ή αρχείων σχετικών με αυτήν.

Μέρος Γ΄

Κεφάλαιο Α΄: Προσδιορίζεται ο σκοπός και οριοθετείται το αντικείμενο του Μέρους Γ΄.

Κεφάλαιο Β΄: Στο πλαίσιο υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.) εισάγονται ρυθμίσεις προς τον σκοπό απλούστευσης επιμέρους διοικητικών διαδικασιών. Ειδικότερα, καταργείται το μητρώο αρρένων, ώστε η άντληση των αναγκαίων στοιχείων των στρατεύσιμων να πραγματοποιείται, μέσω διαλειτουργικότητας, από το πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α΄ 107) και προβλέπεται αρμοδιότητα των δήμων για κάθε μεταβολή στοιχείων αρρένων που τηρούνται στο δημοτολόγιο. Περαιτέρω, παρέχεται η δυνατότητα δήλωσης της μεταβολής της αστικής κατάστασης φυσικού προσώπου, που επήλθε με ηλεκτρονική συμβολαιογραφική πράξη, με ευθύνη του ληξίαρχου. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης για τη χορήγηση του επιδόματος λοχείας, μέσω υποσυστήματος του πληροφοριακού συστήματος του Μητρώου Πολιτών για τη δήλωση γέννησης παιδιού, ενώ, συγχρόνως, θεσπίζεται ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομίας το οποίο δύναται να εκδίδεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Ψ.Π.-gov.gr). Επιπροσθέτως, με αφορμή την αφαίρεση, με το άρθρο 22 του ν. 4937/2022 (Α΄ 106), της αρμοδιότητας βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής των φυσικών προσώπων από τα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας, αποτυπώνεται ρητά, προς άρση ερμηνευτικών δυσχερειών, η ήδη ασκούμενη σχετική αρμοδιότητα από τα όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας. Παράλληλα, θεσμοθετείται η Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Δ.Δ.), η οποία αποτελεί την πολιτική καταγραφής και αξιολόγησης, σε συγκεντρωτικό επίπεδο, των διοικητικών διαδικασιών με στόχο τον ανασχεδιασμό και την αναβάθμισή τους και προβλέπεται, στο πλαίσιο αυτής, η αναμόρφωση του Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών.

Κεφάλαιο Γ΄: Εισάγονται ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ειδικότερα, προστίθενται οι προξενικές αρχές, ως σημεία καταχώρισης στοιχείων επικοινωνίας φυσικών προσώπων στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.) και δίδεται κανονιστική ευχέρεια για τη ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με τη λειτουργία της Γενικής

	Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) ως Εθνικής Αρχής «Perro!». Επιπλέον, παρατείνεται το χρονικό διάστημα καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι», τροποποιείται η καταληκτική ημερομηνία για την υποχρέωση εκπόνησης μελέτης ταξινόμησης των δεδομένων για πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα που εγκαθίστανται στα κυβερνητικά νέφη του άρθρου 87 του ν. 4727/2020 (Α' 184) και προβλέπεται η δυνατότητα παραχώρησης υπολογιστικών υποδομών νέφους μεταξύ των φορέων διαχείρισης των ως άνω κυβερνητικών νεφών [Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) – Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε. (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.) – Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε. (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε Α.Ε.)] Κεφάλαιο Δ': Εισάγονται ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ειδικότερα, επεκτείνεται η χρήση του μοναδικού αναγνωριστικού αριθμού επαλήθευσης εγγράφων που εκδίδονται μέσω Ε.Ψ.Π. στη διαδικασία αυτεπάγγελτης αναζήτησης αυτών. Κεφάλαιο Ε': Εισάγονται ρυθμίσεις οργανωτικού χαρακτήρα, καθώς και ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση της αποστολής εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε., ΚτΠ Μ.Α.Ε.). Κεφάλαιο ΣΤ': Εισάγονται ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας της Ε.Ε.Τ.Τ. και της αρμόδιας αρχής για την Κυβερνητική Υπηρεσία PRS της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Κεφάλαιο Ζ': Αναμορφώνεται το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση και λειτουργία της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση. Κεφάλαιο Η': Θεσμοθετείται η δυνατότητα χρήσης ψηφιοποιημένης ιδιοχείρης υπογραφής από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και προβλέπεται η δυνατότητα υπαγωγής ή εξαίρεσης της Τράπεζας της Ελλάδος από το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α' του ν. 4727/2020. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα παράτασης το αργότερο έως τις 30.11.2022 των συμβάσεων μίσθωσης έργου του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» που συνήφθησαν κατά τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρθρου 37 του ν. 4512/2018 (Α' 5) και λήγουν από την 1η.7.2022 έως τις 30.9.2022.
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα; Μέρος Α' Κεφάλαιο Β': Η τεχνητή νοημοσύνη είναι ένας τεχνολογικός κλάδος που εξελίσσεται ταχύτατα και αναμένεται να επηρεάσει ριζικά πληθώρα τομέων δραστηριοτήτων των φυσικών προσώπων και των επιχειρήσεων της χώρας, όπως η οικονομία, η υγεία, καθώς και η οργάνωση και διοίκηση των επιχειρήσεων. Η έλλειψη διατάξεων σχετικών με την εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την τεχνητή νοημοσύνη καθιστά αναγκαία τη θέσπιση ενός πλαισίου που αποτυπώνει την πολιτική της Ελλάδας ως προς την προώθηση και υλοποίηση των εφαρμογών της τεχνητής νοημοσύνης στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Με αυτό τον τρόπο, η χώρα έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει στον μέγιστο δυνατό βαθμό τα οφέλη των εν λόγω τεχνολογιών, αλλά και να καλλιεργήσει την εμπιστοσύνη των φυσικών προσώπων και των επιχειρήσεων στη νέα αυτή τεχνολογία. Επισημαίνεται ότι το ανωτέρω πλαίσιο δεν θίγει, σε καμία περίπτωση, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το νομικό πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού

χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής και ιδίως τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ [L 119 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων – ΓΚΠΔ)] και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

Κεφάλαιο Γ': Η κυβερνοασφάλεια αποτελεί έναν τομέα ταχέως εξελισσόμενο και ιδιαιτέρως κρίσιμο για τη χώρα, καθώς συνδέεται άρρηκτα τόσο με την εύρυθμη λειτουργία των κρίσιμων υποδομών της όσο και με την ανθεκτικότητα και απόκριση του κράτους σε κυβερνοαπειλές, καθώς επίσης και την επιχειρησιακή συνέχεια των υπηρεσιών που παρέχει. Τα ζητήματα αυτά αποκτούν ύψιστη σημασία, ενόψει των ραγδαίων διεθνών νομοθετικών και τεχνολογικών εξελίξεων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, αλλά και της αυξανόμενης εξάρτησης του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα από τις ψηφιακές τεχνολογίες. Κατόπιν των ανωτέρω, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιχειρείται η αναγκαία θεσμική «οχύρωση» σε μία σειρά από τομείς, όπως οι υβριδικές απειλές, οι πιστοποιήσεις κυβερνοασφάλειας, η κατάρτιση σε θέματα κυβερνοασφάλειας, καθώς και η συνολική θωράκιση του δημόσιου τομέα έναντι κυβερνοαπειλών και κυβερνοεπιθέσεων.

Μέρος Β'

Κεφαλαίο Γ': Το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (ΔτΠ – Internet of Things - IoT) βρίσκεται, τα τελευταία ιδίως χρόνια, στον πυρήνα της καλούμενης τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης, προσφέροντας λύσεις σε πολλούς τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, όπως υπηρεσίες με εξαιρετικά γρήγορη ανταπόκριση, αξιόπιστες λύσεις εξ αποστάσεως, χρήση εφαρμογών με μεγαλύτερη ευκολία, υποστήριξη κατά τη λήψη αποφάσεων, καλύτερη κατανομή πόρων και απομακρυσμένο έλεγχο υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, ενόψει και του αυξανόμενου ενδιαφέροντος που παρατηρείται τα τελευταία έτη για τη χρήση τεχνολογιών ΔτΠ, κρίνεται αναγκαία η εισαγωγή ενός συνεκτικού νομοθετικού πλαισίου σχετικά με τις προδιαγραφές κυβερνοασφάλειας με τις οποίες συμμορφώνονται οι συναφείς συσκευές που καθίστανται αντικείμενο αξιοποίησης από τις κρίσιμες υποδομές του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς επίσης και τους Ο.Τ.Α.

Κεφάλαιο Δ': Η χρήση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) στις ταχυδρομικές υπηρεσίες παρουσιάζει πλεονεκτήματα αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος (μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα) και την πρόσβαση σε ακριτικές ή νησιωτικές περιοχές, καθώς επίσης και σε περιοχές με δύσκολη προσβασιμότητα. Αποτελεί νέα και ταχέως εξελισσόμενη τεχνολογία, για την αξιοποίηση της οποίας απαιτείται η θεσμοθέτηση του κατάλληλου ρυθμιστικού πλαισίου. Τέλος, δεδομένης της πρακτικής σημασίας του ραδιοφάσματος για τη λειτουργία και τη χρήση των ΣμηΕΑ προβλέπεται ρητώς ότι η έγκριση του Εθνικού Κανονισμού Κατανομής Ζωνών Συχνότητων (Ε.Κ.Κ.Ζ.Σ.), που πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες λειτουργίας των ΣμηΕΑ.

Κεφάλαιο Ε': Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για την επίτευξη ασφάλειας δικαίου και την εδραίωση της εμπιστοσύνης των συναλλασσομένων σε έναν καινοτόμο τεχνολογικό τομέα που αναπτύσσεται ραγδαία στον ψηφιακό χώρο και έχει προεκτάσεις και πέραν αυτού. Ο τομέας των τεχνολογιών κατανημμένου καθολικού παραμένει μέχρι και σήμερα σε μεγάλο βαθμό αρρύθμιστος με αποτέλεσμα να υφίσταται ανασφάλεια δικαίου για τους συναλλασσόμενους, γεγονός που αποτελεί αντικίνητρο για την προσέλκυση επενδύσεων, ενώ συγχρόνως παραμένουν αναξιποίητα τα βασικά πλεονεκτήματα που οι τεχνολογίες αυτές

παρέχουν σε επίπεδο ασφάλειας και ακεραιότητας της διενεργούμενης συναλλαγής.

Κεφάλαιο ΣΤ’: Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας δεν προσδιορίζει με σαφήνεια την έκταση της εφαρμογής του σε σχέση με δικαιώματα επί αγαθών που χρησιμοποιούνται ή παράγονται κατά τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης εκκινώντας από τη δημιουργία του ψηφιακού μοντέλου έως και τη δημιουργία του τρισδιάστατα εκτυπωμένου προϊόντος. Συναφώς, το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο για την ευθύνη του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου αγαθών διανοητικής ιδιοκτησίας δεν καλύπτει όλες τις φάσεις της τρισδιάστατης εκτύπωσης ούτε προσδιορίζει την ευθύνη νέων παικτών, όπως οι πωλητές τέτοιων αγαθών, οι μεσάζοντες και οι πλατφόρμες διαμοιρασμού. Τέλος, δεν υπάρχουν διατάξεις που να προστατεύουν την ελεύθερη εφαρμογή της τρισδιάστατης εκτύπωσης στην εκπαιδευτική και ακαδημαϊκή διαδικασία ή στο πλαίσιο αμιγώς ιδιωτικής χρήσης.

Μέρος Γ’

Κεφάλαιο Β’: Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για την αναδιαμόρφωση και την απλούστευση διοικητικών διαδικασιών, απαραίτητων στην καθημερινότητα των φυσικών προσώπων, οι οποίες δύναται να διεκπεραιώνονται ηλεκτρονικά, αποφορτίζοντας τη διοίκηση και εξοικονομώντας χρόνο στους διοικουμένους.

Κεφάλαια Γ’, Δ’, Ε’ και ΣΤ’: Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κινούνται στον άξονα της περαιτέρω ενίσχυσης του θεσμικού ρόλου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, των εποπτευόμενων φορέων αυτού και της Ε.Ε.Τ.Τ., στο πλαίσιο της ενδυνάμωσης της ψηφιακής διακυβέρνησης.

Κεφάλαιο Ζ’: Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις εξυπηρετείται η αναγκαιότητα της ύπαρξης ενός συνεκτικού θεσμικού πλαισίου για τη λειτουργία της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση, ώστε η τελευταία να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στον νέο, αναβαθμισμένο ρόλο της για την υποστήριξη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των λοιπών αρμόδιων φορέων σε ζητήματα σχεδιασμού και επικαιροποίησης της εθνικής στρατηγικής για τις ψηφιακές δεξιότητες.

Κεφάλαιο Η’: Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αναγνωρίζεται νομοθετικά η χρήση ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στις συναλλαγές που διενεργούνται με την αυτοπρόσωπη παρουσία του φυσικού προσώπου εντός του τραπεζικού καταστήματος και παρέχεται κατ’ αυτόν τον τρόπο, το αναγκαίο θεσμικό υπόβαθρο για την ταχεία και ασφαλή διεκπεραίωση μιας κατηγορίας συναλλαγών με μεγάλη συχνότητα εμφάνισης στην τραπεζική πρακτική. Συγχρόνως, ενόψει της ιδιάζουσας νομικής μορφής της Τράπεζας της Ελλάδος και του γεγονότος ότι αυτή δεν εντάσσεται στους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Οικονομικών, παρέχεται η αναγκαία κανονιστική ευχέρεια ώστε να υπάγεται ή να εξαιρείται, κατά περίπτωση, από τις διατάξεις του ν. 4727/2020 (Α’ 184) για την ψηφιακή διακυβέρνηση που δεν προσιδιάζουν στη φύση των αρμοδιοτήτων της. Τέλος, η επέκταση της δυνατότητας παράτασης, για διάστημα που δεν ξεπερνά τους πέντε (5) μήνες, ανάλογα με τον χρόνο λήξης, των συμβάσεων μίσθωσης έργου του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», που αφορούν στις εργασίες επίβλεψης, διαχείρισης και ελέγχου των προγραμμάτων κτηματογράφησης, κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία σύναψης νέων συμβάσεων που βρίσκεται σε εξέλιξη, βάσει σχετικής προκήρυξης (Α.Δ.Α.: Ω2ΖΔ46ΜΨΦΖ-Ρ5Ξ) με καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων τις 6.7.2022. Η λήξη και μη παράταση των ανωτέρω συμβάσεων μίσθωσης έργου, παρεχόμενου από επιστημονικό δυναμικό με

	εμπειρία και τεχνογνωσία, αναμένεται να προκαλέσει δυσανάλογα μεγάλη επιβάρυνση στην πρόοδο της κτηματογράφησης, σε μία περίοδο που οι προθεσμίες ολοκλήρωσής της είναι ιδιαίτερα ασφυκτικές.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά; Μέρος Α' Κεφάλαιο Β': Αφορά στους παρόχους τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης, στους φορείς του δημόσιου τομέα και στις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τις σχετικές εφαρμογές ή συστήματα, καθώς και στα μέλη - στελέχη που θα απαρτίζουν τις προτεινόμενες επιτροπές. Κεφάλαιο Γ': Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν στις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, τους φορείς της κεντρικής Κυβέρνησης, καθώς και φορείς που ενδιαφέρονται να λάβουν πιστοποίηση στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. Μέρος Β' Κεφάλαιο Γ': Αφορά στις κρίσιμες υποδομές του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και στους Ο.Τ.Α. που χρησιμοποιούν συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ, καθώς και στα στελέχη της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας. Κεφάλαιο Δ': Αφορά στους φορείς ταχυδρομικών υπηρεσιών και την Ε.Ε.Τ.Τ., καθώς και στο σύνολο των φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων που κάνουν χρήση των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Κεφάλαιο Ε': Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν στο σύνολο των προσώπων που συναλλάσσονται αξιοποιώντας τεχνολογίες καταμετρημένου καθολικού. Κεφάλαιο ΣΤ': Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν στο σύνολο των προσώπων που συμμετέχουν σε οποιαδήποτε συναλλαγή που σχετίζεται με την τεχνολογία της τρισδιάστατης εκτύπωσης. Μέρος Γ' Κεφάλαιο Β': Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν στο σύνολο των διοικουμένων, και στους εμπλεκόμενους δημόσιους φορείς και τις οικείες υπηρεσίες. Κεφάλαια Γ', Δ', Ε' και ΣΤ': Αφορούν σε δομές και υπηρεσίες του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, των εποπτευόμενων φορέων αυτού και της Ε.Ε.Τ.Τ.. Έμμεσα αφορούν στους διοικουμένους, υπό το πρίσμα διευκόλυνσης αυτών μέσω της βέλτιστης λειτουργίας των εν λόγω δομών και της παροχής αναβαθμισμένων υπηρεσιών. Κεφάλαιο Ζ': Αφορούν στα μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση και έμμεσα στο σύνολο του γενικού πληθυσμού ως αποδέκτη της εθνικής στρατηγικής για τις ψηφιακές δεξιότητες. Κεφάλαιο Η': Αφορούν στα πιστωτικά και τα χρηματοδοτικά ιδρύματα, την Τράπεζα της Ελλάδος και στα φυσικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν τραπεζικές συναλλαγές. Περαιτέρω, αφορά στο προσωπικό του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», με το οποίο έχουν συναφθεί οι εν λόγω συμβάσεις μίσθωσης έργου, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρθρου 37 του ν. 4512/2018 (Α' 5), καθώς και έμμεσα στο σύνολο των δικαιούχων εγγραπτών δικαιωμάτων στις περιοχές που η διαδικασία κτηματογράφησης βρίσκεται υπό εξέλιξη.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης					
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα; Μέρος Γ' Κεφάλαιο Β' Άρθρα 60-62: ν. 2119/1993 (Α' 23) ν. 3421/2005 (Α' 302) Άρθρο 63: άρθρο 14 ν. 344/1976 (Α' 143) Άρθρο 66: παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3731/2008 (Α' 263) Άρθρο 67: άρθρο 90 ν. 4727/2020 (Α' 184) Άρθρο 69: παρ. 6 άρθρου 45 ν. 4635/2019 (Α' 167) Άρθρο 70: παρ. 2 και 4 άρθρου 47 ν. 4635/2019 Κεφάλαιο Γ' Άρθρο 72: παρ. 4 άρθρου 28 ν. 4623/2019 (Α' 134) Άρθρο 73: άρθρο 36 ν. 4531/2018 (Α' 62) Κεφάλαιο Δ' Άρθρο 74: άρθρο 85 ν. 4727/2020 (Α' 184) Άρθρο 77: άρθρο 38 ν. 4727/2020 Άρθρο 78: άρθρο 41 ν. 4727/2020 Άρθρο 79: άρθρο 43 ν. 4727/2020 Άρθρο 80: άρθρο 91 ν. 4727/2020 Άρθρο 81: παρ. 59 και 60 άρθρου 107 ν. 4727/2020 Κεφάλαιο ΣΤ' Άρθρο 85: παρ. 2 και 7 άρθρου 58 ν. 4623/2019 (Α' 134) Άρθρο 92: παρ. 13 άρθρου 37 ν. 4512/2018 (Α' 5)				
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας; <table border="1"> <tbody> <tr> <td>i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;</td> <td>Οι σκοποί που επιδιώκονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να επιτευχθούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, ελλείψει σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης.</td> </tr> <tr> <td>ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της</td> <td>Τα ρυθμιζόμενα ζητήματα δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή της διοικητικής πρακτικής ή επιλογή νέας ερμηνευτικής προσέγγισης, δεδομένου ότι δεν υφίστανται διατάξεις με συναφές ρυθμιστικό αντικείμενο που να δύναται να ερμηνευθούν διαφορετικά.</td> </tr> </tbody> </table>	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Οι σκοποί που επιδιώκονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να επιτευχθούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, ελλείψει σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης.	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της	Τα ρυθμιζόμενα ζητήματα δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή της διοικητικής πρακτικής ή επιλογή νέας ερμηνευτικής προσέγγισης, δεδομένου ότι δεν υφίστανται διατάξεις με συναφές ρυθμιστικό αντικείμενο που να δύναται να ερμηνευθούν διαφορετικά.
i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Οι σκοποί που επιδιώκονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να επιτευχθούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, ελλείψει σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης.				
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της	Τα ρυθμιζόμενα ζητήματα δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή της διοικητικής πρακτικής ή επιλογή νέας ερμηνευτικής προσέγγισης, δεδομένου ότι δεν υφίστανται διατάξεις με συναφές ρυθμιστικό αντικείμενο που να δύναται να ερμηνευθούν διαφορετικά.				

υφιστάμενης νομοθεσίας;	
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Οι σκοποί που επιδιώκεται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατό να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.

Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Μέρος Β' Κεφάλαιο Γ': Αξιοποιούνται νομοθετικές πρωτοβουλίες των εννόμων τάξεων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (Η.Π.Α.) και του Ηνωμένου Βασιλείου. Ειδικότερα: α) εξετάστηκε η οικεία νομοθεσία των Η.Π.Α., το ρυθμιστικό πεδίο της οποίας καταλαμβάνει τις συσκευές Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ), οι οποίες χρησιμοποιούνται από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, ενώ εξαιρεί ρητά τις συμβατικές συσκευές τεχνολογίας πληροφοριών (για παράδειγμα, υπολογιστές, φορητούς υπολογιστές, tablet και smartphones). Το εν λόγω νομοθέτημα αποφεύγει να ρυθμίσει άμεσα τον ιδιωτικό τομέα, ώστε να αποφευχθεί, πιθανή έστω, επιβάρυνση της καινοτομίας. β) εξετάστηκε η διαφορετική προσέγγιση του βρετανού νομοθέτη, ο οποίος επιλέγει την υποχρεωτική επιβολή των πιο σημαντικών απαιτήσεων ασφαλείας σε συσκευές και εφαρμογές του ΔτΠ. Στο σχέδιο νόμου της Μεγάλης Βρετανίας (διαθέσιμο σε: https://publications.parliament.uk/pa/bills/lbill/58-03/016/5803016_en_1.html) υιοθετείται η αρχή της λογοδοσίας, που έχει εν προκειμένω την έννοια ότι η αρμόδια δημόσια αρχή ορίζει τις υποχρεώσεις (προδιαγραφές) ασφαλείας που πρέπει να τηρούν οι κατασκευαστές, οι διανομείς, οι πωλητές και αντιπρόσωποι συσκευών του ΔτΠ και οι τελευταίοι φέρουν την ευθύνη και πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους με τη νομοθεσία. Τα εμπλεκόμενα μέρη έχουν επιπλέον υποχρέωση να αναφέρουν περιστατικά παραβίασης ασφαλείας, καθώς και τα μέτρα που έλαβαν, προκειμένου η βλάβη να αποκατασταθεί και να μην επαναληφθεί στο μέλλον.
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	Μέρος Β' Κεφάλαιο Γ': Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημειώνεται ότι, μέχρι στιγμής, δεν υπάρχει ενιαίο και συνεκτικό νομικό

	πλαίσιο που να ρυθμίζει το Διαδίκτυο των Πραγμάτων, με αποτέλεσμα τα ανακύπτοντα ζητήματα να αντιμετωπίζονται παρεμπιπτόντως από την εφαρμοζόμενη νομοθεσία [ΓΚΠΔ, Κανονισμός (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ) 526/2013 (L 151), Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1807 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με ένα πλαίσιο για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (303), Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (L 194), Οδηγία 2014/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα ραδιοεξοπλισμού στην αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/5/ΕΚ (L 153).]. Κεφάλαιο ΣΤ': Έχουν ληφθεί υπόψη τα συμπεράσματα που έχουν προκύψει από την αναφορά της 12ης.2.2020 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία, Επιχειρηματικότητα και Επιχειρήσεις) σύμφωνα με τη μελέτη που ανέθεσε η τελευταία στο Πανεπιστήμιο του Bournemouth του Ηνωμένου Βασιλείου.
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης																					
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση																				
	<table><tr><td>☐</td><td> 1 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΟΧΕΙΑ </td><td>☐</td><td> 2 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ </td><td>☐</td><td> 3 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΜΕΡΕΙΑ </td><td>☐</td><td> 4 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ </td><td>☐</td><td> 5 ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ </td></tr><tr><td>☐</td><td> 6 ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ </td><td>☐</td><td> 7 ΦΘΙΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ </td><td>X</td><td> 8 ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ </td><td>X</td><td> 9 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ </td><td>X</td><td> 10 ΑΙΓΙΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ </td></tr></table>	☐	1 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΟΧΕΙΑ	☐	2 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ	☐	3 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΜΕΡΕΙΑ	☐	4 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	☐	5 ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	☐	6 ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ	☐	7 ΦΘΙΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	X	8 ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	X	9 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	X	10 ΑΙΓΙΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ
☐	1 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΟΧΕΙΑ	☐	2 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ	☐	3 ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΜΕΡΕΙΑ	☐	4 ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	☐	5 ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ												
☐	6 ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ	☐	7 ΦΘΙΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	X	8 ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	X	9 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	X	10 ΑΙΓΙΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ												

	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ X
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;
	Μέρος Α' Κεφάλαιο Β': Η διαμόρφωση ενός συνεκτικού και διαφανούς πλαισίου χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και η θεσμική θωράκιση της χώρας για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων των τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης. Κεφάλαιο Γ': Η συμμόρφωση της χώρας με τις ενωσιακές της υποχρεώσεις και η προσαρμογή, η πρόληψη και η έγκαιρη αντίδραση των ψηφιακών υποδομών του δημοσίου τομέα απέναντι στις προκλήσεις του διαρκώς μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. Μέρος Β' Κεφάλαιο Γ': Η διασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας των πληροφοριών που διακινούνται μέσω των συσκευών ΔΤΠ, ιδίως όταν οι συσκευές αυτές αλληλεπιδρούν με τον άνθρωπο είτε άμεσα είτε έμμεσα. Ο στόχος αυτός αποκτά μεγάλη σημασία λόγω των αυξανόμενων κυβερνοεπιθέσεων ή απειλών κυβερνοεπιθέσεων κατά των κρίσιμων υποδομών της χώρας, οι οποίες εντείνονται σε περιόδους διεθνών κρίσεων. Κεφάλαιο Δ': Η αξιοποίηση των συχνοτήτων ραδιοφάσματος για την αναβάθμιση του πλαισίου παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών. Κεφάλαιο Ε': Η νομοθετική αποσαφήνιση των βασικών όρων και εννοιών που εμφανίζονται στο πλαίσιο εγγραφών δεδομένων σε αλυσίδα συστοιχιών ή άλλη Τ.Κ.Κ. και η δημιουργία ασφάλειας δικαίου για τη διενέργεια συναλλαγών με τη χρήση έξυπνων συμβολαίων (smart contracts). Κεφάλαιο ΣΤ': Η νομοθετική αποσαφήνιση των βασικών όρων και εννοιών που εμφανίζονται στη διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης (3D printing), η ενίσχυση της ασφάλειας συναλλαγών και η κατοχύρωση της εμπιστοσύνης των συναλλασσόμενων όσον αφορά στα πνευματικά και λοιπά δικαιώματα ανά φάση της τρισδιάστατης εκτύπωσης από τη δημιουργία του ψηφιακού μοντέλου έως και τη δημιουργία του εκτυπωμένου φυσικού αντικειμένου. Μέρος Γ'

	Κεφάλαιο Β΄: Η απλούστευση επιμέρους διοικητικών διαδικασιών, η παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών με ηλεκτρονικά μέσα και η υιοθέτηση βέλτιστων διοικητικών πρακτικών για την τυποποίηση και διαφάνεια των διοικητικών διαδικασιών του δημοσίου μέσω ενός εκσυγχρονισμένου Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών. Κεφάλαια Γ΄, Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄: Η απρόσκοπτη λειτουργία και η οργανωτική ευελιξία δομών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης των εποπτευόμενων φορέων του και της Ε.Ε.Τ.Τ. με γνώμονα την προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού. Κεφάλαιο Ζ΄: Η θέσπιση των κατάλληλων θεσμικών βάσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για τις ψηφιακές δεξιότητες. Κεφάλαιο Η΄: Η επιτάχυνση και ο εκσυγχρονισμός των τραπεζικών συναλλαγών και η επίτευξη ασφάλειας δικαίου στον συγκεκριμένο κύκλο συναλλαγών. Περαιτέρω, εξασφαλίζεται η συνέχιση της παροχής υψηλού επιπέδου επιστημονικών υπηρεσιών από εξειδικευμένο προσωπικό για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο για την ομαλή και ποιοτική διεκπεραίωση της υπό εξέλιξη κτηματογράφησης.
ii) μακροπρόθεσμοι:	Μέρος Α΄ Κεφάλαιο Β΄: Η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα, η οποία στηρίζεται στις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις στον εν λόγω τομέα. Κεφάλαιο Γ΄: Η ενίσχυση της ανθεκτικότητας του κράτους και των κρίσιμων υποδομών του σε κυβερνοαπειλές και η επίτευξη ενός υψηλού επιπέδου κυβερνοασφάλειας στη χώρα μέσω της διαμόρφωσης μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής αντιμετώπισης των κυβερνοεπιθέσεων, όπως αποτυπώνεται στην Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας 2020-2025. Μέρος Β΄ Κεφάλαιο Γ΄: Η αξιοποίηση των ευρέων δυνατοτήτων που παρέχει η τεχνολογία του ΔτΠ κατά τη λειτουργία των κρίσιμων υποδομών της χώρας και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οικείων φορέων, σε ένα ασφαλές περιβάλλον. Κεφάλαιο Δ΄: Η αξιοποίηση των ευρέων δυνατοτήτων που παρέχει η χρήση ΣμηΕΑ ειδικότερα στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Κεφάλαιο Ε΄: Η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των τεχνολογιών καταναμεμένου καθολικού. Κεφάλαιο ΣΤ΄: Η εμπέδωση όρων υγιούς ανταγωνισμού και θεμιτών εμπορικών πρακτικών στο πεδίο της τρισεδιάστατης εκτύπωσης, η υγιής ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας γύρω από την τρισεδιάστατη εκτύπωση και η αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της τεχνολογίας αυτής.

	Μέρος Γ' Κεφάλαιο Β': Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της δημόσιας διοίκησης και η απλούστευση και επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών, με σκοπό την αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών. Κεφάλαια Γ' έως Η': Η αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων των φυσικών προσώπων και η εδραίωση της ψηφιακής διακυβέρνησης. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας κτηματογράφησης στο σύνολο της χώρας.
--	--

9.	Ειδικότεροι στόχοι ανάλογα με τον τομέα νομοθέτησης ⁷
----	--

➤ Δημόσια Διοίκηση – Δημόσια τάξη – Δικαιοσύνη:

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός δημοσίων υπαλλήλων							
Αριθμός/ποσοστό α) μονίμων/ίσαχ β) ιδοχ και γ) μετακλητών υπαλλήλων							
Αναλογία υπαλλήλων ανά τμήμα, διεύθυνση, γενική διεύθυνση							
Ποσοστό υπαλλήλων με πρόσβαση στο INTERNET							
Αριθμός υπηρεσιών με εσωτερική δικτύωση (intranet)							
Αναλογία Η/Υ ανά θέση εργασίας							
Αριθμός ιστοσελίδων δημοσίων υπηρεσιών και φορέων/ σύνολο δημοσίων υπηρεσιών και φορέων							
Αριθμός κέντρων πληροφόρησης πολιτών, σε κεντρικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο νομικών προσώπων, οργανισμών κλπ							
Αριθμός ατόμων που εξυπηρετούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες ανά έτος και ανά υπηρεσία							
Κόστος προσωπικού (δαπάνες μισθοδοσίας και πρόσθετες δαπάνες ως ποσοστό επί της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο)							
Κόστος διαχείρισης θεμάτων προσωπικού: δαπάνες μονάδων προσωπικού ως ποσοστό της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο							

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Διαπραχθέντα αδικήματα, δράστες αδικημάτων και αναλογία ανά 100.000 κατοίκους							
Αδικήματα Ποινικού Κώδικα κατά κατηγορίες και κατά γεωγραφική περιοχή							
Διαπραχθέντα αδικήματα και θεωρούμενοι ως δράστες αυτών κατά εθνικότητα, φύλο και τάξεις ηλικιών							
Ετήσια στατιστική απεικόνιση των αδικημάτων και αξιόποινων συμπεριφορών που προκαλούν το κοινό αίσθημα (ανθρωποκτονίες, ληστείες, κλοπές – διαρρήξεις)							
Αδικήματα που αφορούν στην παράνομη είσοδο και παραμονή στη χώρα							
Συχνότητα εγκλημάτων ανά τύπο εγκλήματος							
Ποσοστό εγκληματικών περιπτώσεων που εξιχνιάστηκαν στο σύνολο των εγκλημάτων							
Σύνολο εργαζομένων στη δημόσια ασφάλεια							
Αριθμός κατοίκων ανά αστυνομικό, ανά αστυνομικό τμήμα και ανά περιοχή αστυνόμευσης							

⁷ Για την ενδεικτική παράθεση δεικτών αξιοποιήθηκαν οι βάσεις δεδομένων του ΟΟΣΑ (<https://data.oecd.org/Greece.htm>) και της ΕΛΣΤΑΤ (<http://www.statistics.gr/>).

Αναλογία αστυνομικών ανά 1000 κατοίκους – αναλογία κατοίκων ανά αστυνομικό τμήμα και περιοχή αστυνόμευσης							
Κατά κεφαλή καθαρές δαπάνες για αστυνομικές υπηρεσίες							
Κατανομή πόρων για την αντιμετώπιση της παραβατικής συμπεριφοράς ανά τομείς (π.χ. εγκλήματα βίας, οικονομικά εγκλήματα, ναρκωτικά, τροχαία, κλοπές, τρομοκρατία)							

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός εισερχόμενων αστικών, εργατικών και εμπορικών διαφορών							
Αριθμός εισερχόμενων διοικητικών περιπτώσεων							
Συνολικός χρόνος που απαιτείται για την επίλυση αστικών, εμπορικών, εργατικών, διοικητικών και άλλων υποθέσεων							
Μέσος χρόνος έκδοσης δικαστικών αποφάσεων (Ειρηνοδικεία, Πρωτοδικεία, Εφετεία, Άρειος Πάγος/Συμβούλιο Επικρατείας)							
Μέσος όρος των υποθέσεων ανά δικαστή (ποινικά, πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια)							
Ποσοστό δικαστικών αποφάσεων που ακυρώνονται μετά από έφεση ή αναίρεση							
Αριθμός υποθέσεων που επιλύονται με το σύστημα του εξωδικαστικού συμβιβασμού							
Αξιοποίηση εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών, πχ. διαμεσολάβηση							
Στήριξη των ατόμων που χρήζουν προστασίας αλλά δεν διαθέτουν πόρους (νομική προστασία)							
Κόστος προσφυγής στη δικαιοσύνη							
Ποσοστό ηλεκτρονικής υποβολής δικογράφων							
Ποσοστό διεκπεραιούμενων κατ' έτος υποθέσεων έναντι εκκρεμιών (σε ετήσια και συνολική βάση εκκρεμοτήτων)							
Ποσοστό ποινικών υποθέσεων, σε ετήσια βάση, για τις οποίες επιβλήθηκαν ποινές μετατρέψιμες σε χρήμα							
Μέσο κόστος σωφρονιστικού συστήματος ανά κρατούμενο							
Αναλογία προσωπικού φύλαξης (φυλάκων) ανά κρατούμενο							

➤ Ανάπτυξη – Επενδυτική δραστηριότητα:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ/ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Δείκτης παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας							
Επενδύσεις ως % ΑΕΠ							
Άμεσες ξένες επενδύσεις ως % ΑΕΠ							
Αριθμός επιχειρήσεων που ανοίγουν ανά κλάδο και περιφέρεια και αντίστοιχος αριθμός απασχολούμενων σε αυτές							
Αριθμός επιχειρήσεων που κλείνουν ανά κλάδο και περιφέρεια και αντίστοιχος αριθμός απασχολούμενων σε αυτές							
Διοικητικό κόστος σύστασης επιχειρήσεων							
Μέσος χρόνος σύστασης επιχειρήσεων							

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΕΝΕΡΓΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Μονάδες - Ετήσιες εκπομπές αερίων ατμοσφαιρικής ρύπανσης κατά κεφαλή							
Ποσοστό του πληθυσμού που εξυπηρετείται από βιολογικούς καθαρισμούς							
Ποσοστό των ακτών που κρίνονται κατάλληλες για κολύμβηση σε σχέση με το σύνολο των δυνάμενων να χρησιμοποιηθούν ακτών							
Αριθμός ελέγχων καταλληλότητας δικτύου ύδρευσης κατ' έτος							
Ποσοστό οικιακών & βιομηχανικών απορριμμάτων που διατέθηκαν σε άλλες χρήσεις (π.χ. ανακύκλωση, παραγωγή ενέργειας, λιπασματοποίηση)							
Ποσοστό διατιθέμενων απορριμμάτων σε ΧΥΤΑ							
Ποσοστό δασικών εκτάσεων που καταστράφηκαν από πυρκαγιά / σύνολο δασικών εκτάσεων							
Ποσοστό αναδασωθείσων (με φυσικό ή τεχνητό τρόπο) εκτάσεων / σύνολο κατεστραμμένων δασών από πυρκαγιές							
Ποσοστό προστατευόμενων περιοχών σε σχέση με την συνολική έκταση της χώρας							

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΕΝΕΡΓΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Ποσοστό του προϋπολογισμού που διατίθεται για θέματα προστασίας περιβάλλοντος							
Κατανάλωση ενέργειας κατά κεφαλή							
Κατανάλωση ενέργειας ανά μορφή ενέργειας							
Κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά κεφαλή							
Ποσοστά μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ανά τριετία							

Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☒ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐ i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε: ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Εξηγήστε:
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Εξηγήστε:

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης

14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	Στόχος
1		Καθορίζεται ο σκοπός του Μέρους Α', ο οποίος συνίσταται στη δημιουργία του κατάλληλου θεσμικού υποβάθρου για την ασφαλή αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης από φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα σε ένα πλαίσιο διαφάνειας και λογοδοσίας, καθώς και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας της δημόσιας διοίκησης απέναντι στις νέες προκλήσεις στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.
2		Οριοθετείται το αντικείμενο του Μέρους Α', το οποίο συνίσταται στη θέσπιση ρυθμίσεων για την ασφαλή χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης και τη συμπλήρωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για την κυβερνοασφάλεια.
3		Αποσαφηνίζεται η σχέση των ρυθμίσεων του Κεφαλαίου Β' με το υφιστάμενο ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, διευκρινίζεται ρητά ότι οποιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που λαμβάνει χώρα κατά τη χρήση των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (L 119) (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων – Γ.Κ.Π.Δ.) και τον ν. 4624/2019 (Α'137) χωρίς να θίγονται, κατά τα λοιπά, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων μερών που απορρέουν από τα ως άνω νομοθετικά κείμενα.
4		Η εισαγωγή συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης στον δημόσιο τομέα συνιστά μια πρωτοβουλία που κατατείνει στην ενίσχυση της αποδοτικότητας και στον εξορθολογισμό των κρατικών λειτουργιών με στόχο τη βέλτιστη παροχή υπηρεσιών σε φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις. Η χρήση, ωστόσο, των ανωτέρω συστημάτων, και ιδίως η χρήση συστημάτων για τη λήψη ή την υποστήριξη της λήψης μιας απόφασης, η οποία επηρεάζει τα δικαιώματα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου, όπως κάθε κρατική δραστηριότητα, διέπεται από την αρχή της νομιμότητας, προκειμένου να διασφαλίζονται οι κατάλληλες εγγυήσεις προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων των προσώπων που επηρεάζονται από τη χρήση αυτή. Στο πλαίσιο αυτό, με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται ως προϋπόθεση της χρήσης των ως άνω συστημάτων, η προηγούμενη πρόβλεψη της χρήσης αυτής σε ειδική διάταξη νόμου.
5		Διασφαλίζεται ότι τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης που σχετίζονται με τη λήψη ή την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων και χρησιμοποιούνται από φορείς του δημοσίου τομέα συμμορφώνονται με συγκεκριμένους νομικούς κανόνες,

	καθώς και ότι η λειτουργία τους είναι επωφελής για το κοινωνικό σύνολο. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά και συστηματικά οι προκλήσεις αυτές, θεσπίζεται για κάθε φορέα του δημόσιου τομέα που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει ένα τέτοιο σύστημα η υποχρέωση να εκπονήσει, πριν από την έναρξη λειτουργίας του , αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου (algorithmic impact assessment – AIA).
6	Με γνώμονα την ενίσχυση της διαφάνειας, η οποία αποτελεί παράγοντα καθοριστικής σημασίας τόσο για την προστασία των δικαιωμάτων όσο και για την εγκαθίδρυση της απαραίτητης εμπιστοσύνης στις τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης, με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται υποχρέωση των φορέων του δημόσιου τομέα: α) για δημόσια διάθεση συγκεκριμένων κατηγοριών πληροφοριών που σχετίζονται με τη λειτουργία των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης που χρησιμοποιούν και β) για σαφή και επαρκή ενημέρωση των προσώπων που επηρεάζονται από τη λήψη αποφάσεων μέσω συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Ιδιαίτερη μέριμνα δίδεται ώστε η ανωτέρω ενημέρωση να παρέχεται σε μορφή εύκολα κατανοητή και προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία (για παράδειγμα easy-to-read και σύστημα γραφής Braille).
7	Αναγνωρίζοντας ότι η τήρηση των σχετικών υποχρεώσεων εκ μέρους των φορέων του δημόσιου τομέα συνδέεται άρρηκτα με τη συνεργασία του δημοσίου με φορείς της αγοράς, με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγονται υποχρεώσεις ενημέρωσης για τους αναδόχους συμβάσεων με αντικείμενο συστήματα τεχνητής νοημοσύνης. Με τον τρόπο αυτό δημιουργούνται δικλίδες ασφαλείας, προκειμένου ο φορέας του δημοσίου τομέα να είναι σε θέση να ασκεί εποπτεία του τρόπου λειτουργίας του συστήματος και των παραμέτρων που λαμβάνονται υπόψη για τη λήψη αποφάσεων ώστε να ανταποκριθεί, σε δεύτερο στάδιο, στις υποχρεώσεις: α) ενημέρωσης των προσώπων που αφορά η απόφαση και β) δημόσιας διάθεσης των πληροφοριών της παρ. 1 του άρθρου 6.
8	Με στόχο την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των υποχρεώσεων των φορέων του δημόσιου τομέα, θεσπίζεται η υποχρέωση κάθε φορέα να τηρεί μητρώο με τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης που σχετίζονται με τη λήψη ή την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων που χρησιμοποιεί, το οποίο επικαιροποιείται μέχρι την 1η Μαρτίου κάθε έτους και σε κάθε περίπτωση, όταν τίθεται σε λειτουργία νέο σύστημα.
9	Προς τον σκοπό της παροχής εγγυήσεων για τη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων των εργαζομένων, με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται υποχρέωση των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, να παρέχουν επαρκή και σαφή ενημέρωση στους εργαζομένους, πριν την πρώτη χρήση εφαρμογής τεχνητής νοημοσύνης, η οποία επηρεάζει διαδικασίες λήψης απόφασης σχετικά με τους εργαζομένους ή τους υποψήφιους εργαζομένους. Η παράβαση των ανωτέρω

	υποχρεώσεων δύναται, δεδομένης της εργασιακής τους φύσης, να οδηγήσει στην επιβολή των διοικητικών και ποινικών κυρώσεων των άρθρων 24 και 28 του ν. 3996/2011 (Α' 170).
10	Με στόχο την ενίσχυση της λογοδοσίας ως προς τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται υποχρέωση τήρησης μητρώου εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες συνιστούν μεσαία ή μεγάλη οντότητα, ενώ παράλληλα ορίζονται και οι ελάχιστες πληροφορίες που αυτό περιλαμβάνει. Στην ίδια λογική, προβλέπεται η υποχρέωση των ανωτέρω επιχειρήσεων να καταρτίζουν και να τηρούν πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων.
11	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύσταση Συντονιστικής Επιτροπής, συγκροτούμενης από πρόσωπα με θεσμική ιδιότητα, εμπειρογνώμονες στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης ή λοιπά στελέχη του δημόσιου τομέα, με αποστολή τον συντονισμό και την υιοθέτηση πολιτικών για την εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την τεχνητή νοημοσύνη.
12	Εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες της Συντονιστικής Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη, οι οποίες συνίστανται ιδίως στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στην εφαρμογή και την επικαιροποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και στη διαμόρφωση των σχετικών προτεραιοτήτων και κατευθύνσεων.
13	Με την προτεινόμενη ρύθμιση συστήνεται Επιτροπή Εποπτείας της εθνικής στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, η οποία είναι αρμόδια για την εφαρμογή των αποφάσεων που λαμβάνει η Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη.
14	Με στόχο την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των αναλαμβανόμενων δράσεων τεχνητής νοημοσύνης, με την προτεινόμενη ρύθμιση συστήνεται «Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης», το οποίο είναι αρμόδιο για τη συλλογή δεδομένων και την κατάρτιση και επικαιροποίηση βασικών δεικτών απόδοσης. Στο πλαίσιο αυτό, το Παρατηρητήριο δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες που αφορούν στην τεχνητή νοημοσύνη στην Ελλάδα και τα επιτυχημένα παραδείγματα αξιοποίησης τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.
15	Με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 526/2013 (πράξη για την κυβερνοασφάλεια) (L 151), τα κράτη μέλη οφείλουν να ορίζουν εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, η οποία εποπτεύει τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον ως άνω Κανονισμό. Οι εν λόγω εθνικές αρχές έχουν καταρχήν ελεγκτικές αρμοδιότητες, ιδίως σε ό,τι αφορά την παρακολούθηση της

	εφαρμογής από πλευράς κατασκευαστών ή παρόχων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών Τ.Π.Ε. της δήλωσης συμμόρφωσης Ε.Ε. Στο πλαίσιο αυτό, και προκειμένου να αποφευχθεί ο περαιτέρω κατακερματισμός δομών και διαδικασιών στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ως εθνική αρχή πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, τα καθήκοντα της οποίας ασκεί, σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4577/2018 (Α' 199), η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
16	Με την προτεινόμενη ρύθμιση συστήνεται Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών, ως συμβουλευτικό όργανο της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, με αρμοδιότητα την ανάλυση και πρόληψη υβριδικών απειλών, στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. Το Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών στελεχώνεται από πρόσωπα εγνωσμένου κύρους στους τομείς της κυβερνοασφάλειας και της ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων και αποτελείται από ένα όργανο γνωμοδοτικού – συντονιστικού χαρακτήρα, το Επιστημονικό Συμβούλιο, και από ένα όργανο επιχειρησιακού – εκτελεστικού χαρακτήρα, την Επιχειρησιακή Ομάδα Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών.
17	Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ως εθνικό κέντρο συντονισμού σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/887 της 20ης Μαΐου 2021 για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού (L 202) και ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη λειτουργία της. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη υλοποιούνται οι βασικές απαιτήσεις που απορρέουν από την ευρωπαϊκή νομοθεσία σε σχέση με τα Εθνικά Κέντρα Συντονισμού, τη διοικητική και διαχειριστική τους επάρκεια, καθώς και την πρόβλεψη των αναγκών εξουσιών ώστε να επιτυγχάνεται η αποστολή τους. Στο πλαίσιο αυτό, η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας, διατηρώντας την επιτελική – στρατηγική λειτουργία της ως εθνικού κέντρου συντονισμού, συνεργάζεται με την αρμόδια δομή του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που μπορεί να συμβάλει στη διαχείριση και εκτέλεση του ως άνω επιτελικού σχεδιασμού.
18	Με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται ο ρόλος του Υπευθύνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Υ.Α.Σ.Π.Ε.) για τους φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης και προσδιορίζονται τα καθήκοντά του. Σε ευθυγράμμιση με την ευρωπαϊκή πρακτική, τις άμεσα επερχόμενες ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της χώρας (Οδηγία NIS 2.0, βλ. σχέδιο Οδηγίας διαθέσιμο σε:

	https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14337-2021-INIT/el/pdf), αλλά και προκειμένου τα καθ' ύλην αρμόδια υπουργεία να εμπλακούν στην εφαρμογή μέτρων κυβερνοασφάλειας, τόσο για τα ίδια, όσο και, κατά περίπτωση, για τους κρίσιμους φορείς που εποπτεύουν, απαιτείται το σύνολο αυτών να ενταχθεί σε πλαίσιο κυβερνοασφάλειας. Ως σημείο εκκίνησης για την οργάνωση της κυβερνοασφάλειάς τους, οι υπόχρεοι οφείλουν να ορίσουν πρόσωπο με τα κατάλληλα οργανωτικά και ουσιαστικά προσόντα με ρόλο Υπεύθυνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Υ.Α.Σ.Π.Ε.).
19	Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζονται τα προσόντα του Υπευθύνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Υ.Α.Σ.Π.Ε.). Ο Υ.Α.Σ.Π.Ε. είναι τυπικά υπεύθυνος για την παροχή στρατηγικού επιπέδου οδηγιών για τα θέματα κυβερνοασφάλειας του φορέα, την εγκαθίδρυση, επίβλεψη και παρακολούθηση του συστήματος διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του φορέα με τις αντίστοιχες νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις. Πρόκειται για ρόλο με αναγκαία ηγετικά χαρακτηριστικά και με ευθύνη να συντονίζει τους στόχους της κυβερνοασφάλειας με τους επιχειρησιακούς στόχους εντός του φορέα. Σημειώνεται ότι η ανάθεση καθηκόντων στον Υ.Α.Σ.Π.Ε. δεν είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση των λοιπών καθηκόντων που απορρέουν από την οργανική θέση του υπαλλήλου, καθώς και καθηκόντων που συνεχονται με ενδεχόμενη ανάληψη θέσης ευθύνης.
20	Με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται η υποχρέωση κάθε φορέα κεντρικής Κυβέρνησης να καταρτίζει και να τηρεί, με μερίμνα του Υ.Α.Σ.Π.Ε. α) σχέδιο ανάλυσης κινδύνου και ενιαία πολιτική ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών β) ενιαία πολιτική ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών και καθορίζεται, στο πλαίσιο αυτό, το ελάχιστο περιεχόμενο των ανωτέρω. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διεθνή και ευρωπαϊκή τάση, αποτελεί, τουλάχιστον για την κεντρική Κυβέρνηση, επιτακτική ανάγκη η καθιέρωση μίας συνολικής προσέγγισης διαχείρισης του κινδύνου που σχετίζεται με τη λειτουργία και χρήση πληροφοριακών συστημάτων. Βασικό συστατικό ενός πλαισίου διαχείρισης κινδύνου αποτελεί η αξιολόγηση του κινδύνου (risk assessment), η οποία περιλαμβάνει σειρά ενεργειών που εκκινούν από τον εντοπισμό μιας απειλής για τον φορέα, έως τον υπολογισμό της πιθανότητας εκδήλωσης και της δυνητικής επίπτωσης εάν μια απειλή πραγματοποιηθεί. Επιδιώκεται, ο κάθε φορέας να προβεί σε επιλογή των ανάλογων μέτρων προστασίας, προκειμένου οι επαπειλούμενοι κίνδυνοι να αντιμετωπιστούν επαρκώς. Επίσης, κάθε φορέας πρέπει να αναπτύξει πολιτική ασφάλειας, που ορίζει σε υψηλό επίπεδο τους στόχους ασφάλειας και την προσέγγιση του φορέα στην επίτευξή τους, ενώ παραπέμπει,

	επίσης, σε ειδικότερες θεματικές πολιτικές και διαδικασίες που θα εξειδικεύουν την υλοποίηση και εφαρμογή των επιλεγμένων μέτρων προστασίας.
21	Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζονται τα ελάχιστα κριτήρια για τον χαρακτηρισμό μίας ψηφιακής υποδομής, συστήματος ή υποσυστήματος ή υπηρεσίας ενός φορέα κεντρικής Κυβέρνησης ως κρίσιμης. Σημειώνεται, ότι ο ανωτέρω χαρακτηρισμός δεν θίγει το πλαίσιο διαφύλαξης των εν λόγω υποδομών σε επίπεδο κυβερνοασφάλειας, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 2 του π.δ. 1/2017 (Α' 2).
22	Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται η υποχρέωση κάθε φορέα κεντρικής Κυβέρνησης ο οποίος κρίνεται ότι διαθέτει κρίσιμες ψηφιακές υποδομές, συστήματα ή υποσυστήματα ή υπηρεσίες να ορίζει για κάθε ένα από αυτά Συντονιστή Ασφάλειας.
23	Με στόχο την επαρκέστερη κατάρτιση των νέων που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά στον τομέα της ασφάλειας πληροφοριών και δικτύων, αλλά και τη βιωματική ένταξή τους σε ζητήματα αντιμετώπισης περιστατικών ασφαλείας, με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, το οποίο λαμβάνει χώρα στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας.
24	Σε εναρμόνιση με τις βασικές στοχεύσεις και τους άξονες της εργαλειοθήκης (toolbox) της Ε.Ε. για τα δίκτυα πέμπτης γενιάς (5G), με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθεται ένα πλαίσιο ελάχιστων απαιτήσεων για τους παρόχους τηλεπικοινωνιών που δραστηριοποιούνται στη χώρα, προκειμένου να διασφαλισθεί ένα ενιαίο επίπεδο κυβερνοασφάλειας στα δίκτυα πέμπτης γενιάς.
25	Προς τον σκοπό της βέλτιστης δυνατής εξυπηρέτησης των αναγκών των δημόσιων φορέων, προβλέπεται η δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου το οποίο περιλαμβάνει: α) τους ορισμένους σε κάθε φορέα υπεύθυνους προστασίας δεδομένων (Data Protection Officers – DPO), καθώς και β) κατάλογο με τις προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή τις προκηρύξεις που έχουν εκδοθεί ανά φορέα για τον ορισμό υπεύθυνου προστασίας δεδομένων. Το ανωτέρω μητρώο τηρείται, σε κεντρικό επίπεδο, στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και είναι δημόσια προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.).
26	Προβλέπεται η σύσταση εννεαμελούς Επιτροπής υπευθύνων προστασίας δεδομένων, η οποία στελεχώνεται από υπευθύνους προστασίας δεδομένων φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Η Επιτροπή επιφορτίζεται με τον συντονισμό των ενεργειών για τη διασφάλιση της ορθής άσκησης των καθηκόντων των υπευθύνων προστασίας δεδομένων των ως άνω φορέων.

27	Εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής υπευθύνων προστασίας δεδομένων. Ειδικότερα, η Επιτροπή είναι αρμόδια για την υιοθέτηση και την ανταλλαγή καλών πρακτικών με στόχο τη βελτιστοποίηση των μεθόδων και των ενεργειών που υιοθετούνται από τους υπεύθυνους προστασίας δεδομένων και δύναται να συνεργάζεται, για κάθε σχετικό ζήτημα, με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.).
28	Προσδιορίζεται ο σκοπός του Μέρους Β', ο οποίος συνίσταται στην ορθολογική αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν συγκεκριμένες κατηγορίες προηγμένων τεχνολογιών και ειδικότερα οι τεχνολογίες του Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ), των Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), του κατανεμημένου καθολικού και της τρισδιάστατης εκτύπωσης.
29	Προσδιορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Β', το οποίο συνίσταται: α) στη θέσπιση μέτρων για τη διαφανή και ασφαλή λειτουργία των συσκευών τεχνολογίας του ΔτΠ, β) στη θέσπιση ρυθμίσεων για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών με τη χρήση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), γ) στη θέσπιση ρυθμίσεων για τις εγγραφές σε αλυσίδα συστοιχιών ή σε άλλες τεχνολογίες κατανεμημένου καθολικού και για τα έξυπνα συμβόλαια και δ) στον προσδιορισμό των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης.
30	Οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής επιμέρους κεφαλαίων του Μέρους Β', και ειδικότερα: α) του Κεφαλαίου Γ', το οποίο καταλαμβάνει τις συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ που χρησιμοποιούνται από τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών (Φ.Ε.Β.Υ.), τους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών (Π.Ψ.Υ.) και τους Ο.Τ.Α, με εξαίρεση τις συσκευές που χρησιμοποιούνται από την Ε.Υ.Π., το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και τους εποπτευόμενους φορείς του, β) του Κεφαλαίου Δ', το οποίο καταλαμβάνει τα Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών που χρησιμοποιούνται για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών στην επικράτεια, γ) του Κεφαλαίου Ε', το οποίο καταλαμβάνει τις εγγραφές δεδομένων ή τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μέσω αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ) και δ) του Κεφαλαίου ΣΤ', το οποίο καταλαμβάνει μόνο τα ψηφιακά μοντέλα ή τα δεδομένα σχεδιασμού που υπάγονται, κατά περίπτωση, στο πεδίο προστασίας των ν. 146/1914 (Α' 21), 1733/1987 (Α' 171), 2121/1993 (Α' 25) και 4679/2020 (Α' 71).
31	Δίδονται οι ορισμοί των βασικών εννοιών που χρησιμοποιούνται στο Μέρος Β' και αφορούν σε όρους των

	τεχνολογιών του ΔτΠ, του κατανεμημένου καθολικού και της τρισδιάστατης εκτύπωσης.
32	Καθορίζονται τα μέτρα κυβερνοασφάλειας που ενσωματώνονται σε συσκευές τεχνολογίας ΔτΠ αναλόγως της χρήσης και των κινδύνων ασφάλειας που αυτή ενέχει, προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο κυβερνοασφάλειας.
33	Προσδιορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο της δήλωσης συμμόρφωσης του κατασκευαστή συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ, που συνοδεύει κάθε συσκευή, η οποία προορίζεται να διατεθεί στους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ και θεσμοθετείται η υποχρέωση ενημέρωσης από πλευράς του κατασκευαστή των λοιπών εμπλεκόμενων προσώπων ή αρμόδιων φορέων σε περίπτωση που ο ίδιος αποκτήσει, με οποιονδήποτε τρόπο, γνώση περί της μη συμμόρφωσης.
34	Καθορίζονται οι υποχρεώσεις των εισαγωγέων και των διανομέων συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ και ειδικότερα οι υποχρεώσεις: α) επαλήθευσης ότι η συσκευή συνοδεύεται από τη δήλωση συμμόρφωσης, β) ενημέρωσης των λοιπών εμπλεκόμενων προσώπων ή αρμόδιων φορέων σε περίπτωση που οι ίδιοι αποκτήσουν, με οποιονδήποτε τρόπο, γνώση περί της μη συμμόρφωσης και γ) τήρησης αρχείου καταγραφής των ενεργειών ενημέρωσης και κοινοποίησης αυτού στις αρμόδιες αρχές.
35	Καθορίζονται οι υποχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης ΔτΠ και ιδίως ο ορισμός Υπεύθυνου Ασφαλείας ΔτΠ, ο οποίος είναι αρμόδιος για την εκτέλεση και ορθή παρακολούθηση των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που έχει λάβει ο φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ για τη διαχείριση των κινδύνων που αφορούν στην ασφάλεια των χρησιμοποιούμενων συσκευών ΔτΠ, καθώς και για την ενημέρωση των λοιπών εμπλεκόμενων προσώπων ή αρμόδιων φορέων σε περίπτωση εμφάνισης κινδύνου που συνδέεται με τη χρήση της συσκευής.
36	Εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας σχετικά με την αξιολόγηση και τον έλεγχο της συμμόρφωσης των κατασκευαστών, των εισαγωγέων, των διανομέων και των φορέων εκμετάλλευσης ΔτΠ με τις υποχρεώσεις του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Β'. Ακολούθως, προβλέπεται ρητά η υποχρέωση των κατασκευαστών, εισαγωγέων ή διανομέων συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις της Αρχής προβαίνοντας σε κάθε αναγκαία για την επίτευξη συμμόρφωσης διορθωτική ενέργεια. Ειδικά για τον φορέα που χρησιμοποιεί τη συσκευή, τα ανωτέρω μέτρα μπορούν να φτάσουν μέχρι την αναστολή της χρήσης αυτής.
37	Ρυθμίζεται η ειδικότερη περίπτωση συσκευής η οποία, μολονότι κατ' αρχήν συμμορφώνεται με τις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας, εντούτοις παρουσιάζει κίνδυνο για την ασφαλή λειτουργία της ή για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών του οικείου φορέα. Στο

	πλαίσιο αυτό, προσδιορίζονται οι αντίστοιχες υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων προσώπων και του ίδιου του φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ.
38	Για λόγους διευκόλυνσης της εποπτικής αρμοδιότητας της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, προβλέπεται η κατάρτιση μητρώου Διασυνδεδεμένων Πραγμάτων στο οποίο κάθε φορέας καταχωρίζει τις συσκευές που χρησιμοποιεί. Ο φορέας υποχρεούται να θέτει το ανωτέρω μητρώο στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας ή της αρμόδιας ομάδας απόκρισης, όταν του ζητηθεί.
39	Ενόψει του υψηλού κινδύνου διατάραξης της λειτουργίας μιας συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ και του δυνητικού αντικτύπου αυτής, προβλέπεται η ειδικότερη υποχρέωση του κατασκευαστή να διαθέτει, για κάθε συσκευή, διαδικασία διαχείρισης συμβάντων ή ευπαθειών ασφάλειας.
40	Εισάγεται η υποχρέωση των φορέων εκμετάλλευσης ΔτΠ να παρέχουν στους χρήστες των συσκευών πληροφορίες σχετικά με αυτές, προκειμένου κάθε χρήστης να γνωρίζει - στο μέτρο του δυνατού και ανεξαρτήτως της εξοικείωσής του με τις νέες τεχνολογίες - βασικά ζητήματα που αφορούν στην ασφαλή εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία της συσκευής.
41	Εκκινώντας από την παραδοχή ότι η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που πραγματοποιείται στο ΔτΠ ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο στα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, εισάγεται η υποχρέωση των φορέων εκμετάλλευσης να εκπονούν Μελέτη Εκτίμησης Αντικτύπου των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη λειτουργία των συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 35 του ΓΚΠΔ.
42	Καθορίζεται πλαίσιο κλιμακωτής επιβολής κυρώσεων στους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ, εφόσον οι τελευταίοι δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Β'.
43	Συμπληρώνεται το άρθρο 2 του ν. 4053/2012 (Α' 44) ώστε να εισαχθεί ο ορισμός των «Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ)» στη βάση του αντίστοιχου ορισμού του άρθρου 3 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2019/945 της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2019 για συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών τρίτων χωρών (L 152). Συγκεκριμένα, ως σύστημα μη επανδρωμένου αεροσκάφους ορίζεται το μη επανδρωμένο αεροσκάφος (μηΕΑ) μαζί με όλο τον σχετικό εξοπλισμό που είναι αναγκαίος για τον εξ αποστάσεως έλεγχο του, δηλαδή κάθε μηχανισμό, διάταξη, προσάρτημα, λογισμικό ή βοήθημα που είναι αναγκαίο για την ασφαλή λειτουργία του μηΕΑ και το οποίο δεν αποτελεί εξάρτημα ούτε φέρεται επί αυτού.
44	Διευρύνονται οι αρμοδιότητες της Ε.Ε.Τ.Τ. και ορίζεται, ότι η χρήση ΣμηΕΑ για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών προϋποθέτει προηγούμενη εγκριτική απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ. Στο

	πλαίσιο αυτό, διευκρινίζεται ότι η έκδοση της ως άνω απόφασης δεν θίγει την υποχρέωση χορήγησης άδειας πτήσης και πτητικής λειτουργίας για το ΣμηΕΑ από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) και την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.) αντίστοιχα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 945/2019, τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2019/947 της Επιτροπής της 24ης Μαΐου 2019 για τους κανόνες και τις διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία μη επανδρωμένων αεροσκαφών (L 152) και τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2021/664 της Επιτροπής, της 22ας Απριλίου 2021, σχετικά με το κανονιστικό πλαίσιο για το U-space (L 139), που ρυθμίζουν τα ζητήματα λειτουργίας των ΣμηΕΑ.
45	Προσδιορίζεται η διαδικασία που ακολουθεί ο εκάστοτε φορέας παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών για κάνει χρήση ΣμηΕΑ.
46	Συμπληρώνεται το ελάχιστο περιεχόμενο του Εθνικού Κανονισμού Κατανομής Ζωνών Συχνοτήτων (Ε.Κ.Κ.Ζ.Σ.) ώστε να ρυθμίζονται πλέον και ειδικότερα ζητήματα χρήσης συχνοτήτων ραδιοφάσματος από ΣμηΕΑ.
47	Θεσμοθετείται η δυνατότητα πραγματοποίησης εγγραφών δεδομένων ή άλλων συναλλαγών με τη χρήση αλυσίδας συστοιχιών (blockchain) ή άλλης Τ.Κ.Κ. και προσδιορίζονται οι περιπτώσεις ακυρότητας ή ακυρωσίας συμβάσεων σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα που προσιδιάζουν στη φύση των ανωτέρω εγγραφών ή συναλλαγών.
48	Ρυθμίζονται ζητήματα βάρους απόδειξης και χρήσης αποδεικτικών μέσων στο πλαίσιο της χρήσης αλυσίδων συστοιχιών ή άλλης Τ.Κ.Κ. για την πραγματοποίηση εγγραφών δεδομένων ή άλλων συναλλαγών.
49	Προσδιορίζεται το χρονικό σημείο κατά το οποίο ένα έξυπνο συμβόλαιο αναπτύσσει τη δεσμευτικότητά του για τα συμβαλλόμενα μέρη και προσδιορίζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα για τις προϋποθέσεις του κύρους, τα ελαττώματα της βούλησης, την ευθύνη από τις διαπραγματεύσεις και την κατάρτιση συμβάσεων που προσιδιάζουν στη χρήση έξυπνων συμβολαίων.
50	Διευκρινίζεται ότι όπου για τη σύναψη ενός έξυπνου συμβολαίου απαιτείται η θέση υπογραφής ή σφραγίδας, αυτή δύναται να τίθεται, και ως ηλεκτρονική υπογραφή ή ηλεκτρονική σφραγίδα, κατά περίπτωση.
51	Ρυθμίζονται ζητήματα βάρους απόδειξης και χρήσης αποδεικτικών μέσων στο πλαίσιο της χρήσης έξυπνων συμβολαίων.
52	Θεσμοθετείται η δυνατότητα αξιοποίησης τεχνολογιών κατανεμημένου καθολικού για την τήρηση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.
53	Συμπληρώνεται, κατόπιν τροποποίησης του ν. 2121/1993 (Α' 25), το θεσμικό πλαίσιο περί προστασίας δικαιωμάτων

	πνευματικής ιδιοκτησίας για το ψηφιακό αρχείο με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή (Computer Aided Design File - C.A.D. File) και για τους τρισδιάστατους εκτυπωτές ή σαρωτές ως εξής: α) διευκρινίζεται ότι ένα ψηφιακό αρχείο σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή υπάγεται στο πεδίο προστασίας του ν. 2121/1993 εφόσον περιλαμβάνει πηγαίο κώδικα (source code) και β) διευκρινίζεται ότι οι τρισδιάστατοι εκτυπωτές και οι τρισδιάστατοι σαρωτές θεωρούνται τεχνικά μέσα κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2121/1993.
54	Εξειδικεύεται το πλαίσιο προστασίας του δημιουργού ή του δικαιούχου δικαιώματος επί αγαθών που σχετίζονται με την τρισδιάστατη εκτύπωση σε περίπτωση φιλοξενίας, διαμοιρασμού ή χρήσης των αγαθών αυτών μέσω επιγραμμικών πλατφορμών διαμοιρασμού.
55	Καθορίζονται οι υποχρεώσεις παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών σε περίπτωση προσβολής του δικαιώματος του νόμιμου δικαιούχου από τη μη νόμιμη χρήση, αναπαραγωγή και διαμοιρασμό ανά φάση της τρισδιάστατης εκτύπωσης.
56	Προσδιορίζονται οι περιπτώσεις που είναι επιτρεπτή η χρήση ή η αναπαραγωγή ψηφιακού μοντέλου ή αρχείου που σχετίζεται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, χωρίς την άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου και χωρίς αμοιβή.
57	Περιγράφεται η ευθύνη του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου και του πωλητή σε όλο το εύρος της διαδικασίας τρισδιάστατης εκτύπωσης. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση δεν δημιουργείται νέο, αυτοτελές καθεστώς ευθύνης αλλά κάθε στάδιο της τρισδιάστατης εκτύπωσης που περιγράφεται στο παρόν άρθρο χαρακτηρίζεται ως αγαθό που υπάγεται στις διατάξεις του ν. 2551/1994 (Α' 191) περί προστασίας του καταναλωτή.
58	Καθορίζεται ο σκοπός του Μέρους Γ', ο οποίος συνίσταται: α) στον εμπλουτισμό των δράσεων που εντάσσονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.) και στη δημιουργία Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Δ.Δ.), β) στην εδραίωση του ψηφιακού μετασχηματισμού μέσω της εξασφάλισης της αναγκαίας οργανωτικής και επιχειρησιακής ευελιξίας των δομών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων αυτού και της θεσμοθέτησης νέων ψηφιακών υπηρεσιών.
59	Οριοθετείται το αντικείμενο του Μέρους Γ', το οποίο συνίσταται στη θέσπιση ρυθμίσεων για: α) την απλούστευση επιμέρους διοικητικών διαδικασιών και τη σύσταση ενιαίας Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών με βασικό άξονα την αναμόρφωση του Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), και β) τη θεσμική ενδυνάμωση των δομών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, των εποπτευόμενων φορέων αυτού και της Ε.Ε.Τ.Τ. και τη δημιουργία νέων ψηφιακών υπηρεσιών.

60	Επιδιώκεται η στρατολογική παρακολούθηση των Ελλήνων αρρένων πολιτών μέσω της λήψης στοιχείων από το πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών του άρθρου 115 του ν. 4483/2017 (Α' 107), από την 1η.1.2023. Με αυτόν τον τρόπο καταργούνται διαδικασίες που αποσκοπούν στη στράτευση των Ελλήνων αρρένων που διαμένουν τόσο στο εσωτερικό όσο και εκτός επικρατείας, οι οποίες ωστόσο υιοθετήθηκαν σε εποχές κατά τις οποίες δεν ήταν ευρέως χρησιμοποιούμενες οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.). Στο ίδιο πλαίσιο, καταργείται, από την 1η.1.2023, η υποχρέωση των δήμων για σύνταξη στρατολογικών πινάκων καθώς και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για έλεγχο, έκδοση και επικύρωση των σχετικών αποφάσεων που αφορούν τους Στρατολογικούς Πίνακες.
61	Προς τον σκοπό της εφαρμογής του άρθρου 60, παρέχεται η δυνατότητα στη Διεύθυνση Νομικού Σώματος του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (Γ.Ε.ΕΘ.Α.) να λαμβάνει στατιστικά στοιχεία από το «Μητρώο Πολιτών» για τους εν ζωή Έλληνες άρρενες πολίτες, ηλικίας έως δεκαέξι (16) ετών.
62	Δεδομένης της κατάργησης του Μητρώου Αρρένων και της συνακόλουθης απεμπλοκής των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων από τη συμμετοχή σε διαδικασίες στρατολογικής παρακολούθησης των Ελλήνων αρρένων, αποσαφηνίζεται ότι, από την 1η.1.2023, κάθε μεταβολή, διόρθωση, συμπλήρωση ή διαγραφή στα στοιχεία αρρένων που τηρούνται στο δημοτολόγιο διενεργείται πλέον, σε επίπεδο δήμου, με απόφαση του οικείου Δημάρχου.
63	Προς τον σκοπό της απαλλαγής των φυσικών προσώπων από πρόσθετο φόρτο και της απλούστευσης της σχετικής διαδικασίας, προβλέπεται ότι, σε περίπτωση μεταβολών στοιχείων ληξιαρχικής πράξης με μέσα Τ.Π.Ε., την ευθύνη για την σχετική καταχώριση την έχει ο ληξίαρχος.
64	Προβλέπεται η υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης για τη χορήγηση του επιδόματος λοχείας μέσω ειδικού υποσυστήματος του πληροφοριακού συστήματος του Μητρώου Πολιτών, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.). Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η χορήγηση του επιδόματος λοχείας με τη χρήση μέσων Τ.Π.Ε. για όσες ασφαλισμένες του e-ΕΦΚΑ το δικαιούνται, στο ίδιο χρονικό σημείο που λαμβάνει χώρα το γεγονός της γέννησης του παιδιού. Ταυτόχρονα, διατηρείται η δυνατότητα υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης απευθείας στο σύστημα του e-ΕΦΚΑ για τη χορήγηση του ανωτέρω επιδόματος.
65	Επιδιώκεται η ενοποίηση των βασικότερων πιστοποιητικών που βεβαιώνουν την ύπαρξη ή μη έννομης σχέσης που συνδέεται με κληρονομικό δικαίωμα και ειδικότερα: α) του πιστοποιητικού περί αποποίησης ή μη κληρονομίας, β) του πιστοποιητικού περί δημοσίευσης ή μη διαθήκης, γ) του πιστοποιητικού περί προσβολής - αμφισβήτησης ή μη κληρονομικού δικαιώματος και δ) του πιστοποιητικού περί

	αναγγελίας κληρονομικού δικαιώματος, σε ένα ενιαίο πιστοποιητικό. Τα ανωτέρω πιστοποιητικά εξυπηρετούν, μεταξύ άλλων, έναν ενιαίο λειτουργικό σκοπό, αυτόν της γνωστοποίησης της πραγματικής κατάστασης που διαμορφώνεται μετά την κληρονομική διαδοχή στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία ή στον συμβολαιογράφο, ώστε να ολοκληρωθούν κάθε φορά οι απαιτούμενες εκ του νόμου ενέργειες, γεγονός που καθιστά πρόσφορη την ενοποίησή τους. Με τον τρόπο αυτό, διευκολύνονται τα φυσικά πρόσωπα, οι επιχειρήσεις, οι συμβολαιογράφοι, οι δικηγόροι, οι μηχανικοί και άλλες κατηγορίες προσώπων, εξοικονομείται χρόνος και αποφεύγεται ταλαιπωρία για την απόκτηση διαφορετικών πιστοποιητικών που βεβαιώνουν έννομες σχέσεις που πηγάζουν από το ίδιο βιοτικό συμβάν.
66	Δεδομένης της κατάργησης, με το άρθρο 22 του ν. 4937/2022 (Α' 106), της αρμοδιότητας των υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας για τη βεβαίωση του γνησίου υπογραφής, με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η άρση ενδεχόμενων παρερμηνειών όσον αφορά στην αρμοδιότητα της Δημοτικής Αστυνομίας να βεβαιώνει κατ' οίκον το γνήσιο της υπογραφής ευάλωτων κατηγοριών φυσικών προσώπων, και ειδικότερα των ατόμων με κινητικά προβλήματα, των υπερήλικων και των ασθενών.
67	Με στόχο την αποτελεσματικότερη και διαρκή βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και των υπηρεσιών που παρέχονται προς όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα και οντότητες, θεσμοθετείται η Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Δ.Δ.), η οποία αποτελεί το ενιαίο πλαίσιο καταγραφής, αξιολόγησης και απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών του δημόσιου τομέα. Η εποπτεία της Ε.Π.Δ.Δ. ανήκει στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης το οποίο είναι αρμόδιο για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της σχετικής πολιτικής. Πυλώνες της Ε.Π.Δ.Δ. αποτελούν: α) το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος», β) το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.) και γ) το Παρατηρητήριο Γραφειοκρατίας.
68	Με την προτεινόμενη ρύθμιση αναμορφώνεται και εκσυγχρονίζεται ο θεσμός του Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών, το οποίο μετονομάζεται πλέον σε Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος». Μέσω της λειτουργίας του ως άνω Μητρώου, το οποίο αποτελεί το κεντρικό, εθνικό αποθετήριο των διοικητικών διαδικασιών του Δημοσίου, επιδιώκονται η καταγραφή και η αποτύπωση όλων των διοικητικών διαδικασιών του Δημοσίου, ψηφιακών ή μη.
69	Στο πλαίσιο της αξιοποίησης των δυνατοτήτων που παρέχει η Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Δ.Δ.) και με κύριο στόχο την αποτελεσματική υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.) και τη διασφάλιση της αναγκαίας ευελιξίας και προσαρμοστικότητας κατά την εφαρμογή του, επεκτείνεται η δυνατότητα σύναψης μνημονίων συνεργασίας με λοιπούς φορείς, πλην των Γενικών

	και Ειδικών Γραμματειών, όπως κοινωνικούς εταίρους, αντιπροσωπευτικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και ιδρύματα. Στην ίδια λογική, προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής στις υποστηρικτικές ομάδες και υποομάδες εργασίας ιδιωτών εμπειρογνομόνων που κρίνεται ότι δύνανται να συμβάλουν στην υλοποίηση εκάστης δράσης του Ε.Π.Α.Δ..
70	Στο πλαίσιο της εφαρμογής μιας ενιαίας πολιτικής διοικητικών διαδικασιών, αναμορφώνεται και εμπλουτίζεται το περιεχόμενο της ετήσιας έκθεσης του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας το οποίο περιλαμβάνει πλέον και την περιοδική αποτίμηση των δράσεων των λοιπών δύο πυλώνων της Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ., Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος»). Στην ίδια κατεύθυνση, εμπλουτίζονται οι υποστηρικτικές αρμοδιότητες του Παρατηρητηρίου, το οποίο πλέον υποστηρίζει τη λειτουργία και υλοποίηση και των δύο ανωτέρω πυλώνων.
71	Επιδιώκεται, μέσω της αξιοποίησης ενός σύγχρονου ψηφιακού εργαλείου, η παροχή της αναγκαίας διευκόλυνσης προς τους δικαιούχους εγγραφής στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.) που βρίσκονται στο εξωτερικό, ώστε να είναι σε θέση οι ίδιοι, χωρίς να απαιτείται η φυσική τους παρουσία στις ελληνικές προξενικές αρχές της χώρας διαμονής τους, να αξιοποιούν τις υπηρεσίες του ελληνικού δημοσίου και να διεκπεραιώνουν τις σχετικές συναλλαγές ηλεκτρονικά, καθώς και να ενημερώνονται έγκυρα και με αξιοπιστία από φορείς του ελληνικού δημοσίου για τα θέματα που τους αφορούν.
72	Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης έχει ορισθεί, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4623/2019 (Α' 134) ως Εθνική Αρχή ΡΕΡΡΟΛ με αρμοδιότητα τη διευκόλυνση του πλαισίου σύναψης ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), καθορίζοντας την πολιτική ηλεκτρονικής τιμολόγησης στους κανόνες ανταλλαγής τιμολογίων και στον καθορισμό των σχετικών τεχνικών προτύπων. Για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση της ανωτέρω αποστολής της, με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται κανονιστική ευχέρεια στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης και στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό να ρυθμίσει ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. ως Εθνικής Αρχής ΡΕΡΡΟΛ που αφορούν, ιδίως, στη διαδικασία πιστοποίησης παρόχων ΡΕΡΡΟΛ, τα δικαιολογητικά και την τεχνική τεκμηρίωση που απαιτείται να προσκομίσουν οι υποψήφιοι πάροχοι ΡΕΡΡΟΛ για τη σύναψη των σχετικών συμφωνιών με τη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ..
73	Με το άρθρο 36 του ν. 4531/2018 (Α' 62) διευθετήθηκε η καταβολή ανταλλάγματος για την αδιάλειπτη παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών προς το ελληνικό Δημόσιο από τους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους για το διάστημα από την 1η.10.2016 έως την 5η.4.2020 στο πλαίσιο του Εθνικού Δικτύου Δημόσιας Διοίκησης «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» και των συμβάσεων που

	είχαν υπογραφεί στις 30.5.2014 και είχαν λήξει στις 30.9.2016. Ειδικότερα, η παρ. 2 του εν λόγω άρθρου επέλυε νομοθετικά το θέμα της εξόφλησης των δαπανών του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» για μία διετία, και συγκεκριμένα για το διάστημα από την 5η.4.2018 έως την 5η.4.2020. Με το άρθρο 182 του ν. 4764/2020 (Α' 256), το ανωτέρω χρονικό διάστημα επεκτάθηκε για ακόμα μία διετία, κατ' ανώτατο όριο, δηλαδή μέχρι την 5η.4.2022. Δεδομένου ότι μέχρι σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί η μετάπτωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» στο νέο έργο, προτείνεται να παραταθεί το διάστημα καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών βάσει των από τις 30.5.2014 υπογεγραμμένων συμβάσεων κατά ένα (1) επιπλέον έτος το μέγιστο, ήτοι έως τις 5.4.2023, οπότε και αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί η πλήρης μετάπτωση που αφορά περίπου τέσσερις χιλιάδες πεντακόσια (4.500) σημεία παρουσίας δημοσίων φορέων πανελλαδικά. Σε κάθε περίπτωση, ισχύει η πρόβλεψη ότι εφόσον πριν την ως άνω ημερομηνία ολοκληρωθεί η πλήρης μετάπτωση και παροχή αντιστοιχων υπηρεσιών που εμπίπτουν στο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ», η εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4531/2018 παύει.
74	Προς τον σκοπό της ομαλής και απρόσκοπτης ολοκλήρωσης της εγκατάστασης των πληροφοριακών συστημάτων των φορέων του δημόσιου τομέα στις αντίστοιχες υπολογιστικές υποδομές νέφους και της εκπόνησης πλήρους και ακριβούς μελέτης ταξινόμησης των σχετικών δεδομένων (data classification), με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνεται το σύνολο των πληροφοριακών συστημάτων για τα οποία υπόχρεοι για την εκπόνηση της σχετικής μελέτης είναι οι αρμόδιοι φορείς διαχείρισης κυβερνητικών νεφών (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε., Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.). Επισημαίνεται, στο πλαίσιο αυτό, ότι από την 1η.1.2023 η σχετική υποχρέωση μετακυλιέται στον φορέα που υποβάλλει το σχετικό αίτημα φιλοξενίας.
75	Θεσμοθετείται η δυνατότητα των φορέων διαχείρισης κυβερνητικών νεφών να παραχωρούν ο ένας στον άλλον υποδομές υπολογιστικού νέφους (cloud) προς τον σκοπό της κάλυψης επιχειρησιακών αναγκών που σχετίζονται με τις υποδομές υπολογιστικού νέφους, τις οποίες διαχειρίζεται ο κάθε φορέας, όπως για παράδειγμα ανάγκες χωρητικότητας. Η παραχώρηση πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης κατόπιν εισήγησης από κάθε έναν εκ των εμπλεκόμενων φορέων.
76	Με σκοπό την εξοικονόμηση χρόνου και την περαιτέρω αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει η Ε.Ψ.Π., με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνεται η χρήση του μοναδικού αναγνωριστικού αριθμού επαλήθευσης που φέρουν τα έγγραφα που εκδίδονται από την Ε.Ψ.Π. ως εργαλείου αυτεπάγγελτης αναζήτησης αυτών από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

77	Επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση στην παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4727/2020 και διορθώνεται ο εσφαλμένος όρος «λογισμικό» στον ορθό όρο «υλισμικό».
78	Επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση στην παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4727/2020 και αντικαθίσταται ο εσφαλμένος όρος «ιστότοπων» με την ορθή φράση «εφαρμογών για φορητές συσκευές».
79	Με σκοπό την εναρμόνιση της λειτουργίας επιμέρους μητρώων με παρεμφερή λειτουργία και την εξοικονόμηση διοικητικών πόρων και κόστους συντήρησης, με την προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται πλέον το Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών (ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ.), ως τμήμα, στο Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
80	Σε εναρμόνιση με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 79, το Μητρώο Δικτυακών Τόπων της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών μετονομάζεται σε Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών και εμπλουτίζεται ως προς τα στοιχεία που καταχωρίζονται (φορητές συσκευές), ώστε να αποτελεί, πλέον, ένα ενοποιημένο μητρώο μαζί με το ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ..
81	Σε συνέχεια των τροποποιήσεων που προτείνονται με τα άρθρα 68 και 80 του παρόντος και προς τον σκοπό της εναρμόνισης με τις αντίστοιχες ουσιαστικές ρυθμίσεις, τροποποιούνται οι σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 (Α' 184) που αφορούν στη ρύθμιση των ζητημάτων λειτουργίας του Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 και του Μητρώου Δικτυακών Τόπων του άρθρου 91 του ιδίου νόμου.
82	Η προτεινόμενη ρύθμιση έχει ως σκοπό να καταστήσει δυνατή την άμεση και επείγουσα παρέμβαση της Ε.Ε.Τ.Τ. σε όρους εποπτείας και ελέγχου των φορέων ταχυδρομικών υπηρεσιών, με στόχο τη βέλτιστη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των καταναλωτών και την αύξηση των περιστάσεων υποστήριξης των συναρμόδιων υπηρεσιών στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος σε θέματα, μεταξύ άλλων, ηλεκτρονικού εμπορίου και εν γένει ασφάλειας της διακίνησης ταχυδρομικών αντικειμένων.
83	Εξασφαλίζεται ο απαραίτητος αριθμός ημερών για μετακινήσεις εκτός έδρας του Προέδρου της Ε.Ε.Τ.Τ. για τα έτη 2022, 2023 και 2024, για την κάλυψη των αυξημένων υπηρεσιακών αναγκών, δεδομένης και της εκλογής του ως Αντιπροέδρου για τα έτη 2022, 2024 και ως Προέδρου για το έτος 2023 του Σώματος Ευρωπαϊών Ρυθμιστών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (BEREC). Ειδικότερα, υφίστανται έκτακτες υπηρεσιακές ανάγκες προς εκπροσώπηση της Ε.Ε.Τ.Τ. από τον Πρόεδρό της σε διεθνείς και ευρωπαϊκούς θεσμούς, όπως η Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών (ITU) και το Σώμα Ευρωπαϊών Ρυθμιστών

	Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (BEREC), δεδομένου ότι η συμμετοχή σε αυτά γίνεται σε υψηλό επίπεδο, οπότε απαιτείται να συμμετέχει αυτοπροσώπως ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Τ.Τ., καθώς σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4070/2012 (Α' 82) την εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως. Οι ανάγκες αυτές επιτείνονται από το γεγονός ότι ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Τ.Τ. εξελέγη: (i) Αντιπρόεδρος του Σώματος Ευρωπαϊκών Ρυθμιστών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (BEREC) για το 2022, (ii) Πρόεδρος του Σώματος Ευρωπαϊκών Ρυθμιστών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (BEREC) για το 2023 και (iii) Αντιπρόεδρος του Σώματος Ευρωπαϊκών Ρυθμιστών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (BEREC) για το 2024. Κατόπιν των ανωτέρω, δεδομένου ότι το ετήσιο νόμιμο όριο των ημερών μετακίνησης εκτός έδρας του Προέδρου της Ε.Ε.Τ.Τ. και των αναπληρούντων αυτόν Αντιπροέδρων της εξαντλείται λόγω προγραμματισμένων υποχρεωτικών ετήσιων μετακινήσεων αυτών στο εξωτερικό, και λαμβανομένης υπόψη της ανελαστικής φύσης των σχετικών υποχρεώσεων, υφίσταται άμεση ανάγκη κάλυψης αυτών.
84	Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία της αρμόδιας αρχής για την Κυβερνητική Υπηρεσία «Public Regulated Service» (PRS) η οποία παρέχεται στο πλαίσιο του ενωσιακού συστήματος δορυφορικής πλοήγησης «Galileo», που αναπτύσσεται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος. Στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξης, αρμόδια αρχή για την Κυβερνητική Υπηρεσία έχει ορισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 44 του π.δ. 40/2020 (Α' 85), το Τμήμα Κυβερνητικής Δορυφορικής Υπηρεσίας της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Ωστόσο, το υφιστάμενο πλαίσιο αρμοδιοτήτων της ως άνω αρχής παρουσιάζει ελλείψεις ως προς την ύπαρξη ενός συνεκτικού πλαισίου ελέγχων και εξουσιοδοτήσεων: α) ειδικών κατηγοριών χρηστών που επιθυμούν πρόσβαση στην Κυβερνητική Υπηρεσία και β) φορέων της αγοράς εγκατεστημένων στη χώρα μας που αναπτύσσουν ή κατασκευάζουν δέκτες PRS ή μονάδες ασφάλειας που στηρίζονται στην ανωτέρω κυβερνητική υπηρεσία. Ειδικότερα, η αρμόδια αρχή κάθε κράτους μέλους οφείλει, βάσει της απόφασης 1104/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 σχετικά με τις μεθόδους πρόσβασης στην κυβερνητική υπηρεσία η οποία προσφέρεται από το παγκόσμιο σύστημα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης που υλοποιήθηκε από το πρόγραμμα «Galileo» (L 287), να εξασφαλίζει, μεταξύ άλλων, ότι κάθε φορέας εγκατεστημένος στη χώρα μας αναπτύσσει ή κατασκευάζει δέκτες PRS ή μονάδες ασφάλειας, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια ασφαλείας. Παράλληλα, είναι επιφορτισμένη με τη διαχείριση του καθορισμού των δικαιωμάτων και των όρων πρόσβασης στην Κυβερνητική Υπηρεσία PRS ομάδων ή μεμονωμένων χρηστών. Τέλος, είναι

	αρμόδια για τη συνεργασία με αρμόδιες εθνικές και ευρωπαϊκές υπηρεσίες σε θέματα: α) επαλήθευσης της συμμόρφωσης των κατασκευαστών δεκτών PRS ή μονάδων ασφαλείας με τα σχετικά πρότυπα και κανονιστικά κείμενα και β) παρακολούθησης, ελέγχου και εκτίμησης της συμμόρφωσης των εξαγωγών αντικειμένων PRS στα ανωτέρω κείμενα. Κατόπιν των ανωτέρω, με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η θέσπιση διαδικασιών παροχής εξουσιοδότησης και ελέγχου που θα καταστήσουν τη λειτουργία της ανωτέρω αρμόδιας αρχής σύμφωνη με το υφιστάμενο ενωσιακό πλαίσιο και ιδίως με την απόφαση 1104/2011/ΕΕ.
85	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνονται οι καταστατικοί σκοποί της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. και η τελευταία καθίσταται αρμόδια για την αναβάθμιση των ψηφιακών ικανοτήτων στη χώρα, μέσω του σχεδιασμού και της παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης, κατάρτισης, επιμόρφωσης και πιστοποίησης. Επιπρόσθετα, για τον σκοπό της αποτελεσματικότερης εκπλήρωσης της αποστολής της, ρητά πλέον ορίζεται ότι δύναται να είναι «δικαιούχος» κατά την έννοια της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4314/2014 (Α' 265) και έχει αρμοδιότητα για έναρξη και υλοποίηση έργων του δημοσίου στο πλαίσιο των καταστατικών σκοπών της, μέσω διευρυμένης δυνατότητας επιχορήγησης, αλλά και ενίσχυσης από κάθε νόμιμη πηγή.
86	Με την προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται η Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε. (ΚτΠ Μ.Α.Ε.) στους τεχνολογικούς φορείς του ν. 4310/2014 (Α' 258) και αποκαθίσταται, κατ' αυτόν τον τρόπο, η σχετική παράλειψη. Και τούτο διότι, οι σκοποί που εξυπηρετούν οι τεχνολογικοί φορείς, όπως αποτυπώνονται στην περ. 39 του άρθρου 2 του ν. 4310/2014, είναι παρεμφερούς φύσης με τους κύριους σκοπούς που επιδιώκει η ΚτΠ Μ.Α.Ε., σύμφωνα με το καταστατικό της [βλ. υπ. αρ. 38427/29.10.2021 (Β' 5111) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας αρμόδιου για τη ψηφιακή διακυβέρνηση].
87	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η αναμόρφωση του κανονιστικού πλαισίου που διέπει την οργάνωση και τη λειτουργία της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση και εισάγονται ρυθμίσεις με σκοπό τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της και την ενίσχυση του ρόλου της στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων του γενικού πληθυσμού της χώρας.
88	Προβλέπεται η σύσταση και καθορίζονται οι αρμοδιότητες του οργάνου συντονισμού της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση. Μέλη του ανωτέρω οργάνου ορίζονται οι Γενικοί Γραμματείς με αρμοδιότητα συναφή με την αποστολή της Συμμαχίας και ένας εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδας.
89	Περιγράφεται η διαδικασία και προσδιορίζονται τα αρμόδια όργανα για την απόκτηση και την απώλεια της ιδιότητας μέλους της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.

90	Αναγνωρίζεται θεσμικά η χρήση της ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής σε συναλλαγές με πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και επιτυγχάνεται η αναγκαία ασφάλεια δικαίου σε μια συναλλακτική πρακτική που λαμβάνει χώρα σε μεγάλη συχνότητα στην τραπεζική καθημερινότητα και συμβάλλει στην ταχεία και ασφαλή διεκπεραίωση των σχετικών υποθέσεων.
91	Παρέχεται κανονιστική ευχέρεια για την υπαγωγή ή την εξαίρεση, κατά περίπτωση, της Τράπεζας της Ελλάδος από επιμέρους διατάξεις του Μέρους Α' του ν. 4727/2020 (Α' 184), ενόψει της ιδιάζουσας νομικής της μορφής και της ιδιαίτερης φύσης των αρμοδιοτήτων της, οι οποίες συνίστανται στη μέριμνα για τη σταθερότητα των τιμών και στον έλεγχο, κατ' ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, της εύρυθμης λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, δηλαδή των τραπεζών και των ασφαλιστικών εταιριών.
92	Στόχος της διάταξης είναι η διασφάλιση του αναγκαίου εξειδικευμένου προσωπικού για την ολοκλήρωση της κτηματογράφησης, μέσω της δυνατότητας παράτασης συμβάσεων μίσθωσης έργου για διάστημα έως πέντε (5) μηνών, μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας σύναψης νέων συμβάσεων που βρίσκεται σε εξέλιξη. Η προτεινόμενη ρύθμιση καθίσταται απολύτως απαραίτητη, δεδομένου ότι βρίσκονται σε εξέλιξη εξήντα πέντε (65) συμβάσεις μελετών κτηματογράφησης σε όλη τη χώρα, των οποίων η επίβλεψη και διαχείριση από τον φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο», διενεργείται βάσει της νομοθεσίας, από μηχανικούς ΠΕ. Οι ανωτέρω συμβάσεις βρίσκονται σε κρίσιμα στάδια της διαδικασίας κτηματογράφησης (σε φάση συλλογής δηλώσεων, προανάρτησης, ανάρτησης) με ιδιαίτερα αυξημένες απαιτήσεις και πιεστικά χρονοδιαγράμματα, καθώς η κτηματογράφηση περιλαμβάνεται στις εθνικές δεσμεύσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων. Το μόνιμο προσωπικό αορίστου χρόνου της αρμόδιας Διεύθυνσης του φορέα, που έχει ως αντικείμενο την επίβλεψη των συμβάσεων μελετών αποτελείται από οκτώ (8) μηχανικούς ΠΕ, δυναμικό που δεν επαρκεί για την εποπτεία του συνόλου των εν εξέλιξη συμβάσεων κτηματογράφησης. Για τον λόγο αυτό ο φορέας προχώρησε στο παρελθόν στη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου, με αντικείμενο την επίβλεψη και διαχείριση των συμβάσεων κτηματογράφησης, είκοσι (20) εκ των οποίων λήγουν σταδιακά από τον Ιούλιο. Παράλληλα, βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία σύναψης νέων συμβάσεων μίσθωσης έργου, σύμφωνα με πρόσκληση του φορέα, η οποία βρίσκεται στο στάδιο της αξιολόγησης των αιτήσεων. Επιχειρείται, συνεπώς, η διατήρηση των υφιστάμενων συμβάσεων μέχρι την ολοκλήρωση της σύναψης νέων, ώστε να μην προκληθεί κενό στην εποπτεία των μελετών κτηματογράφησης. Η λήξη και μη παράταση των κατά ανωτέρω σε ισχύ συμβάσεων μίσθωσης έργου, παρεχόμενου από επιστημονικό δυναμικό με πολύτιμη εμπειρία και τεχνογνωσία, αναμένεται να προκαλέσει δυσανάλογα μεγάλη επιβάρυνση στην πρόοδο της

	κτηματογράφησης, σε μία περίοδο που οι προθεσμίες ολοκλήρωσής της είναι πλέον ιδιαίτερα ασφυκτικές και να θέσει σε κίνδυνο την ολοκλήρωση της κτηματογράφησης στη χώρα.
93	Τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του παρόντος.
94	Τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του παρόντος.
95	Τίθενται οι διατάξεις που καταργούνται σύμφωνα με τον παρόντα.
96	Προσδιορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					
		Μείωση δαπανών	x		x		
		Εξοικονόμηση χρόνου	x		x		
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	x		x		
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	x				
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών			x		
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	x				
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	x		x		
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Μέρος Α'

Κεφάλαιο Β΄: Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να συμβάλουν ουσιαστικά στην αναβάθμιση των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα και, κατ' επέκταση, στη διευκόλυνση της καθημερινότητας των φυσικών προσώπων και την αύξηση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων, μέσω του σχεδιασμού και της εφαρμογής δράσεων που προάγουν τις τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης, με γνώμονα την ορθολογική χρήση αυτών και την τήρηση των κατάλληλων εγγυήσεων προστασίας των δικαιωμάτων των υποκειμένων.

Κεφάλαιο Γ΄: Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αναβαθμίζεται το επίπεδο κυβερνοασφάλειας των φορέων της κεντρικής Κυβέρνησης σε εναρμόνιση και με τις προβλέψεις της ενωσιακής νομοθεσίας και ενισχύονται, κατ' επέκταση, η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, με θετικό αντίκτυπο τόσο στην οικονομία όσο και την κοινωνία. Εμμέσως, ενισχύεται η αξιοπιστία των πληροφοριακών συστημάτων, πολλά εκ των οποίων χρησιμοποιούνται από φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις για τις συναλλαγές τους με τους φορείς του δημόσιου τομέα, ενώ βελτιώνεται σημαντικά η διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με την κυβερνοασφάλεια.

Μέρος Β΄

Κεφάλαιο Γ΄: Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις στηρίζονται στους άξονες της ασφάλειας και της διαφάνειας. Έχουν ως βασική στόχευση την υιοθέτηση υψηλών προδιαγραφών ασφαλείας, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνεται μέριμνα για τη διασφάλιση ικανών συνθηκών που θα εγγυώνται την προστασία των προσωπικών δεδομένων των χρηστών. Πέρα από τα άμεσα και προφανή οικονομικά οφέλη που επιφέρει η αποτελεσματική άμυνα έναντι των συνεχώς αυξανόμενων κυβερνοεπιθέσεων στους φορείς που συμμετέχουν στις κρίσιμες υποδομές της χώρας, το Διαδίκτυο των Πραγμάτων αναμένεται να επιφέρει επίσης αφενός απλοποίηση και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στις ακολουθούμενες διαδικασίες στους ανωτέρω φορείς και, αφετέρου, μειωμένη κατανάλωση πόρων και ενέργειας. Κατά τούτο, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις ανταποκρίνονται στον στόχο της απλούστευσης και της μείωσης του διοικητικού φόρτου, στην παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών προς τα φυσικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις και στην ταχύτερη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών.

Κεφάλαιο Δ΄: Η χρήση ΣμηΕΑ για την εκτέλεση ταχυδρομικών υπηρεσιών θα ωφελήσει πολλαπλώς καθώς: α) πρόκειται να καταστήσει αποτελεσματικότερη και ταχύτερη την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, β) μειώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα λόγω της παροχής των ταχυδρομικών υπηρεσιών, γ) συμβάλλει στην καθολική κάλυψη της παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών σε απομακρυσμένες, δύσβατες ή και νησιωτικές περιοχές, και δ) οδηγεί στην περαιτέρω εξοικείωση των φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών και των αποδεκτών αυτών με τις νέες τεχνολογίες.

Κεφάλαιο Ε΄: Η κάλυψη του υφιστάμενου ρυθμιστικού κενού αναμένεται να λειτουργήσει ως κίνητρο προσέλκυσης επενδύσεων από πρόσωπα και φορείς που επιλέγουν τη χρήση τεχνολογιών καταναλωμένου καθολικού στις συναλλαγές τους και ταυτόχρονα να συμβάλει στην ενίσχυση της ασφάλειας και της ακεραιότητας των σχετικών συναλλαγών.

Κεφάλαιο ΣΤ΄: Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις έχουν ως στόχο τη σύνταξη ενός συνεκτικού πλαισίου για τη θέσπιση νέων κανόνων που ρυθμίζουν τα βασικότερα ζητήματα της διαδικασίας της τρισδιάστατης εκτύπωσης. Η Ελλάδα φιλοδοξεί να γίνει πόλος έλξης φορέων για την ανάπτυξη των τεχνολογιών τρισδιάστατης εκτύπωσης, ειδικά σε αυτή τη συγκυρία της σημαντικής αύξησης του κόστους παραγωγής και μεταφορών σε συγκεκριμένους τομείς εξειδικευμένων προϊόντων της βιοτεχνίας ή της βιομηχανίας. Οι εφαρμογές της καινοφανούς ψηφιακής τεχνολογίας της τρισδιάστατης εκτύπωσης (3D Printing) αντικειμένων έχουν οδηγήσει σε ριζικές αλλαγές στο σύνολο της παραγωγής σε πληθώρα βιομηχανικών και μη κλάδων, όπως για παράδειγμα τη βιοτεχνολογία, την ιατρική, την αρχιτεκτονική, ωστόσο η αγορά δεν έχει αξιοποιήσει το μέγιστο εύρος των δυνατοτήτων της τεχνολογίας αυτής, της οποίας τα οφέλη αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση τόσο των πρακτικών βιωσιμότητας παραγωγής και του ίδιου του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος (Α.Ε.Π.) της χώρας, όσο, τελικά, και της ποιότητας ζωής των φυσικών προσώπων – καταναλωτών.

Μέρος Γ΄

Κεφάλαιο Β΄: Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένονται να συμβάλουν ουσιαστικά στην απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών, στην καταπολέμηση της γραφειοκρατίας, στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών από το Δημόσιο, καθώς και στη διευκόλυνση της καθημερινότητας των φυσικών προσώπων.

Κεφάλαια Γ' έως Ζ': Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να συμβάλουν στην αναβάθμιση του ψηφιακού περιβάλλοντος της χώρας και ειδικότερα στην παροχή ποιοτικότερων ψηφιακών υπηρεσιών στα φυσικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις, την περαιτέρω ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων αυτών και την επίτευξη της μέγιστης δυνατής ασφάλειας στους τομείς των τηλεπικοινωνιών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, μέσω της θεσμικής ενίσχυσης των δομών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, των εποπτευόμενων φορέων του, της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση και της Ε.Ε.Τ.Τ..

Κεφάλαιο Η': Εκσυγχρονίζεται και επιταχύνεται η διαδικασία διεκπεραίωσης τραπεζικών συναλλαγών φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων με φυσική παρουσία στο αντίστοιχο κατάστημα και διαμορφώνεται, κατ' επέκταση, το θεσμικό υπόβαθρο για την ανάπτυξη νέων μορφών σύγχρονων συναλλαγών. Επιπλέον, διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», κατά τη διάρκεια της κτηματογράφησης, παρέχοντας τον απαραίτητο πρόσθετο χρόνο προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες σύναψης των νέων συμβάσεων, που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη.

19.

Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία	Χ		Χ		
		Υποδομή / εξοπλισμός	Χ				
		Προσλήψεις / κινητικότητα	Χ				
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκόμενων	Χ		Χ		
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Μέρος Α'

Κεφάλαιο Β': Από την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων αναμένεται ένα περιορισμένο διοικητικό κόστος όσον αφορά στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των μεθόδων ανάπτυξης των νέων τεχνολογιών της

τεχνητής νοημοσύνης, στην εκπαίδευση των εμπλεκομένων, στη δημιουργία των κατάλληλων ψηφιακών υποδομών και στην παραμετροποίηση των ήδη υφιστάμενων.

Κεφάλαιο Γ': Η προτεινόμενη ρύθμιση αναμένεται να προκαλέσει ένα εύλογο κόστος που αφορά στην πρόσθετη στελέχωση των υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και στην εκπαίδευση των υπαλλήλων στους οποίους ανατίθενται νέα καθήκοντα ενώ αναμένεται να χρειαστεί και ένα εύλογο χρονικό διάστημα για τον σχεδιασμό των αναγκαίων πολιτικών.

Μέρος Β'

Κεφάλαιο Γ': Απαιτείται η ενίσχυση, σε επίπεδο υποδομής και στελέχωσης, της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας και, συνακόλουθα, η εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των στελεχών της, καθώς και του προσωπικού των φορέων των κρίσιμων υποδομών και των ο.τ.α., που είναι επιφορτισμένο με τον έλεγχο της ασφάλειας των δικτύων και των πληροφοριών.

Κεφάλαιο Δ': Δεν αναμένεται κάποιο ιδιαίτερο κόστος, πλην του εύλογου χρόνου που απαιτείται για την κατάρτιση και εξοικείωση των φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών με την τεχνολογία ΣμηΕΑ.

Κεφάλαιο Ε': Δεν αναμένεται κάποιο κόστος από την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Κεφάλαιο ΣΤ': Δεν αναμένεται κάποιο κόστος από την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, δεδομένου ότι με αυτές αποκρυσταλλώνεται το νομικό πλαίσιο που διέπει έναν ήδη εξελισσόμενο τομέα συναλλαγών.

Μέρος Γ'

Κεφάλαιο Β': Αναμένεται ένα εύλογο, διαχειρίσιμο κόστος από τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων, δεδομένου ότι οι προβλεπόμενες υπηρεσίες στηρίζονται, ως επί το πλείστον σε υφιστάμενες υποδομές του Δημοσίου.

Κεφάλαια Γ' έως Η': Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αναμένονται ιδιαίτερα κοστοβόρες, δεδομένου ότι πρόκειται κυρίως για ρυθμίσεις οργανωτικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, όσον αφορά στη ρύθμιση περί κτηματολογίου, η εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης συνεπάγεται ένα διαχειρίσιμο οικονομικό κόστος για τον φορέα, το οποίο κρίνεται, σε κάθε περίπτωση, επιβεβλημένο, ενόψει των προθεσμιών ολοκλήρωσης της κτηματογράφησης της χώρας.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου	X				
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους	X				
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					

	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων	X				
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Μέρη Α' και Β'

Κεφάλαιο Β' του Μέρους Α' και Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Β': Δεδομένης της δυναμικής φύσης των υπό ρύθμιση αναδυόμενων τεχνολογιών, η θεσμοθέτηση των οικείων τομέων ενέχει, εκ των πραγμάτων, τον κίνδυνο να αποτελέσει τροχοπέδη στην ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών. Το προτεινόμενο πλαίσιο, ωστόσο, διαπνεόμενο από τη λογική της ελάχιστης δυνατής ρυθμιστικής παρέμβασης, αναμένεται να τους υπερκεράσει, λαμβανομένου, άλλωστε υπόψη ότι έχει πραγματοποιηθεί ο αναγκαίος επιτελικός σχεδιασμός για την ομαλή αξιοποίηση των σχετικών τεχνολογιών.

Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Α': Η πολυπλοκότητα του τομέα της κυβερνοασφάλειας και η κρισιμότητά του για την ασφάλεια των κρίσιμων υποδομών της χώρας απαιτεί υψηλού επιπέδου ετοιμότητα και συνεργασία από πλευράς των εμπλεκόμενων φορέων για την αντιμετώπιση των διαρκώς εξελισσόμενων απειλών, ο σχετικός κίνδυνος, ωστόσο, παρίσταται σημαντικά αμβλυμένος λόγω της παρουσίας εθνικών εποπτικών αρχών με υψηλού επιπέδου τεχνογνωσία σε συνδυασμό με την ύπαρξη εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού.

Κεφάλαιο Δ' του Μέρους Β': Δεν εντοπίζονται κίνδυνοι από την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Κεφάλαιο Ε' του Μέρους Β': Η υλοποίηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων δεν κρίνεται, κατ' αρχήν, ότι εγκυμονεί συγκεκριμένους, εκ των προτέρων προσδιορίσιμους κινδύνους, δεδομένου ότι πρόκειται για ρυθμίσεις που έρχονται να ενισχύσουν την καινοτομία στις συναλλαγές των ιδιωτών, προσφέροντας τα πλεονεκτήματα που συνέχονται με τη φύση των τεχνολογιών κατανεμημένου καθολικού.

Κεφάλαιο ΣΤ' του Μέρους Β': Ο δυναμικός χαρακτήρας των εφαρμογών τεχνολογίας της τρισδιάστατης εκτύπωσης δημιουργεί μια διπλή πρόκληση καθώς απαιτεί, από τη μία πλευρά, νομική μεταχείριση, η οποία θα διασφαλίσει τα απαραίτητα εχέγγυα ασφάλειας δικαίου, παραμένοντας, ωστόσο, φιλική προς την ανάπτυξη της καινοτομίας και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της νέας αυτής τεχνολογίας, ειδικά μάλιστα όταν αυτή δεν έχει ξεδιπλωθεί στο μέγιστο των εφαρμογών της.

Μέρος Γ'

Κεφάλαιο Β': Δεν εντοπίζονται κίνδυνοι από την εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων.

Κεφάλαια Γ' έως Η': Από την εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων δεν προκύπτει συγκεκριμένος, εκ των προτέρων αξιολογήσιμος κίνδυνος, δεδομένου ότι πρόκειται για ρυθμίσεις οργανωτικού, κατά βάση, χαρακτήρα.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς		
☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	Μέρος Γ΄ Έλαβε χώρα διαβούλευση με τα καθ' ύλην αρμόδια υπουργεία για την υιοθέτηση των ρυθμίσεων που αφορούν σε απλουστεύσεις διαδικασιών αρμοδιότητάς τους. Ειδικά ως προς τις ρυθμίσεις για την κατάργηση του μητρώου αρρένων έλαβε χώρα διαβούλευση με το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο Εσωτερικών.	
☐	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	Μέρος Α΄ Κεφάλαιο Β΄ Έλαβε χώρα διαβούλευση με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.), τα σχόλια της οποίας ελήφθησαν υπόψη για τη διαμόρφωση του τελικού κειμένου των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου.	
☐	Διεθνής διαβούλευση		
23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)		
	Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης η οποία διήρκεσε από τις 30.6.2022, ώρα 10:00 μ.μ., έως τις 14.7.2022, ώρα 10:00 μ.μ. έλαβαν μέρος 26. συμμετάσχοντες (φυσικά και νομικά πρόσωπα, ενώσεις προσώπων και λοιποί φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών) και υπεβλήθησαν συνολικά 100 σχόλια (επί της αρχής και επί των άρθρων).
			Μέρος Α΄

	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Κεφάλαια Α' και Β' Υιοθετήθηκαν σχόλια που αφορούσαν στην αποσαφήνιση της σχέσης μεταξύ των ρυθμίσεων του Κεφαλαίου Β' για την τεχνητή νοημοσύνη και του ισχύοντος ενωσιακού και εθνικού πλαισίου (Γ.Κ.Π.Δ. και ν. 4624/2019 – Α' 137). Ειδικότερα, προστέθηκε σχετική γενική ρήτρα στο άρθρο 3 του σχεδίου νόμου και έλαβε χώρα αναδιατύπωση επιμέρους σημείων των άρθρων ώστε να καταστεί ευκρινέστερη η σύζευξη των σχετικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των εμπλεκόμενων μερών και έγινε ενσωμάτωση σχολίων που συνέβαλαν στην πληρέστερη αποτύπωση του σκοπού των διατάξεων. Περαιτέρω, έλαβε χώρα αναμόρφωση των σχετικών διατάξεων που προβλέπουν το πλαίσιο ενημέρωσης από φορείς του δημόσιου τομέα και τις επιχειρήσεις για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Μέρος Α' Κεφάλαια Α' και Β' Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που δεν σχετίζονται με το ρυθμιστικό αντικείμενο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Ειδικά ως προς τη ρύθμιση ζητημάτων που άπτονται του τομέα της τεχνητής νοημοσύνης επισημαίνεται ότι η σχετική πρόταση ευρωπαϊκού κανονισμού έχει ληφθεί υπόψη από το επισπεύδον Υπουργείο, τα δε ρυθμιζόμενα με το παρόν σχέδιο νόμου ζητήματα τελούν σε εναρμόνιση με την ως άνω

		πρόταση. Μεταγενέστερη μεταβολή της ως άνω πρότασης θα ληφθεί εκ νέου υπόψη ώστε το ισχύον εθνικό πλαίσιο να τελεί, σε κάθε περίπτωση, σε συμφωνία με το αντίστοιχο ενωσιακό. Κεφάλαιο Γ' Άρθρο 21 Δεν υιοθετήθηκε σχόλιο το οποίο αφορά σε θέματα που εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Μέρος Α' Κεφάλαιο Β' Άρθρο 3 Έλαβε χώρα διόρθωση ορολογικού χαρακτήρα στο άρθρο 7, κατόπιν υιοθέτησης σχετικού σχολίου που υπεβλήθη στο άρθρο 3. Άρθρο 6 Υιοθετήθηκε σχόλιο της Ε.Σ.Α.μεΑ. με σχετική προσθήκη στην παρ. 2 του άρθρου 6. Άρθρο 9 Υιοθετήθηκε σχόλιο σχετικά με την απαλοιφή του κατώτατου ορίου εργαζομένων ώστε να υπέχει κάθε ιδιωτική επιχείρηση υποχρέωση ενημέρωσης για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Άρθρο 14 Υιοθετήθηκε σχόλιο της Ε.Σ.Α.μεΑ. με σχετική προσθήκη στην παρ. 2 του άρθρου 14.

		Κεφάλαιο Γ' Άρθρο 18 Υιοθετήθηκε σχόλιο σχετικά με την προσθήκη και των υπαλλήλων κατηγορίας ΤΕ στη θέση του Υ.Α.Σ.Π.Ε. και έγινε η αντίστοιχη προσθήκη στην παρ. 1 του άρθρου 18. Άρθρο 23 Υιοθετήθηκε σχόλιο σχετικά με την κατάργηση του ανώτατου ηλικιακού ορίου συμμετοχής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας με την αφαίρεση του αντίστοιχου χωρίου. Άρθρο 25 Υιοθετήθηκε σχόλιο σχετικά με τη συμπερίληψη στο ηλεκτρονικό μητρώο υπευθύνων προστασίας δεδομένων των στοιχείων επικοινωνίας των εν λόγω προσώπων. Κεφάλαιο Ε' Άρθρα 47, 49 και 50 Υιοθετήθηκαν τα σχόλια που συνέβαλαν αφενός στη σαφέστερη αποτύπωση της διαδικασίας επαναφοράς στην προτέρα κατάσταση κατόπιν δικαστικής διαταγής σχετικά με τις αλυσίδες συστοιχιών και αφετέρου στη διαδικασία κατάρτισης των έξυπνων συμβολαίων (αυτοματοποιημένη διαδικασία, είδος ηλεκτρονικής υπογραφής) και έγιναν οι αντίστοιχες αλλαγές στις διατάξεις. Περαιτέρω,
--	--	---

		έγινε απαλοιφή της πρόβλεψης για δυνατότητα αυτοπρόσωπης κατάρτισης των έξυπνων συμβολαίων. Μέρος Γ΄ Κεφάλαιο ΣΤ΄ Άρθρο 81 Έλαβε χώρα προσθήκη στο άρθρο 81 κατόπιν σχετικού σχολίου της Ε.Σ.Α.μεΑ. Μέρος Ε΄ Άρθρο 84 Υιοθετήθηκε το σχόλιο που αφορούσε στη συμπερίληψη του έτους 2020 στα μητρώα αρρένων που παύουν να ενημερώνονται και τηρούνται ως αρχεία αναφοράς διότι και το έτος αυτό έχει ήδη οριστικοποιηθεί.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Μέρος Β΄ Κεφάλαιο Γ΄ Άρθρο 37 Το σχόλιο για την επιβολή κυρώσεων στους κατασκευαστές συσκευών ΔτΠ δεν υιοθετήθηκε καθώς αποτελεί στόχευση του παρόντος Κεφαλαίου η αποφυγή της υπέρμετρης δέσμευσης της ελεύθερης αγοράς με κίνδυνο δημιουργίας αντικινήτρων για την ανάπτυξη της καινοτομίας στις νέες τεχνολογίες. Κεφάλαιο Δ΄ Άρθρο 44 Ως προς το σχετικό σχόλιο επισημαίνεται ότι έλαβε χώρα επικοινωνία με την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.) για τη διαμόρφωση του

		τελικού κειμένου των διατάξεων. Κεφάλαιο Ε' Άρθρα 49 και 52 Δεν υιοθετήθηκαν όσα από τα σχόλια που υποβλήθηκαν στο άρθρο 49 είναι γενικότερου ενδιαφέροντος και όχι στοχευμένα στη διάταξη. Ειδικά ως προς την παράθεση του αντίστοιχου κειμένου του κυπριακού σχεδίου νόμου, επισημαίνεται ότι το εν λόγω σχέδιο έχει ληφθεί υπόψιν κατά τη σύνταξη των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου. Δεν υιοθετήθηκε το σχόλιο που υποβλήθηκε για το άρθρο 52 διότι είναι άσχετο με τις προβλέψεις των προτεινόμενων διατάξεων. Μέρος Γ' Κεφάλαια Β' και ΣΤ' Άρθρα 60, 65 και 80 Δεν υιοθετήθηκαν τα σχετικά σχόλια διότι είτε αφορούν γενικότερους προβληματισμούς και δεν είναι στοχευμένα στις προβλέψεις των διατάξεων είτε εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ειδικά ως προς το άρθρο 80, κρίνεται ότι η στελέχωση του οργάνου συντονισμού με την προτεινόμενη σύνθεση επαρκεί για να διασφαλίσει την αποτελεσματική άσκηση της αποστολής του ενόψει των τομέων στους οποίους δραστηριοποιείται η Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.
--	--	---

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΕΠΙΣΠΕΥΔΩΝ ΦΟΡΕΑΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

«Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις»

Το Σ/Ν αναρτήθηκε σε Δημόσια Διαβούλευση στις 30.6.2022 και ώρα 22.00

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ: 14.7.2022 και ώρα 22.00

Δικτυακός τόπος Ανάρτησης : www.opengov.gr

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ: Νικόλαος - Δημήτριος Πουλάκος, Μαρία Μπακογιάννη

Συνεργασία με άλλα Υπουργεία / Υπηρεσίες: Όπως αυτά αναφέρονται στο πεδίο συναρμοδιοτήτων

Συνεργασία με Κοινωνικούς Φορείς/Ανεξάρτητες Αρχές: Όπως αυτά αναφέρονται στο πεδίο συναρμοδιοτήτων

Διεθνής Διαβούλευση: -

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΝΤΩΝ: 26

Σχόλια που αναρτήθηκαν : 100

Σχόλια που δεν αναρτήθηκαν : 0

ΠΛΗΘΟΣ ΑΡΘΡΩΝ: 86

ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ : 100

Άρθρο 1

4 Ιουλίου 2022, 22:16

Θα πρέπει να αναβαθμιστούν ηλεκτρονικές υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών. Να υπάρχουν δικλίδες ασφαλείας για τους π.χ. λογιστές, ιατρούς, κτλ. που χρησιμοποιούν τους κωδικούς μας του taxisnet, όπου ο εξουσιοδοτούμενος για να μας ολοκληρώσει μία εργασία φορολογικής διοίκησης καθώς εισέρχεται μέσα στην καρτέλα μου της εφορίας, καλό θα είναι να ενημερώνομαι με ένα γραπτό μήνυμα ή να μου δίνεται η δυνατότητα να του δώσω πρόσβαση ή να το απορρίψω.

Διότι υπάρχουν περιπτώσεις που ο λογιστής μπορεί να χρησιμοποιήσει τους κωδικούς taxisnet και να παραβιάσει τα προσωπικά μου δεδομένα. Να εισέλθει στην ιστοσελίδα my health, όπου μπορεί να ενημερωθεί για το ιατρικό ιστορικό μου και να το διαδώσει οπουδήποτε. Για αυτό καλό είναι να υπάρχει μία δικλείδα ασφαλείας όπου να ενημερώνεται ο κάθε πολίτης ποιος εισέρχεται με τους κωδικούς του taxisnet και να του δίνω εγώ την πρόσβαση να εισέλθει ή να μην εισέλθει. Γενικά εν ολίγοις ακόμα και οι γιατροί που έχουν δικαίωμα να συνταγογραφούν π.χ. ο γιατρός της επιχείρησης καλό είναι ο πολίτης να ενημερώνεται ανά πάσα στιγμή ποιος εισέρχεται με τους κωδικούς taxisnet σε διάφορους φορείς.

13 Ιουλίου 2022, 19:14

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις»

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ Θεωρούμε ότι το εν λόγω Σχέδιο Νόμου αποτελεί μια ιδιαίτερα θετική νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που ανοίγει ένα “παράθυρο” της Δημόσιας Διοίκησης, περιλαμβανομένης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προς τις αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (της λεγόμενης “4ης Βιομηχανικής Επανάστασης”), όπως είναι η Τεχνητή Νοημοσύνη και το Διαδίκτυο των Πραγμάτων. Τεχνητή Νοημοσύνη – Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση Υπενθυμίζουμε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει τη «Λευκή Βίβλο για την Τεχνητή Νοημοσύνη», στην οποία προτείνει και «την υιοθέτησή της από τον δημόσιο τομέα: δημόσιες διοικήσεις, νοσοκομεία, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και μεταφορών, αρχές χρηματοπιστωτικής εποπτείας και άλλοι τομείς δημόσιου συμφέροντος, με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς της υγειονομικής περίθαλψης και των μεταφορών». Επίσης, προτείνει «μια ευρωπαϊκή δομή διακυβέρνησης για την ΤΝ υπό μορφή πλαισίου συνεργασίας των εθνικών αρμόδιων αρχών». 1. Επίσης, η Επιτροπή των Περιφερειών της Ε.Ε. εξέδωσε γνωμοδότηση σύμφωνα με την οποία «ο Κανονισμός της ΕΕ στον τομέα της Τεχνητής Νοημοσύνης 2 θα πρέπει να επιτρέπει στις Περιφέρειες και στους Δήμους να συμμετέχουν στην παρακολούθηση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης και να αξιολογούν την εφαρμογή τους». 3. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αξιοποιήσει την Τεχνητή Νοημοσύνη για την επεξεργασία του μεγάλου όγκου των δεδομένων που παράγουν οι υπηρεσίες των Περιφερειών και των Δήμων ως “Ανοικτά Δεδομένα”, καθώς και των δεδομένων που θα συλλέγονται από αισθητήρες που τοποθετούνται σε λειτουργίες τους και στις πόλεις, αλλά και σε περιστατικές περιοχές (για την πρόληψη των κινδύνων από φυσικές καταστροφές). Διαδίκτυο των Πραγμάτων και Τοπική Αυτοδιοίκηση Το Πρόγραμμα των “Εξυπνων Πόλεων” του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης χρηματοδοτεί τους Δήμους για να δημιουργήσουν Internet of Things (Διαδίκτυο των Πραγμάτων), το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στην επεξεργασία των δεδομένων που συλλέγονται από αισθητήρες και οδηγεί στην αυτόματη ρύθμιση δημοτικών λειτουργιών, π.χ. της λειτουργίας των ενεργειακών συστημάτων των δημοτικών κτιρίων, των κοινόχρηστων χώρων, των αντλιοστασίων και των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και της λειτουργίας των φωτεινών σηματοδοτών που ρυθμίζουν την κυκλοφορία των οδών της πόλης. Επίσης, το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών “Δημόκριτος” και ιδιωτική εταιρία παρουσίασαν 11 εφαρμογές IoT, οι οποίες αναπτύσσονται στο Giga Campus που από κοινού έχουν δημιουργήσει. Μερικές από τις εφαρμογές αυτές ενδιαφέρουν την Τοπική Αυτοδιοίκηση (Smart Parking, Accessible Parking Monitoring, Smart Water Metering, Smart Bins Management, Fleet Control, Remote Healthcare, Sensing as a Service).

13 Ιουλίου 2022, 20:52

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι και η εκπαίδευση του προσωπικού των ΟΤΑ σε θέματα ψηφιακών τεχνολογιών και αναδυόμενων τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών για παροχή άρτιων υπηρεσιών στους πολίτες.

Άρθρο 3

1 Ιουλίου 2022, 15:29

Με αφορμή τη θέση σε διαβούλευση του ΣχΝ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης υπό τον τίτλο «Ψηφιακή Αναβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης» και ειδικότερα όσον αφορά τα προτεινόμενα άρθρα 1-10 αυτού μέσω των οποίων επιχειρείται, το πρώτον, η θέσπιση τομεακού εθνικού νομοθετικού πλαισίου για την χρησιμοποίηση τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης

διατυπώνω τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

A. Επί της Αρχής του ΣχN

Όπως είναι γνωστό, από πλευράς ενωσιακού νομοθέτη επιχειρείται μέσω πρότασης κανονισμού [βλ. Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη (COM(2021) 206 final] η θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη). Όπως περαιτέρω επισημαίνεται, σε πλείστα όσα σημεία της αιτιολογικής έκθεσης που συνοδεύει την εν θέματι «πρόταση», στόχο του Κανονισμού αποτελεί η θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (βλ. σημείο 1.1. της προτάσης). Περαιτέρω, σε άλλο σημείο της πρότασης (σημείο 2.1 της πρότασης) επισημαίνεται από την ΕΕ ότι «Η παρούσα πρόταση αποτελεί βασικό μέρος της στρατηγικής της ΕΕ για την ψηφιακή ενιαία αγορά. Πρωταρχικός στόχος της παρούσας πρότασης είναι να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων, ειδικότερα σε σχέση με την ανάπτυξη, τη διάθεση στην αγορά της Ένωσης και τη χρήση προϊόντων και υπηρεσιών που χρησιμοποιούν τεχνολογίες ΤΝ ή παρέχονται ως αυτόνομα συστήματα ΤΝ. Κάποια κράτη μέλη εξετάζουν ήδη το ενδεχόμενο θέσπισης εθνικών κανόνων για να διασφαλίσουν ότι η ΤΝ είναι ασφαλής και αναπτύσσεται και χρησιμοποιείται σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα θεμελιώδη δικαιώματα. Αυτό είναι πιθανό να οδηγήσει σε δύο βασικά προβλήματα: i) στον κατακερματισμό της εσωτερικής αγοράς σε σχέση με ουσιώδη στοιχεία, ειδικότερα όσον αφορά τις απαιτήσεις για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες ΤΝ, την εμπορία τους, τη χρήση τους, την ευθύνη και την εποπτεία από τις δημόσιες αρχές, και ii) τη σημαντική μείωση της ασφάλειας δικαίου τόσο για τους παρόχους όσο και για τους χρήστες συστημάτων ΤΝ σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής των υφιστάμενων και των νέων κανόνων στα εν λόγω συστήματα στην Ένωση. Δεδομένης της ευρείας διασυννοριακής κυκλοφορίας προϊόντων και υπηρεσιών, τα δύο αυτά προβλήματα μπορούν να επιλυθούν καλύτερα μέσω της εναρμόνισης της νομοθεσίας σε επίπεδο ΕΕ». Παρατηρείται λοιπόν ότι με το προτεινόμενο ΣχN επιχειρείται από πλευράς εθνικού νομοθέτη μία ανατιολόγητη σπουδή ως προς τη λήψη σχετικής νομοθετικής πρωτοβουλίας, πριν ακόμη υιοθετηθεί η πρόταση του εν θέματι Κανονισμού, θα τολμούσα να πω και προχειρότητα, η οποία θα επιβαρύνει με αδικαιολόγητα κόστη τις εμπορικές εταιρείες και με γραφειοκρατικό φόρτο τους φορείς του δημόσιου τομέα και νομοτελειακά θα έχει αντίκτυπο σε τυχόν επενδυτικό ενδιαφέρον, θα βλάψει δε και τον ανταγωνισμό. Επισημαίνεται επίσης, ότι παρατηρείται αλληλοεπικάλυψη των προς λήψη μέτρων (δίνεται ορισμός της τεχνητής νοημοσύνης, επιβάλλεται αλγοριθμική εκτίμηση αντιτύπου, προβλέπονται υποχρεώσεις των αναδόχων συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης κ.ο.κ). ζητήματα τα οποία κατ'εξοχήν ρυθμίζονται από τη σχετική «πρόταση» σε ενωσιακό όμως επίπεδο. Με πληροφορίες αντλούμενες από το «EU AI Act Newsletter» υπό της Προεδρείας της Τσεχίας θα συζητηθεί η πρόταση στην σχετική ομάδα εργασίας την 5.7.2022 και έως και τις 20.7.2022 αναμένεται η κοινοποίηση νέας επικαιροποιημένης πρότασης (τίθενται ζητήματα όσον αφορά τον ορισμό της τεχνητής νοημοσύνης και για τα υψηλού κινδύνου συστήματα). Ωστόσο, ο Κανονισμός, λόγω της νομικής φύσης του, δεν απαιτεί την έκδοση ιδιαίτερης νομικής πράξης εφαρμογής από τα κράτη μέλη, δεσμεύοντας άμεσα τα κρατικά όργανα, τις δημόσιες αρχές και τα δικαστήρια, καθώς και όλα τα πρόσωπα, φυσικά και νομικά, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του. Γίνονται εύκολα αντιληπτά τα προβλήματα που θα δημιουργήσει η προτεινόμενη ρύθμιση με τεχνοοικονομικούς όρους και την ανασφάλεια δικαίου που θα προκαλέσει.

B. Επί των αρχών διαφάνειας- θέσπισης νομικής βάσης επεξεργασίας- δικαιώματα εργαζομένων (άρθρα 4-6 και 9 του ΣχN).

Η αλληλεπίδραση του ΣχN με τον ΓΚΠΔ και την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την άποψη μου, δεν φωτίζεται επαρκώς. Με το άρθρο 4 πράγματι επιχειρείται να δοθεί μία τομεακή νομική βάση στηριζόμενη στη διατύπωση του άρθρου 22 παρ.2 στοιχ β) του ΓΚΠΔ η οποία δίδει ρήτρα ανοίγματος στα ΚΜ [βλ. Buchner:Kühling/Buchner, DS-GVO/BDSDG, 3η έκδ. 2020, άρ. 22, άρ. 37-38] και με βάση την αρχή της «επιτρεπτικότητας» που διαπνέει όλο το δίκαιο της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Verbotssprinzip mit Erlaubnisvorbehalt), ωστόσο τα ληφθέντα μέτρα, οι εγγυήσεις, εκτιμώ ότι βρίσκονται αρκετά χαμηλότερα από τα προτεινόμενα

με την Αιτ.σκ 71 του ΓΚΠΔ, αν υπάρχουν.... Δεν καθίσταται σαφές αν το άρθρο 4 καταλαμβάνει και την κατάρτιση προφίλ και αν όχι, ποιος είναι ο λόγος που περιλαμβάνεται στους ορισμούς του άρθρου 3 του ΣχΝ (κατά ανεπίτρεπτη επανάληψη του ορισμού του ΓΚΠΔ). Αυτό νομίζω επιβάλλεται να διευκρινισθεί.

Εξόχως προβληματικό είναι και το άρθρο 9 για τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στον εργασιακό τομέα. Δεν διευκρινίζεται ποια είναι η έννοια «σύστημα τεχνητής νοημοσύνης», η οποία δεν ταυτίζεται με τους ορισμούς του άρθρου 3, δεν προσδιορίζεται η εθνική νομική βάση, αν τυχόν υπάρχει, για το επιτρεπτό της προτεινόμενης επεξεργασίας, η οποία άλλωστε τίθεται σοβαρώς το ενδεχόμενο να έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 22 ΓΚΠΔ και άρθρο 27 ν. 4624/2019 (Α' 137). Δεν λαμβάνονται τέλος ειδικά προστατευτικά μέτρα έναντι των εργαζομένων, ενώ η πρόβλεψη μόνο για ενημέρωση τους δεν κρίνεται επαρκής. Τέλος, ενώ το άρθρο 6 θεσπίζει υποχρεώσεις διαφάνειας, έστω και με προβληματικό τρόπο, αυτό αφορά μόνο τους δημόσιους φορείς, ενώ το άρθρο 9 εφαρμόζεται μόνον στον ιδιωτικό τομέα, χωρίς να γίνεται παραπομπή και στο άρθρο 6 του ΣχΝ αναφορικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων. Ως προς το ακανθώδες ζήτημα του δικαιώματος ενημέρωσης/ πρόσβασης ή παροχής εξηγήσεων στο υποκείμενο των δεδομένων, προκειμένου για λήψη αυτοματοποιημένης απόφασης που το αφορά, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ.1 στοιχείο η) του ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 22 του ΓΚΠΔ, αν υπάρχει σχετικό δικαίωμα, το εύρος αυτού, την τυχόν πρόσκρουση με δικαιώματα βιομηχανικής ή εμπορικής ιδιοκτησίας, εκκρεμούν αυτή τη στιγμή σχετικές υποθέσεις στο ΔΕΕ [ενδεικτικώς: Υποθέσεις C-203/22 Dun & Bradstreet Austria, C-634/21 and C-552/21 SCHUFA Holding] και εκτιμώ ότι το ζήτημα δεν είναι ώριμο για υιοθέτηση εθνικής ρύθμισης, την προτεινόμενη δε ρύθμιση την κρίνω ως ανεπαρκή από πλευράς προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αλλά και από τεχνοοικονομική όψη ιδιαιτέρως προβληματική. Προτείνω, χωρίς επιφύλαξη, την απόσυρση των άρθρων 3-10 του ΣχΝ.

1 Ιουλίου 2022, 15:16

Πάρτε το πίσω

6 Ιουλίου 2022, 12:24

Κάποιες τελευταίες παρατηρήσεις.

Η ρύθμιση κρίνεται ως πρόχειρη και ατεκμηρίωτη και εκφράζω την ανησυχία μου για τα προβλήματα που θα δημιουργήσει στην εφαρμογή του το ΣχΝ και τα όποια ήδη με λύπη μου εντοπίζω.

Ρυθμίζονται θεμελιώδη δικαιώματα, θεσπίζεται στη χώρα μας για πρώτη φορά τομεακό δίκαιο προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όσον αφορά τη χρήση αλγόριθμου ακόμη και σε δικαστήρια αλλά και σε εργαζόμενους και αγνοείται ο ΓΚΠΔ και η Αστυνομική Οδηγία (ν. 4624/2019).

Πρέπει όμως να πείτε καθαρά τι θέλετε να ρυθμίσετε!

Δεν γίνεται χρήση του όρου «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» ούτε μία φορά στα 10 αυτά άρθρα! Δεν κάνετε παραπομπή σε εθνικό ή ενωσιακό δίκαιο (ΓΚΠΔ, ν.4624/2019). Η ορολογία που χρησιμοποιείται σε όλα τα άρθρα είναι εκτός ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας περί δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με αποτέλεσμα από το υποκείμενο των δεδομένων να μην γίνεται αντιληπτό ότι επιχειρείται ρύθμιση που αφορά σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και μάλιστα του άρθρου 22 ΓΚΠΔ περί αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένου του profiling.

Ας γίνει επιτέλους αντιληπτή η σοβαρότητα του ζητήματος!

Εκτιμώ ότι θα ήταν απολύτως εποικοδομητικό πριν από την ψήφισή του, αν δεν το έχετε ήδη πράξει, να ζητήσετε την γνώμη αρμόδιων θεσμικών φορέων, όπως είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (θαρρώ θα σας είχε επισημάνει την απόφασή της για εκτίμηση αντικτύπου), η οποία θα σας δώσει τις απαραίτητες κατευθύνσεις, και αν η επιχειρούμενη ρύθμιση

καταλαμβάνει και δικαστήρια, και των Ολομελειών των Ανωτάτων Δικαστηρίων της χώρας (ΣτΕ, ΑΠ και ΕλΣυν), κατά το λόγο αρμοδιότητάς τους.

Κάποιες ακόμη τελευταίες παρατηρήσεις:

Η υποχρέωση για τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (ΕΑΠΔ) προβλέπεται στο άρθρο 35 παρ. 1 του ΓΚΠΔ.

Η ΕΑΠΔ διενεργείται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας όταν οι πράξεις επεξεργασίας ενδέχεται να επιφέρουν υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων ιδίως με τη χρήση νέων τεχνολογιών και συνεκτιμώντας το φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας. Ενδεικτικά είδη πράξεων επεξεργασίας οι οποίες ενέχουν υψηλό κίνδυνο παρατίθενται στο άρθρο 35 παρ. 3 του ΓΚΠΔ (βλ. αιτ. 91 του ΓΚΠΔ).

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Αρχή) έχει καταρτίσει, βάσει του άρθρου 35 παρ. 4 του ΓΚΠΔ, σχέδιο καταλόγου με τα είδη των πράξεων επεξεργασίας που υπόκεινται στην απαίτηση για διενέργεια ΕΑΠΔ. Πριν την έκδοση του εν λόγω καταλόγου ΕΑΠΔ, η Αρχή εφάρμοσε, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 35 παρ. 6, το μηχανισμό συνεκτικότητας που αναφέρεται στο άρθρο 63 ανακοινώνοντας το σχέδιο καταλόγου στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ).

Η Αρχή, με την με αριθμό 65/2018 (Β'1622/10.5.2019) Απόφασή της, αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ. 7 του ΓΚΠΔ, την τροποποίηση του καταλόγου ΕΑΠΔ βάσει των συστάσεων της γνώμης 7/2018 του ΕΣΠΔ και την ανακοίνωσή του στο ΕΣΠΔ.

Με το άρθρο 5 επιβάλλεται καθολική υποχρέωση σε όλους τους δημόσιους φορείς να διενεργούν αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου, χωρίς παραπομπή στην 65/2018 απόφαση της Αρχής ή στον ΓΚΠΔ και με απουσία οποιαδήποτε κρίσης περί διαβάθμισης του κινδύνου.

Έχει γίνει αντιληπτό από τους συντάκτες του ΣχΝ το δημοσιονομικό κόστος της προτεινόμενης ρύθμισης? Από ποιους φορείς θα διενεργείται η εκτίμηση αντικτύπου? Οι ίδιες οι δημόσιες υπηρεσίες διαθέτουν την τεχνική ικανότητα να εκπονήσουν αυτόνομα και με ίδια μέσα «αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου» ή θα αναθέτουν την εν λόγω υποχρέωση σε εξωτερικούς συνεργάτες κλ.π.. Πως θα τηρείται η εμπιστευτικότητα προκειμένου για απόρρητες πληροφορίες? Και ποιος ο λόγος για την επιβολή αυτής της καθολικής υποχρέωσης, χωρίς διαβάθμιση κινδύνου? Το ελληνικό δημόσιο λειτουργεί εντός αυστηρού πλαισίου αρμοδιοτήτων και με γνώμονα την αρχή της νομιμότητας. Με την ασάφεια δε των προτεινόμενων ορισμών υπάρχει ο κίνδυνος για οποιαδήποτε επεξεργασία η οποία περιλαμβάνει χρήση λογισμικού οι φορείς του ελληνικού δημοσίου να εκπονούν αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου. Αυτός είναι εξάλλου ένας φόβος ο οποίος έχει ήδη εκφρασθεί από ΚΜ και για αυτό και οι τόσες συζητήσεις για τον ορισμό!

Ως προς τα άρθρα 7, 9 και 10 του ΣχΝ με τα οποία επιβάλλονται υποχρεώσεις σε ιδιωτικούς φορείς έχει προηγηθεί διαβούλευση με αυτούς? Από την έκθεση συνεπειών ρύθμισης είδα πως έχει προηγηθεί διαβούλευση μόνο με συναρμόδια Υπουργεία?

Επανέρχομαι και πάλι στα ζητήματα σύγκρουσης του δικαιώματος ενημέρωσης με ζητήματα εμπορικού και βιομηχανικού απορρήτου (trade secrets). Το άρθρο 7 είναι ασαφές και σε ορισμένα σημεία ακατανόητο! Το Ελληνικό Δημόσιο θα έχει πλήρη πρόσβαση στο λογισμικό? Και αν αυτή είναι η βούληση, ποια εταιρεία θα το αποδεχθεί? Και αν το αποδεχθεί, που θα φτάσει και πάλι το δημοσιονομικό κόστος? Θα το αγοράσουμε το πρόγραμμα? Τεχνικός δεν είμαι...αλλά η ρύθμιση μου φαίνεται εκεί κατατείνει...ας μιλήσουν άλλοι για αυτό... ή έστω ας αφήσουμε τον ενωσιακό νομοθέτη και το ΔΕΕ να μας δώσει κατευθύνσεις.

Περαιτέρω, τι σημαίνει «σχετίζεται»? Άστοχη ορολογία για δημόσιες συμβάσεις. Οι όροι που τίθενται με το άρθρο 7 σε αναδόχους συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης είναι συμβατοί με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία περί «δημοσίων συμβάσεων»? Και τι τύχη μπορεί να έχουν αυτοί οι όροι μετά την υιοθέτηση του νέου Κανονισμού?

Τέλος, να διευκρινισθεί η νομική βάση για το επιτρεπτό του profiling σε εργαζόμενους και τα τεχνικά-οργανωτικά μέτρα. Το δικαίωμα ενημέρωσης με τη χρήση της λέξης «κατ'ελάχιστον» καλύπτει μόνο τις παραμέτρους και όχι και τα υπόλοιπα και συνακόλουθα το δικαίωμα ενημέρωσης κρίνεται συνολικά ανεπαρκές. Η διάταξη είναι προβληματική και χρήζει εξειδίκευσης.

Δεν έχω άλλο χρόνο, δυστυχώς.

Θερμή παράκληση
Ας μην βιαστούμε τόσο!

13 Ιουλίου 2022

Άρθρο 3, παρ. 1-2
Η άμεση ερμηνεία του όρου «αλγοριθμική λήψη αποφάσεων» με το χαρακτηριστικό «χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης» είναι αντιεπιστημονική και εντελώς λάθος. Αλγοριθμική λήψη αποφάσεων σημαίνει επεξεργασία δεδομένων εισόδου και παραγωγή δεδομένων εξόδου, που εν δυνάμει υποδεικνύει ή υποβοηθά προς συγκεκριμένη πράξη ή περαιτέρω επεξεργασία, «βέλτιστη σύμφωνα με κάποιο προκαθορισμένο κριτήριο (π.χ. κόστους, χρονοκαθυστέρησης, ασφάλειας, χρήσης πόρων, κτλ) που δεν συνδέεται απαραίτητα με κάποιο χαρακτηριστικό τεχνητής νοημοσύνης. Παράδειγμα τέτοιας «αλγοριθμικής λήψης απόφασης» είναι ο αυτόματος διακόπτης διακοπής της τροφοδοσίας ρεύματος (ρελέ ασφαλείας) όταν η ροή υπερβεί κάποιο προκαθορισμένο κατώφλι. Αντίστοιχα, η «κατάρτιση προφίλ» σύμφωνα με τον ορισμό εδώ δεν προϋποθέτει σύνδεση με κάποιο «σύστημα τεχνητής νοημοσύνης», καθώς μπορεί να πραγματοποιηθεί σε καθαρά στατιστικό επίπεδο. Αντιθέτως, η αναφορά αναπαιτείται σε «σύστημα τεχνητής νοημοσύνης» εξαιρεί τέτοια συστήματα επεξεργασίας δεδομένων από τον ορισμό, κατά συνέπεια και από τις προβλέψεις και θεσμικούς περιορισμούς που περιγράφει το παρόν νομοθέτημα.

14 Ιουλίου 2022, 11:05

Θεωρώ πως είναι απαραίτητος ο ορισμός του τι θεωρεί ο νομοθέτης ως Τεχνητή Νοημοσύνη γιατί ο όρος είναι ευρύς και μπορεί να παρερμηνευτεί εύκολα. Ενδεικτικά αναφέρω ότι στο προτεινόμενο Regulation for Artificial Intelligence του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ως τεχνικές και προσεγγίσεις σχετικές με την Τεχνητή Νοημοσύνη ορίζονται/αναφέρονται οι παρακάτω:
(a) Machine learning approaches, including supervised, unsupervised and reinforcement learning, using a wide variety of methods including deep learning;
(b) Logic- and knowledge-based approaches, including knowledge representation, inductive (logic) programming, knowledge bases, inference and deductive engines, (symbolic) reasoning and expert systems;
(c) Statistical approaches, Bayesian estimation, search and optimization methods.

14 Ιουλίου 2022, 18:37

Στην πρώτη παράγραφο ο ορισμός είναι ασαφής και πολύ γενικός, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί κάποιος άλλος ορισμός σχετικά με τα αλγοριθμικά συστήματα αποφάσεων και ίσως να αλλάξει η φράση ώστε να είναι εμφανές ότι περιέχει τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης. Επίσης, αντί για τη φράση «σύστημα τεχνητής νοημοσύνης», ίσως είναι πιο σχετική η φράση «τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης».

14 Ιουλίου 2022, 19:54

Κατ' αρχάς, παρόλο που το εν λόγω νομοσχέδιο περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δεν έχει τεθεί υπόψη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα («ΑΠΔΠΧ»), προκειμένου η τελευταία να γνωμοδοτήσει κατ' εφαρμογή των άρθρων 36 παρ. 4 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία των Δεδομένων («ΓΚΠΔ») και 13 παρ. 1 περ. γ' του Ν. 4624/2019. Μάλιστα, με την όλως πρόσφατη απόφαση του ΣτΕ (Ολομ.) 1478/2022, κρίθηκε ότι η παροχή γνώμης της ΑΠΔΠΧ πριν την έκδοση της κανονιστικής πράξης με περιεχόμενο την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα απαιτείται ως ουσιώδης τύπος, η έλλειψη του οποίου οδηγεί σε ακύρωση της πράξεως. Δευτερευόντως, όπως ήδη αναφέρεται στην παράγραφο 2.1. της Αιτιολογικής Έκθεσης και στην υπ' αρ. 2 αιτιολογική σκέψη του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη Θέσπιση Εναρμονισμένων Κανόνων

σχετικά με την Τεχνητή Νοημοσύνη («ΤΝ») (Πράξη για την Τεχνητή Νοημοσύνη) της 21ης Απριλίου 2021 [2021/0106 (COD)] (εφεξής «Πρόταση Κανονισμού»), το ενδεχόμενο θέσπισης εθνικών κανόνων για να διασφαλιστεί ότι η ΤΝ είναι ασφαλής και αναπτύσσεται και χρησιμοποιείται σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα θεμελιώδη δικαιώματα είναι πιθανό να οδηγήσει σε δύο βασικά προβλήματα: i) στον κατακερματισμό της εσωτερικής αγοράς σε σχέση με ουσιώδη στοιχεία, ειδικότερα όσον αφορά τις απαιτήσεις για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες ΤΝ, την εμπορία τους, τη χρήση τους, την ευθύνη και την εποπτεία από τις δημόσιες αρχές, και ii) τη σημαντική μείωση της ασφάλειας δικαίου τόσο για τους παρόχους όσο και για τους χρήστες συστημάτων ΤΝ σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής των υφιστάμενων και των νέων κανόνων στα εν λόγω συστήματα ΕΕ. Τονίζεται, επιπλέον, ότι, δεδομένης της ευρείας διασυνοριακής κυκλοφορίας προϊόντων και υπηρεσιών, τα δύο αυτά προβλήματα μπορούν να επιλυθούν καλύτερα μέσω της εναρμόνισης της νομοθεσίας σε επίπεδο ΕΕ.

Επιπλέον, οι ρυθμίσεις για την ανάπτυξη ΤΝ κινδυνεύουν να χαρακτηρισθούν ως πρόχειρες και απομονωμένες, καθώς είναι εμφανές ότι δεν έχει ληφθεί υπόψη κατά τη διατύπωσή τους η εκτενής συζήτηση και οι προβληματισμοί που έχουν τεθεί σε επίπεδο ΕΕ στο πλαίσιο της υιοθέτησης της Πρότασης Κανονισμού. Κατά κύριο λόγο, δεν έχει ληφθεί υπόψη η προσέγγιση βάσει του κινδύνου που μπορούν να επιφέρουν τα συστήματα ΤΝ, προσέγγιση υπέρ της οποίας τάχθηκε ρητά και η πλειοψηφία των ενδιαφερομένων μερών κατά την εκτενή διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση που έλαβε χώρα πριν από την υιοθέτηση της Πρότασης Κανονισμού. Περαιτέρω, ο ορισμός που δίνεται για το «σύστημα αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων», ήδη διαφέρει από τον ορισμό της ΤΝ στην Πρόταση Κανονισμού, ενώ η φράση «και η οποία διαφορετικά απαιτεί ανθρώπινη ενέργεια» που εμπεριέχεται σε αυτόν, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι σε καμία περίπτωση χρήσης συστήματος αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων δεν υπάρχει ανθρώπινη παρέμβαση/εποπτεία, η οποία, μάλιστα, θα έπρεπε να προβλέπεται ρητά στο παρόν σχέδιο νόμου προκειμένου να διασφαλιστούν τα θεμελιώδη δικαιώματα, αλλά και να μη δημιουργείται ασυνέπεια σε σχέση με το άρθρο 22 του ΓΚΠΔ. Τέλος, η επανάληψη του διαφοροποιημένου ορισμού της «κατάρτισης προφίλ» σε σχέση με τον ΓΚΠΔ, κρίνεται ως μη σκόπιμη και μάλλον προβληματική.

Άρθρο 4

1 Ιουλίου 2022, 19:43

Να διευκρινισθεί εάν η επιχειρούμενη ρύθμιση αφορά δικαστήρια και δικαστικές-εισαγγελικές αρχές της χώρας. Το πεδίο εφαρμογής δεν είναι επαρκώς ορισμένο και από αυτήν την άποψη. Επισημαίνεται ότι ο προτεινόμενος Κανονισμός διαλαμβάνει απαγορεύσεις και εξαιρέσεις ως προς την εν θέματι επεξεργασία από Αρχές Επιβολής του Νόμου (facial recognition, βιομετρικά κλπ). Επίσης, από πλευράς προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εκ πρώτης όψεως φαίνεται να δίδεται νομική βάση επεξεργασίας, η οποία όμως και αυτή τελεί υπό την αίρεση ότι η χρήση αυτή προβλέπεται από άλλη διάταξη νόμου? Το περιεχόμενο της διάταξης δεν είναι σαφές... Δίδεται επίσης εξαίρεση για επεξεργασίες από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, Προστασίας του Πολίτη κλπ, αυτό αφορά και εν γένει τις Αρχές Επιβολής του Νόμου (Αστυνομία, Πυροσβεστική κλπ)?

Δεν

διευκρινίζεται

επαρκώς..

Τέλος, από τη σκοπιά της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, έχει σημασία εάν η επεξεργασία διενεργείται από διοικητικά/ πολιτικά δικαστήρια, όπου εφαρμόζεται ο ΓΚΠΔ και η σχετική εθνική νομοθεσία (Κεφάλαια Α, Β, Γ και Ε ν. 4624/2019) ή από ποινικά δικαστήρια, εισαγγελικές αρχές ή αρχές επιβολής του νόμου (σε αυτές περιλαμβάνονται και Αρχές που δεν τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, πχ η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Ακτοφυλακή κλπ) για τις ανάγκες και τους σκοπούς της Αστυνομικής Οδηγίας (Οδηγία 2016/680 και ενσωμάτωσή της με ν. 4624/2019), οπότε εφαρμόζονται τα Κεφάλαια Α, Β, Δ και Ε ν.

4624/2019), γεγονός κρίσιμο για την εφαρμογή του άρθρου 6 του ΣχΝ και την υποχρέωση διαφάνειας (ενημέρωσης, πρόσβασης κλπ) που εισάγεται με αυτό αλλά και για το πεδίο εφαρμογής της επιχειρούμενης ρύθμισης συνολικώς. Ως καταληκτική παρατήρηση, επισημαίνω την έλλειψη σαφούς περιεχομένου των ρυθμίσεων και την επαρκή θεμελίωσή τους σε σχέση με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Επανέρχομαι δε στον αρχικό προβληματισμό μου ότι η ρύθμιση είναι πρόωρη, μη αρκούντως ορισμένη, και τελικώς ανεπαρκής ως προς την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και πάντως καταδεικνύει ότι οι συντάκτες του δεν έχουν ιδιαίτερη τεχνική εξοικείωση με το ειδικό αυτό αντικείμενο και αγνοούν τις παραπάνω, κατά τι διαφορετικές, θεμελιώδεις όψεις προστασίας του (πεδίο εφαρμογής ΓΚΠΔ/Ν.4624/2019 ή Αστυνομικής Οδηγίας/ Ν.4624/2019). Αλλά δεν είναι δυστυχώς και η πρώτη φορά που παρατηρείται η ως άνω αδυναμία... Δράττομαι δε εδώ της ευκαιρίας, με την ιδιότητα του μέλους της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για τη λήψη εφαρμοστικών μέτρων του ΓΚΠΔ και της ενσωμάτωσης της Οδηγίας) να τονίσω και να καταστήσω σαφές ότι το Κεφαλαίο Δ' ν. 4624/2019 (ενσωμάτωση της Αστυνομικής Οδηγίας) εφαρμόζεται στα ποινικά δικαστήρια και τις εισαγγελικές αρχές, και ουδεμία αμφιβολία καταλείπεται επ' αυτού του θέματος, η συμπερίληψη δε αυτή τονίζεται και στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4624/2019, υπό το άρθρο 43 (πεδίο εφαρμογής).

13 Ιουλίου 2022, 16:37

Άρθρο 4, παρ. 2

Δεν πρέπει σε καμία περίπτωση από την εφαρμογή του παρόντος νομοθετήματος να εξαιρούνται συνολικά και οριστικά «τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη και τους εποπτευόμενους φορείς αυτών, καθώς, επίσης, και από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.)». Αντίθετα, θα πρέπει αυτό να γίνεται κατά περίπτωση (άρθρο) και με πλήρη αιτιολόγηση.

14 Ιουλίου 2022, 19:09

Η ρητή πρόβλεψη σε διάταξη νόμου περί της δυνατότητας του εκάστοτε φορέα να χρησιμοποιεί συστήματα αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων δεν κρίνεται σκόπιμη, αφού α) δεν προσφέρει επιπλέον εγγυήσεις ως προς τα θεμελιώδη δικαιώματα και β) καθιστά την εφαρμογή συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης και, επομένως, την ψηφιακή αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης, δυσκίνητη. Αντίθετα, σχετική πρόβλεψη μάλλον θα προκαλέσει περισσότερα προβλήματα στην πράξη. Ήδη προκύπτει το ερώτημα εάν η ρητή διάταξη του νόμου θα πρέπει να είναι συγκεκριμένη ως προς τον φορέα, το σύστημα αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων ή τις αρμοδιότητες για την άσκηση των οποίων θα χρησιμοποιείται τούτο.

Επιπλέον, το γεγονός ότι δεν έχει ακολουθηθεί η προσέγγιση βάσει του κινδύνου που μπορούν να επιφέρουν τα συστήματα ΤΝ, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι είναι επιτρεπτή και η χρήση πρακτικών ΤΝ οι οποίες ήδη βάσει της Πρότασης Κανονισμού πρέπει να θεωρηθούν ως απαγορευμένες (π.χ. η χρήση συστημάτων εξ αποστάσεως βιομετρικής ταυτοποίησης σε πραγματικό χρόνο σε δημόσια προσβάσιμους χώρους για σκοπούς επιβολής του νόμου και η κοινωνική βαθμολόγηση). Τέλος, η διάκριση που γίνεται στο παρόν άρθρο με βάση την ένταξη των δημοσίων φορέων σε συγκεκριμένα Υπουργεία ενδέχεται να δημιουργήσει προβλήματα κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας. Δεν είναι σαφές αν δημόσιοι φορείς, ο σκοπός λειτουργίας των οποίων συμπεριλαμβάνει την επιβολή του νόμου, όπως η πυροσβεστική, η δασοφυλακή και η ακτοφυλακή, ακόμη κι αν δεν εντάσσονται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, θα έχουν τη δυνατότητα χρήσης συστημάτων ΤΝ χωρίς καμία υποχρέωση διαφάνειας.

Άρθρο 5

10 Ιουλίου 2022, 16:29

Η πρόβλεψη είναι πολύ σωστή και θα συντελέσει στην ορθή και διαφανή λειτουργία αλγοριθμικών συστημάτων σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα (προσλήψεις προσωπικού, χορήγηση κοινωνικών επιδομάτων, αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας δανειοληπτών, δαπάνες φορολογουμένων, προβλέψεις έκβασης δικαστικών διαφορών κ.λπ. Άλλωστε ο έλεγχος διαφάνειας των αλγοριθμικών συστημάτων επιβάλλεται ήδη νομοθετικά (Π.χ Ευρωπαϊκή Πράξη για τα Δεδομένα DSA για πλατφόρμες big tech εταιριών, Δανία για τις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρίες, Καναδάς για δημόσιο τομέα κλπ) είτε αναμένεται η ψήφιση της (ΗΠΑ για αλγόριθμους μεγάλων τεχνολογικών εταιριών κλπ) Είναι ανάλογη με την προβλεπόμενη στον ΓΚΠΔ εκτίμηση αντίκτυπου ιδιωτικότητας (ΕΑΠΔ άρθρου 35).

Γίνεται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων και μεθοδολογίας. Βλ. περισσότερα για το θέμα και πρότυπα αλγοριθμικής εκτίμησης αντίκτυπου στο βιβλίο μου Εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης στο δίκαιο και στη δικαστική πρακτική, Νομική Βιβλιοθήκη, 2021. (Σελ. 285-289 και 443)

12 Ιουλίου 2022, 09:29

Η θέσπιση ρυθμίσεων για την ασφαλή αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνολογίας Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) από φορείς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς η χρήση της αυξάνεται ολοένα και περισσότερο και ως εκ τούτου και ο αντίκτυπός της στις ζωές του συνόλου των πολιτών. Παρά το γεγονός ότι η συμβολή της ΤΝ στην αντιμετώπιση σύγχρονων προκλήσεων μπορεί να είναι ιδιαίτερα θετική, ωστόσο την ίδια στιγμή μπορεί ο αντίκτυπός της στα άτομα και τις κοινωνίες να είναι ιδιαίτερα αρνητικός. Πιο συγκεκριμένα, στη Λευκή Βίβλο «Τεχνητή Νοημοσύνη-Η Ευρωπαϊκή προσέγγιση της αριστείας και της εμπιστοσύνης» [Βρυξέλλες 19.02.2020, COM(2020) 65 Final], επισημαίνονται οι κίνδυνοι για τα θεμελιώδη δικαιώματα. Πιο συγκεκριμένα, επισημαίνεται ότι «Η χρήση της ΤΝ μπορεί να επηρεάσει τις αξίες στις οποίες βασίζεται η ΕΕ και να οδηγήσει σε παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων της ελευθερίας της έκφρασης, της ελευθερίας του συνέρχεσθαι, της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, όπως ισχύει σε ορισμένους τομείς». Συνεχίζοντας η Βίβλος αναφέρει ότι «Οι κίνδυνοι αυτοί θα μπορούσαν να προκύψουν από αδυναμίες στον συνολικό σχεδιασμό των συστημάτων ΤΝ (μεταξύ άλλων όσον αφορά την ανθρωπίνη εποπτεία) ή από τη χρήση δεδομένων χωρίς διόρθωση της πιθανής μεροληψίας (π.χ. το σύστημα έχει εκπαιδευτεί με τη χρήση μόνο ή κυρίως δεδομένων από άνδρες, γεγονός που οδηγεί σε κατώτερα του επιθυμητού αποτελέσματα για τις γυναίκες)», και εύλογα θα συμπληρώναμε ή μόνο από άτομα δίχως αναπηρία, γεγονός που οδηγεί σε κατώτερα του επιθυμητού αποτελέσματα για τα άτομα με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις.

Αρνητικές επιπτώσεις στα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία θα μπορούσαν να επιφέρουν συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης που χρησιμοποιούνται για τη βιομετρική ταυτοποίηση φυσικών προσώπων, την πρόσβαση στην απασχόληση, στην εκπαίδευση και στην επαγγελματική κατάρτιση, στις βασικές ιδιωτικές υπηρεσίες και στις δημόσιες υπηρεσίες και παροχές. Για τον λόγο αυτό το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία στο Κείμενο Πολιτικής που δημοσίευσε τον Νοέμβριο του 2021[1], στο οποίο περιλαμβάνονταν οι απόψεις του επί της Πρότασης Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την Τεχνητή Νοημοσύνη, ζητά να απαγορευτούν πρακτικές που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ αυτού και οι οποίες συνδέονται με τη βιομετρική ταυτοποίηση φυσικών προσώπων, την πρόσβαση στην απασχόληση, στην εκπαίδευση και στην επαγγελματική κατάρτιση, στις βασικές ιδιωτικές υπηρεσίες και στις δημόσιες υπηρεσίες και παροχές.

Πέραν των προαναφερθέντων, το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία προτείνει ο εν λόγω Κανονισμός:

- να περιλαμβάνει απαιτήσεις για την οριζόντια ενσωμάτωση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία σε όλα τα συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης, ανεξάρτητα από το επίπεδο κινδύνου, καθώς και την παροχή ενημέρωσης και οδηγιών σε προσβάσιμες μορφές στα άτομα με αναπηρία,
- να διασφαλίζει την ιδιωτικότητα και την προστασία των προσωπικών δεδομένων όλων των ατόμων με αναπηρία, ήτοι και των ατόμων με νοητική και ψυχοκοινωνική αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων μάλιστα και αυτών που στερούνται τη δικαιοπρακτική τους ικανότητα, όταν γίνεται επεξεργασία των στοιχείων τους από τα συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης, και να ενημερώνονται για τα δεδομένα που συλλέγονται καθώς και για τη χρήση τους,
- να προβλέπει μέτρα για την υποβολή καταγγελιών σε εξουσιοδοτημένους φορείς, που να είναι προσβάσιμα στα άτομα με αναπηρία,
- να διασφαλίζει την εκ των προτέρων εκτίμηση του αντικτύπου των συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης υψηλού κινδύνου στα ανθρώπινα δικαιώματα προτού αυτά τεθούν σε χρήση, καθώς και την εκ των προτέρων αξιολόγηση της προσβασιμότητας των συστημάτων αυτών στα άτομα με αναπηρία,
- να περιλαμβάνει προορατικά μέτρα σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών για την υποστήριξη της ανάπτυξης της Τεχνητής Νοημοσύνης προς όφελος της κοινωνίας και των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις, και να προωθεί, μέσω της παροχής σχετικών κινήτρων (π.χ. ευρωπαϊκών και εθνικών χρηματοδοτήσεων) τη συμμετοχή εμπειρογνομώνων με αναπηρία, εμπειρογνομώνων προσβασιμότητας και οργανώσεων των ατόμων με αναπηρία στην ανάπτυξη συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης.

Βάσει των προαναφερθέντων, η Ε.Σ.Α.μεΑ. προτείνει τα ακόλουθα:

1. Στο άρθρο 5 «Αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου», το σημείο στ) της παρ. 2 να συμπληρωθεί ως ακολούθως:

«2. Η αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου περιλαμβάνει, ιδίως, τις ακόλουθες πληροφορίες: [...] στ) την αξιολόγηση των κινδύνων που ενδέχεται να προκύψουν για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών ή νομικών προσώπων, στα οποία αφορά η λήψη της απόφασης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στη μη διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, και [...]»

2. Στο άρθρο 6 «Υποχρεώσεις διαφάνειας», η παρ. 2 να συμπληρωθεί ως ακολούθως:

«2. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων διασφαλίζει ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο αφορά η λήψη της απόφασης δύναται να λαμβάνει γνώση για τις παραμέτρους στις οποίες στηρίχθηκε η λήψη της απόφασης σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή για όλους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των μορφών που διευκολύνουν την ενημέρωση των ατόμων με αναπηρία (π.χ. easy-to-read, braille κ.λπ.)».

14 Ιουλίου 2022, 13:50

Προτείνεται η τροποποίηση της παρ2 του αρ5 ως εξής: «Η αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου αναρτάται στην κεντρική ιστοσελίδα ειδικού σκοπού του Αρ6,παρ1 του παρόντος και περιλαμβάνει, ιδίως, τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) βασικές πληροφορίες του συστήματος, όπως η ονομασία, η έκδοση και η επωνυμία του κατασκευαστή,

β) τις παραμέτρους λειτουργίας,

γ) την περιγραφή του επιδιωκόμενου σκοπού, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται με τη χρήση του συστήματος,

- δ) τις κατηγορίες αποφάσεων που λαμβάνονται με τη συμμετοχή του συστήματος,
- ε) τις κατηγορίες δεδομένων που συλλέγονται, τυγχάνουν επεξεργασίας ή παράγονται από το σύστημα,
- στ) την αξιολόγηση των κινδύνων που ενδέχεται να προκύψουν για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών ή νομικών προσώπων, στα οποία αφορά η λήψη της απόφασης και
- ζ) την αξιολόγηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος που ενδέχεται να έχει η χρήση του συστήματος αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων
- η) τον προσδιορισμό και την ανάλυση του προσδοκώμενου οφέλους που απορρέει από τη χρήση του συστήματος σε συνάρτηση με τις ενδεχόμενες δυσμενείς συνέπειες

14 Ιουλίου 2022, 19:46

Δεν είναι εμφανές ποιος και πως θα χρησιμοποιήσει την αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου. Επίσης θα είναι διαθέσιμο κάποιο template με βάση το οποίο θα γίνεται η εκτίμηση αυτή; Στην δεύτερη παράγραφο καλό θα ήταν να προστεθεί ένα επιπλέον σημείο που αφορά στη διαβεβαίωση ότι ο αλγόριθμος τεχνητής νοημοσύνης είναι δίκαιος και αμερόληπτος, με την έννοια ότι έχει λάβει υπόψιν του τα χαρακτηριστικά όλων των ομάδων χρηστών, τους οποίους αφορά η λήψη της απόφασης του συστήματος τεχνητής νοημοσύνης. Επίσης στην ίδια παράγραφο θα μπορούσαν να συνενωθούν τα σημεία γ και ζ.

14 Ιουλίου 2022, 19:03

Στον βαθμό που η αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου διαφέρει από την εκτίμηση αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων του άρθρου 35 του ΓΚΠΔ, δεν είναι σαφές ποιος είναι ο σκοπός της από τη στιγμή που δεν είναι υποχρεωτική η λήψη και η αναγραφή σε αυτήν των μέτρων αντιμετώπισης των ενδεχόμενων κινδύνων και των δυσμενών συνεπειών, περιλαμβανόμενων των εγγυήσεων και των μηχανισμών ασφαλείας, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Άρθρο 6

10 Ιουλίου 2022, 20:01

Σωστή ρύθμιση αρκεί να προσδιοριστεί ο τρόπος ήτοι «μέσω δημοσίευσης πολιτικής χρήσης συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης» καθώς και διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παράλειψης από ένα αρμόδιο όργανο Ανεξάρτητη Αρχή (όπως ενδεχομένως η ΕΕΤΤ)

12 Ιουλίου 2022, 09:16

2. Στο άρθρο 6 «Υποχρεώσεις διαφάνειας», η παρ. 2 να συμπληρωθεί ως ακολούθως:

«2. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων διασφαλίζει ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο αφορά η λήψη της απόφασης δύναται να λαμβάνει γνώση για τις παραμέτρους στις οποίες στηρίχθηκε η λήψη της απόφασης σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή για όλους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των μορφών που διευκολύνουν την ενημέρωση των ατόμων με αναπηρία (π.χ. easy-to-read, braille κ.λπ.)».

14 Ιουλίου 2022, 11:23

Θα συμφωνήσω με το σχόλιο της Ε.Σ.Α.μεΑ. Ως υποχρέωση διαφάνειας θα πρέπει να θεωρείται και η ενημέρωση του φυσικού ή νομικού προσώπου για τους λόγους στους οποίους βασίζεται/στηρίζεται μία απόφαση που το επηρεάζει.

14 Ιουλίου 2022, 13:27

Με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας η ΕΕΛΛΑΚ προτείνει η ενημέρωση να παρέχεται μέσω ιστοσελίδας ειδικού σκοπού και ως εκ τούτου η παρ. 1 να συμπληρωθεί ως ακολούθως: «1. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων παρέχει σε κεντρική ιστοσελίδα ειδικού σκοπού, πλήρη και επαρκή ενημέρωση σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο αφορά η λήψη της απόφασης σχετικά με τη χρήση του συστήματος και, ιδίως, πληροφορίες σχετικά με:...» Επίσης, να προστεθεί νέο εδάφιο ως εξής:

«δ) τον πηγαίο κώδικα του αλγοριθμικού συστήματος λήψης αποφάσεων». Τέλος, το άρθρο 2 να συμπληρωθεί ως ακολούθως: «2. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων διασφαλίζει ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο αφορά η λήψη της απόφασης δύναται να λαμβάνει γνώση για τις παραμέτρους στις οποίες στηρίχθηκε η λήψη της απόφασης σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή μέσω κεντρικής ιστοσελίδας ειδικού σκοπού.»

14 Ιουλίου 2022, 19:45

Εάν πρόκειται για αλγόριθμο μηχανικής μάθησης πρέπει να είναι διαθέσιμο, εφόσον απαιτηθεί, το σύνολο των δεδομένων, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την εκμάθηση του αλγορίθμου, μέσω των οποίων να μπορεί να αποδειχτεί ότι ο αλγόριθμος είναι δίκαιος και χωρίς προκαταλήψεις.

14 Ιουλίου 2022, 19:26

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις ως προς τη διαφάνεια κρίνονται ως ελλιπείς. Οι υποχρεώσεις διαφάνειας θα πρέπει να περιλαμβάνουν και πληροφορίες σχετικά με τον επιδιωκόμενο σκοπό της χρήσης του συστήματος αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων, καθώς και σχετικά με τα μέτρα ανθρωπίνης εποπτείας, η οποία επιβάλλεται να προβλεφθεί. Επιπλέον, σε περίπτωση που η χρήση συστήματος αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων οδηγεί στην κατάρτιση προφίλ, θα πρέπει να εξηγείται με σαφή και κατανοητό τρόπο ο τρόπος λειτουργίας της κατάρτισης προφίλ και να παρέχονται ουσιαστικές πληροφορίες σχετικά με τη λογική που τη διέπει, χωρίς να είναι απαραίτητο να παρέχεται μια πολύπλοκη ανάλυση του αλγορίθμου που χρησιμοποιείται ή να αποκαλύπτεται ο πλήρης αλγόριθμος. Αυτό φυσικά προϋποθέτει πως οι πληροφορίες που θα παρέχονται στο υποκείμενο θα είναι ερμηνεύσιμες από εκείνο, καθώς η παροχή μόνον τεχνικών πληροφοριών σχετικά με τις κατηγορίες δεδομένων που χρησιμοποιούνται ή με τα τεχνικά χαρακτηριστικά του αλγορίθμου, δεν επιτρέπουν στο υποκείμενο να κατανοήσει το αποτέλεσμα του συστήματος ΤΝ, ούτε φυσικά να το χρησιμοποιήσει ή να το αντικρούσει. Οι συγκεκριμένοι προβληματισμοί, που ήδη λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της συζήτησης σε επίπεδο ΕΕ, πρέπει να ενσωματωθούν στις διαδικασίες διασφάλισης διαφάνειας, που επιχειρεί το παρόν άρθρο. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι μια λύση που προτείνει η σύγχρονη θεωρία για τη διασφάλιση της διαφάνειας, είναι η παροχή εξηγήσεων με ανάλογα παραδείγματα (“counterfactual explanations”). Βάσει της συγκεκριμένης θεωρίας, τα υποκείμενα έχουν τη δυνατότητα, χωρίς να έχουν πρόσβαση στον αλγόριθμο, να τροποποιήσουν τα εξατομικευμένα στοιχεία τους τα οποία έλαβε υπόψη ο αλγόριθμος για την κατάρτιση του προφίλ και να επεξεργαστούν τα πιθανώς διαφορετικά αποτελέσματα.

Άρθρο 7

13 Ιουλίου 2022, 17:20

Άρθρο 7

Η περιγραφή των υποχρεώσεων του φορέα-αναδόχου κατασκευής, καθώς και του φορέα-πάροχο των αντίστοιχων υπηρεσιών που συνδέονται με Τεχνητή Νοημοσύνη, υπόκεινται σε Αρχές που περιγράφονται σε δύο δημοσιευμένα έγγραφα από την Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας:

1) «Ψήφισμα Γενικής Συνέλευσης: Παρέμβαση της ΕΠΕ για την Τεχνητή Νοημοσύνη και την απαγόρευση αυτόνομων οπλικών συστημάτων» (18/12/2018) — <https://www.epe.org.gr/ola-ta-arthra/psifisma-genikis-syneleysis-parembasi-tis-epe-gia-tin-techniti-noimosyni-kai-tin-apagoreysi-aytonomon-oplikon-systimaton>

(Απόσπασμα):

Βασικές Αρχές Τεχνητής Νοημοσύνης & Ρομποτικής

* Ο σκοπός της ανάπτυξης και εφαρμογής της Τεχνητής Νοημοσύνης & Ρομποτικής (TN&P) δεν είναι χωρίς στόχευση. Πρέπει να εξυπηρετεί το κοινό καλό και την προστασία της ζωής.

* Η επένδυση στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή TN&P πρέπει πάντα να συνοδεύεται από τη διασφάλιση διαφάνειας και της σωστής κατεύθυνσης, σε σχέση με τα ζητήματα ηθικής, ανθρωπιστικής, κοινωνικής, νομικής και οικονομικής διάστασης.

* Η πρόσβαση στην επιστημονική, τεχνολογική και παραγωγική διάσταση της TN&P πρέπει να είναι ισότιμη για όλους, διαχρονικά, ως ανθρώπινο δικαίωμα στη γνώση και στα ανθρώπινα αγαθά.

* Τα αποτελέσματα της ανάπτυξης και εφαρμογής της TN&P πρέπει να αφορούν ισότιμα το σύνολο της κοινωνίας, με ιδιαίτερη μέριμνα στα ζητήματα ασφάλειας, προστασίας των προσωπικών δεδομένων και σεβασμού των ατομικών ελευθεριών.

* Η συμμόρφωση με το Νόμο, ιδιαίτερα η προστασία της ζωής, η απόδοση ευθύνης (liability), η ελαχιστοποίηση του ρίσκου και η αποτροπή ζημιών σε περίπτωση εσφαλμένης λειτουργίας (fail-safe) αποτελούν ύψιστη προτεραιότητα.

* Ο έλεγχος των συστημάτων TN&P πρέπει πάντοτε να διατηρείται ή να μπορεί να αναληφθεί κατά προτεραιότητα σε άνθρωπο, για την ολοκλήρωση σκοπών που καθορίζονται από τον άνθρωπο.

* Η κατανόηση από άνθρωπο της εσωτερικής λειτουργίας και η δυνατότητα τεκμηρίωσης (auditing) των διαδικασιών λήψης αποφάσεων σε ένα σύστημα TN&P θα πρέπει να διασφαλίζεται στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

* Η εφαρμογή συστημάτων TN&P στην καθημερινή ζωή σε ευρεία κλίμακα θα πρέπει να σέβεται και να διασφαλίζει στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη δυνατότητα προσωπικής επιλογής του κάθε ατόμου ως προς το αν επιθυμεί ή όχι να κάνει χρήση αυτής.

* Η ενσωμάτωση των επιστημονικών και τεχνολογικών επιτευγμάτων της TN&P σε πρακτικές εφαρμογές και η χρήση τους για ειρηνικούς σκοπούς είναι υποχρέωση όλων.

* Η αυτο-βελτίωση και η αυτο-προστασία των συστημάτων TN&P, ως βασική παράμετρος της σχεδιάσής τους, θα πρέπει πάντα να υπόκειται στην αξιολόγηση από άνθρωπο και να διασφαλίζεται πως πραγματοποιείται προς ωφέλιμη κατεύθυνση.

2) «Δελτίο Τύπου – Ο πρώτος Κώδικας Δεοντολογίας για την Πληροφορική από την Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας» (14/7/2016) — <https://www.epe.org.gr/ola-ta-arthra/deltio-typou-o-protos-kodikas-deontologias-gia-tin-pliroforiki-apo-tin-enosi-pliroforikon-elladas>

(Απόσπασμα):

- * Δημόσιο συμφέρον
- * Κοινωνία της Πληροφορίας
- * Υποχρέωση γνωστοποίησης
- * Ποιότητα έργου
- * Αντικειμενική κρίση
- * Διευθυντική ευθύνη
- * Συμφέροντα εντολέα
- * Προαγωγή επαγγέλματος
- * Συναδελφική αλληλεγγύη
- * Προσωπική ευθύνη

14 Ιουλίου 2022, 12:16

Θεωρώ πως στις υποχρεώσεις του Αναδόχου, ειδικά αν το σύστημα θεωρείται υψηλού ρίσκου, θα πρέπει να περιλαμβάνεται και ένα Testing & Auditing Report από ανεξάρτητο φορέα το οποίο να πιστοποιεί ότι το σύστημα είναι τουλάχιστον:

- 1) Δίκαιο: Τα δεδομένα και το αλγοριθμικό μοντέλο δεν περιέχουν δυνητικές μορφές μεροληψίας (testing for bias)
- 2) Διαφανές: Οι αποφάσεις του μπορούν να εξηγηθούν στα υποκείμενα νομικά ή φυσικά πρόσωπα χωρίς τεχνική ορολογία (explainability analysis)
- 3) Ασφαλές προς χρήση: Το αλγοριθμικό μοντέλο και τα δεδομένα εισόδου του δεν μπορούν να επηρεαστούν από κακόβουλους χρήστες (robustness testing via adversarial attacks).

14 Ιουλίου 2022, 13:49

Προτείνεται η εισαγωγή ρητής αναφοράς στον ανοιχτό κώδικα και η συμπλήρωση της παρ.2 ως εξής: «2 Στη σύμβαση προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών που συνάπτεται σύμφωνα με την παρ. 1, προβλέπεται υποχρεωτικά όρος, ότι το σύστημα τεχνητής νοημοσύνης που σχεδιάζεται ή αναπτύσσεται παραδίδεται στον φορέα του δημόσιου τομέα με όρους ανοιχτού κώδικα, ώστε ο φορέας να δύναται να μελετά τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος και τις παραμέτρους που, ενόψει του επιδιωκόμενου σκοπού, λαμβάνονται υπόψη για τη λήψη αποφάσεων, να βελτιώνει το σύστημα και να δημοσιεύει ή να διαθέτει με οποιονδήποτε τρόπο τις βελτιώσεις αυτές.»

14 Ιουλίου 2022, 15:44

Λυπάμαι διότι είναι προφανές ότι δεν έγινε αντιληπτή η παρέμβαση μου.

Το ζήτημα αναμένεται να ρυθμιστεί σε ενωσιακό επίπεδο. Αυτό δεν βλέπω να προβληματίζει ιδιαίτερα τους φορείς που συμμετείχαν στη διαβούλευση.

Φαντάζομαι ότι η ΕΕ αυτό ακριβώς προσπαθεί τώρα να πετύχει. Δηλαδή εμείς σε επίπεδο εθνικής νομοθέτησης τι ακριβώς επιδιώκουμε?

Θα δώσουμε ορισμό της τεχνητής νοημοσύνης? Μετά την ψήφιση του Κανονισμού τι αξία θα έχει αυτός?

Δεν αντιλαμβάνομαι το πνεύμα της παρέμβασης!

Πολύ εντυπωσιακά πράγματι όλα αυτά που λέτε...λυπάμαι όμως θα οριστούν σε ενωσιακό επίπεδο.

Υποθέτω θα έχετε καταθέσει τις προτάσεις σας σχετικώς. Εκεί να δώσετε τη μάχη!

Διότι εγώ είμαι νομικός και σας διαβεβαιώνω ότι μετά την ψήφιση του κανονισμού δεν θα έχουν καμία αξία...

Μάλλον προβλήματα θα δημιουργήσουν...

Επίσης, ως γενική παρατήρηση, μάλλον δεν έχει γίνει αντιληπτό ότι η προτεινόμενη ρύθμιση εμπεριέχει σοβαρούς κινδύνους για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και αναφέρομαι φυσικά σε φυσικά πρόσωπα, ακόμη όμως και νομικά πρόσωπα ενδεχομένως μπορεί να θίγονται.

Πολύ εντυπωσιακά όλα αυτά που λέτε...δεν εντυπωσιάστηκα καθόλου!

Προτείνω και πάλι, πριν από την ψήφιση του ΣχΝ να γνωμοδοτήσει η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Αν θέλετε ρύθμιση καθαρά τεχνοκρατική να καταστεί σαφές ότι θα γίνεται επεξεργασία μόνο ανωνυμοποιημένων δεδομένων η open data...όπως υπολαμβάνει η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων.

Θα σας πρότεινα επίσης να συμβουλευθείτε νομικό με γνώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα...πιστέψτε με χρειάζεστε επείγοντως τη συνδρομή του!

Αν δεν γίνεται αντιληπτό τι ακριβώς επιδιώκει η προτεινόμενη ρύθμιση και η σοβαρότητα των κινδύνων για τα προσωπικά δεδομένα των υποκειμένων των δεδομένων...θαρρώ έχουμε πολύ σοβαρό πρόβλημα!

14 Ιουλίου 2022, 16:29

Λυπάμαι διότι είναι προφανές ότι δεν έγινε αντιληπτή η παρέμβαση μου.

Το ζήτημα αναμένεται να ρυθμιστεί σε ενωσιακό επίπεδο. Αυτό δεν βλέπω να προβληματίζει ιδιαίτερα τους φορείς που συμμετείχαν στη διαβούλευση.

Φαντάζομαι ότι η ΕΕ αυτό ακριβώς προσπαθεί τώρα να πετύχει. Δηλαδή εμείς σε επίπεδο εθνικής νομοθέτησης τι ακριβώς επιδιώκουμε?

Θα δώσουμε ορισμό της τεχνητής νοημοσύνης? Μετά την ψήφιση του Κανονισμού τι αξία θα έχει αυτός?

Δεν αντιλαμβάνομαι το πνεύμα της παρέμβασης!

Πολύ εντυπωσιακά πράγματι όλα αυτά που λέτε...λυπάμαι όμως θα οριστούν σε ενωσιακό επίπεδο.

Υποθέτω θα έχετε καταθέσει τις προτάσεις σας σχετικώς. Εκεί να δώσετε τη μάχη!

Διότι εγώ είμαι νομικός και σας διαβεβαιώνω ότι μετά την ψήφιση του κανονισμού δεν θα έχουν καμία αξία...

Μάλλον προβλήματα θα δημιουργήσουν...

Επίσης, ως γενική παρατήρηση, μάλλον δεν έχει γίνει αντιληπτό ότι η προτεινόμενη ρύθμιση εμπεριέχει σοβαρούς κινδύνους για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και αναφέρομαι φυσικά σε φυσικά πρόσωπα, ακόμη όμως και νομικά πρόσωπα ενδεχομένως μπορεί να θίγονται.

Πολύ εντυπωσιακά όλα αυτά που λέτε...δεν εντυπωσιάστηκα καθόλου!

Προτείνω και πάλι, πριν από την ψήφιση του ΣχΝ να γνωμοδοτήσει η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Αν θέλετε ρύθμιση καθαρά τεχνοκρατική να καταστεί σαφές ότι θα γίνεται επεξεργασία μόνο ανωνυμοποιημένων δεδομένων η open data...όπως υπολαμβάνει η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων.

Θα σας πρότεινα επίσης να συμβουλευθείτε νομικό με γνώσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα...πιστέψτε με χρειάζεστε επείγοντως τη συνδρομή του!

Αν δεν γίνεται αντιληπτό τι ακριβώς επιδιώκει η προτεινόμενη ρύθμιση και η σοβαρότητα των κινδύνων για τα προσωπικά δεδομένα των υποκειμένων των δεδομένων...θαρρώ έχουμε πολύ σοβαρό πρόβλημα!

14 Ιουλίου 2022, 19:54

Στην πρώτη παράγραφο ποια είναι η υποχρέωση του αναδόχου στην περίπτωση που αναπτύξει ένα custom μοντέλο που δεν έχει κάποιο εμπορικό όνομα; Τι πληροφορίες πρέπει να δηλώσει για το σύστημα με βάση το άρθρο 6; Στην δεύτερη παράγραφο, στο σημείο όπου αναφέρεται η παράδοση, παραδίδεται ο κώδικας υλοποίησης του μοντέλου ή οι παράμετροι που προέκυψαν από την εκπαίδευση; Και αν ο ανάδοχος έχει χρησιμοποιήσει έτοιμη βιβλιοθήκη (π.χ. το AutoML της Google) τί παραδίδει; Επίσης στην ίδια παράγραφο αναφέρεται ότι ο φορέας θα βελτιώνει το σύστημα τεχνητής νοημοσύνης. Θα έχει τη γνώση για κάτι τέτοιο; Μήπως πρέπει αυτό να υλοποιείται από τον ανάδοχο και το αποτέλεσμα της διαδικασίας να διατίθεται στον φορέα; Τέλος θα ήταν καλό ο φορέας να μπορεί να μελετά στοιχειώδεις συνέπειες και κινδύνους που απορρέουν από την υλοποίηση του συστήματος που αναπτύσσεται.

Άρθρο 8

13 Ιουλίου 2022, 16:15

Άρθρο 8, παρ. 1

Από την υποχρέωση του Μητρώου, όπως περιγράφεται στο παρόν άρθρο, δεν πρέπει να υπάρχουν οι καθολικές εξαιρέσεις του άρθρου 4 παρ. 2, καθώς οι πληροφορίες που απαιτούνται δεν εκθέτουν σε καμία περίπτωση κρίσιμα συστατικά και εσωτερικές λεπτομέρειες σχεδίασης του συστήματος. Αντίθετα, η πλήρης καταγραφή τους βοηθά την πλήρη διαφάνεια και τη λογοδοσία των αναδόχων ως προς την επάρκεια και την ποιότητα των συστημάτων που υλοποιούν.

14 Ιουλίου 2022, 14:38

Προτείνεται η εισαγωγή ρητής αναφοράς στον ανοιχτό κώδικα και η συμπλήρωση της παρ. 2 ως εξής: «2. Στο μητρώο της παρ. 1 περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με:

- α) τις βασικές πληροφορίες του συστήματος, όπως η ονομασία, η έκδοση, και η επωνυμία του κατασκευαστή και ο πηγαίος κώδικας,
- β) τον χρόνο έναρξης λειτουργίας του συστήματος,
- γ) τις παραμέτρους λειτουργίας και
- δ) τον επιδιωκόμενο σκοπό, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται με τη χρήση του συστήματος και
- ε) τις κατηγορίες αποφάσεων που λαμβάνονται με τη συμμετοχή του συστήματος και αφορούν φυσικά ή νομικά πρόσωπα.»

14 Ιουλίου 2022, 19:31

Στο εν λόγω μητρώο θα πρέπει επιπλέον να περιλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με τις δυσμενείς συνέπειες και τους κινδύνους που ενδέχεται να επιφέρει η χρήση συγκεκριμένου συστήματος αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων, καθώς και τα μέτρα που προβλέφθηκαν/ελήφθησαν για τον μετριασμό των εν λόγω κινδύνων και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ενώ κρίνεται σκόπιμο να επισυνάπτεται και η αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου.

Άρθρο 9

12 Ιουλίου 2022, 09:53

3. Στο άρθρο 9 «Υποχρέωση ενημέρωσης για τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης στον εργασιακό τομέα», η παρ. 1 να συμπληρωθεί ως ακολούθως:

«1. Κάθε επιχείρηση του ιδιωτικού τομέα με αριθμό εργαζομένων που υπερβαίνει τους πενήντα (50), εφόσον χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης, το οποίο επηρεάζει οποιαδήποτε διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τους εργαζομένους με αντίκτυπο στις συνθήκες εργασίας, την πρόσβαση στον χώρο εργασίας ή την αξιολόγησή τους, πριν την πρώτη χρήση του, παρέχει επαρκή και σαφή πληροφόρηση, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τις παραμέτρους στις οποίες στηρίχθηκε η λήψη της απόφασης καθώς και πως διασφαλίζεται η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και η καταπολέμηση των διακρίσεων στην απασχόληση και την εργασία λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου». Επισήμανση: Η αρχή της ίσης μεταχείρισης στην εργασία και την απασχόληση επιβάλλεται από την εθνική μας νομοθεσία με τους. ν.4443/2016 και ν. 3896/2010.

13 Ιουλίου 2022, 16:05

Άρθρο 9

Δεν υπάρχει κανένας απολύτως λόγος θέσπισης ελάχιστου ορίου πενήντα (50) εργαζόμενων προκειμένου η ιδιωτική επιχείρηση να έχει τη συγκεκριμένη υποχρέωση. Αντίθετα, το όριο αυτό εξαιρεί σε πολύ μεγάλο ποσοστό τις επιχειρήσεις του εργασιακού τομέα, καταστρατηγώντας έτσι τα δικαιώματα μεγάλο ποσοστού των εργαζομένων της χώρας

14 Ιουλίου 2022, 17:32

Η προτεινόμενη ρύθμιση είναι εξόχως προβληματική με όποιον τρόπο και αν ερμηνευθεί.

Το ζήτημα του επιτρεπτού profiling των εργαζομένων είναι εξ ορισμού από πλευράς ΓΚΠΔ και ν.4624/2019 αμφισβητούμενο. Στη θεωρία γίνεται δεκτό με ερμηνεία του άρθρου 22 ΓΚΠΔ ότι ενδέχεται να βρίσκει νομική βάση στη σύμβαση, κατά τη σύναψη της. Άλλοι σχολιαστές εκτιμούν ότι δεν είναι επιτρεπτό σε καμία περίπτωση, υπάρχουν δε χώρες πχ η Γερμανία που το έχουν απαγορεύσει ρητώς στους δημοσίους υπαλλήλους. Το άρθρο 22 ΓΚΠΔ είναι από τα πιο αμφιλεγόμενα του ΓΚΠΔ και η ερμηνεία του είναι ανοιχτή από το ΔΕΕ, όπως ήδη έχω επισημάνει. Θα εισφέρω την απο 25.10.2019 απόφαση της Επιτροπής της Κυπριακής Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η οποία κλήθηκε να αντιμετωπίσει σχετικά το ζήτημα κατόπιν καταγγελίας εργαζομένων (σύστημα Bradford) και τις εισαγωγικές της σκέψεις, θέματα για τα οποία προβληματίστηκα και εγώ σε προηγούμενη παρέμβαση μου.

Ούτε το κριτήριο των 50 ατόμων είναι ασφαλές...ούτε ο ορισμός της επιχείρησης δίνεται. Επίσης, αν αναγνωσθεί με συγκεκριμένο τρόπο είναι σαν να χορηγεί άδεια κατάρτισης profiling σε όλες τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και μάλιστα χωρίς δικαίωμα ενημέρωσης των εργαζομένων...

Εκτιμώ ότι και εδώ η συνδρομή της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων θα εισφέρει σημαντικά στη βελτίωση της προτεινόμενης διάταξης από πλευράς προστασίας θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων και των εργαζομένων με τυχόν αναπηρίες κλπ...περιπτώσεις που υπάγονται ούτως η άλλως στα ευαίσθητα δεδομένα του άρθρου 9 ΓΚΠΔ και άρθρου 22 ν. 4624/2019 και από αυτή την άποψη η παρέμβαση του Συνδέσμου με βρίσκει απολύτως σύμφωνη, έστω και εάν θεμελιώνεται σε άλλη νομική βάση.

Οι ρυθμίσεις όμως αυτές κυρίως πλήττουν τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και αυτό είναι πια γενική παραδοχή.

Ζητήστε τη συμβουλή expert στο δίκαιο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η προτεινόμενη ρύθμιση εμπεριέχει σοβαρούς κινδύνους για τα θεμελιώδη δικαιώματα των εργαζομένων και μπορεί πολύ εύκολα να οδηγήσει σε διακρίσεις. Εξάλλου αυτό είναι και ένα από τα βασικότερα προβλήματα του αλγόριθμου και αυτός είναι και ο λόγος της δημόσιας αυτής παρέμβασης μου.

14 Ιουλίου 2022, 19:31

Όπως ρητά αναφέρεται και στην υπ' αρ. 36 αιτιολογική σκέψη της Πρότασης Κανονισμού, τα συστήματα TN που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων πρέπει να θεωρούνται ως υψηλού κινδύνου, καθώς ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά τις μελλοντικές προοπτικές σταδιοδρομίας και τα μέσα βιοπορισμού των εργαζομένων, αφού μπορούν να διαιωνίζουν ιστορικές νοοτροπίες διακρίσεων, για παράδειγμα εις βάρος γυναικών, ορισμένων ηλικιακών ομάδων, ατόμων με αναπηρία ή ατόμων συγκεκριμένης φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής ή γενετήσιου προσανατολισμού. Τα συστήματα TN που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των επιδόσεων και της συμπεριφοράς των εν λόγω προσώπων ενδέχεται επίσης να επηρεάσουν τα δικαιώματά τους στην προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικότητας. Η επιβολή της υποχρέωσης του εργοδότη να ενημερώνει σχετικά με τη χρήση συστήματος TN μόνο σε περίπτωση που απασχολεί άνω των πενήντα (50) εργαζομένων, κρίνεται ως απολύτως άστοχη, αφού η διαφάνεια (θα πρέπει να) αποτελεί ουσιώδες συστατικό της ασφαλούς, αξιόπιστης και δεοντολογικής TN, ενώ η εν λόγω πρόβλεψη έρχεται και σε πλήρη αντίθεση με τις υποχρεώσεις ενημέρωσης που πηγάζουν από τον ΓΚΠΔ. Επιπλέον, άστοχη κρίνεται και η θέσπιση, ως ελάχιστου περιεχομένου ενημέρωσης των εργαζομένων, η παροχή πληροφοριών μόνον επί των παραμέτρων στις οποίες στηρίχθηκε η λήψη της απόφασης με τη χρήση συστήματος TN και μάλιστα μόνον πριν από την πρώτη χρήση του συστήματος TN. Τέλος, δεν υφίσταται δικαίωμα των εργαζομένων να αντικρούσουν τις αποφάσεις συστημάτων TN ούτε προβλέπεται η δυνατότητα ανθρώπινης παρέμβασης. Συμπερασματικά, είναι εμφανής η παντελής έλλειψη οποιασδήποτε προσπάθειας θέσπισης κανόνων προς προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων παρά τη γνωστή ανισορροπία ισχύος μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου.

14 Ιουλίου 2022, 19:15

Η υποχρέωση λογικά θα έπρεπε να υφίσταται και για επιχειρήσεις με μικρότερο από 50 αριθμό εργαζομένων. Τι θα ισχύει για τέτοιες επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης; Ομοίως και για το άρθρο 10

Άρθρο 10

13 Ιουλίου 2022, 16:37

Άρθρο 10, παρ. 3

Η «δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης» της εταιρίας, μαζί με τις πληροφορίες που περιγράφονται στο παρόν άρθρο (παρ. 1-2) πρέπει υποχρεωτικά να αναρτώνται και να είναι δημόσια προσβάσιμες από το κοινό, δηλαδή από τους πελάτες της επιχείρησης, καθότι τους αφορά άμεσα και αυτεπαγγέλτως αν υπάρξει περίπτωση παραβίασης των όρων συμμόρφωσης που περιγράφονται εκεί.

14 Ιουλίου 2022, 19:09

Στο εν λόγω άρθρο γίνεται χρήση του όρου «σύστημα τεχνητής νοημοσύνης» αντί του όρου «σύστημα αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων», χωρίς, ωστόσο, να έχει προηγηθεί σχετικός ορισμός. Επιπλέον, κάθε επιχείρηση, ανεξαρτήτως μεγέθους, εφόσον είναι σε θέση χρησιμοποιεί

συστήματα ΤΝ, είτε στο πλαίσιο κατάρτισης προφίλ καταναλωτών είτε στο πλαίσιο αξιολόγησης των πάσης φύσεως εργαζομένων της ή συνεργαζόμενων με αυτήν φυσικών προσώπων, θα πρέπει να φέρει και την υποχρέωση τήρησης του σχετικού μητρώου.

14 Ιουλίου 2022, 20:40

Στις πληροφορίες που αφορούν στο μητρώο, να περιλαμβάνεται επίσης η προστιθέμενη αξία των συστημάτων στον εκάστοτε τομέα δραστηριοποίησης τους.

Άρθρο 11

13 Ιουλίου 2022, 16:07

Άρθρο 11, παρ. 2

Η Συντονιστική Επιτροπή θα πρέπει να αποτελείται ρητά και σαφέστατα, κατά τουλάχιστον το 1/4 αυτής, από επιστήμονες διεθνούς κύρους από το ΔΕΠ των τμημάτων Πληροφορικής και Επιστήμης Η/Υ και μηχανικών Η/Υ των ΑΕΙ της χώρας με ειδίκευση στην Τεχνητή Νοημοσύνη. Δεν είναι δυνατό να υπάρχει τέτοια επιτροπή για το συγκεκριμένο αντικείμενο και να μην περιλαμβάνει τους πλέον ειδικούς επιστήμονες σε αυτό.

13 Ιουλίου 2022, 19:56

Άρθρο 11

Προτείνουμε να προστεθεί η ακόλουθη παράγραφος:

«Στις συνεδριάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής, στις οποίες συζητούνται θέματα που αφορούν και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, προσκαλούνται να συμμετέχουν εκπρόσωποι της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ».

14 Ιουλίου 2022, 20:52

Γενικά πώς εμπλέκεται ο ιδιωτικός τομέας, η ακαδημαϊκή κοινότητα, φορείς ενεργών πολιτών; Ένα τόσο σημαντικό θέμα θα ήταν καλό να περιλαμβάνει την συμμετοχή εκπροσώπων της αγοράς και της έρευνας. Στην δεύτερη παράγραφο αναφέρεται η σύνθεση της Επιτροπής. Θα έπρεπε να περιγράφεται η διαδικασία αντικατάστασης σε περίπτωση παραίτησης ή αλλαγής σύνθεσης της επιτροπής.

Άρθρο 12

12 Ιουλίου 2022, 09:26

4. Στο άρθρο 12 «Αρμοδιότητες Συντονιστικής Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη» και δη στην παρ. 1 αυτού να προστεθεί στοιχείο δ) ως ακολούθως:

«1. Η Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη είναι αρμόδια για:

α) τη λήψη αποφάσεων που αφορούν στην εφαρμογή και τη συνεχή βελτίωση της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης,

β) τη διαμόρφωση εθνικών προτεραιοτήτων και κατευθύνσεων για τη βέλτιστη εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και

γ) τον σχεδιασμό και την προώθηση προτάσεων πολιτικών και δράσεων, καθώς και την υποβολή εισήγησης προς τους φορείς του δημόσιου τομέα για τη λήψη διορθωτικών μέτρων, εφόσον διαπιστώνονται αποκλίσεις αναφορικά με την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης. και

δ) τον σχεδιασμό και την προώθηση προτάσεων πολιτικής, καθώς και την υποβολή εισήγησης προς τους φορείς του δημόσιου τομέα για τη λήψη διορθωτικών μέτρων, εφόσον διαπιστώνονται αρνητικές επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα από την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης [...].».

13 Ιουλίου 2022, 16:40

Άρθρο 12, παρ. 1

Στις αρμοδιότητες της Συντονιστικής Επιτροπής θα πρέπει να περιλαμβάνεται ρητά και το ζήτημα της ηθικής διάστασης της ανάπτυξης συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης, όπως άλλωστε είναι ήδη η διεθνής πρακτική.

14 Ιουλίου 2022, 20:41

Στην πρώτη παράγραφο εντοπίζονται γραμματικά και συντακτικά λάθη. Επίσης, σχετικά με το τελευταίο σκέλος των αποκλίσεων, ίσως να ήταν σκόπιμο να δημοσιεύονται σχετικές αναφορές με δείκτες, οι οποίοι να αποδεικνύουν αυτές τις τυχόν αποκλίσεις.

Άρθρο 13

14 Ιουλίου 2022, 20:26

Πώς εμπλέκεται ο ιδιωτικός τομέας, η ακαδημαϊκή κοινότητα, φορείς ενεργών πολιτών στην Επιτροπή Εποπτείας;

Άρθρο 14

12 Ιουλίου 2022, 09:01

5. Στο άρθρο 14 «Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης» και δη στην παρ. 2 να προστεθεί στοιχείο ε) ως ακολούθως:

1.1.1 «Άρθρο 14 Παρατηρητήριο τεχνητής νοημοσύνης

1.[...].

2. Το Παρατηρητήριο καταρτίζει και επικαιροποιεί βασικούς δείκτες απόδοσης (Key Performance Indicators – KPI) και παρέχει πληροφορίες σχετικά με:

α) τις δραστηριότητες που αφορούν στην τεχνητή νοημοσύνη στην Ελλάδα,

β) τους φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα,

γ) τις διαθέσιμες εκπαιδευτικές δραστηριότητες σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη που λαμβάνουν χώρα στην Ελλάδα σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων κατάρτισης για στελέχη του δημόσιου τομέα, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) του Υπουργείου Εσωτερικών και

δ) επιτυχημένα παραδείγματα και βέλτιστες πρακτικές αξιοποίησης τεχνητής νοημοσύνης στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα,

ε) τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τεχνητής νοημοσύνης στα ανθρώπινα δικαιώματα.

3.[...].».

14 Ιουλίου 2022, 20:04

Πρέπει να θεσμοθετηθεί ένα όργανο με ευρύτερη λειτουργία για την εποπτεία της ΤΝ, ένα επιμελητήριο ΤΝ, που θα είναι ο επίσημος βραχίονας της πολιτείας σε θέματα εποπτείας, κανονιστικού πλαισίου και θα είναι ο φορέας που θα μπορεί να πιστοποιεί λειτουργίες και δράσεις στην ΤΝ (κατ' αντιστοιχία με το ΤΕΕ).

Άρθρο 16

8 Ιουλίου 2022, 20:30

Επιτέλους

9 Ιουλίου 2022, 08:15

ΟΚ

13 Ιουλίου 2022, 16:14

Άρθρο 16, παρ. 3

Το Επιστημονικό Συμβούλιο θα πρέπει να αποτελείται ρητά και σαφέστατα, κατά τουλάχιστον το 1/4 αυτού, από επιστήμονες διεθνούς κύρους από το ΔΕΠ των τμημάτων Πληροφορικής και Επιστήμης Η/Υ και μηχανικών Η/Υ των ΑΕΙ της χώρας με ειδίκευση στην Κυβερνοασφάλεια. Δεν είναι δυνατό να υπάρχει τέτοια συμβούλιο για το συγκεκριμένο αντικείμενο και να μην περιλαμβάνει τους πλέον ειδικούς επιστήμονες σε αυτό.

Άρθρο 18

10 Ιουλίου 2022, 20:31

Θα ήταν χρήσιμο να οριστούν στο νόμο τα προσόντα διορισμού του εν λόγω ατόμου και τα πιθανά ασυμβίβαστα καθώς και επιπρόσθετα κίνητρα για την εν λόγω θέση ευθύνης.

13 Ιουλίου 2022, 13:33

Συγκεκριμένοι φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης είναι υπόχρεοι, βάσει της Υ.Α. 1027/2019 και του Ν. 4577/2018, να ορίσουν υπάλληλο ως Υπεύθυνο Ασφάλειας Πληροφοριών και Δικτύων με καθήκοντα παρόμοια με αυτά του ΥΑΣΠΕ. Ενδέχεται να δημιουργηθεί σύγχυση ως προς τις υποχρεώσεις των συγκεκριμένων φορέων:

1. Θα πρέπει να οριστούν και οι δύο ρόλοι;
2. Είναι δυνατόν να ανατεθούν οι δύο ρόλοι στον ίδιο υπάλληλο;

13 Ιουλίου 2022, 13:43

Δεν αιτιολογείται γιατί ο ΥΑΣΠΕ θα πρέπει να είναι κατηγορίας ΠΕ. Αποκλείονται υπάλληλοι κατηγορίας ΤΕ με εμπειρία και τεχνογνωσία στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, οι οποίοι ήδη χειρίζονται σχετικά θέματα. Θα πρέπει να δοθεί δυνατότητα και στους υπαλλήλους ΤΕ για ανάληψη του ρόλου του ΥΑΣΠΕ.

13 Ιουλίου 2022, 16:45

Άρθρο 18, παρ. 1

Δεν είναι δυνατό η θέση του Υ.Α.Σ.Π.Ε. να καλύπτεται από άτομο που ορίζεται «βάσει της εμπειρίας που διαθέτει στον τομέα της κυβερνοασφάλειας», δηλαδή χωρίς κανένα απολύτως απαραίτητο τυπικό προσόν σε ό,τι αφορά τις σπουδές, την επιστημονική εξειδίκευση και την επαγγελματική προϋπηρεσία. Συγκεκριμένα πρέπει να ορίζεται σαφέστατα ότι απαιτείται πτυχίο Πληροφορικής και περαιτέρω εξειδίκευση στο αντικείμενο, μέσω μεταπτυχιακών σπουδών ή/και τεκμηριωμένης και επιτυχημένης επαγγελματικής εμπειρίας σε αντίστοιχες θέσεις ευθύνης.

13 Ιουλίου 2022, 19:40

Άρθρο 18

Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Προτείνουμε να δοθεί η δυνατότητα στους Δήμους με πληθυσμό άνω των 50.000 κατοίκων να ορίζουν με απόφαση του Δημάρχου Υπεύθυνο Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Ειδικότερα για θέματα Κυβερνοασφάλειας στους Δήμους πρέπει να συνεκτιμηθούν αρκετοί απαραίτητοι παράγοντες όπως: Επιμόρφωση υπάρχοντος προσωπικού Πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού Επιπλέον πόροι για ανανέωση εξοπλισμού και αδειών χρήσης λογισμικών συστημάτων και δικτύων Εκτίμηση δυνατότητας μετατροπής και μεταφοράς πληροφοριακών συστημάτων δήμων σε πιστοποιημένους servers, με επιπλέον συστήματα ασφάλειας ή στο Gcloud Συστήματα τηλεργασίας με κεντρική παρακολούθηση και ασφάλεια στις VPN συνδέσεις.

13 Ιουλίου 2022, 22:41

Ας μην ξεχνάμε ότι η Πολιτεία έχει ήδη δημιουργήσει συναφείς ρόλους στον ιδιωτικό τομέα όπως :α) ο Υπεύθυνος Διασφάλισης Απορρήτου (άρθρο 3 Ν 3674/2008) σε παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών β) ο Υπεύθυνος Ασφαλείας Δεδομένων (άρθρο 7 Ν 3917/2011), Κοινή Πράξη ΑΔΑΕ ΑΠΔΠΧ 1/2013 γ) ο Υπεύθυνος Ασφαλείας Πληροφοριών και Δικτύων (άρθρο 6 ΥΑ 1027/2019 για την εφαρμογή του Ν 4577/2018 βλ Λεωνίδας Κανέλλος THE GDPR HANDBOOK, Νομική Βιβλιοθήκη 2020, σελ 64-67) Μήπως είναι σκόπιμο να προβλεφθούν συνέργειες δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, όταν πχ ένας δημόσιος φορέας δεν διαθέτει δίκη του τεχνογνωσία και υποστηρίζεται από εξωτερικούς προμηθευτές ;

Άρθρο 21

13 Ιουλίου 2022, 22:21

Μήπως η παράγραφος α) χρήζει έστω ενδεικτικής επεξήγησης για το ποιες υπηρεσίες υπάγονται στην εμβέλειά της ; Παραδείγματος χάριν, η εθνική εφαρμοστική νομοθεσία της υπο αναθεώρηση Οδηγίας Ασφάλειας Δικτύων (NIS Directive 1148/2016) και η ΥΑ 1027/8.10.2019 παρέχει σχετική καθοδήγηση.

4 Ιουλίου 2022, 23:42

Προτείνω το υπουργείο εργασίας να εξασφαλίσει ένα σύστημα αυτοελέγχου όπου να μπορεί να αυτόελέγχεται από μόνο του και να τηρεί τη νομοθεσία. Όπως να έχει τη δυνατότητα να εντοπίζει ποιος εργοδότης δεν έχει καταβάλει το δώρο Χριστουγέννων, το δώρο του Πάσχα, το επίδομα αδείας ,η τον βασικό κανονικό μισθό στον εργαζόμενο. Και να έχει τη δυνατότητα να επεμβαίνει ηλεκτρονικά υπερασπίζοντας τον εργαζόμενο και πλήττοντας τον εργοδότη. Να απαλλαχτεί ο εργαζόμενος από την καταγγελία κατά του εργοδότη του.

Άρθρο 23**7 Ιουλίου 2022, 19:07**

Γιατί μπαίνει ηλικιακός περιορισμός στην κατάρτιση?

Προσωπικά είμαι άνθρωπος της τεχνολογίας και θα με ενδιέφερε να συνεισφέρω στον ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας μου δεδομένου ότι έχω και την εμπειρία στην υλοποίηση έργων αλλά και τη διάθεση για αλλαγή!

Άρθρο 25**3 Ιουλίου 2022, 12:19**

Η ΑΠΔΠΧ ως συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη δημόσια Αρχή, έχει αποστολή της την εποπτεία της εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, του ν. 4624/2019 κλπ. Εφόσον πρόκειται να θεσμοθετηθεί Μητρώο ΥΠΔ για τους δημόσιους φορείς του ως άνω νόμου, θα πρέπει αυτό να τηρείται στην αρμόδια Αρχή, εν προκειμένω ΑΠΔΠΧ, καθόσον εμπίπτει ευθέως στην αρμοδιότητά της για συνολική εποπτεία εφαρμογής της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων του ν.4624/2019. Η επιθυμία εκ μέρους των δημοσίων υπαλλήλων να ενταχθούν στον εν λόγω μητρώο, θα πρέπει να συνοδεύεται από κίνητρα, προκειμένου να στοιχειοθετείται ένα ελάχιστο έρεισμα για την προώθηση του θεσμού των ΥΠΔ.

10 Ιουλίου 2022, 16:47

Το αρχείο αυτό των κοινοποιημένων ΥΠΔ, δημοσίων και ιδιωτικών φορέων, τηρείται ήδη στην αρμόδια ΑΠΔΠΧ. Δεν υπάρχει σκοπιμότητα δημιουργίας ενός χωριστού αρχείου για το δημόσιο τομέα. Η εκπαίδευση των DPOs πρέπει να είναι διαρκής και να προέρχεται από διάφορες πηγές, όπως και από την ΑΜΚΕ Πανελλήνιο Δίκτυο Επαγγελματιών Υπευθύνων Προστασίας Δεδομένων με περισσότερα από 100 μέλη, μεταξύ των οποίων ΥΠΔ υπουργείων δημοσίων φορέων, αλλά και ιδιωτικών εταιριών, την οποία εκπροσωπούμε. Βλέπετε κατάλογο εκπαιδευτικών δράσεων τριετίας σε <http://www.dponetwork.gr>

14 Ιουλίου 2022, 19:58

Το ηλεκτρονικό μητρώο υπεθύνων προσώπων προστασίας δεδομένων των δημοσίων φορέων θα πρέπει να περιλαμβάνει και τα στοιχεία επικοινωνίας των εν λόγω προσώπων.

Άρθρο 26**3 Ιουλίου 2022, 12:37**

Δεν αιτιολογείται καθόλου η επιλογή των ΥΠΔ των 7 εν λόγω Υπουργείων εκ συνόλου 19. Για ποιους λόγους προκρίνονται αυτοί έναντι των λοιπών υπουργείων ή και των ανεξάρτητων αρχών; Τι γίνεται στις περιπτώσεις που τα καθήκοντα αυτά έχουν ανατεθεί σε ιδιώτες; Θα μπορούν να συμμετέχουν ιδιώτες ως μέλη σε Επιτροπή δημοσίου χαρακτήρα/συμφέροντος, προκειμένου να διαμορφώνεται και να συντονίζεται η πολιτική για την προστασία δεδομένων στους φορείς Κεντρικής Κυβέρνησης; Τι κίνητρα δίνονται σε δημοσίους υπαλλήλους να εξειδικευτούν σε θέματα ΥΠΔ για να στηρίξουν την εν λόγω λειτουργία, ώστε να έχει έρεισμα η επιθυμία τους να ενταχθούν στο μητρώο ως εν δυνάμει ΥΠΔ; Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να διερευνηθεί ένας υφίσταται οποιαδήποτε εμπλοκή σε σχέση με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ).

Η ΑΠΔΠΧ ως συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη δημόσια Αρχή, έχει αποστολή της την εποπτεία της εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, του ν. 4624/2019, του ν. 3471/2006 κλπ. Δεν περιλαμβάνονται ήδη οι προτεινόμενες εδώ ρυθμίσεις στις αρμοδιότητες της ΑΠΔΠΧ;

Προφανώς η ανεξαρτησία της ΑΠΔΠΧ δεν θίγεται, αλλά αν υφίστανται όντως τέτοια ανάγκη για την Επιτροπή ΥΠΔ, θα πρέπει να εξεταστεί η ένταξη της υπό την αιγίδα της ΑΠΔΠΧ. Οι ΥΠΔ εκτελούν τα καθήκοντα τους σε καθεστώς ανεξαρτησίας. Τι θα γίνεται επομένως στις περιπτώσεις που η λειτουργία και το έργο τους αποκλίνουν από την παροχή κατευθύνσεων του -εδώ- άρθρου 27; Θα υφίστανται κυρώσεις; Δεν είναι αρμόδια η ΑΠΔΠΧ για την υποβολή εισηγήσεων για τη βελτιστοποίηση του θεσμικού πλαισίου περί προστασίας δεδομένων συνολικά; Για ποιο λόγο να θεσμοθετηθεί νέο όργανο με ειδική αρμοδιότητα, στο άρθρο 27, όταν η νομοθετική πρωτοβουλία για τα θέματα αυτά ήδη υφίσταται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης; Δεν δύναται η ΑΠΔΠΧ να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας και να χειρίζεται θέματα τεχνικής βοήθειας για θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της; [Τέλος, η ΑΣΥΡ που αναρτήθηκε είναι -συνολικά- προδήλως πρόχειρη, αφού περιλαμβάνει σχόλια των συντακτών και δεν είναι επαρκής στην ανάλυση των προτεινόμενων ρυθμίσεων για ένα τόσο σημαντικό νομοθέτημα]

Άρθρο 27

3 Ιουλίου 2022, 12:22

Θα πρέπει να διερευνηθεί ένας υφίσταται οποιαδήποτε εμπλοκή σε σχέση με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ).

Η ΑΠΔΠΧ ως συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη δημόσια Αρχή, έχει αποστολή της την εποπτεία της εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, του ν. 4624/2019, του ν. 3471/2006 κλπ. Δεν περιλαμβάνονται ήδη οι προτεινόμενες εδώ ρυθμίσεις στις αρμοδιότητες της ΑΠΔΠΧ;

Προφανώς η ανεξαρτησία της ΑΠΔΠΧ δεν θίγεται, αλλά αν υφίστανται όντως τέτοια ανάγκη για την Επιτροπή ΥΠΔ, θα πρέπει να εξεταστεί η ένταξη της υπό την αιγίδα της ΑΠΔΠΧ. Οι ΥΠΔ εκτελούν τα καθήκοντα τους σε καθεστώς ανεξαρτησίας. Τι θα γίνεται επομένως στις περιπτώσεις που η λειτουργία και το έργο τους αποκλίνουν από την παροχή κατευθύνσεων του -εδώ- άρθρου 27; Θα υφίστανται κυρώσεις; Δεν είναι αρμόδια η ΑΠΔΠΧ για την υποβολή εισηγήσεων για τη βελτιστοποίηση του θεσμικού πλαισίου περί προστασίας δεδομένων συνολικά; Για ποιο λόγο να θεσμοθετηθεί νέο όργανο με ειδική αρμοδιότητα, στο άρθρο 27, όταν η νομοθετική πρωτοβουλία για τα θέματα αυτά ήδη υφίσταται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης; Δεν δύναται η ΑΠΔΠΧ να συνάπτει μνημόνια συνεργασίας και να χειρίζεται θέματα τεχνικής βοήθειας για θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της; [Τέλος, η ΑΣΥΡ που αναρτήθηκε είναι -συνολικά- προδήλως πρόχειρη, αφού περιλαμβάνει σχόλια των συντακτών και δεν είναι επαρκής στην ανάλυση των προτεινόμενων ρυθμίσεων για ένα τόσο σημαντικό νομοθέτημα]

Άρθρο 29

13 Ιουλίου 2022, 19:14

Άρθρο 29

Αντικείμενο

Θεωρούμε θετική τη συμπερίληψη των ΟΤΑ στους φορείς λειτουργίας των συσκευών τεχνολογίας του Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ). Παράλληλα, εκτιμούμε ότι οι ΟΤΑ δεν αποκλείονται από τη χρήση και των λοιπών τεχνολογιών που αναφέρονται στο άρθρο 12: α) Παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών με τη χρήση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), β) Εγγραφές σε αλυσίδα συστοιχιών ή σε άλλες τεχνολογίες καταναμεμένου καθολικού και έξυπνα συμβόλαια, γ) Διαδικασία τρισδιάστατης εκτύπωσης.

Άρθρο 31

14 Ιουλίου 2022, 19:21

Ο ορισμός του έξυπνου συμβολαίου (smart contract) αφήνει εκτός πεδίου εφαρμογής έξυπνα συμβόλαια τα οποία δεν κάνουν χρήση Τεχνολογίας Καταναμεμένου Καθολικού (ΤΚΚ/DLT). Άλλωστε, η ΤΚΚ διευκολύνει την ευρεία χρήση έξυπνων συμβάσεων, αλλά δεν αποκλείεται η χρήση απλούστερης τεχνολογίας για την υποστήριξη έξυπνων συμβάσεων.

Επίσης, δεν φαίνεται να ανταποκρίνεται στους όρους που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις του ΑΚ, στις οποίες παραπέμπει το Σχέδιο Νόμου. Οι διατάξεις αυτές αναφέρονται σε δικαιοπράξεις ή συμβάσεις και όχι σε συμβόλαιο. Ο όρος «συμβόλαιο» παραπέμπει σε συμβολαιογραφικό τύπο, κάτι που δεν φαίνεται να ισχύει εν προκειμένω.

Άρθρο 37

13 Ιουλίου 2022, 22:52

Η διάταξη χρήζει συμπλήρωσης με πρόβλεψη, σε μια τρίτη παράγραφο, διοικητικών κυρώσεων κατά του κατασκευαστή που τυχόν δεν συμμορφωθεί, μέσα σε ορισμένη προθεσμία, με τις υποδείξεις της ΕΑΚ

Άρθρο 41

14 Ιουλίου 2022, 09:39

«Εκτίμηση Αντικτύπου στην προστασία προσωπικών δεδομένων» μπορεί να διενεργηθεί και με το δωρεάν λογισμικό της Γαλλικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, διαθέσιμο και στα ελληνικά σε <https://www.cnil.fr/en/privacy-impact-assessment-pia>

Έχω την τιμή να είμαι ένας από τους δύο συγγραφείς του βιβλίου «Εκτίμηση Αντικτύπου στην προστασία προσωπικών δεδομένων», το οποίο εκδόθηκε το 2022 από τη Νομική Βιβλιοθήκη.

Άρθρο 43

8 Ιουλίου 2022, 20:44

OK Bravo

Άρθρο 44

14 Ιουλίου 2022, 19:33

Με τα άρθρα 44 επ. παραχωρείται η αρμοδιότητα έγκρισης χρήσης ΣμηΕΑ για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), η

οποία παρέχει την σχετική έγκριση κατά περίπτωση, εφόσον αυτό κριθεί πρόσφορο και αποτελεσματικό από τον φορέα που παρέχει την καθολική υπηρεσία ή άλλη ταχυδρομική υπηρεσία, κατόπιν αιτήσεως που υποβάλλεται στην ΕΕΤΤ. Στη συνέχεια, με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., καθορίζονται τα ειδικότερα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας των ΣμηΕΑ που χρησιμοποιούνται για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα.

Ωστόσο, σύμφωνα με τις διατάξεις της Δ/ΥΠΑ/21860/1422/21.9.2016 Απόφασης του Διοικητή της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) (Β' 3152) με τίτλο Κανονισμός – Γενικό Πλαίσιο Πτήσεων Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών- ΣμηΕΑ (Unmanned Aircraft Systems – UAS), τίθενται περιορισμοί, οι οποίοι εν δυνάμει παραβιάζονται από την χρήση ΣμηΕΑ για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, χωρίς η συγκεκριμένη χρήση ΣμηΕΑ να υπόκειται στην ελεγκτική αρμοδιότητα της ΥΠΑ κατά το στάδιο της αδειοδότησης.

Συγκεκριμένα, με την εν λόγω Απόφασή της, η ΥΠΑ θέτει όρους και κανόνες για τις πτήσεις ΣμηΕΑ, οι οποίοι φαίνεται να παρακάμπτονται από τις διατάξεις του Σχεδίου Νόμου και την αποκλειστική αρμοδιότητα αδειοδότησης από την ΕΕΤΤ. Για παράδειγμα, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 5 της εν λόγω Απόφασης, απαγορεύεται η πτήση ΣΜηΕΑ (UAS) ανοικτής (Open) κατηγορίας επάνω από συγκεντρώσεις προσώπων. Πλην όμως, στη συγκεκριμένη περίπτωση των ΣμηΕΑ ταχυδρομικών υπηρεσιών θα είναι εξαιρετικά δύσκολο να προσδιοριστεί τι συνιστά συγκέντρωση προσώπων, τι συνιστά «επάνω» από συγκεντρώσεις προσώπων, και πώς θα μπορούσε να επιτευχθεί η τήρηση της πρόβλεψης αυτής.

Κρίνεται, άλλωστε, απαραίτητη η γνωμοδότηση από την ΥΠΑ, σχετικά με την επιβάρυνση της εναέριας κυκλοφορίας εντός αστικού ιστού, σε μικρή απόσταση από κτίρια, κατοικίες, άλλα οχήματα και φυσικά πρόσωπα. Τέλος, δεν προκύπτει σαφώς από το Σχέδιο Νόμου ο τρόπος με τον οποίον θα ελέγχεται η εναέρια κυκλοφορία ΣμηΕΑ, όταν αυτά πρόκειται να αποκτήσουν ιδιαιτέρως εκτεταμένη χρήση για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Άρθρο 47

12 Ιουλίου 2022, 00:21

Η νομοθετική πρόβλεψη, στη παράγραφο 4 του εν λόγω άρθρου, για δυνατότητα διαταγής ενός δικαστηρίου για επαναφορά εγγραφής ή συναλλαγής στην οικεία αλυσίδα συστοιχιών (blockchain) είναι επικίνδυνη, καθώς είμαι αμφίβολο εάν είναι κάτι τέτοιο θα ήταν τεχνικά εφαρμόσιμο, καθώς είναι γνωστό ότι αυτές οι εγγραφές είναι μη αναστρέψιμες. Επίσης, η θεσμοθέτηση απόδειξης εγγραφής σε περιβάλλον blockchain με την αρωγή ειδικού κινείται σε θετική κατεύθυνση, αν και προέχει η εκπαίδευση των δικαστικών αρχών, που δύναται να καταστεί κρίσιμη εάν δεν λάβει χώρα νωρίτερα από κάθε νομοθετική ρύθμιση.

11 Ιουλίου 2022, 13:45

Κατά τη γνώμη μου, η διάταξη χρειάζεται βελτίωση και επεξήγηση ως προς τη σκοπιμότητά της και οριοθέτηση ενός πλαισίου αναφοράς, άλλως δεν είναι κατανοητή στον απλό πολίτη, (π.χ. τι σημαίνει εγγραφές Δεδομένων) ως εξής:1. Υπό τους όρους των άρθρων που ακολουθούν, καταχωρίσεις ψηφιακών δεδομένων ή συναλλαγές με νομικό περιεχόμενο, δύναται να πραγματοποιούνται μέσω αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης Τ.Κ.Κ. Η αναγνώριση της νομικής εγκυρότητας κάθε επιμέρους συναλλαγής εξαρτάται από το εφαρμοστέο εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο περί συμβάσεων.

Άρθρο 49

1 Ιουλίου 2022, 11:11

Για την απόδοση στα ελληνικά του όρου smart contact να προτιμηθεί ο όρος (έξυπνη) /σύμβαση/, που χρησιμοποιείται άλλωστε και στις διατάξεις του ΑΚ που καλούνται σε εφαρμογή σύμφωνα με την παρ. 1 (ΑΚ 185 επ.).

Ο όρος συμβόλαιο έχει άλλο νόημα, βλ. άρθρα 8 επ. του ν. 2830/2000. Το συμβολαιογραφικό έγγραφο δεν μπορεί βεβαίως να υποκατασταθεί από συμφωνία ενσωματωμένη σε κώδικα προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή (ΑΚ 159 που εφαρμόζεται σύμφωνα με την παρ. 2).

10 Ιουλίου 2022, 15:21

Χαιρετίζουμε τη θετική αυτή πρωτοβουλία του υπουργείου για την ΤΚΚ και τα έξυπνα συμβόλαια. Ωστόσο υπάρχει ανάγκη ορισμού τους όπως σε αλλοδαπά κείμενα (Ιταλία, Κύπρος, πολιτείες ΗΠΑ) Προτείνουμε προσθήκη παρ 1 με ορισμό Nick Szabo: 1. Ως έξυπνα συμβόλαια νοούνται υπολογιστικά πρωτόκολλα συναλλαγών διατυπωμένα υπό κορφή υπό θετικών προτάσεων και κατάλληλα να εκτελούν, υπό συγκεκριμένα συνθήκες, τους όρους μιας νομικής σύμβασης, κατά τις αρχές του εθνικού δικαίου περί ηλεκτρονικών συμβάσεων. Επίσης η νομική τους αντιμετώπιση στο νομοσχέδιο είναι ατελής και δεν λαμβάνει υπόψη τη φύση τους (νομική , τεχνική, νομοτεχνική) και τον χαρακτήρα του δημοσίου, ιδιωτικού ή κοινοπρακτικού δικτύου blockchain που τα φιλοξενεί. Δείτε πλήρες άρθρο κυπριακού νομοσχεδίου περί ΤΚΚ στην ιστοσελίδα Κυπριακού Υπουργείου Οικονομικών με σχόλια διαβούλευσης..... ΜΕΡΟΣ IV: ΕΞΥΠΝΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ Δυνατότητα έξυπνων συμβολαίων

10. (1) Ένα έξυπνο συμβόλαιο δύναται: (i) να θεωρείται ως νομικά δεσμευτικό και έγκυρο συμβόλαιο, νοουμένου ότι πληρούνται οι απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας επί σύναψης έγκυρων συμβολαίων· ή

(ii) να αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου νομικά δεσμευτικού και έγκυρου συμβολαίου, σύμφωνα με το εδάφιο (α) ανωτέρω, και να εκτελεί όρους τέτοιου συμβολαίου· ή

(iii) να μην θεωρείται νομικά δεσμευτικό και έγκυρο συμβόλαιο, σύμφωνα με το εδάφιο (α) ανωτέρω και να μην αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου νομικά δεσμευτικού και έγκυρου συμβολαίου, σύμφωνα με το εδάφιο (β) ανωτέρω. (2) Οι όροι των έξυπνων συμβολαίων δύναται: (i) να διατυπώνονται από τα συμβαλλόμενα μέρη και να ενσωματώνονται σε κωδικό· ή

(ii) να προκαθορίζονται στην αλυσίδα συστοιχιών ή την DLT και να επιλέγονται ή να γίνονται αποδεκτοί από τα συμβαλλόμενα μέρη. Ισχύουσα νομοθεσία

11. (1) Η νομοθεσία που εφαρμόζεται για τα έξυπνα συμβόλαια που αποτελούν νομικά δεσμευτικά και έγκυρα συμβόλαια, σύμφωνα με το άρθρο 10 (1), εδάφια (α) και (β) ανωτέρω, είναι το εφαρμοστέο ισχύον δίκαιο επί των συμβάσεων. (2) Εκτός εάν άλλως ορίζεται διαφορετικά και/ή προβλέπεται ειδικότερα, η ισχύουσα νομοθεσία για τα έξυπνα συμβόλαια που δεν θεωρούνται νομικά δεσμευτικά και έγκυρα συμβόλαια, σύμφωνα με το άρθρο 10 (1), εδάφιο (γ) ανωτέρω, δύναται να καθοριστεί ανάλογα με τη φύση της συναλλαγής. Χρήση ηλεκτρονικής υπογραφής

12. Όπου απαιτείται υπογραφή ή σφράγιση συμβολαίου σε σχέση με τα έξυπνα συμβόλαια, δύναται να χρησιμοποιηθεί ηλεκτρονική ή προηγμένη ηλεκτρονική ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα ή ηλεκτρονική ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα. Απόδειξη έξυπνων συμβολαίων

13. Τα έξυπνα συμβόλαια που καταγράφονται σε κωδικούς θα θεωρούνται γραπτές συμβάσεις και δύναται να χρησιμοποιηθούν στο Δικαστήριο ως αποδεικτικά στοιχεία.

Νοείται ότι για τη μετατροπή δεδομένων ή πληροφοριών από οποιαδήποτε γλώσσα προγραμματισμού ή κωδικών σε αναγνώσιμη μορφή και κατανοητή γλώσσα, δύναται να προσκομιστεί μαρτυρία εμπειρογνώμονα.

13. Τα έξυπνα συμβόλαια που καταγράφονται σε κωδικούς θα θεωρούνται γραπτές συμβάσεις και δύναται να χρησιμοποιηθούν στο Δικαστήριο ως αποδεικτικά στοιχεία.

Νοείται ότι για τη μετατροπή δεδομένων ή πληροφοριών από οποιαδήποτε γλώσσα προγραμματισμού ή κωδικών σε αναγνώσιμη μορφή και κατανοητή γλώσσα, δύναται να προσκομιστεί μαρτυρία εμπειρογνώμονα.

13. Τα έξυπνα συμβόλαια που καταγράφονται σε κωδικούς θα θεωρούνται γραπτές συμβάσεις και δύναται να χρησιμοποιηθούν στο Δικαστήριο ως αποδεικτικά στοιχεία.

Νοείται ότι για τη μετατροπή δεδομένων ή πληροφοριών από οποιαδήποτε γλώσσα προγραμματισμού ή κωδικών σε αναγνώσιμη μορφή και κατανοητή γλώσσα, δύναται να προσκομιστεί μαρτυρία εμπειρογνώμονα.

13. Τα έξυπνα συμβόλαια που καταγράφονται σε κωδικούς θα θεωρούνται γραπτές συμβάσεις και δύναται να χρησιμοποιηθούν στο Δικαστήριο ως αποδεικτικά στοιχεία.

12 Ιουλίου 2022, 00:40

Η πρόβλεψη για αυτοπρόσωπη κατάρτιση, όπως αναφέρεται στη παράγραφο 7 του άρθρου 49, είναι κατά την γνώμη του γράφοντος προβληματική καθώς τα εν λόγω «συμβόλαια» ακολουθούν αυτοματοποιημένα κάποιον ηλεκτρονικό κώδικα, προγραμματισμένες εντολές ή προγραμματισμένη γλώσσα και δεν συνάπτονται συνήθως από τους «υπόχρεους», οι οποίοι απλά τα εφαρμόζουν, χωρίς μάλιστα επιλογή υπαναχώρησης. Ομοίως, οι δικονομικές ρυθμίσεις αναφορικά με τα εν λόγω συμβόλαια αποτελούν μια θετική πρωτοβουλία, ωστόσο δεν προκύπτουν προβλέψεις για τις περιπτώσεις στις οποίες – ως συνήθως – αυτά τα συμβόλαια δεν έχουν «συνταχθεί» με βάση το ελληνικό δίκαιο ή και με βάση κανένα δίκαιο... Το τελευταίο σημείο σχετίζεται με τη φύση αυτών των έξυπνων συμβολαίων, τα οποία είναι αμφίβολο πως θα εφαρμοστούν όταν τα συμβαλλόμενα μέρη δεν έχουν πολλές φορές γνωστή ταυτότητα ούτε για τον αντισυμβαλλόμενο μέρος.

14 Ιουλίου 2022, 19:58

Η αναλογική εφαρμογή διατάξεων του ΑΚ στις έξυπνες συμβάσεις (σύμφωνα με τα άρθρα 47 και 49 του Σχεδίου Νόμου) ενδέχεται να δημιουργήσει ανασφάλεια δικαίου, καθώς:

- Σύμφωνα με τα άρθρα 130, 138 ΑΚ, η δήλωση βουλήσεως από ανίκανο ή η εικονική δήλωση βουλήσεως επιδρά στο κύρος της σύμβασης. Εφαρμόζοντσης αναλογικά οι διατάξεις περί ελαττώματος στη βούληση (140-157 ΑΚ). Ο ορισμός των έξυπνων συμβάσεων δεν αποκλείει την σύναψη έξυπνων συμβάσεων από συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, στα οποία δεν θα είναι εφικτή η διάγνωση βούλησης ή/και η διάγνωση ελαττωμάτων στη βούληση αυτή.

- Σύμφωνα με το άρθρο 159 ΑΚ, δικαιοπραξία για την οποία δεν τηρήθηκε ο τύπος που απαιτεί ο νόμος, εφόσον δεν ορίζεται το αντίθετο, είναι άκυρη. Δημιουργεί αμφιβολίες για τον τρόπο με τον οποίο δύναται μία έξυπνη σύμβαση να περιβληθεί τον νόμιμο τύπο, για παράδειγμα τον συμβολαιογραφικό τύπο σε περίπτωση μεταβίβασης κυριότητας ακινήτου.

- Λόγω της φύσεως της έξυπνης σύμβασης, που συνεπάγεται, δυνάμει του ορισμού που αποδίδεται στο παρόν Σχέδιο Νόμου, αυτοματοποιημένη εκτέλεση των κωδικοποιημένων λειτουργιών, με τη συνδρομή ή όχι συγκεκριμένων προϋποθέσεων, δημιουργούνται ερωτηματικά ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα μπορεί να επιτυγχάνεται η ακύρωση δικαιοπραξίας, η ανάκληση δήλωσης βούλησης, η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση, κοκ. Ιδίως σε περιπτώσεις που η έξυπνη σύμβαση θα συνεχίζει, έως ότου διαγνωστεί δικαστικά η ακυρότητα, να παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματα, καθώς ο δανειστής δεν θα μπορεί να εξαναγκαστεί σε αντίθετη/αντίστροφη δικαιοπραξία, φαίνεται πως θα πρέπει να προβλεφθούν συγκεκριμένες διαδικασίες, ειδικά να μπορεί να γεννηθεί υπέρμετρη βλάβη σε βάρος ενός καλόπιστου συναλλασσόμενου μέσω έξυπνης σύμβασης. Συνεπώς, το Σχέδιο Νόμου θα πρέπει να είναι σε θέση να προβλέπει την επίλυση των συγκεκριμένων ζητημάτων.

- Η διατύπωση του άρθρου 49 παρ. 7 του Σχεδίου Νόμου, σύμφωνα με την οποία τα έξυπνα συμβόλαια καταρτίζονται μόνον αυτοπροσώπως, είναι δύσκολο να ερμηνευτεί, καθώς είναι παραπάνω από σύνηθες στις συναλλαγές τα πρόσωπα να εκπροσωπούνται από τρίτους.

Πρέπει να διευκρινιστεί αν η συγκεκριμένη διάταξη κατατείνει στην άρνηση αναγνώρισης της δυνατότητας των συστημάτων ΤΝ να συνάπτουν έξυπνες συμβάσεις, στο πλαίσιο των καθορισμένων λειτουργιών τους, οι οποίες θα παράγουν όλα τα έννομα αποτελέσματα, όπως οι έξυπνες συμβάσεις που συνάπτουν τα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά. Είναι σαφές πως με τη ραγδαία τεχνολογική πρόοδο, θα καταστεί δυσχερές να διακρίνουμε μεταξύ συμβάσεων που συνάπτονται αυτοπροσώπως και συμβάσεων που συνάπτονται μέσω συστημάτων ΤΝ.

Άλλωστε, ήδη γίνεται λόγος για ενδεχόμενη αναγνώριση δικαιοπρακτικής ικανότητας σε συστήματα ΤΝ τόσο σε επίπεδο ευρωπαϊκής νομοθεσίας όσο και σε κράτη-μέλη. Ο κατακερματισμός της νομοθετικής πρωτοβουλίας και η δημιουργία αντιθέσεων μεταξύ εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας όχι μόνο θα δημιουργήσει νομική ανασφάλεια, αλλά θα στραφεί εντέλει

κατά της έρευνας και της ανάπτυξης των αναδυόμενων τεχνολογιών, σε αντίθεση με τους σκοπούς του παρόντος Σχεδίου Νόμου.

Άρθρο 50

10 Ιουλίου 2022, 17:13

Σημειωτέον ότι η δυνατότητα αυτή υπάρχει μόνο στα ιδιωτικά / κοινοπρακτικά δίκτυα blockchain όπου υπάρχει κεντρικός διαχειριστής ικανός να ελέγξει την προσέλευση του ψηφιακού πιστοποιητικού από εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης , ώστε να εξομοιωθεί με ιδιόχειρη (παράρτημα II Κανονισμού eIDAS, και άρθρο 15 Ν. 4727/2020} ενώ στα ανοικτά δημόσια δίκτυα δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα άρα θα πρόκειται για απλή η έστω προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή (άρθρου 16 Ν. 4727/2020) με την αποδεικτική δύναμη του άρθρου 25 Κανονισμού 910/2014.

Άρθρο 52

10 Ιουλίου 2022, 11:38

Bravo πιερρακάκη

13 Ιουλίου 2022, 04:04

Επαναλάβετε μετά από εμένα: Όσο καίγονταν ο πλανήτης, εγώ έβαζα τα ελληνικά ασανσέρ σε blockchain.

Άρθρο 60

3 Ιουλίου 2022, 19:44

Εγείρονται σημαντικά ζητήματα, η σταχυολόγηση των οποίων μεταξύ άλλων παρατίθενται κατωτέρω:

- Ο έλεγχος των προϋποθέσεων κτήσης της Ελληνικής Ιθαγένειας.
- Ο έλεγχος τήρησης των διατάξεων αναγκαστικού δικαίου του Αστικού Κώδικα.
- Η μεταδημότευση προσώπου για το οποίο έχουν συνταχθεί Στρατολογικοί Πίνακες.
- Η διαδικασία διόρθωσης ηλικίας.

13 Ιουλίου 2022, 22:44

Άρθρο 60 παρ.2

Ο όρος «αδήλωτος» αφορά σε εκ γενετής Έλληνες και έχει νόημα για τα Μ.Αρρένων, δεδομένου ότι στο εν λόγω αρχείο συντρέχουν προθεσμίες για την αρχική εγγραφή. Θεωρώ ότι είναι όρος αδόκιμος για τα δημοτολόγια.

Άρθρο 62

13 Ιουλίου 2022, 22:28

Από τη διατύπωση του άρθρου δεν προκύπτει εάν οι ηλεκτρονικοί στρατολογικοί πίνακες θα είναι ένα δυναμικό αρχείο ως προς το πλήθος των εγγραφών. Το στοιχείο αυτό θα επηρεάσει και το ποια στρατολογική υπηρεσία θα παρακολουθεί τις εν λόγω εγγραφές, σε περίπτωση μεταδημότευσης μετά τη σύνταξη του ηλεκτρονικού στρατολογικού πίνακα. Σημειώνω ότι η μεταδημότευση δεν έχει τους περιορισμούς που έχει σήμερα η μετεγγραφή στα Μ.Α.

Άρθρο 65**4 Ιουλίου 2022, 22:53**

Όταν αναφερόμαστε για εκσυγχρονισμό πάνω σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες θα πρέπει να προσφέρουμε άμεσες ευκολίες γρήγορα αποτελέσματα και εξοικονόμηση χρημάτων από τη γραφειοκρατία.

Το σύστημα solon.gov.gr

ΟΣΔΔΥΠΠ , θα πρέπει να επεκταθεί και σε άλλες πόλεις της Ελλάδος ,όπως η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου της Δωδεκανήσου στη Ρόδο. Όπως είναι το Ειρηνοδικείο Ρόδου ,ή πρωτοδικείο Ρόδου-Εφετείο Ρόδου, όπου ηλεκτρονικά θα μπορούμε να εξυπηρετούμαστε όταν αιτούμαστε π.χ. το ενιαίο πιστοποιητικό κληρονομιάς .Η οτιδήποτε άλλο.

Άρθρο 66**13 Ιουλίου 2022, 19:44**

Άρθρο 66 Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος»– Αντικατάσταση άρθρου 90 ν. 4727/2020

Θεωρούμε θετικές τις διατάξεις που αφορούν το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» και κυρίως την υποχρέωση που αναλαμβάνει το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης να «συνεργάζεται με τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και του Εθνικού Τυπογραφείου για τη διασφάλιση της έγκαιρης καταχώρισης και της επικαιροποίησης των διαδικασιών, σε κάθε θεσμική μεταβολή» (άρθρο 66).Εκτιμούμε όμως ότι, πριν από οποιονδήποτε καταλογισμό πειθαρχικού παραπτώματος στα αρμόδια όργανα, απαιτείται Πρόγραμμα Συλλογικής Υποστήριξης των αρμόδιων στελεχών των Δημοσίων φορέων που θα έχουν την ευθύνη για «τον συντονισμό της έγκαιρης, πλήρους και ακριβούς καταχώρισης ή επικαιροποίησης των διαδικασιών».Ειδικά για τους Δήμους και τις Περιφέρειες πρέπει να επιταχυνθεί η ένταξη και συνεχής επικαιροποίηση των απλοποιημένων και προτυποποιημένων διαδικασιών των ΟΤΑ, όπως έχουν προκύψει πρόσφατα από το σχετικό έργο ΥΠΕΣ – ΕΝΠΕ – ΚΕΔΕ – ΕΕΤΑΑ.

13 Ιουλίου 2022, 19:50

Άρθρο 70 Αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr- Ε.Ψ.Π.)

Επίσης, θεωρούμε θετική την προσθήκη της παρ. 5 στο άρθρο 27 του Ν.4727/2020 που αφορά την «αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων που έχουν εκδοθεί μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr – Ε.Ψ.Π.)» (άρθρο 70).

Άρθρο 80**13 Ιουλίου 2022, 16:25**

Άρθρο 80, παρ. 1

Δεν υπάρχει καμία αιτιολόγηση για τη συμπερίληψη μόνο ενός μέλους εκτός υπουργείων ή άλλων φορέων του ευρύτερου Δημόσιου τομέα στο όργανο συντονισμού. Επιπλέον, ως τέτοιο ορίζεται αποκλειστικά «ένας (1) εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδας», δηλαδή ενός φορέα που εκπροσωπεί αποκλειστικά και μόνο μια κατηγορία

επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα. Η σύσταση της επιτροπής πρέπει απαραίτητα να περιλαμβάνει: (α) σαφέστατα εκπροσώπους από την ακαδημαϊκή κοινότητα, καθότι αυτή συνδέεται άμεσα με την επαγγελματική κατάρτιση των αποφοίτων των ΑΕΙ, και (β) εκπροσώπους όλων των φορέων του κλάδου Τεχνολογιών Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των επιστημονικών και επαγγελματικών ενώσεων κατά περίπτωση.

13 Ιουλίου 2022, 19:11

Άρθρο 80

Όργανο συντονισμού της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση Προτείνουμε τη συμμετοχή εκπροσώπου της ΚΕΔΕ στο «Όργανο συντονισμού της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση», δεδομένου ότι οι Δήμοι αποτελούν τον εγγύτερο στους πολίτες Δημόσιο φορέα και κατάλληλο φορέα για την προώθηση της “πολιτειότητας” (citizenship).

Άρθρο 81

12 Ιουλίου 2022, 09:32

6. Στο άρθρο 81 «Μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση» η παρ. 1 να συμπληρωθεί ως ακολούθως:

«1. Μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση δύνανται να είναι: α) νομικά πρόσωπα του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, όπως επιχειρήσεις Τ.Π.Ε. ή τηλεπικοινωνιών, Α.Ε.Ι., ερευνητικά ιδρύματα και ινστιτούτα, καθώς και λοιποί φορείς του δημόσιου τομέα, β) ενώσεις φυσικών και νομικών προσώπων και γ) μη κυβερνητικές οργανώσεις και λοιπές Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών κατά την έννοια της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4873/2021 (Α΄ 248), εφόσον τα ανωτέρω μέλη δραστηριοποιούνται σε πεδία συναφή με την αποστολή και τις αρμοδιότητες της Εθνικής Συμμαχίας, όπως η τεχνολογία, η κατάρτιση-εκπαίδευση, η προώθηση των ψηφιακών δεξιοτήτων και η ενίσχυση της απασχόλησης καθώς και με ζητήματα ισότητας, όπως είναι η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)».

Επισήμανση: Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία συμμετέχει στο Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού του άρθρου 27 του ν. 4921/2022) καθώς και στο Κεντρικό Συμβούλιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Κ.Σ.Ε.Ε.Κ.) του άρθρου 5 του ν. 4763/2020. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 4 «Γενικές Υποχρεώσεις» της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, την οποία η χώρα μας κύρωσε με τον ν.4074/2012, θα πρέπει κατά την ανάπτυξη και εφαρμογή νομοθεσίας και πολιτικών να διασφαλίζεται η ενεργή εμπλοκή των ατόμων με αναπηρία μέσω των αντιπροσωπευτικών τους οργανώσεων.

13 Ιουλίου 2022, 19:18

Άρθρο 81 Μέλη της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση. Στα μέλη της Εθνικής Συμμαχίας μπορεί να περιλαμβάνονται οι Δήμοι ως νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα, προτείνουμε όμως να αναφέρονται ρητά το εν λόγω άρθρο.

Άρθρο 83

3 Ιουλίου 2022, 19:55

Το έτος και ο τρόπος εγγραφής στα μητρώα αρρένων αποτελούν υποχρεωτικά στοιχεία του δημοτολογίου (άρθρο 53 του υπό επεξεργασία στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών).

13 Ιουλίου 2022, 22:20

Εκτιμώ ότι η αντικατάσταση του όρου «Μητρώο Αρρένων» από τον όρο «Μητρώο Πολιτών» στην κείμενη νομοθεσία θα περιπλέξει και θα δυσχεράνει τις διαδικασίες, αντί να τις απλουστεύσει, που είναι ο προσδοκώμενος στόχος του νομοσχεδίου. Εκθέτω κάποιους λόγους:

- 1) Το Μητρώο Αρρένων αποτελεί διαχρονικά ένα από τα πληρέστερα αρχεία, στο οποίο βρίσκονται εγγεγραμμένοι ΟΛΟΙ οι άρρενες Έλληνες, πληρότητα την οποία αντικειμενικά δεν έχει το Δημοτολόγιο (οπότε και το ΜΗ.ΠΟΛ). Με τις αποφάσεις εγγραφής στα Μ.Αρρένων συνυφαίνεται επί σειρά ετών η κτήση της ελληνικής ιθαγένειας, κυρίως όσων την αποκτούν.
- 2) Εγγραφή ΜΟΝΟ σε Μ.Αρρένων και όχι και σε Δημοτολόγια (οπότε και στο ΜΗ.ΠΟΛ.) έχουν α) κάποιοι άγαμοι άνδρες και β) Έλληνες εκ γενετής που ζουν στο εξωτερικό (αριθμός μη αμελητέος), οι οποίοι δεν τακτοποιήθηκαν δημοτολογικά πριν τη μετοίκησή τους στη αλλοδαπή. Για όλους αυτούς (είτε ζώντες είτε θανόντες), αλλά και για τους απογόνους τους, το Μ.Α. αποτελεί το ΜΟΝΟ αρχείο απόδειξης της ιθαγένειας και των στοιχείων τους. Ήδη η προϊούσα μονομερής εξάρτηση από το ΜΗ.ΠΟΛ έχει δημιουργήσει πολλαπλά προβλήματα στη διαδικασία ιθαγένειας τέκνων Ελλήνων του εξωτερικού, που θα γίνουν ακόμα περισσότερα με την υποτίμηση του Μητρώου Αρρένων.
- 3) Για τη ληξιαρχική καταχώριση θανάτου μη δημοτολογημένων Ελλήνων του εξωτερικού ισχύει ως προϋπόθεση η εγγραφή του θανόντος ΜΟΝΟ σε Μ.Αρρένων (<https://www.ypes.gr/tmima-eidikoy-lixiarcheioy/thanatoy/katachorisi-thanatoy>)
- 4) Βάσει εγγραφής ΜΟΝΟ σε Μ.Αρρένων δίνεται δικαίωμα να ασκήσουν το -συνταγματικά κατοχυρωμένο- εκλογικό τους δικαίωμα οι «Παραλειφθέντες Εκλογείς» (βλ. Εγκύκλιο 68 αριθμ. Πρωτ.48392/25-6-2019 του ΥΠ.ΕΣ).
- 5) Βάσει της εγγραφής ΜΟΝΟ στα Μ.Αρρένων εκδίδονται πιστοποιητικά «Εγγυτέρων Συγγενών» θανόντων που δεν έχουν δημοτολογική εγγραφή (οπότε και εγγραφή στο ΜΗ.ΠΟΛ.)
- 6) ΜΟΝΟ στα Μητρώα Αρρένων υφίσταται η «διαγραφή λόγω ανυπαρξίας».
- 7) Η ιθαγένεια των Ελλήνων δεν είναι -εκ των πραγμάτων- ταυτόσημη με τη δημοτικότητα.

Άρθρο 84

3 Ιουλίου 2022, 18:28

Δεδομένου ότι σήμερα η σύνταξη των μητρώων αρρένων πραγματοποιείται μέσω του Μητρώου Πολιτών, θεωρώ ότι θα αρκούσε η τροποποίηση του άρθρου 16 του Ν. 2119/1993 σχετικά με τους Στρατολογικούς Πίνακες προκειμένου να εναρμονισθεί το ισχύον νομικό πλαίσιο με τη βούληση του Νομοθέτη του παρόντος σχεδίου Νόμου και όχι η κατάργηση (άρθρο 85 του παρόντος) του Ν. 2119/1993 που στην ουσία παραμένει σε ισχύ για όσους έχουν γεννηθεί μέχρι το έτος 2017. Περαιτέρω, λόγω της σημασίας του Ν. 2119/1993 στη στρατολογική καθώς και στην αστική και δημοτική κατάσταση ενός προσώπου, θεωρώ καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο αυτό των Εσωτερικών.

5 Ιουλίου 2022, 10:57

Στο Άρθρο 84. παρ. 5 αναφέρεται ότι :

«Η υποχρέωση κατάρτισης ετήσιου μητρώου αρρένων από τους δήμους παύει να ισχύει από τη δημοσίευση του παρόντος, για τους Έλληνες άρρενες πολίτες που γεννήθηκαν το έτος 2020 και μεταγενέστερα». Νομίζω ότι εφόσον τα ετήσια Μ.Α. των ΟΤΑ οριστικοποιούνται ως 30/9 του επόμενου έτους και εφόσον τα Μ.Α. γεννηθέντων 2021 των Ο.Τ.Α. θα οριστικοποιηθούν από τις

Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ως 30/9/2022 , θα πρέπει στη παρ. 5 του Άρθρου 84 να αντικατασταθεί το έτος 2020 με το έτος 2022, εφόσον ο Νόμος θα ισχύει από 1/1/2023.

7 Ιουλίου 2022, 13:00

1. Θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ποιά θα είναι η αρμόδια αποφασιστική υπηρεσία όταν προκύπτουν μεταβολές στα στοιχεία των αρρένων που γεννήθηκαν το έτος 2018 και μεταγενέστερα. Με το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο (Ν.2119/93), αρμόδια υπηρεσία για την έκδοση αποφάσεων μεταβολών στοιχείων και εγγραφής αδηλώτων -κατόπιν εισηγήσεων των Δήμων- ήταν οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Με το νέο νομοθετικό πλαίσιο δεν προκύπτει ανάλογη ανάθεση καθηκόντων, γεγονός που δημιουργεί σύγχυση ως προς ποιά υπηρεσία θα αναλάβει τον έλεγχο δικαιολογητικών και την ευθύνη έκδοσης και κοινοποίησης σχετικών αποφάσεων. 2. Θα πρέπει επίσης να αποσαφηνιστούν τα παραπάνω για τους γεννηθέντες έως το έτος 2017 διότι βάσει της παρ.2 του άρθ.84 «Οι Έλληνες άρρενες πολίτες, που έχουν γεννηθεί έως και το έτος 2017, και είναι εγγεγραμμένοι ή πρόκειται να εγγραφούν σε μητρώα αρρένων, εξακολουθούν να διέπονται από τον ν. 2119/1993 (Α' 23) και παρακολουθούνται στρατολογικά με βάση τα ανωτέρω μητρώα». Ως εκ τούτου, συνάγεται ότι οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις θα εξακολουθούν να είναι οι αποφασιστικές υπηρεσίες για τους άρρενες αυτούς. 3. Οι στρατολογικοί πίνακες για τους γεννηθέντες έως το 2017 ΔΕΝ δύνανται να καταρτισθούν βάσει του ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΟΛΙΤΩΝ καθώς στην πλειοψηφία των Δήμων (κυρίως των μεγάλων Δήμων της χώρας) τα Μητρώα Αρρένων ΔΕΝ μεταπτώθηκαν στο ΜΗΤΡΩΟ ΠΟΛΙΤΩΝ. Σε περίπτωση που επιχειρηθεί να εξαχθεί Στρατολογικός Πίνακας από το μενού του Δημοτολογίου, θα συμπεριλάβει άρρενες που είναι εγγεγραμμένοι στο Δημοτολόγιο αλλά ανήκουν σε άλλα Μητρώα Αρρένων (καθώς θα έχουν έρθει με μεταδημότευση) και θα παραλείψει άρρενες που έχουν διαγραφεί από το Δημοτολόγιο λόγω μεταδημότευσης. Εφόσον τα Μ.Α. ΔΕΝ είναι μεταπτωμένα έως το έτος 2017, οι συγκεκριμένοι Στρατολογικοί Πίνακες θα πρέπει να καταρτίζονται ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ από τα υφιστάμενα Μ.Α.

12 Ιουλίου 2022, 14:43

Ως προς την παράγραφο 4 :»Τα μητρώα αρρένων που έχουν ήδη καταρτισθεί βάσει του ν. 2119/1993 για τους Έλληνες άρρενες πολίτες, που έχουν γεννηθεί τα έτη 2018 και 2019, παύουν να ενημερώνονται και τηρούνται ως αρχεία αναφοράς...» θα έπρεπε να έχει προστεθεί και το έτος 2020 που έχει οριστικοποιηθεί ήδη.

Άρθρο 85

12 Ιουλίου 2022, 14:58

Εφόσον οι Έλληνες άρρενες πολίτες, που έχουν γεννηθεί έως και το έτος 2017, και είναι εγγεγραμμένοι ή πρόκειται να εγγραφούν σε μητρώα αρρένων, εξακολουθούν να διέπονται από τον ν. 2119/1993 (Α' 23) και η υπό στοιχεία Φ. 28700/17574/9.9.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 746), περί καθορισμού των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την ενέργεια εγγραφών, διαγραφών και λοιπών μεταβολών στα μητρώα αρρένων καταργείται, χωρίς επιφύλαξη, θα υπάρξει ασάφεια ως προς τον προσδιορισμό των απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Άρθρα 2, 4, 5Α, 9, 9Α, 10, 17, 19, 24, 25, και 106 του Συντάγματος	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	1) Άρθρα 1, 7, 8, 11, 16, 17, 21, 26 και 27 Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης 2) Άρθρο 346 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)
☐	Κανονισμός	1) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ [L 119 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)]. 2) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τον ENISA («Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια») και με την πιστοποίηση της κυβερνοασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 526/2013 (πράξη για την κυβερνοασφάλεια) (L 151). 3) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/887 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού (L 202). 4) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (L 193). 5) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού

	προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ(L 170). 6) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2019/945 της Επιτροπής της 12ης Μαρτίου 2019 για συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών τρίτων χωρών (L 152). 7) Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2019/945 της Επιτροπής της 24ης Μαΐου 2019 για τους κανόνες και τις διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία μη επανδρωμένων αεροσκαφών (L 152). 8) Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2021/664 της Επιτροπής της 22ας Απριλίου 2021 σχετικά με ένα κανονιστικό πλαίσιο για το U-space (L 139). 9) Πρόταση Κανονισμού για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη) και για την τροποποίηση ορισμένων νομοθετικών πράξεων της Ένωσης, διαθέσιμη σε: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0206. 10) Πρόταση Κανονισμού για τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και την κατάργηση της οδηγίας 2002/58/ΕΚ (Κανονισμός για την ιδιωτική ζωή και τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες), διαθέσιμη σε: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/el/TXT/?uri=CELEX:52017PC0010.
□ Οδηγία	1) Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση [L 194 (NIS)]. 2) Οδηγία 2014/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014 , σχετικά με την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα ραδιοεξοπλισμού στην αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/5/ΕΚ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ [L 153 (RED)]. 3) Πρόταση για Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση και για την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (NIS), διαθέσιμη σε: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX:52020PC0823.

☐	Απόφαση	Απόφαση αριθ. 1104/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τις μεθόδους πρόσβασης στην κυβερνητική υπηρεσία η οποία προσφέρεται από το παγκόσμιο σύστημα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης που υλοποιήθηκε από το πρόγραμμα «Galileo» (L 287).
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Άρθρα 8, 10 και 14 της Ε.Σ.Δ.Α.
☐	Διεθνείς συμβάσεις	

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	Απόφαση ΔΕΕ: ACI Adam BV κ.λπ. κατά Stichting de ThuisKopie, Stichting Onderhandelingen ThuisKopie vergoeding (C-435/12)
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων
Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
Άρθρο 43 Προσθήκη ορισμού για τα Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) – Τροποποίηση παρ. Β' άρθρου 2 ν. 4053/2012 Στην παρ. Β' του άρθρου 2 του ν. 4053/2012 (Α' 44) προστίθεται περ. 23, ως εξής: «23. Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ): Τα συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) κατά την έννοια του άρθρου 3 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2019/945 της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2019 για συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών τρίτων χωρών (L 152).».	Παρ. Β' άρθρου 2 ν. 4053/2012 «Β. Πρόσθετοι ορισμοί 21. Διαφημιστικό Ταχυδρομείο: μία ανακοίνωση που συνίσταται αποκλειστικά σε υλικό που αφορά αγγελίες, προώθηση πωλήσεων ή διαφήμιση και περιέχει τυποποιημένο μήνυμα, εκτός από το όνομα, τη διεύθυνση και τον ατομικό κωδικό του παραλήπτη και με τυχόν άλλες τροποποιήσεις που δεν αλλοιώνουν την ουσία του μηνύματος, και η οποία αποστέλλεται σε σημαντικό αριθμό παραληπτών, προς μεταφορά και παράδοση στη διεύθυνση που αναγράφεται από τον αποστολέα στο ίδιο το αντικείμενο ή στη συσκευασία του. Λογαριασμοί, τιμολόγια, αντίγραφα λογαριασμών και άλλα μη τυποποιημένα μηνύματα δεν θεωρούνται διαφημιστικό ταχυδρομείο. Μία ανακοίνωση που συνδυάζει το διαφημιστικό ταχυδρομείο με άλλα αντικείμενα μέσα στην ίδια συσκευασία δεν θεωρείται διαφημιστικό ταχυδρομείο. Τα αντικείμενα διαφημιστικού ταχυδρομείου θεωρούνται αντικείμενα αλληλογραφίας. 22. Καθολική υπηρεσία: Το ελάχιστο σύνολο υπηρεσιών, όπως αυτό ορίζεται στον παρόντα νόμο, συγκεκριμένης ποιότητας, το οποίο είναι διαθέσιμο σε κάθε χρήστη ανεξάρτητα από το σημείο της Ελληνικής Επικράτειας στο οποίο βρίσκεται, μόνιμα και σε προσιτή τιμή.».

Άρθρο 44 Συμπλήρωση αρμοδιοτήτων της Ε.Ε.Τ.Τ. για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω ΣμηΕΑ - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4053/2012 Στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4053/2012 (Α' 44), προστίθεται υποπερ. κη', ως εξής: «κη. Εγκρίνει, με απόφασή της, τη χρήση ΣμηΕΑ, για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, για τις οποίες έχει χορηγηθεί γενική ή ειδική άδεια σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12, αντίστοιχα.».	Παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4053/2012 «Άρθρο 5 Αρμοδιότητες Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) 1. Η Ε.Ε.Τ.Τ. αποτελεί την Εθνική Ρυθμιστική Αρχή στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών και ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α. Μελετά και επεξεργάζεται θέματα του τομέα ταχυδρομικών υπηρεσιών που της αναθέτει ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και υποβάλλει σχετικές εισηγήσεις. β. Επιβλέπει την εφαρμογή του νομικού και κανονιστικού πλαισίου και απευθύνει, αυτεπάγγελα ή μετά από αίτημα άλλης αρμόδιας ελληνικής αρχής ή αρχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αιτιολογημένες οδηγίες ή συστάσεις σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών. γ. Εξετάζει, αυτεπάγγελα ή μετά από αίτημα του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, τις βασικές τεχνικές, οικονομικές και κοινωνικές παραμέτρους λειτουργίας ταχυδρομικών υπηρεσιών και εισηγείται στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων τη λήψη - των κατά περίπτωση - ενδεικνυόμενων μέτρων για την απρόσκοπτη και αποδοτική λειτουργία και ανάπτυξη της ταχυδρομικής αγοράς. δ. Γνωστοποιεί προς το κοινό, με κάθε πρόσφορο μέσο δημοσιότητας, τις απόψεις της για κάθε ζήτημα που προάγει το έργο και την αποστολή της, καθώς και την ανάπτυξη, εν γένει, του τομέα ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα.
---	--

	ε. Καταρτίζει, με αποφάσεις της, κώδικες δεοντολογίας που διέπουν την άσκηση των ταχυδρομικών δραστηριοτήτων. στ. Εκδίδει Κανονισμό περί διαδικασιών επίλυσης διαφορών που αναφύονται μεταξύ των φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, μεταξύ αυτών και των χρηστών, καθώς και περί διαδικασιών εξέτασης παραπόνων των χρηστών. ζ. Καθορίζει με απόφασή της τον τρόπο υπολογισμού του καθαρού κόστους της καθολικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι. Ενημερώνεται από τον φορέα καθολικής υπηρεσίας για το καθαρό κόστος που προκύπτει από την υποχρέωσή του για παροχή καθολικής υπηρεσίας και το επαληθεύει. η. Διαχειρίζεται την αποζημίωση του καθαρού κόστους της καθολικής υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 8. θ. Εγγράφει τα πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις της γενικής άδειας στο τηρούμενο από αυτή μητρώο και χορηγεί, ανανεώνει, τροποποιεί, αναστέλλει, παρατείνει και ανακαλεί τις ειδικές άδειες, εγκρίνει δε την εκμίσθωση, παραχώρηση χρήσης, μεταβίβαση ή συνεκμετάλλευση αυτών. ι. Εκδίδει Κανονισμούς σχετικά με τις γενικές και ειδικές άδειες με τους οποίους ρυθμίζονται ιδίως οι όροι παροχής υπηρεσιών υπό καθεστώς γενικής ή ειδικής άδειας, η τροποποίηση των όρων αυτών, καθώς και κάθε θέμα σχετικά με την καταβολή τελών από τους φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών. ια. Εγκρίνει το λογιστικό σύστημα και ελέγχει την τήρηση χωριστού
--	--

	λογαριασμού από τον φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 10. ιβ. Εκδίδει Κανονισμό σχετικά με τον προσδιορισμό αντικειμενικών τρόπων κοστολόγησης, οι οποίοι εφαρμόζονται στο εσωτερικό λογιστικό σύστημα του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας. ιγ. Εκδίδει σε τακτά διαστήματα σχετική βεβαίωση για τη συμμόρφωση του λογιστικού συστήματος του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας προς τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. ιδ. Τηρεί λεπτομερή στοιχεία για το λογιστικό σύστημα του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας και τα αποστέλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μετά από αίτησή της. ιε. Ανακοινώνει τις προδιαγραφές ποιότητας της καθολικής υπηρεσίας και τις κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. ιστ. Διενεργεί, με φροντίδα και δαπάνες της, ετήσιο αντικειμενικό έλεγχο της ποιότητας της καθολικής υπηρεσίας από ανεξάρτητο φορέα, σύμφωνα με τα πρότυπα που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και φροντίζει για τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων του ελέγχου. ιζ. Ρυθμίζει θέματα προστασίας των χρηστών στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών και εκδίδει απόφαση με την οποία καθορίζεται μέγιστη κατ' αποκοπήν αποζημίωση (συμπεριλαμβανόμενης της αποζημίωσης για ηθική βλάβη) για πλημμελή παροχή υπηρεσιών ή αδικαιολόγητη διακοπή της υπηρεσίας προς τους χρήστες. Για τον σκοπό αυτόν δύναται να απευθύνει αυτοματοποιημένες, με ηλεκτρονικό μέσο, οδηγίες και προτάσεις στους φορείς ταχυδρομικών υπηρεσιών όταν αποδεικνύεται σαφώς η
--	--

	καθυστερημένη επίδοση του ταχυδρομικού αντικειμένου, με την επιφύλαξη του άρθρου 17. ιη. Προσφέρει τις υπηρεσίες της προς επίλυση διαφορών που ανακύπτουν μεταξύ των φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών αφ' ενός και μεταξύ αυτών και του Δημοσίου ή των χρηστών αφ' ετέρου και που αφορούν την εθνική νομοθεσία και τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την άσκηση των ταχυδρομικών δραστηριοτήτων που διέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και του Κανονισμού, ο οποίος προβλέπεται στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. κ. Ασκεί διαιτητικές αρμοδιότητες προς επίλυση διαφορών μεταξύ φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, βάσει συνυποσχετικού διαιτησίας επί θεμάτων που ανάγονται στην εφαρμογή του νόμου αυτού. κα. Μετά από καταγγελία αρμόδιας αρχής ή τρίτων ή αυτεπαγγέλτως, καλεί όσους παραβιάζουν τους κανόνες άσκησης ταχυδρομικών δραστηριοτήτων να συμμορφωθούν προς τους κανόνες αυτούς, διενεργεί ακροάσεις για τη διαπίστωση παραβίασης της ταχυδρομικής νομοθεσίας, καθώς και των κανόνων του ανταγωνισμού και επιβάλλει τις διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 17. Απευθύνει οδηγίες, συστάσεις και προειδοποιήσεις, επιβάλλει, κατ' αποκλειστικότητα, πρόστιμα και λοιπές διοικητικές κυρώσεις σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων που προβλέπονται στο ν. 3959/2011. Αντίστοιχες κυρώσεις δύναται να επιβάλει σε επιχειρήσεις, για τις οποίες διαπιστώθηκε ότι ασκούν ταχυδρομική δραστηριότητα,
--	--

	χωρίς την απαιτούμενη, κατά νόμο, Γενική ή Ειδική Άδεια. κβ. Διενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, δημόσιες διαβουλεύσεις για θέματα των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί ταχυδρομικών υπηρεσιών. κγ. Συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες με κάθε δημόσια αρμόδια αρχή, ιδίως δε με το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, την Επιτροπή Ανταγωνισμού, την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, την Αρχή Διασφάλισης Απορρήτου Επικοινωνιών, το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών και την Επιθεώρηση Εργασίας για ζητήματα που άπτονται του τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών. Σε σχέση με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια Αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα Αρχή. κδ. Ασκειί τις ακόλουθες ελεγκτικές αρμοδιότητες: κδα. Ελέγχει την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού στον τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών και εφαρμόζει τις διατάξεις του Ν. 3959/2011 (Α' 93), κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων από τους φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθώς και τις διατάξεις των άρθρων 101 (πρώην άρθρο 81 της ΣΕΚ) και 102 (πρώην άρθρο 82 της ΣΕΚ) της Ενοποιημένης Απόδοσης της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C 83/30.3.2010) σύμφωνα με τον Κανονισμό 1/2003/ΕΚ (L 001). Η Ε.Ε.Τ.Τ. μπορεί να ζητά στην
--	--

	περίπτωση αυτή τη συνδρομή της Επιτροπής Ανταγωνισμού. κδβ. Ελέγχει την προσβολή, από άλλους φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, των αποκλειστικών δικαιωμάτων του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας έως τις 31.12.2012. Στην περίπτωση αυτή η Ε.Ε.Τ.Τ. καλεί τον φορέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του μέσα σε δύο (2) ημέρες από τη διαπίστωση του βασίμου της σχετικής καταγγελίας. κδγ. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων για την τιμολόγηση των παρεχόμενων καθολικών υπηρεσιών και την προστασία των δικαιωμάτων των χρηστών. κδδ. Ελέγχει εάν οι φορείς παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών συμμορφώνονται με τους όρους της άδειας που τους χορηγήθηκε και αν εξακολουθούν να πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής τους στο μητρώο. Εάν η Ε.Ε.Τ.Τ., κατά την άσκηση των ελεγκτικών της αρμοδιοτήτων, διαπιστώσει την τέλεση πράξεων ή παραλείψεων, ο έλεγχος των οποίων ανήκει στην αρμοδιότητα άλλων διοικητικών αρχών ή στη δικαιοδοσία δικαστικής αρχής, παραπέμπει τις υποθέσεις αυτές στις αρμόδιες αρχές. κε. Αξιολογεί και εγκρίνει με απόφασή της τα τιμολόγια του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 9. κστ. Εφόσον, κατόπιν μελέτης, κριθεί απαραίτητο για τη διασφάλιση των συμφερόντων των χρηστών και την προώθηση του ανταγωνισμού και δεν επιβαρύνεται η παροχή της καθολικής υπηρεσίας, εκδίδει κανονισμό, με τον οποίο καθορίζονται οι όροι πρόσβασης των φορέων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών σε υποδομές και
--	--

	υπηρεσίες του φορέα παροχής καθολικής υπηρεσίας. κζ. Εκδίδει Κανονισμό, σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 έως και 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/644 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Απριλίου 2018 και επιβάλλει τις κυρώσεις του άρθρου 17 του παρόντος νόμου.».
Άρθρο 46 Χρήση συχνοτήτων ραδιοφάσματος από ΣμηΕΑ – Προσθήκη περ. δ' παρ. 6 άρθρου 115 ν. 4727/2020 Στην παρ. 6 του άρθρου 115 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται περ. δ', ως εξής: «δ. τη χρήση συχνοτήτων από Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), αναλόγως με τη χρήση, τις εφαρμογές και τη λειτουργία τους, όπως αυτές προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2019/945 της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2019 για συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών και φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών τρίτων χωρών (L 152) και στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2021/664 της Επιτροπής της 22ας Απριλίου 2021 σχετικά με ένα κανονιστικό πλαίσιο για το U-space (L 139), για τις ανάγκες, μεταξύ άλλων, του τηλεχειρισμού, της πλοήγησης, της μεταφοράς δεδομένων, ήχου και εικόνας ή για την παθητική ή ενεργητική ταυτοποίηση των ΣμηΕΑ.»	Παρ. 6 άρθρου 115 ν. 4727/2020 «6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης εγκρίνεται ο Εθνικός Κανονισμός Κατανομής Ζωνών Συχνοτήτων (Ε.Κ.Κ.Ζ.Σ.), ο οποίος περιλαμβάνει ιδίως: α) Τα σχέδια κατανομής σε εθνικό επίπεδο του ραδιοφάσματος σε υπηρεσίες, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό Ραδιοεπικοινωνιών της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών. β) Αναφορές σε περιορισμούς που έχουν ληφθεί σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 153. γ) Αναφορές για τη δυνατότητα χρήσης ραδιοεξοπλισμού σε συγκεκριμένες ζώνες ραδιοσυχνοτήτων, καθώς και για τις ζώνες ραδιοσυχνοτήτων που μπορούν να χρησιμοποιούνται από ηλεκτρονικό εξοπλισμό για βιομηχανικές, επιστημονικές, ιατρικές («Industrial, Scientific, Medical», «ISM») ή άλλες εφαρμογές.».
Άρθρο 52 Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων - Τροποποίηση άρθρου 11Α ν. 3982/2011 Στο άρθρο 11Α του ν. 3982/2011 (Α' 143) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α)	Άρθρο 11Α ν. 3982/2011 «Άρθρο 11α Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων 1. Συστήνεται Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων, υπό την εποπτεία της

στην παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 11Α διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 11Α Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων 1. Συστήνεται Ενιαίο Μητρώο Ανελκυστήρων, υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, στο οποίο καταχωρίζονται όλοι οι εγκατεστημένοι ανελκυστήρες, ανεξαρτήτως του έτους κατασκευής ή εγκατάστασής τους με αίτηση του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή ή του νόμιμου εκπροσώπου τους. Για την τήρηση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων δύναται να χρησιμοποιείται τεχνολογία αλυσίδας συστοιχιών ή άλλη τεχνολογία κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.). 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο τρόπος συγκρότησης και τήρησης του εν λόγω Μητρώου, ο τρόπος εισαγωγής δεδομένων με πρόβλεψη υποχρεώσεων για όλους τους εμπλεκόμενους με τη λειτουργία των ανελκυστήρων φορείς, ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας του, ο τρόπος της δημοσιοποίησής του, ο τρόπος εισαγωγής των κατά περίπτωση προβλεπόμενων δικαιολογητικών, η μεταφορά των στοιχείων από το μητρώο του άρθρου 3 της υπ' αρ. οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/2008 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Ανάπτυξης (Β' 2604), ο χρόνος παύσης λειτουργίας του τελευταίου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες χρήσης της τεχνολογίας αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.) για την τήρηση του	Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, στο οποίο καταχωρίζονται όλοι οι εγκατεστημένοι ανελκυστήρες, ανεξαρτήτως του έτους κατασκευής ή εγκατάστασής τους με αίτηση του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή ή του νόμιμου εκπροσώπου τους. 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο τρόπος συγκρότησης και τήρησης του εν λόγω Μητρώου, ο τρόπος εισαγωγής δεδομένων με πρόβλεψη υποχρεώσεων για όλους τους εμπλεκόμενους με τη λειτουργία των ανελκυστήρων φορείς, ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας του, ο τρόπος της δημοσιοποίησής του, ο τρόπος εισαγωγής των κατά περίπτωση προβλεπόμενων δικαιολογητικών, η μεταφορά των στοιχείων από το μητρώο του άρθρου 3 της υπ' αρ. οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/2008 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Ανάπτυξης (Β' 2604), ο χρόνος παύσης λειτουργίας του τελευταίου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. 3. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων, εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ' αρ. οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/2008 κοινής υπουργικής απόφασης, τα μητρώα της οποίας καταργούνται από τον χρόνο που θα οριστεί στην κοινή απόφαση της παρ. 2. 4. Η τεχνική υποστήριξη ή/και η διαχείριση, που αφορά στη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμιση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων δύναται να ανατίθεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου εντός
--	--

ανωτέρω Μητρώου και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια. 3. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων, εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ' αρ. οικ. Φ.Α./9.2/οικ.28425/2008 κοινής υπουργικής απόφασης, τα μητρώα της οποίας καταργούνται από τον χρόνο που θα οριστεί στην κοινή απόφαση της παρ. 2. 4. Η τεχνική υποστήριξη ή/και η διαχείριση, που αφορά στη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμιση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων δύναται να ανατίθεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σε νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου εντός των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, που διαθέτει σχετική εμπειρία.».	των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, που διαθέτει σχετική εμπειρία.».
Άρθρο 53 Εφαρμογή ρυθμίσεων πνευματικής ιδιοκτησίας επί ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή και επί τρισδιάστατων εκτυπωτών ή σαρωτών – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 2 και παρ. 3 άρθρου 18 ν. 2121/1993 1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2121/1993 (Α' 25) προστίθεται νέο εδάφιο ως προς την υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής του νόμου των ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή, και η παρ. 3 του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του κεφαλαίου 7 του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως έργα λόγου προστατευόμενα κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το προπαρασκευαστικό υλικό του σχεδιασμού τους. Η προστασία παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα συστήματα διασύνδεσής του, δεν προστατεύονται κατά τον παρόντα νόμο πρωτότυπο εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του.».	1. Παρ. 3 άρθρου 2 ν. 2121/1993 «3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του κεφαλαίου 7 του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως έργα λόγου προστατευόμενα κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το προπαρασκευαστικό υλικό του σχεδιασμού τους. Η προστασία παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα συστήματα διασύνδεσής του, δεν προστατεύονται κατά τον παρόντα νόμο πρωτότυπο εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του.». 2. Παρ. 3 άρθρου 18 ν. 2121/1993 «3. Εάν για την ελεύθερη αναπαραγωγή του έργου για ιδιωτική

παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα συστήματα διασύνδεσής του, δεν προστατεύονται κατά τον παρόντα νόμο. Ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή θεωρείται πρωτότυπο εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του. Αντικείμενο προστασίας είναι και το ψηφιακό αρχείο σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή (Computer Aided Design File - C.A.D. File), εφόσον περιλαμβάνει πηγαίο κώδικα.». 2. α) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2121/1993 τροποποιείται με την προσθήκη των τρισδιάστατων σαρωτών και τρισδιάστατων εκτυπωτών στους υλικούς φορείς ψηφιακής αντιγραφής και το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 18 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Εάν για την ελεύθερη αναπαραγωγή του έργου για ιδιωτική χρήση χρησιμοποιούνται τεχνικά μέσα, όπως συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλοι υλικοί φορείς πρόσφοροι για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι υλικοί φορείς ψηφιακής αντιγραφής, ιδίως CD-RW, CD-R, DVD και άλλα αποθηκευτικά μέσα χωρητικότητας άνω των 4GB, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, φορητές ηλεκτρονικές συσκευές -ταμπλέτες (tablets), έξυπνα κινητά τηλέφωνα (smartphones), συσκευές ή εξαρτήματα ανεξάρτητα εάν λειτουργούν σε συνάρτηση ή μη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αντιγραφή, μετεγγραφή ή με άλλο τρόπο αναπαραγωγή, φωτοτυπικές συσκευές και χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες, σαρωτές,	χρήση χρησιμοποιούνται τεχνικά μέσα, όπως συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλοι υλικοί φορείς πρόσφοροι για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι υλικοί φορείς ψηφιακής αντιγραφής, ιδίως CD-RW, CD-R, DVD και άλλα αποθηκευτικά μέσα χωρητικότητας άνω των 4GB, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, φορητές ηλεκτρονικές συσκευές -ταμπλέτες (tablets), έξυπνα κινητά τηλέφωνα (smartphones), συσκευές ή εξαρτήματα ανεξάρτητα εάν λειτουργούν σε συνάρτηση ή μη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αντιγραφή, μετεγγραφή ή με άλλο τρόπο αναπαραγωγή, φωτοτυπικές συσκευές και χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες, σαρωτές, οφείλεται εύλογη αμοιβή στον δημιουργό του έργου και στους κατά την παρούσα διάταξη δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων, με εξαίρεση τα προς εξαγωγή είδη. Η εύλογη αμοιβή καθορίζεται ως εξής: α) Η αμοιβή για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, τις φορητές ηλεκτρονικές συσκευές ταμπλέτες (tablets), και τα έξυπνα κινητά τηλέφωνα (smartphones) ορίζεται σε 2% της αξίας τους. Η αμοιβή κατανέμεται στους πνευματικούς δημιουργούς, στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες, στους παραγωγούς γραμμένων μαγνητικών ταινιών ή άλλων γραμμένων υλικών φορέων ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας και στους εκδότες εντύπων. Η κατανομή των ποσοστών της εύλογης αμοιβής επί των τεχνικών μέσων του προηγούμενου εδαφίου στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης της κάθε κατηγορίας ή υποκατηγορίας δικαιούχων, καθώς και ο τρόπος είσπραξης και
--	--

συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, και εκτυπωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, οφείλεται εύλογη αμοιβή στον δημιουργό του έργου και στους κατά την παρούσα διάταξη δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων, με εξαίρεση τα προς εξαγωγή είδη.». β) Το πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2121/1993 τροποποιείται με την προσθήκη των τρισδιάστατων σαρωτών και των τρισδιάστατων εκτυπωτών και το πρώτο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 18 διαμορφώνεται ως εξής: «γ) Η αμοιβή για τις φωτοτυπικές συσκευές, τους σαρωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, τους εκτυπωτές, συμπεριλαμβανομένων των τρισδιάστατων, και για χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες ορίζεται σε 4% της αξίας τους.».	καταβολής καθορίζονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 9. β) Η αμοιβή για τις συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλους υλικούς φορείς πρόσφορους για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, τους υλικούς φορείς ψηφιακής αντιγραφής και τα άλλα αποθηκευτικά μέσα χωρητικότητας άνω των 4GB, όπως επίσης η αμοιβή για συσκευές ή εξαρτήματα ανεξάρτητα εάν λειτουργούν σε συνάρτηση ή μη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αντιγραφή, μετεγγραφή ή με άλλο τρόπο αναπαραγωγή ορίζεται σε 6% της αξίας. Η αμοιβή για τους υλικούς φορείς ψηφιακής αντιγραφής και για τα άλλα αποθηκευτικά μέσα, καθώς και για τις συσκευές ή εξαρτήματα ανεξάρτητα εάν λειτουργούν σε συνάρτηση ή μη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αντιγραφή, μετεγγραφή ή με άλλο τρόπο αναπαραγωγή, κατανέμεται στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που εκπροσωπούν τους δικαιούχους των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 9. Η αμοιβή για τις συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλους υλικούς φορείς πρόσφορους για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας κατανέμεται κατά 55% στους πνευματικούς δημιουργούς, 25% στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες και 20% στους παραγωγούς γραμμένων μαγνητικών ταινιών ή άλλων γραμμένων υλικών φορέων ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας. γ) Η αμοιβή για τις φωτοτυπικές συσκευές, τους σαρωτές, τους εκτυπωτές και για χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες ορίζεται σε 4% της
---	--

	αξίας τους. Η αμοιβή κατανέμεται εξ ημισείας μεταξύ των πνευματικών δημιουργών και των εκδοτών εντύπων. Στην έννοια των φωτοτυπικών συσκευών συμπεριλαμβάνεται και κάθε πολυμηχάνημα, το οποίο έχει τη δυνατότητα φωτοαντιγραφικής αναπαραγωγής. Σε κάθε περίπτωση από τις ανωτέρω ο υπολογισμός της αξίας γίνεται κατά την εισαγωγή ή τη διάθεση από το εργοστάσιο. Η αμοιβή καταβάλλεται από τους εισαγωγείς ή από τους παραγωγούς των αντικειμένων αυτών, αναγράφεται στο τιμολόγιο και εισπράττεται από οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που λειτουργούν με έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού και καλύπτουν εν όλω ή εν μέρει την ενδιαφερόμενη κατηγορία των δικαιούχων.».
Άρθρο 63 Δήλωση μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων με μέσα Τ.Π.Ε.– Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 344/1976 Στην παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 344/1976 (Α' 143) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Υπόχρεος προς δήλωση είναι ο δι' αιτήσεως ή δι' άλλης πράξεως του προκαλέσας την μεταβολή, ως και εκείνος του οποίου μεταβλήθηκε η αστική κατάσταση. Ειδικότερα για τις μεταβολές που προκύπτουν από συμβολαιογραφική πράξη και εφόσον για την έκδοσή της γίνεται χρήση μέσων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), η μεταβολή δηλώνεται με ευθύνη του Ληξιάρχου.».	Τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 344/1976, η οποία είχε ως εξής: «3. Υπόχρεος προς δήλωση είναι ο δι' αιτήσεως ή δι' άλλης πράξεως του προκαλέσας την μεταβολή, ως και εκείνος του οποίου μεταβλήθη η αστική κατάσταση».
Άρθρο 64 Ένταξη δήλωσης επιδόματος λοχείας στην ψηφιακή δήλωση γέννησης –	1. Αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4670/2020, η οποία είχε ως εξής:

**Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου 15
ν. 4670/2020**

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4670/2020 (Α' 43), προστίθεται νέο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι ασφαλισμένες του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση στον δικτυακό τόπο του e-Ε.Φ.Κ.Α. για την πληρωμή του επιδόματος μητρότητας (κυοφορίας και λοχείας) και του ειδικού επιδόματος μητρότητας του άρθρου 11 του π.δ. 176/1997 όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παράγραφος 4 του π.δ. 41/2003. Η ηλεκτρονική αίτηση υποβάλλεται, κατόπιν ταυτοποίησης εντός προθεσμίας οκτώ (8) μηνών από τη γέννηση του τέκνου. Κάθε αντίθετη καταστατική διάταξη ως προς την προθεσμία και τον τρόπο υποβολής καταργείται. Ο εργοδότης καταχωρεί ηλεκτρονικά στον δικτυακό τόπο του e-Ε.Φ.Κ.Α. την προβλεπόμενη βεβαίωση αποχής από την εργασία. Το επίδομα μητρότητας μισθωτής ασφαλισμένης καταβάλλεται σε τραπεζικό λογαριασμό που έχει καταχωρηθεί στο μητρώο ασφαλισμένου, κατόπιν ελέγχου πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης. Η απαιτούμενη ιατρική βεβαίωση και η ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου ανακτώνται μέσω διασύνδεσης του e-Ε.Φ.Κ.Α. με το Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης και το Μητρώο Πολιτών, η οποία υλοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Ειδικά για τη χορήγηση του επιδόματος λοχείας, οι ασφαλισμένες του e-Ε.Φ.Κ.Α. δύνανται να υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση ταυτόχρονα με την υποβολή δήλωσης γέννησης του τέκνου τους, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.), στο υποσύστημα του πληροφοριακού συστήματος του Μητρώου Πολιτών για τη δήλωση γέννησης του παιδιού.».

«1. Οι ασφαλισμένες του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση στον δικτυακό τόπο του e-Ε.Φ.Κ.Α. για την πληρωμή του επιδόματος μητρότητας (κυοφορίας και λοχείας) και του ειδικού επιδόματος μητρότητας του άρθρου 11 του π.δ. 176/1997 όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 παράγραφος 4 του π.δ. 41/2003. Η ηλεκτρονική αίτηση υποβάλλεται, κατόπιν ταυτοποίησης εντός προθεσμίας οκτώ (8) μηνών από τη γέννηση του τέκνου. Κάθε αντίθετη καταστατική διάταξη ως προς την προθεσμία και τον τρόπο υποβολής καταργείται. Ο εργοδότης καταχωρεί ηλεκτρονικά στον δικτυακό τόπο του e-Ε.Φ.Κ.Α. την προβλεπόμενη βεβαίωση αποχής από την εργασία. Το επίδομα μητρότητας μισθωτής ασφαλισμένης καταβάλλεται σε τραπεζικό λογαριασμό που έχει καταχωρηθεί στο μητρώο ασφαλισμένου, κατόπιν ελέγχου πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης. Η απαιτούμενη ιατρική βεβαίωση και η ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου ανακτώνται μέσω διασύνδεσης του e-Ε.Φ.Κ.Α. με το Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης και το Μητρώο Πολιτών, η οποία υλοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134)».

2. Αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4670/2020, η οποία είχε ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται ο χρόνος έναρξης και κάθε λεπτομερειακό θέμα σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης, τις διαδικασίες χορήγησης των επιδομάτων και της εφαρμογής του άρθρου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4670/2020 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 του άρθρου 15 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται ο χρόνος έναρξης και κάθε λεπτομερειακό θέμα σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης, τις διαδικασίες χορήγησης των επιδομάτων και της εφαρμογής του άρθρου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης για τη χορήγηση του επιδόματος λοχείας στο υποσύστημα του πληροφοριακού συστήματος του Μητρώου Πολιτών για τη δήλωση γέννησης, την εφαρμογή και τον χρόνο έναρξης της σχετικής διαδικασίας, την αναγκαία διαλειτουργικότητα καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του εβδόμου εδαφίου της παρ. 1.».	
Άρθρο 66 Κατ' οίκον βεβαίωση γνησίου υπογραφής από τα όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας - Τροποποίηση περ. 27 παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3731/2008 Στην περ. 27 της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3731/2008 (Α' 263), προστίθεται δεύτερο εδάφιο αναφορικά με τη βεβαίωση γνησίου της υπογραφής από όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας, και η περ. 27 της παρ. 1 του άρθρου 1 διαμορφώνεται ως εξής: «(27) Διενεργεί αυτοψία για την εξακρίβωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση διοικητικών πράξεων από τα όργανα του Δήμου και, ιδίως, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής και για τη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας.»	Αντικαθίσταται η περ. 27 της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3731/2008, η οποία είχε ως εξής: «(27) Διενεργεί αυτοψία για την εξακρίβωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση διοικητικών πράξεων από τα όργανα του Δήμου ή της Κοινότητας και, ιδίως, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής και για τη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας.»

κατοικίας. Επίσης, βεβαιώνει, κατ' οίκον, το γνήσιο της υπογραφής για φυσικά πρόσωπα με κινητικά προβλήματα, υπερήλικες ή ασθενείς.».	
Άρθρο 68 Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» - Αντικατάσταση άρθρου 90 ν. 4727/2020 Το άρθρο 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 90 Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» 1. Το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» τηρείται στον διαδικτυακό τόπο www.mitos.gov.gr και αποτελεί το κεντρικό, εθνικό αποθετήριο των διοικητικών διαδικασιών του Δημοσίου. Οι βασικοί στόχοι του «Μίτου» είναι η τυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών, η ενίσχυση της διαφάνειας και της ασφάλειας δικαίου και η έγκυρη και αξιόπιστη πληροφόρηση από φυσικά και νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, καθώς και από δημοσίους υπαλλήλους και λειτουργούς σχετικά με τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τη θεσμοθέτηση και εφαρμογή των διοικητικών διαδικασιών. 2. Στον «Μίτο» καταχωρούνται υποχρεωτικώς, από τις αρμόδιες αρχές θεσμοθέτησης της παρ. 5, όλες οι διοικητικές διαδικασίες του Δημοσίου, φυσικές ή ψηφιακές. Με την ολοκλήρωση της καταχώρισης η κάθε διαδικασία λαμβάνει έναν Μοναδικό Αριθμό Καταχώρισης (Μ.Α.Κ.), ο οποίος αποτελεί την ταυτότητά της, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της, ανεξαρτήτως εάν αυτή τροποποιηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο με επόμενες νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις. Η καταχώριση μιας διαδικασίας, η τροποποίηση ή η διαγραφή της ολοκληρώνονται το αργότερο, εντός	Αντικαθίσταται το άρθρο 90 του ν. 4727/2020, το οποίο είχε ως εξής: «Άρθρο 90 Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών 1. Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται και τηρείται Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών με σκοπό την καταγραφή, την αποτύπωση και μοντελοποίηση των ψηφιακών ή φυσικών διοικητικών διαδικασιών του δημόσιου τομέα, καθώς και την καταγραφή και αποτύπωση των απαιτούμενων στοιχείων και πληροφοριών αυτών και κατ' ελάχιστο: (α) το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία και τα επιμέρους στάδια αυτής, (β) τις αρμόδιες υπηρεσίες διεκπεραίωσης της διαδικασίας και των επιμέρους σταδίων αυτής, (γ) τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας ή των επιμέρους σταδίων αυτής, (δ) το διάγραμμα ροής της διαδικασίας και των βημάτων αυτής, σύμφωνα με τυποποιημένη μεθοδολογία διαγράμματος, (ε) τους εκτιμώμενους χρόνους ανά βήμα της διαδικασίας και (στ) το κόστος παραβόλων ή άλλων τελών. 2. Οι φορείς του δημοσίου τομέα με αρμοδιότητα θεσμοθέτησης διοικητικών διαδικασιών υποχρεούνται να προβαίνουν στην αρχική καταχώριση και την καταχώριση κάθε μεταγενέστερης μεταβολής τους, η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητά τους, εντός τριών (3) μηνών από την θεσμοθέτησή τους ή την μεταβολή τους. Η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής

δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, από την έναρξη ισχύος της ρύθμισης ή της κανονιστικής πράξης με την οποία θεσπίστηκε. Μετά από την απόδοση του Μ.Α.Κ., οι υπηρεσίες που έχουν την αρμοδιότητα για την εφαρμογή των διαδικασιών, τις εφαρμόζουν, όπως αυτές είναι καταχωρημένες στον «Μίτο». Αν, ακόμη και μετά την πάροδο του ως άνω διαστήματος, υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ της νομοθετικής ή κανονιστικής πράξης που θεσμοθετεί τη διαδικασία και της καταχώρισης της διαδικασίας στον «Μίτο», κατισχύει και εφαρμόζεται ό,τι ορίζει η σχετική κείμενη νομοθετική ή κανονιστική πράξη. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται σε διαδικασίες που συνδέονται με την αντιμετώπιση έκτακτων και επειγουσών καταστάσεων ή συνθηκών. Για το όργανο ή τον υπάλληλο που έχει τη σχετική υποχρέωση καταχώρισης διαδικασίας στον «Μίτο», η παράλειψη της έγκαιρης καταχώρισής της ή της επικαιροποίησής της, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με την περ. κθ' της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007 (Α' 26)], με την επιφύλαξη του έκτου εδαφίου της παρούσας. 3. Οι ενέργειες των υπόχρεων φορέων στον «Μίτο» διακρίνονται σε τρείς (3) κατηγορίες: α) Αρχική Καταχώριση Διαδικασίας, εφόσον αυτή θεσμοθετείται για πρώτη φορά, οπότε και λαμβάνει Μ.Α.Κ. με την οριστικοποίηση της καταγραφής και αποτύπωσης όλων των απαιτούμενων στοιχείων που συνθέτουν την ταυτότητα μιας διαδικασίας και ιδιαίτερα: αα) επίσημου τίτλου της διαδικασίας, αβ) νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη διαδικασία, καθώς και των επιμέρους σταδίων αυτής, αγ) αρμόδιων και συναρμόδιων υπηρεσιών διεκπεραίωσης της	Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών συντονίζει τις ενέργειες των φορέων της παρ. 2 και μεριμνά για την ορθή και συνεχή καταχώριση από κάθε υπόχρεο φορέα των πληροφοριών που αφορούν στις διαδικασίες αρμοδιότητάς του. Η παράλειψη της καταχώρισης του προηγούμενου εδαφίου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με την περ. κθ' της παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 3528/2007 (Α' 26) για το όργανο ή τον υπάλληλο που έχει τη σχετική υποχρέωση. 3. Η καταχώριση κάθε διαδικασίας ολοκληρώνεται, εντός τριμήνου, με την απόδοση από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, μοναδικού κωδικού αριθμού, ο οποίος αποτελεί την ταυτότητα κάθε διαδικασίας στο Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών. Με την απόδοση του μοναδικού κωδικού αριθμού της διαδικασίας, οποιαδήποτε απόκλιση κατά την εφαρμογή αυτής από τις αρμόδιες υπηρεσίες, συνιστά το πειθαρχικό παράπτωμα της παρ. 2. 4. Με τη διαπίστωση παράλειψης της υποχρέωσης καταχώρισης σύμφωνα με την παρ. 2 ή της απόκλισης κατά την εφαρμογή της καταχωρημένης διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 3, οι οποίες μπορούν να γίνουν είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας, αναφοράς ή ελέγχου, η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, ενημερώνει αμελλητί τον αρμόδιο φορέα για την κίνηση της προβλεπόμενης πειθαρχικής διαδικασίας. 5. Το Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών τίθεται σε λειτουργία με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης.»
--	--

διαδικασίας και των επιμέρους σταδίων αυτής, αδ) απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη διεκπεραίωση της διαδικασίας και των επιμέρους σταδίων αυτής, αε) βημάτων και τελικής διοικητικής αντιμετώπισης, αστ) εκτιμώμενων χρόνων διεκπεραίωσης, αζ) κόστους παραβόλων ή άλλων τελών, β) Μεταγενέστερη Επικαιροποίηση Διαδικασίας, εφόσον καταχωρισθείσα διαδικασία που έχει λάβει Μ.Α.Κ. τροποποιείται καθ' οιονδήποτε τρόπο και η καταχώριση επικαιροποιείται στα σημεία που τροποποιούνται, και γ) κατάργηση ή διαγραφή μιας διαδικασίας. 4. Αρμόδιο υπουργείο, για την εποπτεία του «Μίτου» και τον συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την ομαλή λειτουργία του, την παρακολούθηση της ορθής καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών του Δημοσίου από τις αρχές θεσμοθέτησης, είναι το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μέσω των εξής βασικών ενεργειών: α) μεριμνά για τη φιλικότητα του «Μίτου» προς τον χρήστη, καθώς και για τη διασφάλιση της ψηφιακής προσβασιμότητας σε αυτό όλων των ομάδων του πληθυσμού, β) θέτει κανόνες και κατευθυντήριες γραμμές προς τις αρμόδιες αρχές θεσμοθέτησης, προς τον σκοπό έγκαιρης, πλήρους και ακριβούς καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών, γ) συνεργάζεται με τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και του Εθνικού Τυπογραφείου για τη διασφάλιση της έγκαιρης καταχώρισης και της επικαιροποίησης των διαδικασιών, σε κάθε θεσμική μεταβολή, δ) παρακολουθεί τις καταγγελίες και εν γένει προτάσεις των πολιτών που	
--	--

σχετίζονται με τις διαδικασίες καταχώρισης, ε) ενημερώνει αμελλητί το Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας του άρθρου 23 του ν. 4795/2021 (Α' 62) της αρμόδιας αρχής θεσμοθέτησης, όπου έχει συσταθεί, άλλως τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου αυτής, για τη διερεύνηση υποθέσεων τέλεσης ή μη πειθαρχικού παραπτώματος από αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 6, όταν διαπιστώνεται παράλειψη της υποχρέωσης καταχώρισης διαδικασίας στον «Μίτο» ή απόκλιση κατά την εφαρμογή της καταχωρισμένης διαδικασίας, στ) μεριμνά για τη συνεχή ενημέρωση των αρμοδίων φορέων σχετικά με την υποχρέωση καταχώρισης ή επικαιροποίησης των διαδικασιών, και ζ) δύναται να καταχωρεί το ίδιο διαδικασίες στο πληροφοριακό σύστημα και να αναθέτει ακολούθως στην αρμόδια αρχή θεσμοθέτησης την παρακολούθηση της επικαιροποίησής τους. Για τη διασφάλιση της ορθής, έγκαιρης και πλήρους καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών στον «Μίτο», το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συνεπικουρείται από τη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης. 5. Αρμόδιες υπηρεσίες καταχώρισης, επικαιροποίησης και διαγραφής των διαδικασιών στον «Μίτο» είναι οι αρχές θεσμοθέτησης αυτών, δηλαδή οι φορείς που προτείνουν τη σχετική νομοθεσία ή εκδίδουν τις κανονιστικές πράξεις που καθορίζουν τα βήματα και τους όρους διεκπεραίωσης των εν λόγω διοικητικών διαδικασιών. Τον συντονισμό της έγκαιρης, πλήρους και ακριβούς καταχώρισης ή επικαιροποίησης των διαδικασιών, ασκούν: α) για τα υπουργεία, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς αυτών ή ελλείψει αυτών, οι Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς, που	
---	--

ασκούν τις σχετικές αρμοδιότητες, οι οποίοι συνεπικουρούνται στον ρόλο αυτό από τα Γραφεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων των Υπηρεσιών Συντονισμού του άρθρου 38 του ν. 4622/2019 (Α' 133), και β) για φορείς, πλην των υπουργείων, συμπεριλαμβανομένων και των Ανεξάρτητων Αρχών, με κανονιστική αρμοδιότητα βάσει εξουσιοδοτικής διάταξης νόμου, το κατά περίπτωση ανώτατο όργανο που προΐσταται των υπηρεσιών του οικείου φορέα. Η καταχώριση διαδικασιών αρμοδιότητας των εν λόγω φορέων δύναται να γίνει και από τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου υπουργείου, τις οποίες ενημερώνουν αμελλητί, προκειμένου να γίνει εγκαίρως η καταχώριση από αυτές. Με πράξη τους, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς ή τα κατ' αντιστοιχία αρμόδια όργανα, δύνανται, μετά από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, να μεταβιβάζουν την αρμοδιότητα καταχώρισης και επικαιροποίησης των διαδικασιών αρμοδιότητάς τους, στην κεντρική διοίκηση των εποπτευόμενων φορέων τους, που εφαρμόζουν τις διαδικασίες αυτές. 6. Στις περιπτώσεις παράλειψης τήρησης της υποχρέωσης καταχώρισης διαδικασίας στον «Μίτο» ή πλημμελούς καταχώρισης κατά την εφαρμογή της καταχωρισμένης διαδικασίας, που διαπιστώνεται μέσω καταγγελίας ή αναφοράς ή κατόπιν αυτεπάγγελτης έρευνας της διοίκησης, το Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας του άρθρου 23 του ν. 4795/2021 της αρμόδιας αρχής θεσμοθέτησης, είναι αρμόδιο για την κίνηση της προβλεπόμενης διαμεσολάβησης, κατόπιν εκτίμησης των πραγματικών δεδομένων, προκειμένου να επιληφθούν τα αρμόδια όργανα της οικείας αρχής, με κοινοποίηση των σχετικών ενεργειών στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.	
---	--

7. Με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» τίθεται σε πλήρη λειτουργία.».	
Άρθρο 69 Θέματα υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.) - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 45 ν. 4635/2019 Στην παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 4635/2019 (Α' 167) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται ως προς τους φορείς που συνάπτουν μνημόνια συνεργασίας, β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται με την προσθήκη της λέξης «ιδίως» μετά τη λέξη «συμμετέχουν» καθώς επίσης και ως προς τους συμμετέχοντες στις ομάδες και τις υποομάδες εργασίας και η παρ. 6 του άρθρου 45 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Το ΕΠΑΔ υλοποιείται μέσω Προγραμματικών Συμφωνιών μεταξύ του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των οικείων υπουργών ή μέσω Μνημονίων Συνεργασίας μεταξύ του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών και των οικείων Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων, καθώς και των εκπροσώπων κοινωνικών εταίρων, αντιπροσωπευτικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών ή ιδρυμάτων και λειτουργεί με την υποστήριξη ομάδων και υποομάδων εργασίας, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών. Στις ομάδες και υποομάδες εργασίας συμμετέχουν, ιδίως, Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς, υπηρεσιακοί παράγοντες ή συνεργάτες των ιδιαίτερων γραφείων μελών της Κυβέρνησης ή ιδιώτες εμπειρογνώμονες. Αντικείμενο των ομάδων και υποομάδων εργασίας είναι: α) η ανάλυση και επεξεργασία	Αντικαθίσταται η παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 4635/2019 (Α' 167), η οποία είχε ως εξής: «6. Το ΕΠΑΔ υλοποιείται μέσω Προγραμματικών Συμφωνιών μεταξύ του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των οικείων υπουργών ή μέσω Μνημονίων Συνεργασίας μεταξύ του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών. Στις ομάδες και υποομάδες εργασίας συμμετέχουν Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς, υπηρεσιακοί παράγοντες ή συνεργάτες των ιδιαίτερων γραφείων μελών της Κυβέρνησης και μπορούν να συμμετέχουν και ιδιώτες εμπειρογνώμονες. Αντικείμενο των ομάδων και υποομάδων εργασίας είναι: α) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων απλούστευσης διαδικασιών, όπως αυτές καθορίζονται στις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος και έχουν συμφωνηθεί στις ως άνω Προγραμματικές Συμφωνίες ή Μνημόνια Συνεργασίας, β) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων που προκύπτουν από πρόταση ή πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού ή του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος, ανάλογα με το πεδίο πολιτικής στο οποίο ανήκουν και δ) η συμβολή στην

των δράσεων απλούστευσης διαδικασιών, όπως αυτές καθορίζονται στις παρ. 3 και 4 του παρόντος και έχουν συμφωνηθεί στις ως άνω Προγραμματικές Συμφωνίες ή Μνημόνια Συνεργασίας, β) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων που υποβάλλονται στην ειδική πλατφόρμα της παρ. 5, γ) η ανάλυση και επεξεργασία των δράσεων που προκύπτουν από πρόταση ή πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού ή του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος, ανάλογα με το πεδίο πολιτικής στο οποίο ανήκουν και δ) η συμβολή στην εκπόνηση των τεχνικών προδιαγραφών, η παρακολούθηση του ανατιθέμενου έργου και των παραδοτέων αυτού, καθώς και η μέριμνα για την εφαρμογή του, εφόσον απαιτηθεί η ανάθεση του σχεδιασμού και της υλοποίησης της δράσης, με ανάθεση του σχετικού έργου σε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, σύμφωνα με τον νόμο.».	εκπόνηση των τεχνικών προδιαγραφών, η παρακολούθηση του ανατιθέμενου έργου και των παραδοτέων αυτού, καθώς και η μέριμνα για την εφαρμογή του, εφόσον απαιτηθεί η ανάθεση του σχεδιασμού και της υλοποίησης της δράσης, με ανάθεση του σχετικού έργου σε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, σύμφωνα με τον νόμο.»
Άρθρο 70 Θέματα λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας - Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 47 ν. 4635/2019 1. Η παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής: «2. Η ετήσια έκθεση του Παρατηρητηρίου δημοσιεύεται εντός του πρώτου εξαμήνου κάθε έτους και αφορά στην υλοποίηση δράσεων της πολιτικής για τις διοικητικές διαδικασίες, όπως α) η εξέλιξη υλοποίησης του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών – «Μίτος» του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), β) η εξέλιξη υλοποίησης των δράσεων που έχουν ενταχθεί στο ΕΠΑΔ του άρθρου 45 του παρόντος, γ) οι μετρήσεις συνεπειών στα διοικητικά βάρη από διαδικασίες που απλουστεύθηκαν στο πλαίσιο του ΕΠΑΔ και δ) κάθε άλλο σχετικό στοιχείο για την εφαρμογή της πολιτικής	1. Αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 (Α' 167), η οποία είχε ως εξής: «2. Οι ετήσιες αναφορές του Παρατηρητηρίου δημοσιεύονται τον Φεβρουάριο του επόμενου, από το έτος αναφοράς, έτους, μαζί με τις βασικές δράσεις που υλοποιήθηκαν από τους αρμόδιους φορείς στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών μαζί με την επίπτωση που είχαν στα μεγέθη των διοικητικών βαρών.» 2. Αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 (Α' 167), η οποία είχε ως εξής: «Το Παρατηρητήριο υποστηρίζει το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών και τον Υπουργό που είναι αρμόδιος για την ψηφιακή διακυβέρνηση, σε κάθε σχετικό θέμα και ειδικώς ως προς τις τριμηνιαίες αναφορές του προς τον Πρωθυπουργό, σύμφωνα με τις

διοικητικών διαδικασιών του δημοσίου και τις τάσεις της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα με ποσοτικούς και ποιοτικούς όρους.». 2. Η παρ. 4 του άρθρου 47 του ν. 4635/2019 τροποποιείται ως προς τις υποστηρικτικές αρμοδιότητες του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας και η παρ. 4 του άρθρου 47 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Το Παρατηρητήριο υποστηρίζει το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών – «Μίτος» του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184), το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών και τον Υπουργό που είναι αρμόδιος για την ψηφιακή διακυβέρνηση σε κάθε θέμα σχετικό με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών.».	διατάξεις που ρυθμίζουν το ανωτέρω Πρόγραμμα.»
Άρθρο 71 Μετονομασία Εθνικού Μητρώου Επικοινωνίας Πολιτών - Καταχώριση στοιχείων μέσω προξενικών αρχών – Τροποποίηση του τίτλου και των παρ. 2 και 6 άρθρου 17 ν. 4704/2020 1. Ο τίτλος του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 17 – Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Ε.Π.). 2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 τροποποιείται με την προσθήκη των προξενικών αρχών ως τρόπου καταχώρισης στοιχείων επικοινωνίας στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας και η παρ. 2 του άρθρου 17 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η καταχώριση και ενημέρωση των ανωτέρω δεδομένων στην κεντρική βάση πραγματοποιείται είτε μέσω πιστοποιημένης πρόσβασης σε ειδική εφαρμογή με κωδικούς μοναδικής ηλεκτρονικής αυθεντικοποίησης, για την οποία δύναται να αξιοποιηθεί η χρήση των διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (taxisnet) είτε μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), είτε με εξ αποστάσεως ταυτοποίηση. Σε περίπτωση μεταβολής των ανωτέρω στοιχείων επικοινωνίας, κάθε πολίτης οφείλει να ενημερώνει το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας εντός τριάντα (30) ημερών από τη μεταβολή».	1. Αντικαθίσταται ο τίτλος του άρθρου 17 του ν. 4704/2020, ο οποίος είχε ως εξής: «Άρθρο 17 - Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας Πολιτών (Ε.Μ.Ε.Π.)» 2. Τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133), η οποία είχε ως εξής: «2. Η καταχώριση και ενημέρωση των ανωτέρω δεδομένων στην κεντρική βάση πραγματοποιείται είτε μέσω πιστοποιημένης πρόσβασης σε ειδική εφαρμογή με κωδικούς μοναδικής ηλεκτρονικής αυθεντικοποίησης, για την οποία δύναται να αξιοποιηθεί η χρήση των διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (taxisnet) είτε μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), είτε με εξ αποστάσεως ταυτοποίηση. Σε περίπτωση μεταβολής των ανωτέρω στοιχείων επικοινωνίας, κάθε πολίτης οφείλει να ενημερώνει το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας εντός τριάντα (30) ημερών από τη μεταβολή».

Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (taxisnet) είτε μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), είτε μέσω των προξενικών αρχών είτε με εξ αποστάσεως ταυτοποίηση. Σε περίπτωση μεταβολής των ανωτέρω στοιχείων επικοινωνίας, κάθε πολίτης οφείλει να ενημερώνει το Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας εντός τριάντα (30) ημερών από τη μεταβολή». 3. Στην παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 6 του άρθρου 17 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του παρόντος, τα ειδικότερα στοιχεία επικοινωνίας των πολιτών, η αρμόδια οργανική μονάδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, οι αποδέκτες των στοιχείων επικοινωνίας, οι εκτελούντες την επεξεργασία, οι αυτοτελώς υπεύθυνοι επεξεργασίας των στοιχείων, τα πρότυπα και οι απαιτήσεις για την ταυτοποίηση, η διαδικασία επαλήθευσης του αριθμού κινητού τηλεφώνου με τους παρόχους κινητής τηλεφωνίας και με τα πιστωτικά ιδρύματα, η διαδικασία άντλησης ή/και επαλήθευσης των δεδομένων των πολιτών από τους παρόχους υπηρεσιών σταθερής, κινητής τηλεφωνίας, πρόσβασης στο διαδίκτυο και συνδρομητικής τηλεόρασης, τα δεδομένα που δύναται να αντληθούν, το είδος και η έκταση των υποχρεώσεων των παρόχων, οι τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και όλα τα ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή του παρόντος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εξωτερικών εξειδικεύεται η διαδικασία καταχώρισης στοιχείων επικοινωνίας στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ.) μέσω των προξενικών αρχών».	3. Τροποποιείται η παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 (Α' 133), η οποία είχε ως εξής: «6. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του παρόντος, τα ειδικότερα στοιχεία επικοινωνίας των πολιτών, η αρμόδια οργανική μονάδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, οι αποδέκτες των στοιχείων επικοινωνίας, οι εκτελούντες την επεξεργασία, οι αυτοτελώς υπεύθυνοι επεξεργασίας των στοιχείων, τα πρότυπα και οι απαιτήσεις για την ταυτοποίηση, η διαδικασία επαλήθευσης του αριθμού κινητού τηλεφώνου με τους παρόχους κινητής τηλεφωνίας και με τα πιστωτικά ιδρύματα, η διαδικασία άντλησης ή/και επαλήθευσης των δεδομένων των πολιτών από τους παρόχους υπηρεσιών σταθερής, κινητής τηλεφωνίας, πρόσβασης στο διαδίκτυο και συνδρομητικής τηλεόρασης, τα δεδομένα που δύναται να αντληθούν, το είδος και η έκταση των υποχρεώσεων των παρόχων, οι τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και όλα τα ειδικότερα ζητήματα για την εφαρμογή του παρόντος».
---	--

Άρθρο 72 Εθνική Αρχή PEPPOL (PEPPOL Authority) - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 28 ν. 4623/2019 Στην παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4623/2019 (Α' 134) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 του άρθρου 28 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. ορίζεται ως Εθνική Αρχή PEPPOL (PEPPOL Authority) με αρμοδιότητα να διευκολύνει τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο εντός της Ευρώπης (ΕΟΧ), καθορίζοντας σε εθνικό επίπεδο την πολιτική ηλεκτρονικής τιμολόγησης στους κανόνες ανταλλαγής τιμολογίων και στον καθορισμό των σχετικών τεχνικών προτύπων. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικό με τη λειτουργία της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. ως Εθνικής Αρχής PEPPOL που αφορά στη διαδικασία πιστοποίησης παρόχων PEPPOL, τα δικαιολογητικά και την τεχνική τεκμηρίωση που απαιτείται να προσκομίσουν οι υποψήφιοι πάροχοι PEPPOL για τη σύναψη των σχετικών συμφωνιών με τη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.».	Αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 28 ν. 4623/2019 (Α' 134), η οποία είχε ως εξής: «4. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. ορίζεται ως Εθνική Αρχή PEPPOL (PEPPOL Authority) με αρμοδιότητα να διευκολύνει τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο εντός της Ευρώπης (ΕΟΧ), καθορίζοντας σε εθνικό επίπεδο την πολιτική ηλεκτρονικής τιμολόγησης στους κανόνες ανταλλαγής τιμολογίων και στον καθορισμό των σχετικών τεχνικών προτύπων».
Άρθρο 73 Παράταση χρονικού διαστήματος καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 36 ν. 4531/2018 Το εισαγωγικό εδάφιο και η περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4531/2018 (Α' 62) τροποποιούνται ως προς το χρονικό διάστημα καταβολής του ανταλλάγματος στους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι» και η	Αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4531/2018 (Α' 62), το οποίο είχε ως εξής: «2. Το ελληνικό δημόσιο αναγνωρίζει τις δαπάνες για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι», οι οποίες παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των από 30.5.2014 συμβάσεων από την 5^η.4.2020 και για περίοδο έως δύο (2) ετών υπό τις εξής προϋποθέσεις: α) Η «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» πιστοποιεί την παροχή στους οικείους φορείς των υπηρεσιών ηλεκτρονικών

παρ. 2 του άρθρου 36 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζει τις δαπάνες για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι», οι οποίες παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των από 30.5.2014 συμβάσεων, από τις 5.4.2022 έως και τις 5.4.2023, υπό τις εξής προϋποθέσεις: α) Η «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» πιστοποιεί την παροχή στους οικείους φορείς των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τους όρους των από 30.5.2014 συμβάσεων. β) Ο ανάδοχος αποδέχεται τις από 30.5.2014 συμβάσεις για τις νησίδες 1, 2, 4, 5, 6 και δικτύου κορμού με έκπτωση ποσοστού τουλάχιστον δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, που υπολογίζεται σύμφωνα με τις αιτιολογημένες προτάσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υπολογιστικών Υποδομών Κυβερνητικού Νέφους της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε.», καθώς και περαιτέρω έκπτωση ποσοστού πέντε τοις εκατό (5 %) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, εφόσον παρέλθει χρόνος μικρότερος ή ίσος των έξι (6) μηνών έως την ημερομηνία εξόφλησης της αναλογούσας πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 8 των οικείων συμβάσεων. γ) Ο ανάδοχος αποδέχεται την από 30.5.2014 σύμβαση για τη νησίδα 3 με έκπτωση ποσοστού τουλάχιστον είκοσι τοις εκατό (20%) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, που υπολογίζεται σύμφωνα με τις αιτιολογημένες προτάσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υπολογιστικών Υποδομών Κυβερνητικού Νέφους της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών	επικοινωνιών και πληροφορικής κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τους όρους των από 30.5.2014 συμβάσεων. β) Ο ανάδοχος αποδέχεται τις από 30.5.2014 συμβάσεις για τις νησίδες 1,2,4,5,6 και δικτύου κορμού με έκπτωση ποσοστού τουλάχιστον δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, που υπολογίζεται σύμφωνα με τις αιτιολογημένες προτάσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υπολογιστικών Υποδομών – Κυβερνητικού Νέφους της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε.», καθώς και περαιτέρω έκπτωση ποσοστού 5% επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, εφόσον παρέλθει χρόνος μικρότερος ή ίσος των έξι (6) μηνών έως την ημερομηνία εξόφλησης της αναλογούσας πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 8 των οικείων συμβάσεων. γ) Ο ανάδοχος αποδέχεται την από 30.5.2014 σύμβαση για τη νησίδα 3 με έκπτωση ποσοστού τουλάχιστον είκοσι τοις εκατό (20%) επί της αρχικής οικονομικής προσφοράς, που υπολογίζεται σύμφωνα με τις αιτιολογημένες προτάσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Υπολογιστικών Υποδομών – Κυβερνητικού Νέφους της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε.» δ) Η αναγνώριση των απαιτήσεων των παρόχων για το ως άνω διάστημα πραγματοποιείται με τη διαδικασία των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1. ε) Σε περίπτωση που εντός της ανωτέρω περιόδου, ήτοι δύο (2) ετών από τη 5^η.4.2020, επιτευχθεί βάσει νέας σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και
--	---

Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της «Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε. δ) Η αναγνώριση των απαιτήσεων των παρόχων για το ως άνω διάστημα πραγματοποιείται με τη διαδικασία των περ. β' και γ' της παρ. 1. ε) Σε περίπτωση που εντός της ανωτέρω περιόδου, δηλαδή ενός (1) έτους από τις 5.4.2022, επιτευχθεί βάσει νέας σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των αναδόχων πλήρης μετάπτωση και παροχή αντίστοιχων, με τις ανωτέρω, υπηρεσιών που εμπίπτουν στο έργο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ II», τότε η εφαρμογή των προβλέψεων της παρούσας παύει.»	των αναδόχων πλήρης μετάπτωση και παροχή αντίστοιχων, με τις ανωτέρω, υπηρεσιών που εμπίπτουν στο έργο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ II», τότε η εφαρμογή των προβλέψεων της παρούσας παραγράφου παύει.»
Άρθρο 74 Εκπόνηση μελέτης ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) για πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 85 ν. 4727/2020 Στην παρ. 2 του άρθρου 85 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «κατά τη δημοσίευση του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι τις 31.12.2022», β) προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 2 του άρθρου 85 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Κάθε νέο πληροφοριακό σύστημα των φορέων του δημοσίου τομέα πρέπει να συνοδεύεται από μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification), η οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στις μελέτες ανάλυσης και σχεδιασμού του έργου. Για τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων του δημόσιου τομέα που φιλοξενούνται, μέχρι τις 31.12.2022, στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα	Αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 85 του ν. 4727/2020 (Α' 184) η οποία είχε ως εξής : «2. Κάθε νέο πληροφοριακό σύστημα των φορέων του δημοσίου τομέα πρέπει να συνοδεύεται από μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification), η οποία περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στις μελέτες ανάλυσης και σχεδιασμού του έργου. Για τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων του δημόσιου τομέα που φιλοξενούνται, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE- Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., το Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. ή η Η.ΔΙ.Κ.Α. αντιστοίχως εκπονούν μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) που αποθηκεύονται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), σε συνεργασία με τους ανωτέρω φορείς ή με τους φορείς του δημόσιου τομέα προς τους οποίους η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., το

(G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., το Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. ή η Η.ΔΙ.Κ.Α. αντιστοίχως εκπονούν μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) που αποθηκεύονται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud), σε συνεργασία με τους ανωτέρω φορείς ή με τους φορείς του δημόσιου τομέα προς τους οποίους η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., το Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. ή η Η.ΔΙ.Κ.Α. παρέχουν υπηρεσίες. Η μελέτη του δεύτερου εδαφίου εκπονείται μέχρι την 31η.12.2022. Για τα πληροφοριακά συστήματα των φορέων του δημόσιου τομέα που φιλοξενούνται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud) από την 1η.1.2023 και μετά, την ευθύνη για τη μελέτη ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) αναλαμβάνει ο φορέας που υποβάλλει το αίτημα φιλοξενίας.».	Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. ή η Η.ΔΙ.Κ.Α. παρέχουν υπηρεσίες. Η μελέτη του δεύτερου εδαφίου εκπονείται μέχρι την 31η.12.2022.
Άρθρο 77 Ορισμοί ψηφιακής προσβασιμότητας - Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 4727/2020 Στο δεύτερο εδάφιο της περ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4727/2020 (Α' 184) η λέξη «λογισμικό» αντικαθίσταται από τη λέξη «υλισμικό (hardware)» και η περ. 2 του άρθρου 38 διαμορφώνεται ως εξής: «2. «Εφαρμογές για φορητές συσκευές»: το λογισμικό εφαρμογών που σχεδιάζεται και αναπτύσσεται από οργανισμούς του δημόσιου τομέα ή για λογαριασμό τους από τρίτους για χρήση, από το ευρύ κοινό, υπαλλήλους και εργαζομένους στους οργανισμούς	Αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4727/2020, η οποία είχε ως εξής: «2. «Εφαρμογές για φορητές συσκευές»: το λογισμικό εφαρμογών που σχεδιάζεται και αναπτύσσεται από οργανισμούς του δημοσίου ή για λογαριασμό τους από τρίτους για χρήση, από το ευρύ κοινό, υπαλλήλους και εργαζομένους στους οργανισμούς του δημοσίου τομέα, σε φορητές συσκευές, όπως έξυπνα τηλέφωνα και ταμπλέτες. Οι εφαρμογές για φορητές συσκευές δεν περιλαμβάνουν το λογισμικό που ελέγχει τις εν λόγω συσκευές

του δημόσιου τομέα, σε φορητές συσκευές, όπως έξυπνα τηλέφωνα και ταμπλέτες. Οι εφαρμογές για φορητές συσκευές δεν περιλαμβάνουν το λογισμικό που ελέγχει τις εν λόγω συσκευές (λειτουργικά συστήματα για φορητές συσκευές) ή το ίδιο το υλισμικό (hardware).»	(λειτουργικά συστήματα για φορητές συσκευές) ή το ίδιο το λογισμικό».
Άρθρο 78 Τεκμήριο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 41 ν. 4727/2020 Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4727/2020 (Α' 184) η λέξη «των ισότοπων» αντικαθίσταται από τις λέξεις «των εφαρμογών για φορητές συσκευές» και η παρ. 3 του άρθρου 41 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Εφόσον δεν έχουν δημοσιευθεί στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου της παρ. 1, το περιεχόμενο των ισότοπων που πληροί τις απαιτήσεις του ευρωπαϊκού προτύπου EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) ή μέρη τους θεωρείται ότι συμμορφώνεται στις απαιτήσεις προσβασιμότητας του άρθρου 39, και που καλύπτουν οι εν λόγω σχετικές απαιτήσεις ή τα μέρη τους. Εφόσον δεν έχουν δημοσιευθεί στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου της παρ. 1, ελλείψει των τεχνικών προδιαγραφών της παρ. 2, το περιεχόμενο των εφαρμογών για φορητές συσκευές που πληροί τις οικείες απαιτήσεις του ευρωπαϊκού προτύπου EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) ή των μερών τους θεωρείται ότι συμμορφώνεται στις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο άρθρο 39 και που καλύπτουν οι εν λόγω σχετικές απαιτήσεις ή τα μέρη τους.»	Αντικαθίσταται η παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4727/2020, η οποία είχε ως εξής: «3. Εφόσον δεν έχουν δημοσιευθεί στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου της παρ. 1, το περιεχόμενο των ισότοπων που πληροί τις απαιτήσεις του ευρωπαϊκού προτύπου EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) ή μέρη τους θεωρείται ότι συμμορφώνεται στις απαιτήσεις προσβασιμότητας του άρθρου 39, και που καλύπτουν οι εν λόγω σχετικές απαιτήσεις ή τα μέρη τους. Εφόσον δεν έχουν δημοσιευθεί στοιχεία αναφοράς του εναρμονισμένου προτύπου της παρ. 1, ελλείψει των τεχνικών προδιαγραφών της παρ. 2, το περιεχόμενο των ισότοπων που πληροί τις οικείες απαιτήσεις του ευρωπαϊκού προτύπου EN 301 549 V1.1.2 (2015-04) ή των μερών τους θεωρείται ότι συμμορφώνεται στις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο άρθρο 39 και που καλύπτουν οι εν λόγω σχετικές απαιτήσεις ή τα μέρη τους.
Άρθρο 79 Μητρώο Δημόσιων Ισότοπων και Εφαρμογών – Τροποποίηση άρθρου 43 ν. 4727/2020	Αντικαθίσταται το άρθρο 43 του ν. 4727/2020 (Α' 184) το οποίο είχε ως εξής: «Άρθρο 43

Στο άρθρο 43 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 43 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 43 Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών 1. Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης τηρείται «Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών» (ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ.). Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για την παραγωγική λειτουργία του ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ.. 2. Στο ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ. εντάσσονται οι ιστότοποι και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές οργανισμών του δημόσιου τομέα που συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας των άρθρων 39 και 41. Στο ΜΗ.Δ.ΙΣ. ΕΦ. τηρούνται και οι ισχύουσες και επικαιροποιημένες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 42, δηλώσεις προσβασιμότητας των οικείων φορέων. 3. Το ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ. συνιστά τμήμα του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές του άρθρου 91.».	Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών 1. Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης τηρείται «Μητρώο Δημόσιων Ιστότοπων και Εφαρμογών» (ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ.). 2. Στο ΜΗ.Δ.ΙΣ.ΕΦ. εντάσσονται οι ιστότοποι και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές οργανισμών του δημόσιου τομέα που συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις προσβασιμότητας των άρθρων 39 και 41. Στο ΜΗ.Δ.ΙΣ. ΕΦ. τηρούνται και οι ισχύουσες και επικαιροποιημένες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 42, δηλώσεις προ-σβασιμότητας των οικείων φορέων.»
Άρθρο 80 Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές - Τροποποίηση άρθρου 91 ν. 4727/2020 Στο άρθρο 91 του ν. 4727/2020 (Α' 184) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στον τίτλο και στο πρώτο εδάφιο στην ονομασία του Μητρώου Διαδικτυακών Τόπων προστίθενται οι λέξεις «και Εφαρμογών για φορητές συσκευές», β) προστίθεται τρίτο εδάφιο ως προς την παραγωγική λειτουργία του Μητρώου και το άρθρο 91 διαμορφώνεται ως εξής:	Αντικαθίσταται το άρθρο 91 του ν. 4727/2020, το οποίο είχε ως εξής: «Άρθρο 91 Μητρώο Δικτυακών Τόπων Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται και τηρείται Μητρώο Δικτυακών Τόπων της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Το Μητρώο βρίσκεται αναρτημένο στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης και είναι πλήρως προσβάσιμο από τους φορείς του

«Άρθρο 91 Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές Στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται και τηρείται Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Το Μητρώο βρίσκεται αναρτημένο στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης και είναι πλήρως προσβάσιμο από τους φορείς του δημόσιου τομέα, και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες. Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είναι αρμόδια για την παραγωγική λειτουργία του Μητρώου.».	δημόσιου τομέα, και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες.».
Άρθρο 81 Εξειδίκευση ζητημάτων για τη λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» και του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές – Τροποποίηση παρ. 59 και 60 άρθρου 107 ν. 4727/2020 1. Η παρ. 59 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 (Α' 184) αντικαθίσταται ως εξής: «59. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος», οι όροι και προϋποθέσεις για την αρχική καταχώριση και τη μεταγενέστερη επικαιροποίηση διαδικασιών σε αυτό, οι πρόσθετες αρμοδιότητες που ανατίθενται στις αρχές θεσμοθέτησης και τις αρχές εφαρμογής και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα που αφορά στην οργάνωση και τη λειτουργία του ανωτέρω μητρώου.» 2. Στην παρ. 60 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 στο αντικείμενο της	Αντικαθίστανται οι παρ. 59 και 60 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020, οι οποίες είχαν ως εξής: 1. «59. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται η διαδικασία καταχώρισης των διοικητικών διαδικασιών στο Μητρώο Διαδικασιών, η υποβολή αναφορών και προτάσεων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, ειδικότερα θέματα για την τήρηση του Μητρώου Διαδικασιών, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 90» 2. «60. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζεται η διαδικασία εγγραφής των δικτυακών τόπων στο Μητρώο Δικτυακών Τόπων του άρθρου 91 και ρυθμίζονται οι απαραίτητες λεπτομέρειες για τη συντήρηση και τακτική επικαιροποίηση του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και η διασύνδεσή του άλλα Μητρώα του Δημόσιου Τομέα.»

εξουσιοδότησης και στην ονομασία του Μητρώου Δικτυακών Τόπων προστίθενται οι λέξεις «και Εφαρμογών για φορητές συσκευές» και η παρ. 60 του άρθρου 107 διαμορφώνεται ως εξής: «60. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζεται η διαδικασία εγγραφής των δικτυακών τόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές στο Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές του άρθρου 91 και ρυθμίζονται οι απαραίτητες λεπτομέρειες για τη συντήρηση και τακτική επικαιροποίηση του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές και η διασύνδεσή του άλλα Μητρώα του Δημόσιου Τομέα.».	
Άρθρο 82 Σύστημα επιφυλακής της Ε.Ε.Τ.Τ. για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες – Τροποποίηση άρθρου 13Α ν. 4053/2012 Στο άρθρο 13Α του ν. 4053/2012 (Α' 44) προστίθεται παρ. 4, ως εξής: «4. Η Ε.Ε.Τ.Τ. είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και λειτουργία του συστήματος επιφυλακής, ενεργού και ετοιμότητας, της Διεύθυνσης Ταχυδρομείων και Ταχυμεταφορών και άλλων συναρμόδιων για την υποστήριξη αυτής οργανικών μονάδων της Ε.Ε.Τ.Τ. με σκοπό τον άμεσο έλεγχο της συμμόρφωσης των παρόχων με την παρ. 1, όταν υφίσταται ανάγκη άμεσης και επείγουσας παρέμβασης κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, δικαστικών αποφάσεων ή επείγουσας ενημέρωσης από τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου της Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α.). Το προσωπικό που τίθεται σε επιφυλακή μπορεί να διατεθεί και για άλλες περιπτώσεις αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Ταχυδρομείων και Ταχυμεταφορών της Ε.Ε.Τ.Τ. που χρήζουν άμεσης και επείγουσας παρέμβασης, κατόπιν σχετικής εντολής από τον Πρόεδρο της	Άρθρο 13Α ν. 4053/2012 «1. Σε περίπτωση αποστολής ταχυδρομικών αντικειμένων βάρους άνω των 100 γραμμαρίων, το προσωπικό της ταχυδρομικής επιχείρησης υποχρεούται: α. Όταν το προς αποστολή αντικείμενο παραδίδεται από τον αποστολέα ή εκπρόσωπο του: αα. Στην καταγραφή των πλήρων στοιχείων ταυτότητας του αποστολέα ή του εκπροσώπου του, όπως αυτά αναγράφονται είτε στο δελτίο ταυτότητας τους είτε στα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45), όπως ισχύει. ββ. Στον έλεγχο και την καταγραφή με γενικό χαρακτηρισμό, ύστερα από δήλωση του αποστολέα ή του εκπροσώπου του, του περιεχομένου του αποστελλόμενου ταχυδρομικού αντικειμένου. β. Όταν το προς αποστολή αντικείμενο αποστέλλεται μέσω γραμματοκιβωτίων ή τα ως άνω

Ε.Ε.Τ.Τ. ή τον νόμιμο αναπληρωτή του. Ως ενεργή επιφυλακή νοείται η κατάσταση κατά την οποία τα στελέχη της Ε.Ε.Τ.Τ. που είναι σε επιφυλακή έχουν λάβει αίτημα προς διεκπεραίωση ή εξεύρεση λύσης σε υφιστάμενο πρόβλημα. Ως επιφυλακή ετοιμότητας νοείται η κατάσταση κατά την οποία τα στελέχη της Ε.Ε.Τ.Τ. που είναι σε επιφυλακή είναι προσβάσιμα μέσω υπηρεσιακών τηλεφώνων και διαθέσιμα προς κάθε ενέργεια. Η συμμετοχή των στελεχών των αρμοδίων οργανικών μονάδων στο σύστημα επιφυλακής γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε υπηρεσιακές ανάγκες και συντελείται με απόφαση του Αντιπροέδρου της Ε.Ε.Τ.Τ. αρμοδίου για τον τομέα ταχυδρομικών υπηρεσιών. Για την εφαρμογή του συστήματος επιφυλακής, η Ε.Ε.Τ.Τ. εκδίδει Κανονισμό, ο οποίος περιγράφει τα μέσα που αξιοποιεί και τις διαδικασίες τις οποίες ακολουθεί το προσωπικό που τίθεται σε ενεργή επιφυλακή ή επιφυλακή ετοιμότητας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. κ' και λστ' του άρθρου 12 του ν. 4070/2012 (Α' 82).».	πρόσωπα δεν φέρουν έγγραφο από το οποίο να προκύπτουν τα στοιχεία της ταυτότητας τους, τότε το περιεχόμενο του ταχυδρομικού αντικειμένου ελέγχεται μέσω ειδικών μηχανημάτων. 2. Ο υπαίτιος παράβασης των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων, πέραν της τυχόν πειθαρχικής ή άλλης ευθύνης, υποχρεούται σε πλήρη αποζημίωση σε περίπτωση πρόκλησης οποιασδήποτε ζημίας από την παράλειψη τήρησης των αναφερομένων σε αυτές υποχρεώσεων. 3. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ύστερα από γνώμη της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου Επικοινωνιών και της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καθορίζεται ο τύπος των ειδικών μηχανημάτων με τα οποία θα διενεργείται ο έλεγχος του περιεχομένου των προς αποστολή αντικειμένων, η διαδικασία ελέγχου, ως και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και τη διασφάλιση του απορρήτου της ταχυδρομικής επικοινωνίας και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.».
Άρθρο 83 Καθορισμός ημερών μετακίνησης εκτός έδρας του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3 υποπαρ. Δ.9 παρ. Δ άρθρου 2 ν. 4336/2015 Στην παρ. 3 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), προστίθεται περ. στ) ως προς τις μετακινήσεις εκτός έδρας του Προέδρου της Ε.Ε.Τ.Τ. και η παρ. 3	Αντικαθίσταται η παρ. 3 του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ.9. της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94) η οποία είχε ως εξής: «3. Με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων των παρ. 1 και 2 και μέχρι διακόσιες (200) ημέρες

του άρθρου 3 της υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων των παρ. 1 και 2 και μέχρι διακόσιες (200) ημέρες συνολικά για τις μετακινήσεις εκτός έδρας: α) των πληρωμάτων του Ε.Κ.Α.Β., β) των τεχνικών και δημοσιογράφων της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., γ) του προσωπικού κλάδου Γεωπόνων και Κτηνιάτρων του Ειδικού Λογαριασμού Γεωργικών Αποζημιώσεων (Ε.Λ.Γ.Α.) και του προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., για τους επιτόπιους φυσικούς ελέγχους που υποχρεούνται να διενεργεί σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προκειμένου για τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά για τη διενέργεια ελέγχων, δ) των υπαλλήλων που υπηρετούν καθ' οποιονδήποτε τρόπο, στη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και στις διευθύνσεις και τους τομείς που υπάγονται στην ανωτέρω Γενική Διεύθυνση, ε) του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά, στ) του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), για τα έτη 2022, 2023 και 2024, και μέχρι ενενήντα (90) ημέρες συνολικά κατ' έτος.»	συνολικά για τις μετακινήσεις εκτός έδρας: α) των πληρωμάτων του Ε.Κ.Α.Β., β) των τεχνικών και δημοσιογράφων της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., γ) του προσωπικού κλάδου Γεωπόνων και Κτηνιάτρων του Ειδικού Λογαριασμού Γεωργικών Αποζημιώσεων (Ε.Λ.Γ.Α.) και του προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., για τους επιτόπιους φυσικούς ελέγχους που υποχρεούνται να διενεργεί σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προκειμένου για τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά για τη διενέργεια ελέγχων, δ) των υπαλλήλων που υπηρετούν καθ' οποιονδήποτε τρόπο, στη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και στις διευθύνσεις και τους τομείς που υπάγονται στην ανωτέρω Γενική Διεύθυνση, «ε) του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά.»
Άρθρο 85 Σκοποί και χρηματοδοτικά εργαλεία της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. - Τροποποίηση παρ.	1. Αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4623/2019 (Α' 134), η οποία είχε ως εξής:

2 και αντικατάσταση παρ. 7 άρθρου 58 ν. 4623/2019

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4623/2019 (Α' 134) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο ως προς τους σκοπούς της ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Δίκτυο Έρευνα και Τεχνολογίας Α.Ε.», β) προστίθενται νέα τρίτο και τέταρτο εδάφια και η παρ. 2 του άρθρου 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος, κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και δεν έχει βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα. Σκοπός της εταιρείας είναι η παροχή δικτυακών και υπολογιστικών υπηρεσιών σε ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, σε φορείς της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και σε φορείς του δημοσίου, ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, η ευρύτερη προώθηση και διάδοση των εφαρμογών των δικτυακών και υπολογιστικών τεχνολογιών καθώς και η προώθηση και υλοποίηση των στόχων του Ψηφιακού Μετασχηματισμού στους ως άνω φορείς, καθώς και ο σχεδιασμός και η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης, κατάρτισης, επιμόρφωσης και πιστοποίησης για την ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων στη χώρα, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3966/2011 (Α' 118) για τις αρμοδιότητες του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος». Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. αποτελεί σύμβουλο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε θέματα σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων για την ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων στη χώρα. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. είναι αρμόδια για την ανάπτυξη και λειτουργία της Εθνικής Ακαδημίας Ψηφιακών Ικανοτήτων. Απώτερος στόχος είναι η παροχή προηγμένων δικτυακών και υπολογιστικών υπηρεσιών στους προαναφερόμενους φορείς, για την υποβοήθηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής τους δραστηριότητας, για την ανάπτυξη της

« 2. Η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος, κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και δεν έχει βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα. Σκοπός της εταιρείας, είναι η παροχή δικτυακών και υπολογιστικών υπηρεσιών σε ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, σε φορείς της εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και σε φορείς του δημοσίου, ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, η ευρύτερη προώθηση και διάδοση των εφαρμογών των δικτυακών και υπολογιστικών τεχνολογιών καθώς και η προώθηση και υλοποίηση των στόχων του Ψηφιακού Μετασχηματισμού στους ως άνω φορείς. Απώτερος στόχος είναι η παροχή προηγμένων δικτυακών και υπολογιστικών υπηρεσιών στους προαναφερόμενους φορείς, για την υποβοήθηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής τους δραστηριότητας, για την ανάπτυξη της εφαρμοσμένης και τεχνολογικής έρευνας σε θέματα τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπολογιστικών υπηρεσιών. Επίσης, η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. έχει τον κεντρικό ρόλο συντονιστή όλων των ψηφιακών υποδομών για την Παιδεία και την Έρευνα. Η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. αποτελεί σύμβουλο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε θέματα σχεδιασμού προηγμένων πληροφοριακών συστημάτων και υποδομών. Αναπτύσσει συνέργειες με τους υπόλοιπους φορείς που παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες στους τομείς του δημοσίου, με ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τεχνογνωσίας πάνω σε προηγμένα πληροφοριακά συστήματα και αποτελεί τον εθνικό εκπρόσωπο της ερευνητικής και τεχνολογικής κοινότητας στις ερευνητικές υποδομές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. συνδράμει στον ψηφιακό μετασχηματισμό με εμπεριστατωμένες αναλύσεις, τεχνολογικές μελέτες, πρότυπες λύσεις και ειδική τεχνογνωσία. Για

εφαρμοσμένης και τεχνολογικής έρευνας σε θέματα τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπολογιστικών υπηρεσιών. Επίσης, η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. έχει τον κεντρικό ρόλο συντονιστή όλων των ψηφιακών υποδομών για την Παιδεία και την Έρευνα. Η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. αποτελεί σύμβουλο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης σε θέματα σχεδιασμού προηγμένων πληροφοριακών συστημάτων και υποδομών. Αναπτύσσει συνέργειες με τους υπόλοιπους φορείς που παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες στους τομείς του δημοσίου, με ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τεχνογνωσίας πάνω σε προηγμένα πληροφοριακά συστήματα και αποτελεί τον εθνικό εκπρόσωπο της ερευνητικής και τεχνολογικής κοινότητας στις ερευνητικές υποδομές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. συνδράμει στον ψηφιακό μετασχηματισμό με εμπεριστατωμένες αναλύσεις, τεχνολογικές μελέτες, πρότυπες λύσεις και ειδική τεχνογνωσία. Για την επίτευξη των σκοπών της, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να υλοποιεί, να εκτελεί, να διαχειρίζεται ή να παρέχει, εν γένει υπηρεσίες για την υλοποίηση προγραμμάτων, δράσεων και έργων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, των λοιπών Υπουργείων, του Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τα οποία αφορούν στον τομέα της πληροφορικής, της ψηφιακής τεχνολογίας, της επικοινωνίας, της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και των νέων και ανοικτών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών μεγάλων δεδομένων, τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης και γενικότερα στην προώθηση, διάχυση και μεταφορά τεχνογνωσίας επί των δικτυακών και υπολογιστικών τεχνολογιών και των εφαρμογών τους, στην έρευνα και στην ανάπτυξη, στην εκπαίδευση και στην προώθηση του Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Η ΕΔΥΤΕ Α.Ε.	την επίτευξη των σκοπών της, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να υλοποιεί, να εκτελεί, να διαχειρίζεται ή να παρέχει, εν γένει υπηρεσίες για την υλοποίηση προγραμμάτων, δράσεων και έργων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, των λοιπών Υπουργείων, του Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τα οποία αφορούν στον τομέα της πληροφορικής, της ψηφιακής τεχνολογίας, της επικοινωνίας, της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και των νέων και ανοικτών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών μεγάλων δεδομένων, τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης και γενικότερα στην προώθηση, διάχυση και μεταφορά τεχνογνωσίας επί των δικτυακών και υπολογιστικών τεχνολογιών και των εφαρμογών τους, στην έρευνα και στην ανάπτυξη, στην εκπαίδευση και στην προώθηση του Ψηφιακού Μετασχηματισμού». Η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. δύναται επίσης να υποστηρίζει, επιστημονικά και συμβουλευτικά και άλλους φορείς όπως Υπουργεία, Αρχές, Οργανισμούς, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και άλλους φορείς σε θέματα που αφορούν τις δικτυακές και υπολογιστικές τεχνολογίες, την Ψηφιακή Σύγκλιση και σε άλλες εθνικές στρατηγικές παρόμοιου περιεχομένου. Για την προώθηση του σκοπού της η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. μπορεί να ιδρύει ή/και να συμμετέχει στην ίδρυση νέων εταιρειών, στο κεφάλαιο νέων ή υφιστάμενων εταιρειών της Ελλάδας ή του εξωτερικού, καθώς και να προβαίνει σε συνέργειες, κοινές δράσεις και χρηματοδοτήσεις νομικών προσώπων στα οποία συμμετέχει στο πλαίσιο του σκοπού της.» Η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. δύναται να
---	---

δύναται επίσης να υποστηρίξει, επιστημονικά και συμβουλευτικά και άλλους φορείς όπως Υπουργεία, Αρχές, Οργανισμούς, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και άλλους φορείς σε θέματα που αφορούν τις δικτυακές και υπολογιστικές τεχνολογίες, την Ψηφιακή Σύγκλιση και σε άλλες εθνικές στρατηγικές παρόμοιου περιεχομένου. Για την προώθηση του σκοπού της η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. μπορεί να ιδρύει ή/και να συμμετέχει στην ίδρυση νέων εταιρειών, στο κεφάλαιο νέων ή υφιστάμενων εταιρειών της Ελλάδας ή του εξωτερικού, καθώς και να προβαίνει σε συνέργειες, κοινές δράσεις και χρηματοδοτήσεις νομικών προσώπων στα οποία συμμετέχει στο πλαίσιο του σκοπού της. Η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. δύναται να αναθέτει την εκπόνηση μελετών, την εκτέλεση έργων και προμηθειών, την οργάνωση εκθέσεων, συνεδρίων και επιδείξεων, καθώς και την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

2. Στην παρ. 7 του άρθρου 58 του ν. 4623/2019 α) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, β) το τέταρτο εδάφιο τροποποιείται ως προς τους τρόπους χρηματοδότησης της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε., και η παρ. 7 του άρθρου 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Τα έργα, προγράμματα και δράσεις της ΕΔΥΤΕ Α.Ε. χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από διεθνείς φορείς ή/και από εθνικούς πόρους, ή εκτελούνται με αυτοχρηματοδότηση ή με χρηματοδότηση από ιδιώτες. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να ορίζεται ως τελικός δικαιούχος ή και ως φορέας υλοποίησης των ως άνω έργων, προγραμμάτων και δράσεων ή να συμπράττει με δημόσιους ή άλλους μη κερδοσκοπικούς φορείς για την υλοποίηση έργων, προγραμμάτων και δράσεων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης

αναθέτει την εκπόνηση μελετών, την εκτέλεση έργων και προμηθειών, την οργάνωση εκθέσεων, συνεδρίων και επιδείξεων, καθώς και την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

2. Αντικαθίσταται η παρ. 7 του άρθρου 58 του ν. 4623/2019 (Α' 134), η οποία είχε ως εξής:

«7. Τα έργα, προγράμματα και δράσεις της ΕΔΥΤΕ Α.Ε. χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από διεθνείς φορείς ή/και από εθνικούς πόρους, ή εκτελούνται με αυτοχρηματοδότηση ή με χρηματοδότηση από ιδιώτες. Η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να ορίζεται ως τελικός δικαιούχος ή και ως φορέας υλοποίησης των ως άνω έργων, προγραμμάτων και δράσεων ή να συμπράττει με δημόσιους ή άλλους μη κερδοσκοπικούς φορείς για την υλοποίηση έργων, προγραμμάτων και δράσεων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης υπογράφοντας σχετικές προγραμματικές ή άλλες συμβάσεις ή συμφωνίες ή και να εκτελεί έργα για λογαριασμό αυτών ως τελικός δικαιούχος και φορέας υλοποίησης αυτών. **Η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. μπορεί να επιχορηγείται για την εκπλήρωση των σκοπών της από τους φορείς του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και όλων των Υπουργείων, από άλλους φορείς του Δημοσίου, ευρύτερου Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα,** καθώς και από προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από άλλα διεθνή προγράμματα, από τον Τακτικό προϋπολογισμό των λοιπών Υπουργείων, από χορηγίες και από κάθε άλλη νόμιμη πηγή. Οι επιχορηγήσεις από φορείς του

υπογράφοντας σχετικές προγραμματικές ή άλλες συμβάσεις ή συμφωνίες ή και να εκτελεί έργα για λογαριασμό αυτών ως τελικός δικαιούχος και φορέας υλοποίησης αυτών. Επίσης, η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να είναι δικαιούχος, κατά την έννοια της περ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4314/2014 (Α' 265), ή να ορίζεται ως τέτοιος βάσει προγραμματικών συμβάσεων και έχει την ευθύνη για την έναρξη ή την έναρξη και εφαρμογή, υλοποίηση, διαχείριση και λειτουργία έργων, δράσεων, προγραμμάτων και πράξεων για θέματα που αφορούν σε δικτυακές και υπολογιστικές υπηρεσίες για λογαριασμό: α) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, β) των εποπτευόμενων φορέων του, και γ) άλλων φορέων, Υπουργείων, ανεξάρτητων αρχών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και λοιπών φορέων του δημοσίου τομέα κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Για την εκτέλεση των ως άνω αρμοδιοτήτων και την εκπλήρωση των σκοπών της η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. δύναται να επιχορηγείται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, από το εκάστοτε Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (εθνικό σκέλος και συγχρηματοδοτούμενο), από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», από τον τακτικό προϋπολογισμό άλλων Υπουργείων και λοιπών φορέων του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, από φορείς του ιδιωτικού τομέα, από προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από άλλα διεθνή προγράμματα, από χορηγίες και από κάθε άλλη νόμιμη πηγή χρηματοδότησης. Οι επιχορηγήσεις από φορείς του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων θεωρούνται δημόσιες δαπάνες, κατά	Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων θεωρούνται δημόσιες δαπάνες, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 2957/1954, (Α' 186) και της παραγράφου 1 του άρθρου 18 παράγραφος 1 του ν. 2515/1997 (Α' 154) και βαρύνουν τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων.»
--	--

την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 2957/1954, (Α' 186) και της παραγράφου 1 του άρθρου 18 παράγραφος 1 του ν. 2515/1997 (Α' 154) και βαρύνουν τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων.».	
Άρθρο 86 Η περ. Β' του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α'258), αντικαθίσταται ως εξής: «Β. Οι Τεχνολογικοί Φορείς που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι οι εξής: 1. Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε. (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.) 2. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας. 3. Επιστημονικό Πάρκο Πατρών ΑΕ. 4. Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας (ΝΟΗΣΙΣ) 5. Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε. (ΚτΠ Μ.Α.Ε.)»	Αντικαθίσταται η περ. Β' του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α'258), η οποία είχε ως εξής: «Β. Οι Τεχνολογικοί Φορείς που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι οι εξής: 1. Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε. (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.) 2. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας. 3. Επιστημονικό Πάρκο Πατρών ΑΕ. 4. Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας (ΝΟΗΣΙΣ)»
Άρθρο 86 Επικαιροποίηση ονομασίας Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας και ένταξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε. στους τεχνολογικούς φορείς του ν. 4310/2014 – Τροποποίηση περ. Β' άρθρου 13Α ν. 4310/2014 Στην παρ. Β' του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) επικαιροποιείται η ονομασία του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας Α.Ε. (Ε.Δ.Ε.Τ. Α.Ε.), β) προστίθεται στους τεχνολογικούς φορείς η ανώνυμη εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε» (ΚτΠ Μ.Α.Ε.) και η περ. Β' του άρθρου 13Α διαμορφώνεται ως εξής: «Β. Οι Τεχνολογικοί Φορείς που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου είναι οι εξής:	Αντικαθίσταται η παρ. 3 του άρθρου 26 του ν. 4487/2017 «3. Στην περίπτωση οπτικοακουστικών έργων με επιλέξιμες δαπάνες άνω των οκτώ εκατομμυρίων (8.000.000) ευρώ, για τις δαπάνες της παρ. 1, που αφορούν σε αμοιβές σεναριογράφου, σκηνοθέτη και σε πνευματικά δικαιώματα για μουσική επένδυση ή σε περίπτωση ψηφιακού παιχνιδιού, πολιτιστικού και εκπαιδευτικού, για τις δαπάνες που αφορούν δικαιώματα χρήσης εικόνων - φωνής, σχεδιασμό χαρακτήρων, πηγαίο κώδικα, και αμοιβές συνεργείου (crew) και ηθοποιών (cast) εκτός του εκτελεστή παραγωγής, επιτρέπεται η λήψη τιμολογίων που έχουν εκδοθεί από φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες ή άλλες νομικές οντότητες με καταστατική έδρα ή μόνιμη εγκατάσταση σε χώρα της

1. Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε. (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.). 2. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας. 3. Επιστημονικό Πάρκο Πατρών ΑΕ. 4. Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας (ΝΟΗΣΙΣ) 5. Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε. (ΚτΠ Μ.Α.Ε.).».	αλλοδαπής, υπό την προϋπόθεση ότι δεν πρόκειται για κράτος μη συνεργάσιμο κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 65 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος [ν. 4172/2013 (Α' 167)]. Η αξία των αλλοδαπών τιμολογίων του προηγούμενου εδαφίου, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., δεν δύναται να ξεπερνά το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και το συνολικό ποσό της επιχορήγησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δώδεκα εκατομμύρια (12.000.000) ευρώ».
---	--

Άρθρο 91 Δυνατότητα υπαγωγής ή εξαίρεσης της Τράπεζας της Ελλάδος από το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α' του ν. 4727/2020 – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 107 ν. 4727/2020 Στην παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 4727/2020 (Α' 184) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 107 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού δύναται φορείς του δημοσίου τομέα να εξαιρούνται ή να προστίθενται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους ή επιμέρους διατάξεων αυτού. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να προστίθεται ή να εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους ή επιμέρους διατάξεων αυτού και η Τράπεζα της Ελλάδος.».	Αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 4722/2020 (Α' 184) η οποία είχε ως εξής: «1. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού δύναται φορείς του δημοσίου τομέα να εξαιρούνται ή να προστίθενται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους ή επιμέρους διατάξεων αυτού.»
---	---

30.	Κατάργηση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις
	Άρθρο 95 Καταργούμενες διατάξεις	1. Ο ν. 2119/1993 (Α' 23), περί ρύθμισης ζητημάτων τήρησης μητρώων αρρένων

Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος καταργούνται τα εξής: 1. Ο ν. 2119/1993 (Α' 23), περί ρύθμισης ζητημάτων τήρησης μητρώων αρρένων. 2. Η παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4704/2020 (Α' 133), περί οργανικής διάρθρωσης της Υπηρεσίας Συντονισμού Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης. 3. Η παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4727/2020 (Α' 184), περί έκδοσης πιστοποιητικών και βεβαιώσεων κάθε είδους με χρήση είτε προηγμένης είτε εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή σφραγίδας. 4. Η παρ. 10 του άρθρου 45 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί σύνταξης και υποβολής εξαμηνιαίας αναφοράς για την εξέλιξη των δράσεων του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών. 5. Η υπό στοιχεία Φ. 28700/17574/9.9.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 746), περί καθορισμού των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την ενέργεια εγγραφών, διαγραφών και λοιπών μεταβολών στα μητρώα αρρένων. 6. Η υπό στοιχεία Φ. 28700/17573/9.9.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 746 και Β' 829 διόρθωση σφάλματος), περί καθορισμού του τύπου του Προξενικού Μητρώου. 7. Η υπό στοιχεία Φ.28700/13209/22.6.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 511), περί καθορισμού του τύπου	«Άρθρο πρώτο Κυρώνεται ο Κώδικας διατάξεων 'περί μητρώων αρρένων', του οποίου το κείμενο ακολουθεί, όπως καταρτίσθηκε από την Ειδική Επιτροπή του άρθρου 1 του ν. 1084/1980. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 1 Τήρηση μητρώων αρρένων 1.Σε κάθε δήμο ή κοινότητα του Κράτους τηρείται ειδικό βιβλίο, που ονομάζεται "μητρώο αρρένων" και στο οποίο είναι γραμμένοι οι αρρενες Έλληνες υπήκοοι. Αυτό καταρτίζεται κατ' έτος γεννήσεως, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 17 μέχρι 22. Ο τύπος του καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Αμυνας και Εσωτερικών. 2.Σε κάθε νομαρχία και κάθε στρατολογικό γραφείο τηρείται, επίσης, όμοιο αντίτυπο του μητρώου αρρένων όλων των δήμων και κοινοτήτων, που υπάγονται στην περιφέρειά τους. 3.Τα έντυπα μητρώα αρρένων δεν καταστρέφονται, παρά μόνο σε περίπτωση επανεκτυπώσεώς τους. Αυτά τηρούνται με επιμέλεια από τις αρχές που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, από τις οποίες και ενημερώνονται ανελλιπώς με όλες τις επερχόμενες κάθε φορά μεταβολές, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα από τις διατάξεις του νόμου αυτού. Ειδικώς, τα μητρώα αρρένων που τηρούνται από τα αιματολογικά γραφεία
---	---

του βιβλίου βαπτίσεων και του βιβλίου γεννήσεων. 8. Η υπό στοιχεία Φ.425.1/6/235888/22.7.1993 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (Β' 595), περί κατάρτισης στρατολογικών πινάκων. 9. Η υπό στοιχεία Φ.28700/9536/4.8.1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εσωτερικών (Β' 651 και Β' 753 διόρθωση σφάλματος), περί καθορισμού του τύπου των μητρώων αρρένων. 10. Η υπό στοιχεία ΔΙΔΚ/Φ.38/οικ17847/17.5.2018 απόφαση της Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Β' 1876) περί σύστασης της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.	ενημερώνονται με τις επερχόμενες κάθε φορά μεταβολές, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα από το σχετικό κανονισμό των Ενόπλων Δυνάμεων. 4.Υπεύθυνοι για την ασφαλή φύλαξη και πλήρη ενημέρωση των μητρώων αρρένων είναι: α) Για τη νομαρχία: Ο υπάλληλος που ορίζεται από το νομάρχη, με την επιβλεψη του διευθυντή εσωτερικών της νομαρχίας, ο οποίος είναι συνυπεύθυνος. β) Για το στρατολογικό γραφείο: Ο αξιωματικός ή ο δόκιμος έφεδρος αξιωματικός ή υπάλληλος που ορίζεται από το διευθυντή του γραφείου, ο οποίος επιβλέπει την τήρηση και είναι συνυπεύθυνος. γ) Για το δήμο: Ο υπάλληλος που ορίζεται από το δήμαρχο, ο οποίος επιβλέπει την τήρηση και είναι συνυπεύθυνος. δ) Για την κοινότητα: Ο γραμματέας αυτής με την επίβλεψη του προέδρου της κοινότητας, ο οποίος είναι συνυπεύθυνος. Ελλείψει γραμματέα υπεύθυνος είναι ο πρόεδρος της κοινότητας. Άρθρο 2 Υποχρέωση εγγραφής στο μητρώο αρρένων Ολοι οι άρρενες Έλληνες υπήκοοι, που διαμένουν είτε στο εσωτερικό είτε στο εξωτερικό υποχρεούνται να είναι γραμμένοι σε μητρώο αρρένων δήμου ή κοινότητας του Κράτους. Οι ανήλικοι γράφονται στο μητρώο αρρένων του δήμου ή της κοινότητας στο δημοτολόγιο του οποίου είναι γραμμένοι
--	--

	ή οφείλουν να εγγράφουν κατά τις διατάξεις περί κτήσεως δημοτικότητας. Οι ενήλικοι γράφονται στο μητρώο αρρένων του δήμου ή της κοινότητας της προτιμήσεώς τους. Άρθρο 3 Αδήλωτοι 1.Οσοι για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι γραμμένοι σε μητρώα αρρένων, που καταρτίσθηκαν και επικυρώθηκαν κατά τους ορισμούς του παρόντος νόμου χαρακτηρίζονται ως 'αδήλωτοι'. Οι αδήλωτοι έχουν τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία για τους γραμμένους στα μητρώα αρρένων Έλληνες υπηκόους. 2.Οι δήμοι και οι κοινότητες, καθώς και οι ελληνικές προξενικές αρχές, υποχρεούνται να μεριμνούν, χωρίς καθυστέρηση, για την εγγραφή στα μητρώα αρρένων των αδήλων που διαμένουν στην περιφέρειά τους. 3.Οι αδήλωτοι γράφονται στο μητρώο αρρένων με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων ή αυτεπαγγέλτως ή και με αίτηση κάθε πολίτη. Αρμόδιος για την εγγραφή είναι ο νομάρχης, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα στο μητρώο αρρένων του οποίου πρέπει να εγγράφει ο αδήλωτος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του νόμου αυτού. Άρθρο 4 Καθορισμός ηλικίας αδήλων που διαμένουν στο εσωτερικό
--	---

	1. Η ηλικία των εγγραφόμενων στο μητρώο αρρένων αδήλων που διαμένουν στο εσωτερικό καθορίζεται ως κατωτέρω: α) Των παρουσιαζόμενων ο τις μονάδες κατατάξεως των ενόπλων δυνάμεων, για την εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων: Σύμφωνα με τα καθοριζόμενα από τη στρατολογική νομοθεσία. β) Όλων των λοιπών: Από τον αρμόδιο νομάρχη, όπως στην παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου ορίζεται. 2. Ο νομάρχης καθορίζει, υποχρεωτικά, έτος γεννήσεως, ως κατωτέρω, κατά σειρά προτεραιότητας: α) Για όσους έχουν κάνει έναρξη εκπληρώσεως των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων ή για εκείνους που έχουν εκπληρώσει αυτές: Το έτος γεννήσεως με το οποίο άρχισαν να εκπληρώνουν, εκπλήρωσαν ή εξαγόρασαν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις. β) Για όσους είχαν διαγραφεί από το μητρώο αρρένων δήμου ή κοινότητας για οποιονδήποτε νόμιμο λόγο: Το έτος γεννήσεως με το οποίο ήταν γραμμένοι στο μητρώο αρρένων. γ) Για όσους υπάρχει ληξιαρχική πράξη γεννήσεως, που έχει συνταχθεί μέσα σε ενενήντα ημέρες από της γεννήσεως: Το έτος γεννήσεως που αναγράφεται στη ληξιαρχική πράξη. 3. Για όσους δεν υπάγονται σε μια από τις κατηγορίες της προηγούμενης παραγράφου, ο νομάρχης καθορίζει έτος γεννήσεως αυτό που προκύπτει από επίσημα στοιχεία.
--	---

	Εάν το έτος γεννήσεως δεν προκύπτει από επίσημα στοιχεία ή γεννώνται αμφιβολίες γι αυτό, μπορεί ο νομάρχης να διατάσσει την αυτοπρόσωπη παρουσία του αθλήτου και να καθορίζει, κατά την ελεύθερη κρίση του, το έτος γεννήσεως αυτού. 4.Από τους εγγραφόμενους στο μητρώο αρρένων, κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού, μπορεί να ζητηθεί η διόρθωση της ηλικίας που έχει καθορισθεί, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της στρατολογικής νομοθεσίας. Άρθρο 5 Καθορισμός ηλικίας αθλητών που διαμένουν στο εξωτερικό 1 Η ηλικία των εγγραφόμενων στο μητρώο αρρένων αθλητών, που διαμένουν στο εξωτερικό, καθορίζεται από τον Έλληνα έμμισθο πρόξενο στην περιφέρεια του οποίου διαμένει ο αθλητής. 2.Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή. 3.Όλα τα δικαιολογητικά για τον καθορισμό της ηλικίας και την εγγραφή του αθλήτου διαβιβάζονται στον αρμόδιο νομάρχη για την έκδοση σχετικής απόφασης κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 3. 4.Οι ελληνικές προξενικές αρχές υποχρεούνται να εγγράφουν όλους του Έλληνες υπηκόους, που διαμένουν στην περιφέρειά τους, σε ειδικό βιβλίο που καλείται "προξενικό μητρώο". Ο τύπος αυτού καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού των Εσωτερικών. Τα στοιχεία των εγγραφόμενων λαμβάνονται από
--	--

	επίσημα πιστοποιητικά ή από σχετικά έγγραφα των αρμόδιων ελληνικών αρχών. Άρθρο 6 Εγγραφή αλλοδαπών που αποκτούν ή ανακτούν την ελληνική ιθαγένεια 1.Οι αλλοδαποί, ομογενείς ή αλλογενείς, που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια γράφονται, με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη, στο μητρώο αρρένων του δήμου ή της κοινότητας του τόπου της κατοικίας τους κατά το χρόνο κτήσεως της ελληνικής ιθαγένειας. Το έτος γεννήσεως αυτών καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων 4 και 5. 2.Ειδικότερα, οι αλλοδαποί ομογενείς που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια με την κατάταξή τους είτε ως εθελοντές στις Ένοπλες Δυνάμεις είτε ως εισαχθέντες σε παραγωγικές σχολές αξιωματικών ή υπαξιωματικών, γράφονται με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη στο μητρώο αρρένων του δήμου ή της κοινότητας της προτιμήσεώς τους, με το έτος γεννήσεως που έγιναν δεκτοί για κατάταξη. 3.Όσοι, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, ανακτούν την ελληνική ιθαγένεια επανεγγράφονται, με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη, στο μητρώο αρρένων του δήμου ή της κοινότητας στο οποίο ήταν γραμμένοι, προ της διαγραφής τους με τα ίδια στοιχεία και έτος γεννήσεως. Άρθρο 7 Διαγραφή πολλαπλώς εγγεγραμμένων στα μητρώα αρρένων
--	--

	1.Για τους εγγεγραμμένους πλέον της μιας φορές στα μητρώα αρρένων του ίδιου ή άλλου δήμου ή κοινότητας και με το ίδιο ή διαφορετικό έτος γεννήσεως, επικρατέστερη εγγραφή, κατά σειρά προτεραιότητας, θεωρείται: α) Αυτή με την οποία άρχισαν να εκπληρώνουν ή εκπλήρωσαν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις. β) Αυτή που έγινε με βάση τη ληξιαρχική πράξη γεννήσεως, η οποία συντάχθηκε μέσα σε ενενήντα ημέρες από τη γέννηση. γ) Αυτή που έγινε πρώτη, εφόσον οι εγγραφές αναφέρονται σε διάφορα έτη γεννήσεως και δ) Η εγγραφή στο μητρώο αρρένων δήμου ή κοινότητας στο δημοτολόγιο του οποίου είναι γραμμένος ή οφείλει να είναι γραμμένος, άλλως η εγγραφή που προτιμά αυτός που έχει τη γονική μέριμνα επί ανηλίκου ή ο ίδιος εφόσον είναι ενήλικος. Η περίπτωση αυτή αφορά τους εγγεγραμμένους με το αυτό έτος γεννήσεως. 2.Η διαγραφή αυτών από το μητρώο αρρένων ενεργείται με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του διευθυντή του στρατολογικού γραφείου. Αρμόδιος για τη διαγραφή είναι ο νομάρχης στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα από το μητρώο αρρένων του οποίου πρέπει να διαγραφεί ο πλέον της μιας φορές γραμμένος, αρμόδιο δε στρατολογικό γραφείο το αντίστοιχο (γραφείο). 3.Σε περίπτωση διαφωνίας του νομάρχη με την πρόταση του διευθυντή του στρατολογικού γραφείου, η υπόθεση παραπέμπεται από το νομάρχη, μέσα σ'
--	--

	ένα μήνα από τότε που περιήλθε σ' αυτόν, στον Υπουργό Εσωτερικών, ο οποίος και αποφασίζει σχετικά. Επί αντιρρήσεων του εγγεγραμμένου κατά της απόφασης του νομάρχη αποφαινεται επίσης ο Υπουργός των Εσωτερικών. Άρθρο 8 Διαγραφή λόγω θανάτου ή αφόνειας 1.Οσοι πεθαίνουν ή κηρύσσονται σε αφάνεια διαγράφονται από τα μητρώα αρρένων με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη, στον οποίο υποβάλλονται ή αποστέλλονται τα εξής δικαιολογητικά: α) Σε περίπτωση θανάτου, πιστοποιητικό θανάτου, που εκδίδει ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας, του δήμου ή της κοινότητας, στα μητρώα αρρένων του οποίου είναι γραμμένος. β) Αν πρόκειται περί θανάτου προσώπου που υπηρετεί στις Ένοπλες Δυνάμεις ή τα σώματα ελληνικής αστυνομίας, πυροσβεστικού ή λιμενικού, έγγραφο του αρμόδιου στρατολογικού γραφείου. γ) Αντίγραφο της σχετικής τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, για όσους κηρύσσονται σε αφάνεια. 2.Οι δήμαρχοι και οι πρόεδροι κοινοτήτων υποβάλλουν στον αρμόδιο νομάρχη, στο τέλος κάθε μήνα, τα πιστοποιητικά θανάτου όσων πέθαναν. Τα πιστοποιητικά αυτά προσυπογράφουν, προκειμένου περί δήμου ο αρμόδιος υπάλληλος του δήμου, προκειμένου δε περί κοινότητας, ο γραμματέας.
--	---

	3.Αν, μετά τη διαγραφή εξακριβωθεί ότι βρίσκεται στη ζωή αυτός που διαγράφηκε, τότε, με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη, επανεγγράφεται στο μητρώο αρρένων από το οποίο είχε διαγραφεί και με τα αυτά στοιχεία και έτος γεννήσεως. Άρθρο 9 Διαγραφή όσων δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια 1.Όσοι είναι γραμμένοι στα μητρώα αρρένων, χωρίς να έχουν την ελληνική ιθαγένεια, διαγράφονται με απόφαση του νομάρχη. 2.Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών διαγράφονται όσοι, για οποιονδήποτε λόγο, χάνουν ή κηρύσσονται έκπτωτοι της ελληνικής ιθαγένειας. Άρθρο 10 Διαγραφή ανυπάρκτων 1.Οσοι είναι γραμμένοι στο μητρώο αρρένων δήμου ή κοινότητας, κατά την αρχική σύνταξή του, με ελλιπή ή πλήρη τα στοιχεία τους και δεν παρουσιάζουν σε στρατολογικό γραφείο ή στρατιωτική μονάδα για την εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων, χαρακτηρίζονται 'ανύπαρκτοι', εφόσον πιστοποιείται από τις αρμόδιες δημοτικές ή κοινοτικές και από τις αστυνομικές αρχές ότι δεν έχουν δώσει κανένα στρείο ζωής και ότι πρόκειται για πρόσωπα άγνωστης διαμονής ή τύχης. 2.Οι ανύπαρκτοι διαγράφονται από το μητρώο αρρένων με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη, ύστερα από πρόταση
--	---

	του διευθυντή του οικείου στρατολογικού γραφείου. 3.Αν όμως, μετά τη διαγραφή τους, εξακριβωθεί ότι βρίσκονται στη ζωή, με όμοια απόφαση του νομάρχη ξαναγράφονται στο μητρώο αρρένων του αυτού δήμου ή κοινότητας και με τα ίδια στοιχεία και έτος γεννήσεως. Άρθρο 11 Συμπλήρωση και διόρθωση στοιχείων 1.Τα ελλιπή και εσφαλμένα στοιχεία των εγγράφων στα μητρώα αρρένων συμπληρώνονται ή διορθώνονται με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη. 2.Οι δήμαρχοι και οι πρόεδροι των κοινοτήτων υποχρεούνται να συγκεντρώνουν, χωρίς καθυστέρηση, τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά και να τα στέλνουν στο νομάρχη για την έκδοση της σχετικής αποφάσεως. Άρθρο 12 Μετεγγραφές 1.Όποιος μεταδημοτευει μπορεί να εγγράφει στα μητρώα αρρένων του δήμου ή της κοινότητας στο δημοτολόγιο του οποίου φέρεται γραμμένος, διαγραφόμενος από το μητρώο αρρένων στο οποίο είχε εγγράφει. 2.Για τη μετεγγραφή απαιτείται αίτηση του ενδιαφερομένου ή αν πρόκειται για ανήλικο των γονέων του ή του γονέα που ασκεί μόνος του τη γονική μέριμνα. Η αίτηση υποβάλλεται στο στρατολογικό γραφείο, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα από το μητρώο αρρένων του οποίου ζητείται η διαγραφή.
--	--

	3.Η διαγραφή ενεργείται με απόφαση του νομάρχη, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα από το μητρώο αρρένων του οποίου ζητείται η διαγραφή, που εκδίδεται μετά από πρόταση του διευθυντή του αρμόδιου στρατολογικού γραφείου. Η εγγραφή ενεργείται με απόφαση του νομάρχη, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα στο μητρώο αρρένων του οποίου ζητείται η εγγραφή, βάσει της απόφασης διαγραφής. 4.Η μετεγγραφή επιτρέπεται μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου του έτους, κατά το οποίο ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει το 18ο έτος της ηλικίας, που προκύπτει από την εγγραφή του στο μητρώο αρρένων. Η ηλικία στην περίπτωση αυτήν υπολογίζεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της στρατολογικής νομοθεσίας. 5.Σε καιρό ειρήνης ή κατά τη διάρκεια μερικής επιστράτευσης η μετεγγραφή επιτρέπεται ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις της στρατολογικής νομοθεσίας, οι ενδιαφερόμενοι έχουν: α) Εκπληρώσει ή εξαγοράσει όλες τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις. β) Απαλλαγεί της υποχρέωσης για στράτευση. γ) Διαγραφεί από την εφεδρία των ενόπλων δυνάμεων. Άρθρο 13 Μεταβολές Δικαιολογητικά 1.Οποιαδήποτε άλλη μεταβολή στα μητρώα αρρένων ενεργείται με απόφαση
--	--

	του νομάρχη, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται σε όλες τις αρμόδιες αρχές, που τηρούν μητρώα αρρένων. 2.Αντίγραφα των αποφάσεων, που εκδίδει ο νομάρχης κάθε χρόνο για τις πάσης φύσεως μεταβολές στα μητρώα αρρένων, βιβλιοδετούνται και φυλάσσονται προσεκτικά από τον υπάλληλο της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 1. 3.Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για κάθε περίπτωση έκδοσης αποφάσεως του νομάρχη, η διαδικασία υποβολής τους, ως και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος νόμου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Άρθρο 14 Επιθεώρηση μητρώων αρρένων 1.Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, ύστερα από πρόταση του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, μπορεί να εξουσιοδοτεί τους διευθυντές των στρατολογικών γραφείων να ενεργούν επιθεώρηση στα τηρούμενα, από τους δήμους και τις κοινότητες της περιφέρειάς τους, μητρώα αρρένων. 2.Οι εκθέσεις, που συντάσσονται από τους διευθυντές των στρατολογικών γραφείων, κοινοποιούνται στις οικείες νομαρχίες για την τακτοποίηση των τυχόν πλημμελών ενεργειών ή παραλείψεων που διαπιστώθηκαν. Άρθρο 15
--	--

	Βιβλία γεννήσεων και βαπτίσεων 1. Σε κάθε ναό τηρείται 'βιβλίο βαπτίσεων', στο οποίο γράφονται όλα τα τέκνα που βαπτίζονται. 2. Ομοίως, σε κάθε τέμενος ή συναγωγή τηρείται 'βιβλίο γεννήσεων', στο οποίο γράφονται όλα τα τέκνα των μουσουλμάνων ή Ισραηλιτών, που γεννιούνται στην οικεία περιφέρεια. 3. Τα ανωτέρω βιβλία τηρούνται και ενημερώνονται από τον αρμόδιο εφημέριο ή τον οικείο θρησκευτικό λειτουργό. 4. Ο τύπος των βιβλίων αυτών καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού των Εσωτερικών. Άρθρο 16 Στρατολογικοί πίνακες 1. Οί δήμοι και οι κοινότητες υποχρεούνται μέχρι 1ης Απριλίου κάθε χρόνου το αργότερο, να καταρτίζουν, σε 50ο αντίτυπα και να υποβάλλουν στην αρμόδια νομαρχία στρατολογικό πίνακα, εκείνων που υποχρεούνται το επόμενο έτος να παρουσιασθούν στα στρατολογικά γραφεία για την κατάθεση των σχετικών με την επιλογή τους εντύπων. 2. Οι στρατολογικοί πίνακες συντάσσονται με βάση τα μητρώα αρρένων, που τηρούν οι δήμοι και οι κοινότητες και περιλαμβάνουν: α) Όλους αυτούς που είναι γραμμένοι στο αντίστοιχο έτος γεννήσεως και δεν έχουν διαγραφεί νομίμως. β) Παραλειφθέντες ή αδήλωτους, που έχουν γεννηθεί κατά το ίδιο ως άνω έτος.
--	--

	3.Οι στήλες των στρατολογικών πινάκων, πριν υποβληθούν στην οικεία νομαρχία, συμπληρώνονται για μεν τα ληξιαρχικά στοιχεία από τα μητρώα αρρένων, για δε τις υπόλοιπες ενδείξεις με υπεύθυνη δήλωση του πατέρα ή της μητέρας ή από άλλα στοιχεία, 4.ΓΓ αυτούς που πρέπει να εγγραφούν (παραλειφθέντες ή αδήλωτους), για όσους πρέπει να διαγραφούν για οποιονδήποτε νόμιμο λόγο από τα μητρώα αρρένων (με εξαίρεση τα πρόσωπα άγνωστης διαμονής ή τύχης που διαγράφονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 10), ως και για εκείνους που είναι γραμμένοι με ελλιπή ή εσφαλμένα στοιχεία, επισυνάπτονται τα απαιτούμενα, ανάλογα με την περίπτωση, δικαιολογητικά. 5.Ο νομάρχης, μόλις περιέλθουν στη νομαρχία οι ανωτέρω πίνακες: α) Δίδει εντολή να γίνει έλεγχος για την πληρότητα και την κανονική σύνταξή τους. β) Εκδίδει, με βάση τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, σχετικές αποφάσεις. γ) Επικυρώνει αυτούς, μετά προηγούμενη διαπίστωση ότι έχουν γίνει οι μεταβολές, που επήλθαν με βάση τις αποφάσεις αυτές, 6.Ο τύπος, η ημερομηνία αποστολής από τις νομαρχίες των στρατολογικών πινάκων στα αρμόδια στρατολογικά γραφεία, ως και κάθε άλλη σχετική με αυτούς απαραίτητη λεπτομέρεια, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μετά από πρόταση του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας.
--	---

	Με όμοια υπουργική απόφαση απορεί να τροποποιείται η ημερομηνία υποβολής των στρατολογικών πινάκων, που ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου αυτού. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΥ ΜΗΤΡΩΩΝ ΑΡΡΕΝΩΝ Άρθρο 17 Ετήσιο μητρώο αρρένων Στο μητρώο αρρένων που καταρτίζεται κάθε χρόνο για κάθε δήμο ή κοινότητα του Κράτους, γράφονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, όλα τα άρρενα τέκνα Ελλήνων υπηκόων, που γεννήθηκαν ζώντα κατά το προηγούμενο έτος. Άρθρο 18 Επιτροπή καταρτισμού ετήσιου μητρώου αρρένων 1.Το ετήσιο μητρώο αρρένων καταρτίζεται από τριμελή επιτροπή, που συγκροτείται ως ακολούθως: α) Στους δήμους: Από το δήμαρχο ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, τον αρμόδιο για τα μητρώα αρρένων υπάλληλο του δήμου και απο τον οικείο ληξίαρχο, ως μέλη, β) Στις κοινότητες: Από τον πρόεδρο της κοινότητας ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, το γραμματέα της κοινότητας και το ληξίαρχο, ως μέλη. 2.Όπου η ιδιότητα του ληξίαρχου συμπίπτει στο πρόσωπο ενός από τα λοιπά μέλη της επιτροπής, μετέχει σ' αυτήν ένας δημοτικός ή κοινοτικός
--	--

	σύμβουλος που ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους. 3.Η επιτροπή αυτή, που συνέρχεται με μέριμνα του προέδρου, συνεδριάζει στο δημαρχιακό ή κοινοτικό κατάστημα, οι δε αποφάσεις της λαμβάνονται ομόφωνα. Τυχόν διαφωνία αναφέρεται σε πρακτικό, που συντάσσεται ειδικά για το σκοπό αυτόν. Άρθρο 19 Στοιχεία καταρτισμού ετήσιου μητρώου αρρένων 1.Το ετήσιο μητρώο αρρένων καταρτίζεται βάσει αποσπασμάτων ληξιαρχικών πράξεων γεννήσεως, που αφορούν στους ζώντες άρρενες Έλληνες υπηκόους, που γεννήθηκαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. 2.Μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους οι ληξίαρχοι και οι διπλωματικοί ή προξενικοί υπάλληλοι, που ασκούν ληξιαρχικά καθήκοντα στην αλλοδαπή, υποχρεούνται να στέλνουν στον αρμόδιο δήμαρχο ή πρόεδρο της κοινότητας τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο αποσπάσματα ληξιαρχικών πράξεων γεννήσεως για την εγγραφή στα μητρώα αρρένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, Οι ληξίαρχοι μπορούν, αντί της αποστολής αποσπασμάτων ληξιαρχικών πράξεων, να θέτουν υπόψη της επιτροπής της έδρας τους, στην οποία μετέχουν, τα ληξιαρχικά βιβλία 3.Κάθε μεταγενέστερη προσθήκη, διόρθωση ή μεταβολή στοιχείων της
--	--

	ληξιαρχικής πράξεως γεννήσεως γνωστοποιείται στον αρμόδιο δήμαρχο ή πρόεδρο της κοινότητας. 4.Μέσα στη δίμηνη προθεσμία, που ορίζεται με την παρ. 2 του άρθρου αυτού, οι εφημέριοι και οι οικείοι θρησκευτικοί λειτουργοί στέλνουν στον αρμόδιο δήμαρχο ή πρόεδρο της κοινότητας ονομαστική κατάσταση, που συντάσσεται από τα βιβλία γεννήσεων και βαπτίσεων τα προβλεπόμενα από το άρθρο 15. Με βάση την ονομαστική αυτήν κατάσταση, η οποία περιλαμβάνει τα άρρενα τέκνα, που γεννήθηκαν ζώντα κατά το προηγούμενο έτος, η επιτροπή του προηγούμενου άρθρου προβαίνει στην αναζήτηση των αποσπασμάτων ληξιαρχικών πράξεων γεννήσεων, που δεν περ«ήλθαν σ' αυτή. Άρθρο 20 Καταρτισμός ετήσιου μητρώου αρρένων 1.Η επιτροπή που προβλέπεται από το άρθρο 18, αφού ελέγξει τα στοιχεία του προηγούμενου άρθρου, καταρτίζει μέσα στους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο κάθε χρόνου ονομαστικό κατάλογο, στον οποίο εγγράφει με απόλυτη αλφαβητική σειρά όλους τους άρρενες. Ο κατάλογος αυτός υπογράφεται από τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής. 2.Μέσα στο πρώτο πενθήμερο του μήνα Μαΐου τοιχοκολλάται αντίγραφο του καταλόγου αυτού, με μέριμνα του προέδρου της επιτροπής, στον καθορισμένο για το σκοπό αυτόν τόπο ανακοινώσεων του δημαρχιακού ή κοινοτικού καταστήματος, όπου παραμένει μέχρι τέλους του ίδιου μήνα. Για την τοιχοκόλληση συντάσσεται σχετικό αποδεικτικό παρουσία δύο μαρτύρων. Παράλληλα ο δήμαρχος ή ο
--	--

	πρόεδρος της κοινότητας προσκαλεί με κάθε πρόσφορο μέσο (τύπο, ραδιόφωνο, αγγελίες σε εκκλησίες κ.λπ.) τους ενδιαφερόμενους, όπως, μέσα στο ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα, υποβάλουν τις τυχόν ενστάσεις τους επί του περιεχομένου του καταλόγου. Άρθρο 21 Έλεγχος ενστάσεων 1. Η επιτροπή συνέρχεται μέσα στο μήνα Ιούνιο, εξετάζει τις ενστάσεις που τυχόν υποβλήθηκαν και για όσες από αυτές έγιναν ομόφωνα αποδεκτές επιφέρει τις αναγκαίες μεταβολές και συντάσσει σχετικό πρακτικό. 2. Ακολούθως, η επιτροπή ανασυντάσσει σε τέσσερα αντίτυπα τον ονομαστικό κατάλογο, που αναφέρεται στην παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου, τον υπογράφει και τον υποβάλλει, δια του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας, στον οικείο νομάρχη μέχρι τέλους του ίδιου μήνα. Μαζί με τα αντίτυπα του ονομαστικού καταλόγου στέλνονται οι ενστάσεις, που τυχόν δεν έγιναν ομόφωνα αποδεκτές, τα πρακτικά και το αποδεικτικό τοιχοκολλήσεως. Άρθρο 22 Επικύρωση ετήσιου μητρώου αρρένων Ο νομάρχης ελέγχει την πληρότητα των ονομαστικών καταλόγων, αποφαινεται επί των τυχόν διαφωνιών της επιτροπής, που προέκυψαν κατά το άρθρο 18 και επί των ενστάσεων, που υποβλήθηκαν κατά το άρθρο 20 και στη συνέχεια επικυρώνει τους καταλόγους αυτούς, που αποτελούν τα ετήσια μητρώα αρρένων. Άρθρο 23
--	--

	Εκτύπωση ετήσιου μητρώου αρρένων 1.Μέσα στο μήνα Σεπτέμβριο ο νομάρχης στέλνει στις αρχές του άρθρου 1, που τηρούν τα μητρώα αρρένων, από ένα αντίτυπο του ετήσιου μητρώου αρρένων. Μέσα στην ίδια προθεσμία στέλνει όμοιο αντίτυπο στο Υπουργείο Εσωτερικών για να μεριμνήσει για την εκτύπωσή του, με έξοδα που βαρύνουν τον προϋπολογισμό του. 2.Τα εκτυπωθέντα ετήσια μητρώα αρρένων στέλνονται στον αρμόδιο νομάρχη για έλεγχο και ενημέρωση, σχετικά με τις μεταβολές που επήλθαν, ως και για τη διόρθωση των τυχόν σφαλμάτων ή παραλείψεων, που έγιναν κατά την εκτύπωση. 3.Ακολούθως επικυρώνει τα ετήσια μητρώα αρρένων και στέλνει από ένα αντίτυπο στις αρχές του άρθρου 1, που τηρούν αυτά. Μετά τη λήψη του αντίτυπου, οι αρχές αυτές καταστρέφουν το αντίστοιχο χειρόγραφο ή δακτυλογραφημένο ετήσιο μητρώο αρρένων. Άρθρο 24 Βιβλιοδέτηση μητρώων αρρένων 1,Τα έντυπα ετήσια μητρώα αρρένων πέντε ετών για τους δήμους και δέκα ετών για τις κοινότητες βιβλιοδετούνται σε ένα σώμα με μέριμνα του νομάρχης, ο οποίος δύναται, κατά την κρίση του και ανάλογα με τον όγκο του ετήσιου μητρώου αρρένων, να επιτρέπει τη βιβλιοδέτηση και μικρότερου αριθμού αυτών. 2,Η δαπάνη βιβλιοδέτησης του μητρώου αρρένων, για όλες τις αρχές του άρθρου 1 που τα τηρούν, βαρύνει τον
--	--

	προϋπολογισμό του οικείου δήμου ή κοινότητας. Άρθρο 25 Μητρώα αρρένων δήμων ή κοινοτήτων που αναγνωρίζονται ή ενώνονται 1.Σε περίπτωση αναγνωρίσεως ενός συνοικισμού σε δήμο ή κοινότητα καταρτίζεται από την αρχή νέο μητρώο αρρένων, βάσει αυτού που υπάρχει, δια μεταφοράς των αντίστοιχων εγγραφών από το παλαιό στο νέο. 2.Σε περίπτωση ενώσεως δήμων ή κοινοτήτων καταρτίζεται και πάλι νέο μητρώο αρρένων, στο οποίο μεταφέρονται οι αντίστοιχες εγγραφές από τα παλαιά στο νέο, με τη σειρά που αναφέρονται οι δήμοι και οι κοινότητες στο προεδρικό διάταγμα ενώσεως αυτών. 3.Σε περίπτωση αποσπάσεως συνοικισμού δήμου ή κοινότητας και προσαρτήσεώς του σε άλλο δήμο ή κοινότητα μεταφέρονται οι αντίστοιχες εγγραφές στο μητρώο αρρένων στη συνέχεια των υφιστάμενων εγγραφών. Άρθρο 26 Ανασύνταξη μητρώων αρρένων Τα μητρώα αρρένων, τα οποία με οποιονδήποτε τρόπο καταστρέφονται ή χάνονται, ανασυντάσσονται με μέριμνα των αρμόδιων νομαρχών, σύμφωνα με όσα ορίζονται σε προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εσωτερικών. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 27
--	--

	Ποινικές διατάξεις 1.Όσοι παραλείπουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται με τον παρόντα νόμο τιμωρούνται, οι μεν υπάλληλοι (κατά την έννοια του άρθρ.13 του ποινικού Κώδικα), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ.259 του Ποινικού Κώδικα, οι δε λοιποί κατά τις διατάξεις του άρθρ.458 του ίδιου Κώδικα. 2.Οι ανωτέρω, εάν ενήργησαν από αμέλεια, τιμωρούνται με χρηματική ποινή μέχρι 20.000 δρχ. Άρθρο 28 Καταργούμενες διατάξεις Από της ισχύος του παρόντος Κώδικα καταργούνται, το Ν.Δ.762/1970 «Περί μητρών αρρένων» και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, που είναι αντίθετη με αυτόν. Άρθρο δεύτερο Χρόνος έναρξης ισχύος Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από της δημοσιεύσεώς του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.». 2. Παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4704/2020 «7. Από την 1η Ιουλίου 2021 η Υπηρεσία Συντονισμού Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος, εντάσσεται ως οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης στη Γενική Διεύθυνση Ψηφιακής Διακυβέρνησης της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης». 3. Παρ. 6 άρθρου 13 ν. 4727/2020
--	--

	«6. Με την επιφύλαξη των διατάξεων για την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης, πιστοποιητικά και βεβαιώσεις κάθε είδους μπορούν να εκδίδονται με χρήση είτε προηγμένης ή εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής είτε προηγμένης ή εγκεκριμένης ηλεκτρονικής σφραγίδας.». 4. Παρ. 10 άρθρου 45 ν. 4635/2019 «10. Κάθε εξάμηνο συντάσσεται, με μέριμνα του αρμοδίου για την ψηφιακή διακυβέρνηση Υπουργού, αναφορά η οποία υποβάλλεται στον Πρωθυπουργό και η οποία συμπεριλαμβάνει: (α) την εξέλιξη των δράσεων του Προγράμματος κατά το προηγούμενο εξάμηνο, (β) τις ενέργειες στις οποίες έχουν προβεί τα αρμόδια Υπουργεία και οι λοιποί δημόσιοι φορείς προς ικανοποίηση των στόχων και υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος καθώς και την αξιολόγηση αυτών, (γ) τις δράσεις του επόμενου εξαμήνου που προτείνονται προς ένταξη στο Πρόγραμμα, και τις απαιτούμενες σχετικές ενέργειες συμπεριλαμβανομένων και των εισηγήσεων του αρμοδίου για την ψηφιακή διακυβέρνηση Υπουργού για δράσεις που πρέπει να εγκριθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο.» 5. Η υπό στοιχεία Φ. 28700/17574/9.9.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 746), περί καθορισμού των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την ενέργεια εγγραφών, διαγραφών και λοιπών μεταβολών στα μητρώα αρρένων. 6. Η υπό στοιχεία Φ. 28700/17573/9.9.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 746 και Β' 829 διόρθωση σφάλματος), περί
--	---

	καθορισμού του τύπου του Προξενικού Μητρώου. 7. Η υπό στοιχεία Φ.28700/13209/22.6.1993 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 511), περί καθορισμού του τύπου του βιβλίου βαπτίσεων και του βιβλίου γεννήσεων. 8. Η υπό στοιχεία Φ.425.1/6/235888/22.7.1993 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (Β' 595), περί κατάρτισης στρατολογικών πινάκων. 9. Η υπό στοιχεία Φ.28700/9536/4.8.1993 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Εσωτερικών (Β' 651 και Β' 753 διόρθωση σφάλματος), περί καθορισμού του τύπου των μητρώων αρρένων. 10. Η υπό στοιχεία ΔΙΔΚ/Φ.38/οικ17847/17.5.2018 απόφαση της Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης (Β' 1876) περί σύστασης της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.
--	--

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων			
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας	
		Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Τράπεζα της Ελλάδος, Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας		
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων			
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο
	Άρθρο 45 (παρ. 2 του άρθρου 12Α του ν. 4072/2012 που προστίθεται με το παρόν)	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Ε.Ε.Τ.Τ. και Α.Π.Α.	Καθορισμός των ειδικότερων τεχνικών χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών ασφαλείας των ΣμηΕΑ κατά την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών
	Άρθρο 52 (παρ. 2 του άρθρου 11Α του ν. 3982/2011)	ΚΥΑ	Υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός των λεπτομέρειών χρήσης της τεχνολογίας αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ.) για την τήρηση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων
	Άρθρο 64 (παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4670/2020)	ΚΥΑ	Υπουργεία Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Ρύθμιση των ειδικότερων ζητημάτων σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης για τη χορήγηση του επιδόματος λοχείας στο υποσύστημα του πληροφοριακού συστήματος του Μητρώου Πολιτών για τη δήλωση γέννησης, την εφαρμογή και τον χρόνο έναρξης της σχετικής διαδικασίας, τις αναγκαίες διαλειτουργικότητες καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια

Άρθρο 71 (παρ. 6 του άρθρου 17 του ν. 4704/2020 που προστίθεται με το παρόν)	ΚΥΑ	Υπουργεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Εξωτερικών	Εξειδίκευση της διαδικασίας καταχώρισης των προσωπικών στοιχείων επικοινωνίας στο Ε.Μ.Επ. μέσω των προξενικών αρχών
Άρθρο 72 (παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4623/2019)	ΚΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο	Εξειδίκευση ζητημάτων που αφορούν στη λειτουργία της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. ως εθνικής αρχής REPPOL και ιδίως ζητημάτων που αφορούν στη διαδικασία πιστοποίησης παρόχων REPPOL, τα δικαιολογητικά και την τεχνική τεκμηρίωση που απαιτείται να προσκομίσουν οι υποψήφιοι πάροχοι REPPOL για τη σύναψη των σχετικών συμφωνιών με τη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.
Άρθρο 81	ΥΑ	1. Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης 2. Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	1. Καθορισμός των ειδικότερων ζητημάτων λειτουργίας του Εθνικού Μητρώου Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος», των όρων και των προϋποθέσεων για την αρχική καταχώριση και μεταγενέστερη επικαιροποίηση διαδικασιών σε αυτό, των πρόσθετων αρμοδιοτήτων των αρχών θεσμοθέτησης και των αρχών εφαρμογής και κάθε άλλου σχετικού ζητήματος που αφορά στην οργάνωση και λειτουργία του ανωτέρω μητρώου. 2. Καθορισμός της διαδικασίας εγγραφής των δικτυακών τόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές στο Μητρώο Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές του άρθρου 91 και ρύθμιση των απαραίτητων λεπτομερειών για τη συντήρηση και τακτική επικαιροποίηση του Μητρώου Δικτυακών Τόπων και Εφαρμογών για φορητές συσκευές και τη διασύνδεσή του με άλλα Μητρώα του Δημόσιου Τομέα.
Παρ. 2 του άρθρου 90 (παρ. 4 του άρθρου 54 του ν. 4821/2021 που προστίθεται με το παρόν)	ΚΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο	Επέκταση της χρήσης της ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής στις συναλλαγές με λοιπούς φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα.
Άρθρο 91 (δεύτερο εδάφιο της	ΚΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και	Υπαγωγή ή εξαίρεση της Τράπεζας της Ελλάδος από το πεδίο εφαρμογής του ν. 4727/2020.

παρ. 1 του άρθρου 107 που προστίθεται με το παρόν)		Τράπεζα της Ελλάδος	
Παρ. 1 του άρθρου 93	ΚΥΑ	Υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, λοιπά καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία και Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής	Εξειδίκευση του περιεχομένου της πολιτικής δεοντολογικής χρήσης δεδομένων και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή του άρθρου 10.
Παρ. 2 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός της μεθοδολογίας μέτρησης των βασικών δεικτών απόδοσης, του τρόπου παρουσίασης των αναφορών και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή του άρθρου 14.
Παρ. 3α του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Ορισμός των υπηρεσιών της εθνικής αρχής πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας που είναι αρμόδιες για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και τη μέριμνα για την εφαρμογή του πλαισίου για τα ευρωπαϊκά και τα εθνικά συστήματα πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας.
Παρ. 3β του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός κάθε ειδικότερου θέματος σχετικού με τη διαδικασία παρακολούθησης της συμμόρφωσης των προϊόντων, των υπηρεσιών και των διαδικασιών Τ.Π.Ε. προς τις απαιτήσεις ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας που εκδίδονται δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 (L 151).
Παρ. 3γ του άρθρου 93	ΚΥΑ	Υπουργεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Ανάπτυξης και Επενδύσεων	Ορισμός οργανισμών αξιολόγησης συμμόρφωσης του άρθρου 60 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 (L 151), εξειδίκευση της διαδικασίας και των προϋποθέσεων διαπίστευσης από το Ε.ΣΥ.Δ. και ρύθμιση κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή, τις διαδικασίες και την εποπτεία των

			εθνικών συστημάτων πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας.
Παρ. 3δ του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός του είδους, της διαδικασίας και των προϋποθέσεων επιβολής των κυρώσεων που επιβάλλονται λόγω παραβίασης του Τίτλου ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 (L 151) ή λόγω παραβίασης των ευρωπαϊκών συστημάτων πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας.
Παρ. 4 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Έκδοση του εσωτερικού κανονισμού οργάνωσης και λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών.
Παρ. 5 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Εξειδίκευση κάθε θέματος σχετικού με τη διαδικασία διαχείρισης, προγραμματισμού και υλοποίησης των έργων της παρ. 2 του άρθρου 17 καθορισμός των προϋποθέσεων και των κριτηρίων χρηματοδότησης αυτών και ρύθμιση κάθε άλλου ζητήματος σχετικού με τον τρόπο συνεργασίας μεταξύ του εθνικού κέντρου συντονισμού του άρθρου 17 και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός».
Παρ. 6 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Αναπροσαρμογή του περιεχομένου και καθορισμός ειδικής μεθοδολογίας για τη διενέργεια της ανάλυσης κινδύνου και της ενιαίας πολιτικής ασφάλειας του άρθρου 20, εξειδίκευση του ελάχιστου περιεχομένου τους και καθορισμός των διαδικασιών έγκρισης αυτών και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή τους.
Παρ. 7 του άρθρου 93	ΚΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο	Χαρακτηρισμός ψηφιακών υποδομών, συστημάτων ή υποσυστημάτων ή υπηρεσιών φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης ως κρίσιμων, καθορισμός της διαδικασίας και της μεθοδολογίας χαρακτηρισμού και ιεράρχησης της κρισιμότητας αυτών και εξειδίκευση των κριτηρίων χαρακτηρισμού αυτών ως κρίσιμων.
Παρ. 8 του άρθρου 93	ΚΥΑ	Υπουργεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Οικονομικών	Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων συμμετοχής στο πρόγραμμα άσκησης και κατάρτισης του άρθρου 23, του τρόπου επιλογής των συμμετεχόντων, της

			διάρκειάς του, του τρόπου και του ύψους της χρηματοδότησης του προγράμματος.
Παρ. 9 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Εξειδίκευση των στοιχείων που τηρούνται στο μητρώο υπεύθυνων προστασίας δεδομένων ανά φορέα, της διαδικασίας καταχώρισης και επικαιροποίησης αυτών, του τρόπου εξουσιοδότησης των αρμόδιων υπαλλήλων και των ρόλων ως προς την επεξεργασία των τηρούμενων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την ασφάλεια της επεξεργασίας αυτών.
Παρ. 10 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Εξαιρέση συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ από το πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Β'.
Παρ. 11α του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Εξειδίκευση των κατάλληλων τεχνικών προδιαγραφών ασφαλείας των συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ που προορίζονται για χρήσεις από τους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ συμπεριλαμβανομένων των μέτρων κυβερνοασφάλειας του άρθρου 32.
Παρ. 11β του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την παροχή έγκαιρων προειδοποιήσεων, ειδοποιήσεων επαγρύπνησης και ανακοινώσεων στους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ σχετικά με κινδύνους και συμβάντα, τους τρόπους παρέμβασης σε περίπτωση συμβάντος, τις διαδικασίες χειρισμού συμβάντων και κινδύνων και την υιοθέτηση κοινών συστημάτων ταξινόμησης συμβάντων, κινδύνων και πληροφοριών.
Παρ. 12 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Εξειδίκευση του περιεχομένου των υποχρεώσεων των κατασκευαστών και καθορισμός της διαδικασίας ενημέρωσης της παρ. 5 του άρθρου 33.
Παρ. 13 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Εξειδίκευση του περιεχομένου των υποχρεώσεων των εισαγωγέων και των διανομέων και καθορισμός της διαδικασίας ενημέρωσης της παρ. 2 του άρθρου 34
Παρ. 14 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός των ειδικότερων προσόντων και των αρμοδιοτήτων του Υπεύθυνου Ασφαλείας ΔτΠ
Παρ. 15 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Ορισμός της υπηρεσίας της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας που είναι

			αρμόδια για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 36
Παρ. 16 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός της διαδικασίας ελέγχου ή αξιολόγησης συμμόρφωσης της παρ. 1 και εξειδίκευση της διαδικασίας ενημέρωσης της παρ. 2 του άρθρου 36
Παρ. 17 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Εξειδίκευση των πληροφοριών του μητρώου διασυνδεδεμένων συσκευών που τηρούν οι φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ, και καθορισμός του χρόνου έναρξης της υποχρέωσης τήρησης του μητρώου
Παρ. 18 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Ρύθμιση κάθε ειδικότερου ζητήματος σχετικού με τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων στους φορείς εκμετάλλευσης ΔτΠ και καθορισμός των κριτηρίων επιβολής τους
Παρ. 19 του άρθρου 93	ΚΥΑ	Υπουργεία Εσωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Ρύθμιση κάθε λεπτομέρειας σχετικά με τη διαδικασία διάθεσης των απαραίτητων για την προπαρασκευή της στράτευσης των Ελλήνων πολιτών στοιχείων, τη διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την εγγραφή, διαγραφή, συμπλήρωση και διόρθωση στοιχείων και καταχώριση μεταβολών στα Δημοτολόγια, καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας. Επίσης, καθορισμός των διατιθέμενων μέσω διαλειτουργικότητας στοιχείων της παρ. 2 του άρθρου 60, του χρόνου διάθεσης αυτών, καθώς και κάθε σχετικής λεπτομέρειας για την εφαρμογή του άρθρου 60.
Παρ. 20 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Εσωτερικών	Ρύθμιση κάθε σχετικής λεπτομέρειας καθώς και των δικαιολογητικών που απαιτούνται για την εγγραφή, διαγραφή, συμπλήρωση και διόρθωση στοιχείων και καταχώριση μεταβολών στα Δημοτολόγια και αφορούν τους Έλληνες πολίτες, ανεξαρτήτως φύλου.
Παρ. 21 του άρθρου 93	ΚΥΑ	Υπουργεία Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Ρύθμιση κάθε ειδικότερου ζητήματος σχετικά με το περιεχόμενο και τη διαδικασία έκδοσης του ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομίας, των αναγκαίων διαλειτουργικότητων, καθώς και κάθε άλλης λεπτομέρειας για την εφαρμογή του άρθρου 65.
Παρ. 22 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός των κατηγοριών ομάδων ή μεμονωμένων χρηστών που έχουν πρόσβαση στην Κυβερνητική Υπηρεσία (Public Regulated Service – PRS), των δικαιωμάτων και των όρων πρόσβασης

			αυτών, καθώς και κάθε άλλου ζητήματος που αφορά στη διαχείρισή των δικαιωμάτων τους. Επίσης, καθορισμός της διαδικασίας ελέγχου της συμμόρφωσης των φορέων που αναπτύσσουν ή κατασκευάζουν δέκτες PRS ή μονάδες ασφάλειας προς τις σχετικές απαιτήσεις ασφαλείας και προσδιορισμός των απαιτούμενων δικαιολογητικών.
Παρ. 23 του άρθρου 93	ΥΑ	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	α) Εξειδίκευση της αποστολής και των αρμοδιοτήτων της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση β) Ρύθμιση κάθε ειδικότερου ζητήματος σχετικού με την οργάνωση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του οργάνου συντονισμού του άρθρου 88 γ) Εξειδίκευση των προϋποθέσεων και της διαδικασίας απόκτησης και απώλειας της ιδιότητας μέλους της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση. δ) Ρύθμιση κάθε άλλου ειδικότερου ζητήματος που άπτεται της οργάνωσης και λειτουργίας της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση.

Ανάγκη σύστασης νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας	
33.	Ποιες διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπουν τη σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας; Άρθρο 11: Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη Άρθρο 13: Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης Άρθρο 14: Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης Άρθρο 16: Παρατηρητήριο Υβριδικών Απειλών
34.	Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης; Άρθρα 11, 13 και 14: Η σύστασή των εν λόγω οργανωτικών σχημάτων κρίνεται αναγκαία, λόγω του νεοπαγούς χαρακτήρα και της δυναμικής φύσης της τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης, χαρακτηριστικά τα οποία απαιτούν τη συμμετοχή προσώπων εγνωσμένου θεσμικού και επιστημονικού κύρους στο σχετικό πεδίο. Άρθρο 16: Η σύσταση του Παρατηρητηρίου Υβριδικών Απειλών κρίνεται αναγκαία για τη θεσμική θωράκιση της δημόσιας διοίκησης έναντι νέων μορφών κυβερνοαπειλών (υβριδικές απειλές) με πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους από τον

	χώρο της έρευνας και της τεχνολογίας στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και της ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων.
35.	Χρόνος έναρξης λειτουργίας του νέου οργάνου
	Η Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη, η Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και το Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης θα εκκινήσουν τη λειτουργία τους, κατόπιν έκδοσης των σχετικών αποφάσεων συγκρότησής τους από τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, και σε κάθε περίπτωση μετά την 1^η.1.2023. Το Παρατηρητήριο Υβριδικών Απειλών θα εκκινήσει τη λειτουργία του μετά από την έκδοση του εσωτερικού κανονισμού οργάνωσης και λειτουργίας του με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
36.	Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.
	Στοιχεία νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
37.	Επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή
	Άρθρο 11: Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη Άρθρο 13: Επιτροπή Εποπτείας της Εθνικής Στρατηγικής για την ανάπτυξη της Τεχνητής Νοημοσύνης Άρθρο 14: Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης Άρθρο 16: Παρατηρητήριο Υβριδικών Απειλών
38.	Χώρος λειτουργίας του νέου οργάνου
	Όλα τα ανωτέρω οργανωτικά σχήματα εδρεύουν, λόγω αρμοδιότητας, στις εγκαταστάσεις του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
39.	Διασφάλιση επαρκούς υλικοτεχνικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού
	Από πόρους ενωσιακούς ή εθνικούς, συγχρηματοδοτούμενους ή μη που διατίθενται υπέρ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων του, κατά περίπτωση.
40.	Τρόπος στελέχωσης του νέου οργάνου
	Με αποφάσεις συγκρότησης του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Αθήνα, 15.7.2022

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

PANAGIOTIS PIKRAMMENOS PANAGIOTIS PIKRAMMENOS
15.07.2022 17:55

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS CHRISTOS STAIKOURAS
15.07.2022 17:33

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
15.07.2022 17:42

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

NIKOLAOS DENDIAS NIKOLAOS DENDIAS
15.07.2022 18:31

ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS
15.07.2022 18:08

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

NIKI KERAMEOS NIKI KERAMEOS
15.07.2022 17:36

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

KONSTANTINOS CHATZIDAKIS KONSTANTINOS CHATZIDAKIS
15.07.2022 17:58

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ATHANASIOS PLEVRIS ATHANASIOS PLEVRIS
15.07.2022 18:13

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

PANAGIOTIS THEODORIKAKOS PANAGIOTIS THEODORIKAKOS
15.07.2022 17:37

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

STYLIANI MENDONI STYLIANI MENDONI
15.07.2022 17:35

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

KONSTANTINOS TSIARAS KONSTANTINOS TSIARAS
15.07.2022 17:53

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

MAVROUDIS VORIDIS MAVROUDIS VORIDIS
15.07.2022 17:38

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

KONSTANTINOS KARAMANLIS KONSTANTINOS KARAMANLIS
15.07.2022 17:32

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

GEORGIOS GERAPETRITIS GEORGIOS GERAPETRITIS
15.07.2022 17:56

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

KYRIAKOS PIERRAKAKIS KYRIAKOS PIERRAKAKIS
15.07.2022 17:56

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

THEODOROS SKYLAKAKIS THEODOROS SKYLAKAKIS
15.07.2022 18:12

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

NIKOLAOS PARATHANASIS NIKOLAOS PARATHANASIS
15.07.2022 18:25

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

MILTADIS VARVITSIOTIS MILTIADIS VARVITSIOTIS
15.07.2022 17:33

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

STYLIANOS PETSAS STYLIANOS PETSAS
15.07.2022 17:52

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

IOANNIS OIKONOMOU IOANNIS OIKONOMOU
15.07.2022 17:32

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθ. 198 / 5 / 2022

Ε Κ Θ Ε Σ Η

**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)**

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΜΕΡΟΣ Α΄

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την ψηφιακή αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης. Ειδικότερα:

1. Εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης και συγκεκριμένα:

α. Παρέχεται η δυνατότητα στους φορείς του δημόσιου τομέα να χρησιμοποιούν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για τη διαδικασία λήψης απόφασης ή έκδοσης πράξης, που επηρεάζουν τα δικαιώματα φυσικού ή νομικού προσώπου και καθορίζονται οι υποχρεώσεις των αναδόχων συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

β. Θεσπίζεται υποχρέωση:

- κάθε φορέα του δημόσιου τομέα να τηρεί και να επικαιροποιεί μητρώο με τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης που χρησιμοποιεί,
- των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα να τηρούν μητρώο των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης που χρησιμοποιούν και προβλέπεται η επιβολή σε βάρος τους, από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), των διοικητικών και ποινικών κυρώσεων του ν.3996/2011, σε περίπτωση μη παροχής επαρκούς πληροφόρησης στους εργαζομένους τους σχετικά με αυτά.

γ. Συστήνονται:

- Συντονιστική Επιτροπή για την τεχνητή νοημοσύνη και καθορίζονται η αποστολή, οι αρμοδιότητες και η σύνθεσή της,
- Παρατηρητήριο Τεχνητής Νοημοσύνης στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και καθορίζεται η αποστολή του.

(άρθρα 1 - 14)

2. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια πληροφοριών και δικτύων καθώς και την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα:

α. Συστήνεται, στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών (Π.ΑΝ.Υ.Α.), η λειτουργία και οι δράσεις του

οποίου χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, συγχρηματοδοτούμενους ή μη. Το Π.ΑΝ.Υ.Α. περιλαμβάνει το Επιστημονικό Συμβούλιο (5μελές) και την Επιχειρησιακή Ομάδα Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών (7μελής) με τις οριζόμενες αρμοδιότητες. Συνεργάζεται με επιστημονικά κέντρα και λοιπές δημόσιες υπηρεσίες και φορείς και μπορεί να αναθέτει σε τρίτους την εκπόνηση μελετών για την υποστήριξη της αποστολής του.

β. Εισάγεται η υποχρέωση για κάθε φορέα Κεντρικής Κυβέρνησης:

- να ορίσει έναν υπάλληλο με τα οριζόμενα προσόντα ως Υπεύθυνο Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Υ.Α.Σ.Π.Ε.), ο οποίος παρακολουθεί υποχρεωτικά ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης που υλοποιείται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), μπορεί δε, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, να υποστηρίζεται από ομάδα εργασίας,

- να καταρτίζει και να τηρεί με μέριμνα του Υ.Α.Σ.Π.Ε., σχέδιο ανάλυσης κινδύνου και ενιαία πολιτική ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών,

- να ορίσει για κάθε υποδομή, σύστημα, υποσύστημα ή υπηρεσία έναν υπάλληλο ως Συντονιστή Ασφάλειας (Σ.Α.), ο οποίος ασκεί τα καθήκοντα του Υ.Α.Σ.Π.Ε.

γ. Θεσπίζεται πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, το οποίο λαμβάνει χώρα στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας.

δ. Συστήνονται:

- ηλεκτρονικό μητρώο υπευθύνων προστασίας δεδομένων των δημόσιων φορέων στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

- Επιτροπή υπευθύνων προστασίας δεδομένων, η οποία μπορεί, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, να συνάπτει προγραμματικές συμφωνίες ή μνημόνια συνεργασίας με φορείς του δημόσιου τομέα και να αναθέτει σε τρίτους την εκτέλεση ενεργειών τεχνικής βοήθειας.

(άρθρο 15 - 27)

ΜΕΡΟΣ Β΄

Εισάγονται ρυθμίσεις για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι τεχνολογίες του Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ), των Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), του κατανεμημένου καθολικού και της τρισδιάστατης εκτύπωσης, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων φορέων του δημόσιου τομέα. Ειδικότερα:

1. Εξειδικεύεται ο σκοπός, το αντικείμενο και δίδονται οι ορισμοί για την εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων.

(άρθρο 28 - 31)

2. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την ασφαλή χρησιμοποίηση συσκευών τεχνολογίας Διαδικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ) από φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα καθώς και τους ο.τ.α. και συγκεκριμένα:

α. Ορίζεται Υπεύθυνος Ασφαλείας ΔτΠ από κάθε φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ.

β. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, σε συνεργασία με την αρμόδια ομάδα απόκρισης.

γ. Προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις κάθε φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ

δ. Καθορίζονται οι επιβαλλόμενες διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση που ο φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ δεν συμμορφώνεται με τις προαναφερόμενες υποχρεώσεις του. **(άρθρα 32 - 42)**

3. Εισάγονται διατάξεις σχετικά με τα Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών μέσω των ανωτέρω Συστημάτων και τη χρήση συχνοτήτων ραδιοφάσματος από αυτά. **(άρθρα 43 - 46)**

4. Ρυθμίζονται θέματα εφαρμογών τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ), η οποία μπορεί να χρησιμοποιείται και για την τήρηση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα (έκδοση κ.υ.α.). **(άρθρα 47 - 52)**

5. Καθορίζεται το πλαίσιο εφαρμογής της διαδικασίας τρισδιάστατης εκτύπωσης και ειδικότερα προσδιορίζονται:

- το πεδίο προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας επί ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού,
 - οι απαγορεύσεις και οι περιορισμοί στη χρήση και στον διαμοιρασμό σε επιγραμμικές πλατφόρμες ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού,
 - η υποχρέωση των παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων προς άρση της προσβολής δικαιώματος του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού και την καταβολή αποζημίωσης σε περίπτωση που η εν λόγω υποχρέωση δεν τηρηθεί,
 - η ευθύνη των εμπλεκόμενων προσώπων για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμα των προαναφερόμενων αγαθών που κατασκευάζουν, κατέχουν ή εμπορεύονται.
- (άρθρα 53 - 57)**

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με τις δράσεις που εντάσσονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.), την εφαρμογή Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Δ.Δ.), την αναμόρφωση του Εθνικού Μητρώου Διαδικασιών και την ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης. Ειδικότερα:

1. Στο πλαίσιο απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών, προβλέπονται:
 - η κατάργηση της υποχρέωσης των δήμων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για τήρηση και ενημέρωση των βιβλίων Μητρώων Αρένων και τη σύνταξη των Στρατολογικών Πινάκων, για την κατάρτιση των οποίων εφεξής διατίθενται τα στοιχεία των στρατευσίμων μέσω διαλειτουργικότητας από το πληροφοριακό σύστημα «Μητρώο Πολιτών» του Υπουργείου Εσωτερικών,
 - η δήλωση μεταβολών ληξιαρχικών πράξεων με μέσα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.),
 - η θεσμοθέτηση ενιαίου πιστοποιητικού κληρονομιάς,
 - η κατ' οίκον βεβαίωση του γνησίου υπογραφής από τα όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας κ.λπ.

(άρθρα 58 - 66)

2.α. Προσδιορίζονται οι πυλώνες της Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών (Ε.Π.Δ.Δ.), η οποία τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ήτοι:

- το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος», (πρώην Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών, άρθρο 90 του ν. 4727/2020,) στο οποίο καταγράφονται όλες οι διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα,
- το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ., άρθρο 45 του ν.4635/2019), βάσει του οποίου επιλέγονται προς αξιολόγηση, ανασχεδιασμό, απλούστευση και ψηφιοποίηση οι διοικητικές διαδικασίες του δημόσιου τομέα,
- το Παρατηρητήριο Γραφειοκρατίας (άρθρο 47 του ν.4635/2019), το οποίο καταγράφει και παρακολουθεί την εξέλιξη της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα.

β. Παρέχεται η δυνατότητα σύναψης μνημονίων συνεργασίας, στο πλαίσιο υλοποίησης του Ε.Π.Α.Δ., μεταξύ του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών και των οικείων Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων και με εκπροσώπους κοινωνικών εταίρων, αντιπροσωπευτικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών ή ιδρυμάτων.

(άρθρα 67 - 70)

3. Ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης και της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών. Μεταξύ άλλων προβλέπονται:

- η καταχώριση από τις προξενικές αρχές στοιχείων στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (Ε.Μ.Επ),.
- η παράταση του χρονικού διαστήματος για το οποίο το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζει, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, τις δαπάνες για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής, στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι»,
- η εκπόνηση, από 1^η.1.2023, της μελέτης ταξινόμησης δεδομένων από τους φορείς, τα πληροφοριακά συστήματα των οποίων φιλοξενούνται στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud), στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud).

(άρθρα 71 - 81)

4. Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για τις τηλεπικοινωνίες και ειδικότερα:

α. Θεσπίζεται, στο πλαίσιο λήψης μέτρων για την ασφάλεια των ταχυδρομικών υπηρεσιών, σύστημα επιφυλακής της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), το οποίο εξειδικεύεται με σχετικό Κανονισμό και περιλαμβάνει τη θέση του προβλεπόμενου προσωπικού σε κατάσταση επιφυλακής, ενεργού και ετοιμότητας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Καθορίζονται με κ.υ.α., κατ' εξαίρεση του ισχύοντος ορίου (ν.4336/2015), οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας του Προέδρου της Ε.Ε.Τ.Τ., για τα έτη 2022, 2023 και 2024 και μέχρι ενενήντα (90) ημέρες συνολικά κατ' έτος. **(άρθρα 82 - 84)**

5.α. Επανακαθορίζεται το πλαίσιο λειτουργίας της ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Έρευνας και Τεχνολογίας Α.Ε.» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.), με τη διεύρυνση των σκοπών της (παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης, κατάρτισης, επιμόρφωσης και πιστοποίησης για την ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων κ.λπ.). Περαιτέρω, αναμορφώνονται τα χρηματοδοτικά της εργαλεία και δύναται:

- να ορίζεται, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, ως τελικός δικαιούχος ή φορέας υλοποίησης έργων, προγραμμάτων και δράσεων που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή/και από εθνικούς πόρους,

- να εκτελεί έργα για λογαριασμό φορέων του δημόσιου τομέα, με τη σύναψη προγραμματικών ή άλλων συμβάσεων,

- να επιχορηγείται ειδικά για τους ανωτέρω σκοπούς από τον κρατικό προϋπολογισμό, το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας κ.λπ.

β. Εντάσσεται η ανώνυμη εταιρεία «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.» (ΚτΠ Μ.Α.Ε.) στους εποπτευόμενους από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.) τεχνολογικούς φορείς και στο ρυθμιστικό πεδίο του ν.4310/2014.

γ. Προβλέπεται η λειτουργία, στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση και ορίζεται το συντονιστικό όργανο αυτής (πενταμελές).

δ. Παρατείνεται από τη λήξη τους (μεταξύ 1^{ης}.7.2022 και 30^{ης}.9.2022) έως την οριζόμενη ημερομηνία, η διάρκεια των συμβάσεων μίσθωσης έργου των στελεχών του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», που συνήφθησαν για την ολοκλήρωση των έργων κτηματογράφησης (παρ.13 του άρθρου 37 του ν.4512/2018).

(άρθρα 85 - 93)

ΜΕΡΗ Δ' - ΣΤ'

Παρέχονται οι απαιτούμενες εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων και παρατίθενται οι μεταβατικές διατάξεις καθώς και οι καταργούμενες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

(άρθρα 94 - 96)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται, σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από:

- την αντιμετώπιση του κόστους λειτουργίας του συνιστώμενου στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης Παρατηρητηρίου Τεχνητής Νοημοσύνης, **(άρθρο 14)**

- τη χρηματοδότηση, μέσω Π.Δ.Ε., της λειτουργίας και των δράσεων του Παρατηρητηρίου Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών (Π.ΑΝ.Υ.Α.), **(άρθρο 16 παρ. 6)**

- την κάλυψη του κόστους διεξαγωγής σεμιναρίων από το Επιστημονικό Συμβούλιο του συνιστώμενου στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης Παρατηρητηρίου Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών (Π.ΑΝ.Υ.Α.), **(άρθρο 16 παρ. 3)**

- την αντιμετώπιση των εξόδων διενέργειας προγράμματος πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, **(άρθρο 23)**

- την κάλυψη του κόστους δημιουργίας και λειτουργίας (προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού ή/και λογισμικού), ηλεκτρονικού μητρώου υπεύθυνων προστασίας δεδομένων των δημόσιων φορέων, το οποίο τηρείται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, **(άρθρο 25 παρ. 1)**

- την κάλυψη του κόστους των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής που παρέχονται στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι», για το μνημονεύόμενο χρονικό διάστημα. **(άρθρο 73)** Ενδεικτικά, για την περίοδο από 1^η.4.2020 έως 31^η.3.2021, η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής ανήλθε στο ποσό των **17 εκατ. ευρώ** περίπου.

2. Ενδεχόμενη δαπάνη:

- α)** σε περίπτωση καταβολής αποζημίωσης στα μέλη:
 - i) της Συντονιστικής Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη, **(άρθρο 11)**
 - ii) του Επιστημονικού Συμβουλίου και της Επιχειρησιακή Ομάδας Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών του Π.Α.Ν.Υ.Α., **(άρθρο 16 παρ. 1)**
 - iii) της ομάδας εργασίας που δύναται να υποστηρίξει τον Υ.Α.Σ.Π.Ε. κατά την άσκηση των καθηκόντων του, **(άρθρο 19 παρ. 4)**
 - iv) της Επιτροπής υπεύθυνων προστασίας δεδομένων, **(άρθρο 26)**
- β)** από την αντιμετώπιση του κόστους ανάθεσης από: i) το Π.Α.Ν.Υ.Α. και ii) την Επιτροπή υπεύθυνων προστασίας δεδομένων, σε τρίτους της εκπόνησης μελετών και της εκτέλεσης ενεργειών τεχνικής βοήθειας, αντίστοιχα, **(άρθρο 16 παρ.5, 27 παρ. 2)** Από την παρεχόμενη στην Επιτροπή δυνατότητα να συνάπτει κάθε είδους προγραμματικές συμβάσεις ή μνημόνια συνεργασίας με φορείς του δημόσιου τομέα, προκύπτει ουδέτερο δημοσιονομικό αποτέλεσμα σε επίπεδο φορέων Γενικής Κυβέρνησης,
- γ)** από την αντιμετώπιση του κόστους εκπαίδευσης του προσωπικού, προμήθειας αντίστοιχων υπηρεσιών ή κατάλληλων οργάνων από την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και την ομάδα απόκρισης, για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους, **(άρθρο 36)**
- δ)** από την αποζημίωση του κόστους καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, λόγω χρήσης Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) από τον πάροχο [σήμερα, τα «Ελληνικά Ταχυδρομεία» (ΕΛ.ΤΑ.) Α.Ε.], **(άρθρο 45)**
- ε)** από την κάλυψη του κόστους εφαρμογής της τεχνολογίας καταναεμημένου καθολικού (Τ.Κ.Κ) για την τήρηση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων, **(άρθρο 52)**
- στ)** από τη σύναψη μνημονίων συνεργασίας στο πλαίσιο υλοποίησης του Ε.Π.Α.Δ. και με εκπροσώπους κοινωνικών εταίρων, αντιπροσωπευτικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών ή ιδρυμάτων (αμοιβή ομάδων εργασίας κ.λπ.), **(άρθρο 69)**
- ζ)** από την πρόσθετη χρηματοδότηση (μέσω Π.Δ.Ε., Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας) της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε., για την υλοποίηση έργων σχετικών με δικτυακές και υπολογιστικές υπηρεσίες φορέων (Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, εποπτευόμενων φορέων κ.λπ.), σύμφωνα με τους όρους του **άρθρου 85**, με αντίστοιχη αύξηση των εσόδων της εταιρείας.

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση

1. Δαπάνη από:

- α)** τη σύναψη δημόσιας σύμβασης, μέσω διαγωνιστικής ή άλλης διαδικασίας ανάθεσης, που σχετίζεται με τον σχεδιασμό ή την ανάπτυξη συστήματος τεχνητής νοημοσύνης, **(άρθρο 7)**

β) την κάλυψη του κόστους δημιουργίας, λειτουργίας και συντήρησης: **i)** μητρώου με τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης και **ii)** μητρώου με τις υποδομές πληροφορικής και επικοινωνιών, το λογισμικό και τα πληροφοριακά αγαθά, που χρησιμοποιεί έκαστος φορέας του δημόσιου τομέα, **[άρθρο 8 και 19 παρ. 1 περ. γ)]**

γ) την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης: **i)** του Υπεύθυνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Υ.Α.Σ.Π.Ε.) και **ii)** του Συντονιστή Ασφάλειας (Σ.Α.), ο οποίος ασκεί τα καθήκοντα του Υ.Α.Σ.Π.Ε. σε επίπεδο υποδομής, συστήματος ή υποσυστήματος ή υπηρεσίας που αναφέρεται σε αυτόν, σε περίπτωση που η ελεγχόμενη υπηρεσία είναι απομακρυσμένη από την έδρα του Υ.Α.Σ.Π.Ε., **[άρθρο 19 παρ. 1 περ. δ) και 22 παρ. 2]**

δ) την αντιμετώπιση του κόστους οργάνωσης και διεξαγωγής ειδικού προγράμματος επιμόρφωσης για τους Υ.Α.Σ.Π.Ε. κάθε φορέα Κεντρικής Κυβέρνησης, που υλοποιείται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.). **(άρθρο 19 παρ. 3)**

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την αντιμετώπιση του κόστους:

α) ανάθεσης σε εξωτερικό συνεργάτη του έργου κατάρτισης σχεδίου ανάλυσης κινδύνου που τηρεί κάθε φορέας του δημόσιου τομέα, **(άρθρο 20 παρ. 1)**

β) προμήθειας υπηρεσιών Υπεύθυνου Ασφαλείας Δικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ) και εκπαίδευσης του υφιστάμενου προσωπικού, **(άρθρο 35)**

γ) αντικατάστασης της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ, σε περίπτωση που κατά την αξιολόγησή της προκύπτει ότι παρουσιάζει κίνδυνο για την ασφαλή λειτουργία της ή για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών του φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ, **(άρθρο 37)**

δ) προμήθειας εξοπλισμού ή/και λογισμικού καθώς και προμήθεια υπηρεσιών, που απαιτούνται για τη δημιουργία και τήρηση από κάθε φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ των συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ που χρησιμοποιεί, **(άρθρο 38 παρ. 1)**

ε) προετοιμασίας, διανομής και συντήρησης του υλικού που παρέχεται από τον φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ στον χρήστη της συσκευής και αφορά στην ασφαλή εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία της, **(άρθρο 40)**

στ) διενέργειας εκτίμησης αντικτύπου των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη λειτουργία της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ από τον φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ, **(άρθρο 41 παρ. 2)**

ζ) αναβάθμισης των Πληροφοριακών Συστημάτων για την υλοποίηση των προτεινόμενων Δράσεων του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.). **(άρθρο 60 - 68)**

3. Ενδεχόμενη δαπάνη από:

α) την καταβολή αποζημίωσης ή χρηματικής ικανοποίησης στο υποκείμενο των δεδομένων, σε περίπτωση που ο φορέας επεξεργασίας δεδομένων είναι φορέας του δημόσιου τομέα, **(άρθρο 41 παρ. 1)**

β) τη χορήγηση αποζημίωσης, από τους οικείους παρόχους (εφόσον είναι δημόσιοι φορείς ή Φορείς Γενικής Κυβέρνησης) λόγω μη τήρησης των υποχρεώσεών τους, στο πλαίσιο εφαρμογής των διαδικασιών τρισδιάστατης εκτύπωσης. **(άρθρο 55 και 57)**

4. Ενδεχόμενη δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων (Ε.Λ.Κ.Ε. κ.λπ.), από την ένταξη της εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.» (ΚτΠ Μ.Α.Ε.), στους τεχνολογικούς φορείς του ν.4310/2014 και την ως εκ τούτου χρηματοδότηση της εταιρείας αυτής από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.), με αντίστοιχη αύξηση των εσόδων της ΚτΠ. **(άρθρο 86)**

5. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) από την κάλυψη του κόστους:

α) εφαρμογής συστήματος επιφυλακής, ενεργού και ετοιμότητας, στο πλαίσιο λήψης μέτρων για την ασφάλεια των ταχυδρομικών υπηρεσιών (καταβολή αποζημίωσης στο εμπλεκόμενο προσωπικό), **(άρθρο 82)**

β) καταβολής αυξημένων εξόδων μετακίνησης στον Πρόεδρο της Ε.Ε.Τ.Τ., για τα έτη 2022, 2023, και 2024, πέραν του ισχύοντος ορίου και μέχρι ενενήντα (90) ημέρες συνολικά, κατ' έτος. **(άρθρο 83)**

6. Δαπάνη του προϋπολογισμού του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» από την παράταση των συμβάσεων έργου των στελεχών του, η οποία ανέρχεται για το έτος 2022 στο ποσό των **122,5 χιλ. ευρώ** περίπου. **(άρθρο 92)**

7. Αύξηση εσόδων της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) από την είσπραξη των επιβαρύνσεων και τελών που συνεπάγεται η χρήση συχνοτήτων από Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ). **(άρθρο 46)**

8. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-ΕΦΚΑ) και του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.), κατά περίπτωση, από την είσπραξη διοικητικών προστίμων, χρηματικών ποινών ή τη μετατροπή σε χρηματικές των στερητικών της ελευθερίας ποινών, που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή:

- του **άρθρου 9 παρ. 3** (ποινή φυλάκισης ή/και χρηματική ποινή, σε ιδιωτικές επιχειρήσεις που δεν παρέχουν επαρκή πληροφόρηση στους εργαζομένους τους σχετικά με τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης που χρησιμοποιούν),

- του **άρθρου 41 παρ. 1** (διοικητικά πρόστιμα, σε περίπτωση παραβίασης της νομοθεσίας περί επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όταν ο φορέας επεξεργασίας δεδομένων είναι φορέας εκτός Γενικής Κυβέρνησης ή ιδιωτική οντότητα),

- του **άρθρου 42** (διοικητικό πρόστιμο μέχρι 15.000 ευρώ, εφόσον ο φορέας εκμετάλλευσης ΔτΠ δε συμμορφωθεί με την επίπληξη ή, σε περίπτωση υποτροπής, πρόστιμο μέχρι 100.000 ευρώ).

III. - Το ύψος των προαναφερόμενων δαπανών εξαρτάται, κατά περίπτωση, από πραγματικά γεγονότα και από την έκδοση των σχετικών πράξεων, όπου απαιτείται, (ενδεικτικά **άρθρα 16 παρ. 3 και 6, 35, 36, 38 παρ.1, 40, 41 παρ.2, 83**)

- Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ενδεικτικά **άρθρο 85**) είναι δημοσιονομικά ουδέτερες,

- Σε περίπτωση που οι φορείς που επιβαρύνονται με τις κυρώσεις των **άρθρων 41 παρ.1 και 42**, ανήκουν στο μητρώο φορέων Γενικής Κυβέρνησης, προκύπτει ουδέτερο δημοσιονομικό αποτέλεσμα.

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2022
Η Γενική Διευθύντρια κ.α.α.

Θέλξη Ψύλλα

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ (άρθρο 75 παρ.3 του Συντάγματος)

Επί του σχεδίου νόμου «Αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από:

- την αντιμετώπιση του κόστους λειτουργίας του συνιστώμενου στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης Παρατηρητηρίου Τεχνητής Νοημοσύνης, **(άρθρο 14)**

- τη χρηματοδότηση, μέσω Π.Δ.Ε., της λειτουργίας και των δράσεων του Παρατηρητηρίου Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών (Π.ΑΝ.Υ.Α.), **(άρθρο 16 παρ. 6)**

- την κάλυψη του κόστους διεξαγωγής σεμιναρίων από το Επιστημονικό Συμβούλιο του συνιστώμενου στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης Παρατηρητηρίου Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών (Π.ΑΝ.Υ.Α.), **(άρθρο 16 παρ. 3)**

- την αντιμετώπιση των εξόδων διενέργειας προγράμματος πρακτικής άσκησης και κατάρτισης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, **(άρθρο 23)**

- την κάλυψη του κόστους δημιουργίας και λειτουργίας (προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού ή/και λογισμικού), ηλεκτρονικού μητρώου υπεύθυνων προστασίας δεδομένων των δημόσιων φορέων, το οποίο τηρείται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, **(άρθρο 25 παρ. 1)**

- την κάλυψη του κόστους των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής που παρέχονται στο πλαίσιο του έργου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι», για το μνημονεύμενο χρονικό διάστημα. **(άρθρο 73)** Ενδεικτικά, για την περίοδο από 1^η.4.2020 έως 31^η.3.2021, η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής ανήλθε στο ποσό των **17 εκατ. ευρώ** περίπου.

2. Ενδεχόμενη δαπάνη:

α) σε περίπτωση καταβολής αποζημίωσης στα μέλη:

i) της Συντονιστικής Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη, **(άρθρο 11)**

ii) του Επιστημονικού Συμβουλίου και της Επιχειρησιακή Ομάδας Διαχείρισης Υβριδικών Απειλών του Π.ΑΝ.Υ.Α., **(άρθρο 16 παρ. 1)**

iii) της ομάδας εργασίας που δύναται να υποστηρίξει τον Υ.Α.Σ.Π.Ε. κατά την άσκηση των καθηκόντων του, **(άρθρο 19 παρ. 4)**

iv) της Επιτροπής υπεύθυνων προστασίας δεδομένων, **(άρθρο 26)**

β) από την αντιμετώπιση του κόστους ανάθεσης από: i) το Π.ΑΝ.Υ.Α. και ii) την Επιτροπή υπεύθυνων προστασίας δεδομένων, σε τρίτους της εκπόνησης μελετών και της εκτέλεσης ενεργειών τεχνικής βοήθειας, αντίστοιχα, **(άρθρο 16 παρ.5, 27 παρ. 2)**

γ) από την αντιμετώπιση του κόστους εκπαίδευσης του προσωπικού, προμήθειας αντίστοιχων υπηρεσιών ή κατάλληλων οργάνων από την Εθνική Αρχή

Κυβερνοασφάλειας και την ομάδα απόκρισης, για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους, **(άρθρο 36)**

δ) από την αποζημίωση του κόστους καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, λόγω χρήσης Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ) από τον πάροχο [σήμερα, τα «Ελληνικά Ταχυδρομεία» (ΕΛ.ΤΑ.) Α.Ε.], **(άρθρο 45)**

ε) από την κάλυψη του κόστους εφαρμογής της τεχνολογίας καταναμεμένου καθολικού (Τ.Κ.Κ) για την τήρηση του Ενιαίου Μητρώου Ανελκυστήρων, **(άρθρο 52)**

στ) από τη σύναψη μνημονίων συνεργασίας στο πλαίσιο υλοποίησης του Ε.ΠΑ.Δ. και με εκπροσώπους κοινωνικών εταίρων, αντιπροσωπευτικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών ή ιδρυμάτων (αμοιβή ομάδων εργασίας κ.λπ.), **(άρθρο 69)**

ζ) από την πρόσθετη χρηματοδότηση (μέσω Π.Δ.Ε., Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας) της Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε., για την υλοποίηση έργων σχετικών με δικτυακές και υπολογιστικές υπηρεσίες φορέων (Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, εποπτευόμενων φορέων κ.λπ.), σύμφωνα με τους όρους του **άρθρου 85**.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση

1. Δαπάνη από:

α) τη σύναψη δημόσιας σύμβασης, μέσω διαγωνιστικής ή άλλης διαδικασίας ανάθεσης, που σχετίζεται με τον σχεδιασμό ή την ανάπτυξη συστήματος τεχνητής νοημοσύνης, **(άρθρο 7)**

β) την κάλυψη του κόστους δημιουργίας, λειτουργίας και συντήρησης: **i)** μητρώου με τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης και **ii)** μητρώου με τις υποδομές πληροφορικής και επικοινωνιών, το λογισμικό και τα πληροφοριακά αγαθά, που χρησιμοποιεί έκαστος φορέας του δημόσιου τομέα, **[άρθρα 8 και 19 παρ. 1 περ. γ)]**

γ) την κάλυψη των εξόδων μετακίνησης: **i)** του Υπεύθυνου Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Υ.Α.Σ.Π.Ε.) και **ii)** του Συντονιστή Ασφάλειας (Σ.Α.), ο οποίος ασκεί τα καθήκοντα του Υ.Α.Σ.Π.Ε. σε επίπεδο υποδομής, συστήματος ή υποσυστήματος ή υπηρεσίας που αναφέρεται σε αυτόν, σε περίπτωση που η ελεγχόμενη υπηρεσία είναι απομακρυσμένη από την έδρα του Υ.Α.Σ.Π.Ε., **[άρθρα 19 παρ. 1 περ. δ) και 22 παρ. 2]**

δ) την αντιμετώπιση του κόστους οργάνωσης και διεξαγωγής ειδικού προγράμματος επιμόρφωσης για τους Υ.Α.Σ.Π.Ε. κάθε φορέα Κεντρικής Κυβέρνησης, που υλοποιείται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.). **(άρθρο 19 παρ. 3)**

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την αντιμετώπιση του κόστους:

α) ανάθεσης σε εξωτερικό συνεργάτη του έργου κατάρτισης σχεδίου ανάλυσης κινδύνου που τηρεί κάθε φορέας του δημόσιου τομέα, **(άρθρο 20 παρ. 1)**

β) προμήθειας υπηρεσιών Υπεύθυνου Ασφαλείας Δικτύου των Πραγμάτων (ΔτΠ) και εκπαίδευσης του υφιστάμενου προσωπικού, **(άρθρο 35)**

γ) αντικατάστασης της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ, σε περίπτωση που κατά την αξιολόγησή της προκύπτει ότι παρουσιάζει κίνδυνο για την ασφαλή λειτουργία της ή για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών του φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ, **(άρθρο 37)**

δ) προμήθειας εξοπλισμού ή/και λογισμικού καθώς και προμήθεια υπηρεσιών, που απαιτούνται για τη δημιουργία και τήρηση από κάθε φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ των συσκευών τεχνολογίας ΔτΠ που χρησιμοποιεί, **(άρθρο 38 παρ. 1)**

ε) προετοιμασίας, διανομής και συντήρησης του υλικού που παρέχεται από τον φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ στον χρήστη της συσκευής και αφορά στην ασφαλή εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία της, **(άρθρο 40)**

στ) διενέργειας εκτίμησης αντικτύπου των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη λειτουργία της συσκευής τεχνολογίας ΔτΠ από τον φορέα εκμετάλλευσης ΔτΠ, **(άρθρο 41 παρ. 2)**

ζ) αναβάθμισης των Πληροφοριακών Συστημάτων για την υλοποίηση των προτεινόμενων Δράσεων του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών (Ε.Π.Α.Δ.). **(άρθρο 60 - 68)**

3. Ενδεχόμενη δαπάνη από:

α) την καταβολή αποζημίωσης ή χρηματικής ικανοποίησης στο υποκείμενο των δεδομένων, σε περίπτωση που ο φορέας επεξεργασίας δεδομένων είναι φορέας του δημόσιου τομέα, **(άρθρο 41 παρ. 1)**

β) τη χορήγηση αποζημίωσης, από τους οικείους παρόχους (εφόσον είναι δημόσιοι φορείς ή Φορείς Γενικής Κυβέρνησης) λόγω μη τήρησης των υποχρεώσεών τους, στο πλαίσιο εφαρμογής των διαδικασιών τρισδιάστατης εκτύπωσης. **(άρθρο 55 και 57)**

4. Ενδεχόμενη δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων (Ε.Λ.Κ.Ε. κ.λπ.), από την ένταξη της εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.» (ΚτΠ Μ.Α.Ε.), στους τεχνολογικούς φορείς του ν.4310/2014 και την ως εκ τούτου χρηματοδότηση της εταιρείας αυτής από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.). **(άρθρο 86)**

5. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) από την κάλυψη του κόστους:

α) εφαρμογής συστήματος επιφυλακής, ενεργού και ετοιμότητας, στο πλαίσιο λήψης μέτρων για την ασφάλεια των ταχυδρομικών υπηρεσιών (καταβολή αποζημίωσης στο εμπλεκόμενο προσωπικό), **(άρθρο 82)**

β) καταβολής αυξημένων εξόδων μετακίνησης στον Πρόεδρο της Ε.Ε.Τ.Τ., για τα έτη 2022, 2023, και 2024, πέραν του ισχύοντος ορίου και μέχρι ενενήντα (90) ημέρες συνολικά, κατ' έτος. **(άρθρο 83)**

6. Δαπάνη του προϋπολογισμού του ν.π.δ.δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο» από την παράταση των συμβάσεων έργου των στελεχών του, η οποία ανέρχεται για το έτος 2022 στο ποσό των **122,5 χιλ. ευρώ** περίπου. **(άρθρο 92)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση.

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Χ. ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ